

Drachten

Smallingerland

De Skieding 1 Houtigehage

Ruimtelijke onderbouwing

De Skieding 1 Houtgehage

Inhoudsopgave

Ruimtelijke onderbouwing	5
Hoofdstuk 1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Ligging plangebied	6
1.3 Planologische regeling	7
1.4 Leeswijzer	8
Hoofdstuk 2 Planbeschrijving	9
2.1 Bestaande situatie	9
2.2 De nieuwe ontwikkeling	9
Hoofdstuk 3 Beleidskader	13
3.1 Rijksbeleid	13
3.2 Provinciaal beleid	13
3.3 Gemeentelijk beleid	14
Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten	16
4.1 Mer-beoordeling	16
4.2 Geluid	17
4.3 Bedrijven en milieuzonering	17
4.4 Bodem	19
4.5 Luchtkwaliteit	20
4.6 Ecologie	20
4.7 Archeologie	21
4.8 Cultuurhistorie	22
4.9 Water	22
4.10 Externe veiligheid	23
4.11 Kabels en leidingen	23
Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid	25
5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	25
5.2 Economische uitvoerbaarheid	25
Hoofdstuk 6 Conclusie	27
Bijlagen	29
Bijlage 1 Inrichtingstekening	30
Bijlage 2 Landschappelijk inpassingsplan	32
Bijlage 3 Aanmeldnotitie vormvrije mer-beoordeling	37
Bijlage 4 Besluitvorming aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling	52
Bijlage 5 Akoestisch onderzoek inrichtingslawaaï	63
Bijlage 6 Ecologisch onderzoek	191
Bijlage 7 Vergunning Wet natuurbescherming	236
Bijlage 8 Archeologisch onderzoek	246
Bijlage 9 Watertoets	284
Bijlage 10 Overlegreactie Provincie Fryslân	288

Ruimtelijke onderbouwing

Hoofdstuk 1 Inleiding

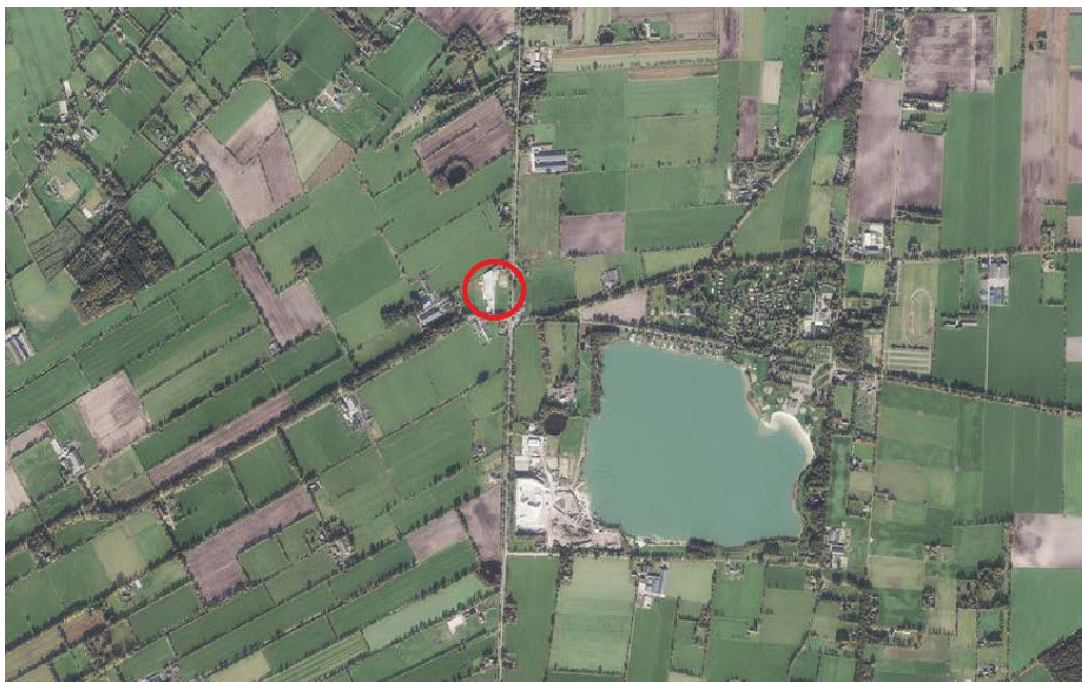
1.1 Aanleiding

Klaremilk B.V. is voornemens om het bestaande agrarische export- en verzamelcentrum aan De Skieding 1 te Houtgehage te vernieuwen en uit te breiden. Op deze manier kan het kalveren export- en verzamelcentrum van Klaremilk B.V. ook in de toekomst exploitabel blijven. Hiervoor zal bestaande agrarische bebouwing worden vernieuwd en worden uitgebreid en zal een landschappelijke inpassing voor het perceel worden gerealiseerd. De voorgenomen ontwikkeling is niet mogelijk op basis van het geldende bestemmingsplan *Buitengebied*.

Om de ontwikkeling juridisch-planologisch toch te kunnen regelen is een omgevingsvergunning voor afwijken van het bestemmingsplan aangevraagd. Bij het aanvragen van een dergelijke vergunning moet worden aangetoond dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet hierin.

1.2 Ligging plangebied

Het projectgebied ligt aan De Skieding 1 te Houtgehage, direct ten westen van de provinciegrens tussen Friesland en Groningen. Het perceel ligt in het buitengebied van de gemeente Smallingerland. De globale ligging van het projectgebied is weergegeven in figuur 1.1.

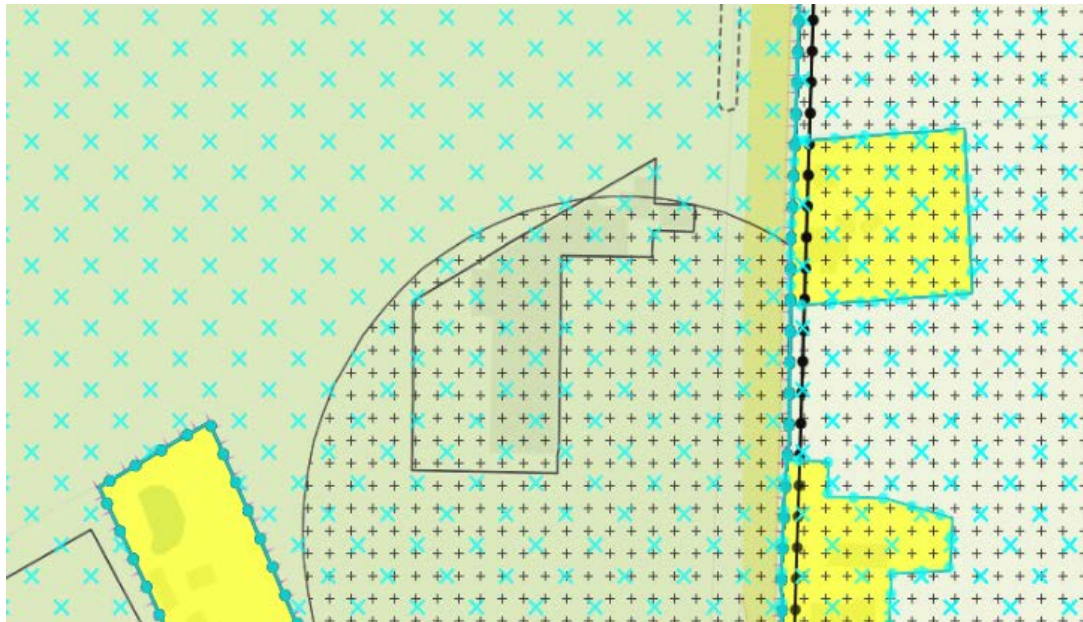

Figuur 1.1 Globale ligging van het plangebied

1.3 Planologische regeling

Voor het projectgebied geldt op dit moment het bestemmingsplan *Buitengebied* van de gemeente Smallerland, dat is vastgesteld op 11 juni 2013 en is herzien op 13 december 2016 en 10 juli 2018. Het plangebied is hierin bestemd als 'Agrarisch met waarden - Besloten gebied'. Daarnaast geldt ook de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologisch/cultuurhistorisch waardevol gebied 1' en de gebiedsaanduiding 'luchtvaartverkeerszone - laagvliegroue'. Een uitsnede van het bestemmingsplan is weergegeven in figuur 1.2.

Figuur 1.2 Uitsnede geldende bestemmingplan *Buitengebied*

De gronden bestemd als 'Agrarisch met waarden - Besloten gebied' zijn aangewezen voor grondgebonden agrarische bedrijven, al dan niet met nevenactiviteiten en al dan niet met een ondergeschikte tak van intensieve veehouderij. Tevens is het hier toegestaan een bedrijfswoning op te richten. Gebouwen en overkappingen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak gebouwd worden. De gronden zijn tevens bestemd voor het behoud en herstel van cultuurhistorische en landschappelijke waarden.

De gronden bestemd met de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologisch/cultuurhistorisch waardevol gebied 1' zijn mede bestemd voor behoud, versterking en/of herstel van de aan deze gronden eigen zijnde archeologische/cultuurhistorische waarden. Ter plaatse van deze gronden geldt dat voor ontwikkelingen met een oppervlakte groter dan 50 m², een archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

De gronden ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'luchtvaartzone - laagvliegroue' zijn tevens aangeduid voor een laagvliegstrook voor de luchtvaart. Hiervoor geldt dat de bebouwingshoogte niet meer dan 40 meter mag bedragen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de huidige situatie en de gewenste ontwikkelingen en de ruimtelijke inpassing daarvan. In hoofdstuk 3 worden de uitgangspunten getoetst aan de, voor het project relevante, beleid op rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijke niveau. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de omgevingsaspecten. In hoofdstuk 5 worden de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid van het project besproken. Tot slot wordt in hoofdstuk 6 een beknopte samenvatting en conclusie van de ruimtelijke onderbouwing weergegeven.

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving

2.1 Bestaande situatie

Het projectgebied betreft het perceel De Skieding 1 te Houtgehage. Op het perceel zijn reeds enkele gebouwen aanwezig. In het noordoosten van het perceel staat de bedrijfswoning. Ten zuidwesten hiervan zijn bedrijfsgebouwen aanwezig met een verhard oppervlak rondom de gebouwen. Het perceel wordt zowel ter hoogte van de bedrijfswoning aan De Skieding ontsloten als aan de zuidkant aan de Folgersterloane. Aan de oostzijde van het projectgebied is sprake van een paardenbak en een paardenweide.

In de nabije omgeving van het projectgebied is verspreid sprake van woonpercelen. Met name aan De Skieding, ten oosten van het projectgebied is sprake van een aantal woningen. Ook ten zuiden, noorden en westen staan enkele woningen. Rondom is sprake van agrarische gronden. In figuur 2.1 is een luchtfoto van de huidige situatie van het projectgebied weergegeven.

Figuur 2.1 Huidige situatie

2.2 De nieuwe ontwikkeling

In de gewenste ontwikkeling wordt het bestaande kalveren export- en verzamelcentrum vernieuwd en uitgebreid. Ten behoeve hiervan worden enkele nieuwe gebouwen op het perceel gerealiseerd. Ten oosten van de bestaande schuur wordt een mestopslag gebouwd. Ten zuidoosten van de bestaande schuur wordt tevens een overdekte spoelplaats gerealiseerd. Deze spoelplaats wordt gebruikt om grotere reinigings- en ontsmettingsinstallaties voor het reinigen van veewagens te plaatsen .

Daarnaast zullen de huidige bedrijfsgebouwen ook intern verbouwd worden. In het zuidelijke deel van het bestaande bedrijfsgebouw worden een kantine, kantoren en een reinigings- en ontsmettingsruimte gerealiseerd. Ook wordt een groot deel van het perceel extra verhard. De definitieve inrichtingstekening is, mede vanwege de grootte en leesbaarheid, opgenomen als bijlage 1. De paardenbak en paardenweide blijven ook in de toekomstige situatie behouden.

In het geldende bestemmingsplan wordt een kalveren export- en verzamelcentrum niet als agrarisch bedrijf beschouwd. Een uitbreiding hiervan is daarom ook in strijd met de geldende regeling. Daarom dient een ruimtelijke procedure te worden gevolgd om het voornemen planologisch mogelijk te maken.

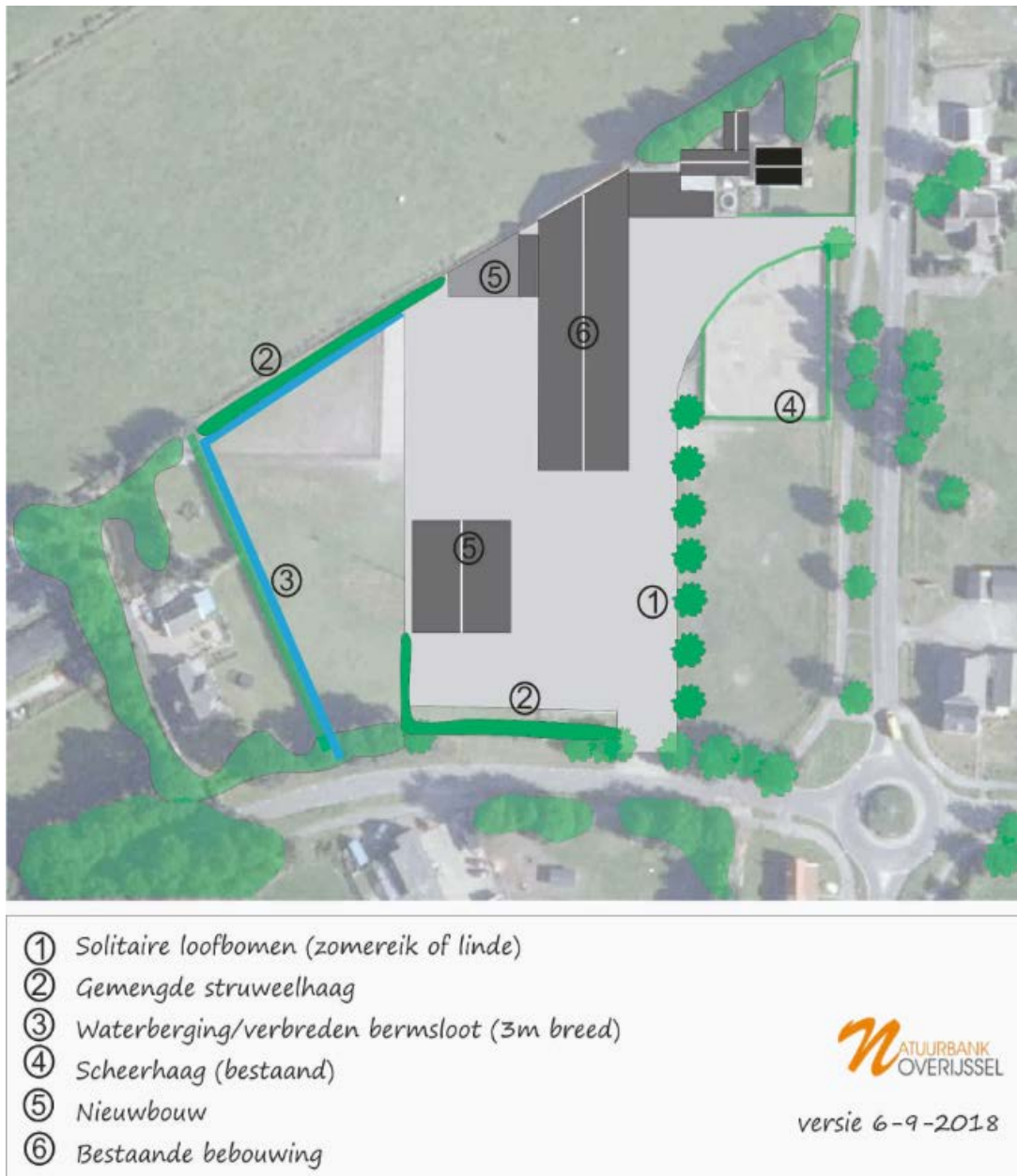
Ruimtelijke inpassing

Op dit moment is het bedrijf reeds aanwezig binnen het projectgebied. De bedrijfsbebouwing zal als gevolg van de groei van de bedrijfsactiviteiten worden uitgebreid. Hierdoor komen meer bedrijfsgebouwen in het gebied. Het bedrijf betreft geen grondgebonden agrarisch bedrijf, maar is toch gezien de aard van het bedrijf, het verzamelen en exporteren van nuchtere kalveren, sterk gelieerd aan het buitengebied. Daarom is de locatie van het bedrijf, in het buitengebied van Smallingerland, een logische locatie. Bovendien is het bedrijf gelegen aan de provinciale weg N358, die in zuidelijke richting aansluit op de rijksweg A7. Gezien de bedrijfsvoering is dit een geschikte locatie omdat de ontsluiting van het plangebied op een goede wijze verzorgd is. Dit bevordert de bedrijfsvoering doordat het plangebied makkelijk en snel bereikt kan worden.

Landschappelijke inpassing

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Smallingerland. Het is daarom noodzakelijk om de nieuwe bebouwing landschappelijk goed in te passen. Ten behoeve hiervan is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld (bijlage 2).

Om de bebouwing uit het zicht te onttrekken worden er aan de oostzijde van het erf een aantal solitaire bomen, en aan de noord- en zuidzijde een gemengde struweelhaag aangeplant. Door het aanplanten van de struweelhaag en het verbreden van de bermsloot aan de noordzijde van het perceel wordt de draaiende verkavelingsrichting geaccentueerd. Tevens wordt hiermee een bijdrage geleverd aan de stevige beplanting en sloten die karakteristiek zijn voor het gebied. In figuur 2.3 is een weergave van de landschappelijke inpassing weergegeven. Tevens is hierop de nieuwe inrichting van het perceel weergegeven.

Figuur 2.3 Landschappelijke inpassing

Verkeer en parkeren

Het plangebied wordt ontsloten aan zowel de provinciale weg N358 als op de Folgersterloane. Laatstgenoemde weg sluit in oostelijke richting middels een rotonde aan op de N358. De N358 sluit op zijn beurt in zuidelijke richting aan op de rijksweg A7 waardoor het plangebied een goede ontsluiting kent.

De verkeersgeneratie als gevolg van deze ontwikkeling zal slechts beperkt toenemen, omdat het bedrijf bestaand is in de huidige situatie en slechts een beperkte uitbreiding van de bedrijfsgebouwen wordt toegestaan. Gezien de ligging aan de provinciale weg N358, die rechtstreeks aansluit op de rijksweg A7, kan dit aandeel extra verkeer zich zonder problemen via deze wegen afwikkelen. Op het perceel is ruim voldoende ruimte om te voorzien in de parkeerbehoefte, waardoor hierin volledig op eigen erf voorzien kan worden en geen afwikkeling op de omgeving ontstaat als gevolg van het plan.

De ontsluiting van het plangebied is op een goede wijze verzorgd. De nieuwe ontwikkeling zal niet leiden tot problemen in de verkeersafwikkeling en parkeren.

Hoofdstuk 3 Beleidskader

In dit hoofdstuk is een beschrijving opgenomen van het voor het projectgebied van toepassing zijnde beleid, dat een direct verband houdt met de gewenste ontwikkeling. Daarbij wordt ingegaan op rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Wanneer van toepassing, kan dit beleid nadere uitgangspunten voor de gewenste ontwikkeling in het projectgebied opleveren.

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

De structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 in werking getreden. Met de Structuurvisie zet het kabinet het roer om voor het nationale ruimtelijke beleid. De nieuwe Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vervangt verschillende bestaande nota's zoals de nota Ruimte, de agenda Landschap en de agenda Vitaal Platteland. Om de verantwoordelijkheden te leggen waar deze het beste passen, draagt het Rijk de ruimtelijke ordening meer over aan gemeenten en provincies. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 14 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 14 belangen hebben decentrale overheden beleidsruimte voor het faciliteren van ontwikkelingen.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) stelt regels voor de 14 aangewezen nationale belangen zoals genoemd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR).

Duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is 'de ladder voor duurzame verstedelijking' geïntroduceerd. De ladder is per 1 oktober 2012 ook als procesvereiste opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In de Ladder voor duurzame verstedelijking is opgenomen dat de toelichting van een bestemmingsplan, dan wel een ruimtelijke onderbouwing, dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, een beschrijving bevat van de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling. Indien blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien, bevat de toelichting een motivering daarvan en een beschrijving van de mogelijkheid om in die behoefte te voorzien op de gekozen locatie buiten het bestaand stedelijk gebied.

Toetsing

In dit specifieke project is het voornemen om het bestaande kalveren export- en verzamelcentrum te vernieuwen en uit te breiden om het bedrijf ook in de toekomst exploitabel te houden. Ten behoeve hiervan wordt één nieuw bedrijfsgebouw gebouwd in de vorm van een overdekte spoelplaats. Dit is in het kader van de ladder voor duurzame verstedelijking niet aan te merken als een stedelijke ontwikkeling.

3.2 Provinciaal beleid

Streekplan Fryslân 2007

Op 13 december 2006 hebben Gedeputeerde Staten het "Streekplan Fryslân 2007", genaamd 'Om de kwaliteit fan de romte', vastgesteld. Het streekplan geeft de visie van Gedeputeerde Staten op het ruimtelijk beleid van de provincie weer. Het streekplan gaat vergezeld met een 'strategische milieubeoordeling', een milieurapport dat op grond van een nieuwe Europese richtlijn is opgesteld.

Als centraal uitgangspunt voor het ruimtelijke beleid kiest de provincie voor een ondeelbaar Fryslân met ruimtelijke kwaliteit. Een ondeelbaar Fryslân benadrukt dat stad en platteland elkaar nodig hebben en

elkaar ondersteunen. Een Fryslân met ruimtelijke kwaliteit benadrukt het bovenlokale belang bij het instandhouden en verder ontwikkelen van de gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde van de ruimte. Deze drie waarden waarborgen op de langere termijn een doelmatig gebruik en herkenbaarheid van de ruimte. Het betekent ook een ruimtelijke inrichting die bijdraagt aan duurzame ontwikkeling. Bij een duurzame ontwikkeling wordt voorzien in de behoeften van de huidige generatie, zonder daarbij de behoeften van toekomstige generaties in gevaar te brengen. De provincie wil deze doelstellingen koppelen aan een krachtige sociaaleconomische ontwikkeling in een leefbare omgeving, waarbij tegelijkertijd wordt ingezet op de instandhouding en het verder ontwikkelen van aanwezige bodem-, water-, landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische kwaliteiten. Daarnaast streeft de provincie naar behoud en versterking van de leefbaarheid en de vitaliteit van het platteland, vooral ten behoeve van de inwoners van het platteland zelf.

Met dit project wordt een bestaand kalveren export- en verzamelcentrum vernieuwd en uitgebreid. De uitbreiding van de bedrijfsvoering vindt plaats binnen de perceelsgrenzen van het bestaande bedrijf. Hiermee wordt het bedrijf toekomstbestendig gemaakt. Dat de ontwikkeling daarmee in het buitengebied plaatsvindt is logisch gezien de ligging van het bedrijf. Zonder deze uitbreiding is het bedrijf niet toekomstbestendig, waarmee er een duidelijke behoefte aan de ontwikkeling is. Daarmee is het project in overeenstemming met de ladder voor duurzame verstedelijking.

Verordening Romte

In de Verordening Romte zijn regels gesteld die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. Als daaraan niet wordt voldaan, zal de provincie een zienswijze indienen en eventueel een aanwijzing geven als onvoldoende aan die zienswijze tegemoet wordt gekomen. Het streekplanbeleid is in het kader van de verordening voorzien van concrete beleidsregels. In de verordening is onder meer de grens tussen het buitengebied en het stedelijk gebied vastgelegd. In stedelijk gebied bestaat een grotere mate van beleidsvrijheid wat betreft de ruimtelijke ordening dan in het buitengebied. Volgens de begrenzing tussen het buitengebied en het bestaand bebouwd gebied ligt het plangebied in het buitengebied.

In artikel 4.3.1. is opgenomen dat in een ruimtelijk plan voor landelijk gebied uitbreiding kan worden toegestaan van een bestaand, niet aan het beheer, onderhoud of productievermogen van het landelijk gebied gebonden bedrijf tot maximaal 50% van het bestaande bebouwde oppervlak en maximaal 50% van het bestaande bestemmingsvlak, indien in de plantoelichting is onderbouwd dat het bedrijf milieuhygiënisch en verkeerskundig inpasbaar is in de omgeving en het plan voorziet in een goede inpassing binnen de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten.

In hoofdstuk 2 en 4 is beschreven dat het plan milieuhygiënisch en verkeerskundig inpasbaar is in de omgeving. Bovendien is in bijlage 2 het landschappelijk inpassingsplan opgenomen en is in hoofdstuk 4 opgenomen dat er goed wordt ingepast in de cultuurhistorische kernkwaliteiten. Daarmee is het plan in overeenstemming met het gestelde in de Verordening Romte Fryslân.

Wat betreft archeologie, stelt de verordening dat in de plantoelichting van een ruimtelijk plan wordt aangegeven op welke wijze het plan rekening houdt met de wijze van onderzoek naar en bescherming van archeologische waarden en verwachtingswaarden zoals aangegeven op de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE). Paragraaf 4.7 gaat hier verder op in.

3.3 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie gemeente Smallingerland

De gemeenteraad heeft in 2013 de Structuurvisie gemeente Smallingerland opgesteld als ruimtelijke

vertaling van de Integrale Visie Smallingerland. Deze visie geeft een verkenning van de ontwikkeling van de gemeente Smallingerland voor een langere periode.

De structuurvisie gaat uit van de potentiële kracht van de ligging van Drachten in haar landschappelijke omgeving. De waarde van het landschap en de verschillende dorpen daarin is in potentie zo groot, dat de toekomstige stedelijke ontwikkelingen alleen tot stand kunnen komen met het respect en zelfs versterking van die karakterverschillen tussen stad en platteland.

Het voornemen om de bedrijfsbebouwing ten behoeve van het bestaande kalveren verzamel- en exportcentrum uit te breiden is niet in conflict met het doel van de structuurvisie van de gemeente Smallingerland. Daarmee vormt de doelstelling uit de structuurvisie geen belemmering voor dit project.

Vigerend bestemmingsplan Buitengebied

Op grond van het huidige bestemmingsplan Buitengebied heeft het perceel de bestemming 'Agrarisch met waarden - Besloten gebied'. De aanwezige bebouwing is gesitueerd binnen het bouwvlak. Een groot deel van het erg, zoals verharding, opslag en een tweetal paardenbakken is buiten het bouwvlak gesitueerd. Ter plaatse van het bouwvlak mag op basis van het bestemmingsplan een agrarisch bedrijf worden uitgeoefend.

Een kalveren export- en verzamelcentrum wordt niet als een agrarisch bedrijf beschouwd. Daardoor dient het bestemmingsplan planologisch te worden gewijzigd. De binnenplanse wijzigingsbevoegdheid van het bestemmingsplan *Buitengebied 2013* is hiervoor niet toereikend. Op basis van het plan wordt het bouwvlak namelijk met meer dan 25 % uitgebreid. Daarnaast is een kalveren export- en verzamelcentrum geen milieucategorie 1 of 2 bedrijvigheid, maar een categorie 3.2 bedrijf. De voornoemde wijzigingsvoorwaarden die gesteld worden voor vergroting van het bouwvlak gelden niet voor een uitgebreide omgevingsvergunning, maar vormen een goede leidraad om ook onderhavig plan aan te toetsen. Het onderhavige project voldoet aan deze voorwaarden. In dit geval wordt een uitbreiding van het gebruik mogelijk gemaakt voor de voorgenomen ontwikkeling. De bestemming in het bestemmingsplan blijft hierbij hetzelfde.

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten

Voor het project is het van belang dat tijdens de uitvoering en in de nieuwe situatie sprake is van een goede omgevingsituatie. Deze omgevingstoets gaat in op de milieuaspecten en om andere sectorale regelgeving.

4.1 Mer-beoordeling

Beleid en Normstelling

In onderdeel C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van een omgevingsvergunning plan-m.e.r.-plichtig, project-m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Indien een activiteit onder de drempelwaarden blijft, dient alsnog een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd te worden, waarbij onderzocht dient te worden of de activiteit belangrijke nadelige gevolgen heeft voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. Deze omstandigheden betreffen de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële (milieu)effecten.

Per 16 mei 2017 is de regelgeving voor de MER en m.e.r.-beoordeling gewijzigd met daarin een nieuwe procedure voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling.

- Voor de ontwerpfase in de procedure moet een m.e.r.-beoordelingsbeslissing worden genomen, waarin wordt aangegeven of wel of geen MER nodig is, gelet op de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële (milieu)effecten en mogelijke mitigerende maatregelen. Deze beslissing wordt als bijlage bij de ruimtelijke onderbouwing opgenomen.
- Voor elke aanvraag waarbij een vormvrije m.e.r.-beoordeling aan de orde komt moet de initiatiefnemer een meldingsnotitie opstellen, waarbij ook mitigerende maatregelen mogen worden meegenomen. Het bevoegd gezag dient binnen zes weken na indienen een m.e.r.-beoordelingsbesluit af te geven. Een vormvrije m.e.r.-beoordelingsbeslissing hoeft echter niet gepubliceerd te worden.

Onderzoek

Het project bestaat uit het veranderen van de kalververzamel- en kalverexportinrichting. De verandering betreft het houden van maximaal 675 kalveren tegelijk binnen de inrichting, het vergroten van de maximaal aanwezige hoeveelheid vaste mest naar 750 m³ en het realiseren van een nieuwe spoelplaats met de bij deze activiteiten horende bouwwerken en apparatuur. De kalveren betreffen net als in de huidige situatie kalveren van circa 14 dagen oud, die bedoeld zijn voor de afvoer naar een vleeskalverenbedrijf en die maximaal 24 uur op de locatie aanwezig zijn. Het houden van nuchtere kalveren heeft milieueffecten zoals de emissie van ammoniak, geur en geluid. Daarbij is het niet op voorhand uitgesloten dat er geen belangrijke nadelige milieugevolgen zijn. Dit betekent dat een zogenaamde vormvrije m.e.r.-beoordeling noodzakelijk is.

De meldingsnotitie voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling is opgenomen als bijlage 3. Op 27 november 2018 is bij besluit van de gemeenteraad vastgesteld dat geen MER nodig is, zie bijlage 4. In de Wet milieubeheer wordt gesproken over 'bijzondere omstandigheden' welke kunnen leiden tot een besluit waarin bepaald is dat een MER opgesteld dient te worden. Gelet op alle genoemde feiten in de m.e.r.-beoordelingsnotitie doet zich voor het kalverenexport- en verzamelcentrum aan De Skieding 1 te Houtgehage een dergelijke bijzondere omstandigheid niet voor en heeft een Milieu Effect Rapportage geen toegevoegde waarde voor onderhavige inrichting.

4.2 Geluid

Toetsingskader

Het aspect 'geluid' gaat over geluidhinder op geluidsgevoelige objecten als gevolg van verkeer en industrie. De Wet geluidhinder (Wgh) is hiervoor het toetsingskader. Rondom wegen met een maximumsnelheid van meer dan 30 km/uur, spoorwegen en aangewezen bedrijven(terreinen) zijn geluidzones van toepassing. Als geluidsgevoelige objecten, zoals woningen, binnen deze zones worden toegevoegd, dan moet geluidsbelasting op de gevels hiervan worden bepaald en getoetst aan de normen. Bij het plangebied is geen sprake van geluidgezoneerde spoorwegen en industrie lawaai, dus alleen het aspecten 'wegverkeerslawaai' zou aan de orde kunnen zijn.

Toetsing

De bedrijfsgebouwen die met dit project worden opgericht betreffen geen geluidsgevoelige objecten. Daarom is geen akoestisch onderzoek noodzakelijk in het kader van wegverkeerslawaai. Het aspect geluid (Wgh) vormt dan ook geen belemmering voor de uitvoering van dit project.

4.3 Bedrijven en milieuzonering

Toetsingskader

Tussen bedrijfsactiviteiten en hindergevoelige functies (waaronder wonen) is een goede afstemming nodig. Het doel daarbij is het voorkomen van onacceptabele hinder ter plaatse van woningen, maar ook om te zorgen dat bedrijven niet worden beperkt in de bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden. Bij de afstemming wordt gebruik gemaakt van de richtafstanden uit de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'. Een richtafstand wordt beschouwd als de afstand waarbij onaanvaardbare milieuhinder redelijkerwijs is uitgesloten. Deze afstand wordt gemeten tussen de grenzen van de inrichting van bedrijven en de gevels van geluidsgevoelige objecten. Bedrijfsactiviteiten zijn daarvoor ingedeeld in een aantal milieucategorieën.

Toetsing

Geluid

In het projectgebied worden bedrijfsgebouwen ten behoeve van een kalveren export- en verzamelcentrum gerealiseerd. Op basis van de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' geldt dit als een milieucategorie 3.2 bedrijf. Hiervoor geldt een richtafstand van 100 meter ten opzichte van omringende bedrijfshindergevoelige objecten. Aangezien binnen deze zone sprake is van woningen, is een akoestisch onderzoek inrichtingslawaai uitgevoerd.

Beoordeling langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus

Uit het onderzoek blijkt dat het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ter plaatse van woningen van derden in de representatieve bedrijfssituatie ten hoogste 41 dB(A) bedraagt in de dagperiode, 40 dB(A) in de avondperiode en 24 dB(A) in de nachtperiode. Uit de toetsing blijkt dat niet bij alle woningen van derden voldaan wordt aan de richtwaarde voor een landelijke omgeving. In de dagperiode vindt een geringe overschrijding plaats bij de woning Folgersterloane 92. Deze wordt veroorzaakt door het lossen van kalveren. In de avondperiode vindt bij enkele woningen een overschrijding plaats van ten hoogste 5 dB. Deze wordt veroorzaakt door het laden van kalveren. De geluiduitstraling van deze activiteit naar de omgeving toe wordt al verminderd door het scherm bij de laadhal. Een effectievere afscherming is ter plaatse niet mogelijk. De berekende niveaus kunnen als acceptabel worden gezien.

Er is geen reden om aan te nemen dat de omliggende woningen van derden een lagere gevelwering

hebben dan 20 dB. Het binnenniveau voldoet daarmee ruim aan de waarden die in een goed woon- en leefklimaat nodig zijn.

Beoordeling maximale geluidniveaus

Tevens blijkt uit onderzoek dat het maximaal geluidniveau ter plaatse van woningen ten hoogste 62 dB(A) bedraagt in de dagperiode, 63 dB(A) avondperiode en 34 dB(A) in de nachtperiode. Uit de toetsing blijkt dat bij alle woningen van derden wordt voldaan aan de grenswaarden uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening.

Ten aanzien van het aspect indirecte hinder wordt ruim voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) etmaalwaarde zoals bedoeld in de Circulaire indirecte hinder. In dat geval is er geen sprake van indirecte hinder.

Het bedrijf heeft in het kader van BBT voldoende geluidbeperkende maatregelen getroffen.

In de vergunning worden geluidwaarden opgenomen. Daarmee is het aspect geluid in het kader van de milieuzonering voldoende onderzocht en is geen nader onderzoek noodzakelijk. Het onderzoek is opgenomen als bijlage 5.

Geur

De Wet geurhinder en veehouderij maakt onderscheidt tussen dieren met omrekeningsfactor en zonder omrekeningsfactoren. Onderhavig export- en verzamelcentrum huisvest tijdelijk (max. 24 uur) kalveren met een leeftijd van circa 14 dagen, waarna ze worden afgevoerd naar een kalvermesterij. Voor het tijdelijk huisvesten van kalveren met een leeftijd van circa 14 dagen is geen geuremissiefactor bekend.

Dieren met omrekeningsfactor

Om er zeker van te zijn dat het huisvesten van nuchtere kalveren niet voor een overbelaste geursituatie zorgt bij de omliggende woningen is middels het rekenmodel V-stacks vergunning een worst-case situatie berekend. De kalveren worden afgeleverd vanaf 9.00 uur en worden om 23.00 uur afgevoerd. Er worden van maandag tot en met vrijdag kalveren verzameld en de kalveren worden maximaal 14 uur per dag op de locatie gehuisvest. Dit betekent dat de kalveren in onderhavig export- en verzamelcentrum jaarlijks niet (365 dagen x 24 uur) 8760 uur per jaar aanwezig zijn, maar (260 dagen 14 uur) 3640 uur per jaar aanwezig zijn.

De emissiefactor van vleeskalveren is 35.6 odour per dierplaats per jaar en is, gezien de korte aanwezigheid van de dieren op de locatie, niet terecht. Deze emissiefactor dient hierdoor terug gerekend te worden naar de maximale tijd:

- 365 dagen x 24 uur = 8760 uur = 35,6 odour per dierplaats per jaar
- 260 dagen x 14 uur = 3640 uur = onbekend
- 1. $3640 / (8760/35,6) = 14,8$ odour

Door deze gegevens in het V-stacks vergunning rekenprogramma in te voeren wordt een representatief beeld voor de inrichting weergegeven. Uit het rekenprogramma is naar voren gekomen dat de inrichting kan voldoen aan de worst-case situatie waarbij berekend is met een gereduceerde emissiefactor voor het korter houden van 'vleeskalveren'. In de huidige situatie worden geen vleeskalveren, maar nuchtere kalveren gehouden waardoor met zekerheid kan worden geconcludeerd dat het houden van nuchtere kalveren niet voor geuroverlast op omliggende geurgevoelige objecten zal zorgen.

Dieren met vaste afstanden

Om er zeker van te zijn dat het houden van nuchtere kalveren kan voldoen aan de minimaal aan te houden vaste afstand wordt een vergelijking gemaakt met de vaste afstand die van toepassing is voor het houden van jongvee.

Voor geurgeoelige objecten die onderdeel uitmaken van een andere veehouderij, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij, gelden de volgende vaste afstanden:

Ligging geurgeoelig object	Afstand in acht te nemen	Werkelijke afstanden
Binnen de bebouwde kom	100 meter	Niet binnen invloedssfeer aanwezig
Buiten de bebouwde kom	50 meter	79 meter (Scheiding 43a) 95 meter (Folgersterloane 119)

Volgens het Activiteitenbesluit geldt een minimaal in acht te nemen afstand tussen de dichtstbijzijnde gevel van een stal waarin dieren worden gehouden en de gevel van het dichtstbijzijnde voor stank gevoelig object. Deze afstanden zijn als volgt:

Ligging geurgeoelig object	Afstand in acht te nemen	Werkelijke afstanden
Binnen de bebouwde kom	50 meter	Niet binnen invloedssfeer aanwezig
Buiten de bebouwde kom	25 meter	179 meter (Scheiding 43a) 95 meter (Folgersterloane 119)

Zoals in bovenstaande tabellen is weergegeven kan de inrichting voldoen aan de gestelde eisen volgens de Wet geurhinder en veehouderij.

Het project betreft ook de opslag van 700 m³ vaste mest. De opslag vindt plaats op een mestplaat die op meer dan 100 meter van geurgeoelige objecten van derden wordt gerealiseerd. Bij de voor deze opslag ook benodigde omgevingsvergunning milieu wordt mogelijke geurhinder van deze mestopslag verder beoordeeld.

4.4 Bodem

Toetsingskader

Bij het aspect 'bodem' staat de vraag centraal of de bodemkwaliteit toereikend is voor het nieuwe gebruik. De bodem kan door eerdere (bedrijfs)activiteiten verontreinigd zijn. Voor de ruimtelijke procedure is het van het belang dat verdachte locaties worden gesignaleerd.

Toetsing

Met de ontwikkeling van een mestopslag en spoelplaats ten behoeve van de bedrijfsvoering op het

perceel worden geen bodemgevoelige objecten gerealiseerd. Gezien het feit dat het perceel reeds in gebruik is ten behoeve van het bestaande bedrijf, en de bestemming dit ook toestaat, kan er vanuit worden gegaan dat de bodem geschikt is om de uitbreiding uit te voeren.

4.5 Luchtkwaliteit

Toetsingskader

In de Wet milieubeheer zijn normen voor luchtkwaliteit opgenomen. Deze normen zijn bedoeld om de negatieve effecten op de volksgezondheid, als gevolg van te hoge niveaus van luchtverontreiniging, tegen te gaan. Als maatgevend voor de luchtkwaliteit worden de gehalten fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂) gehanteerd.

In Fryslân zijn geen knelpunten op het gebied van luchtkwaliteit. Op basis van de Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten blijkt dat in de omgeving van het plangebied sprake is van een zeer goede luchtkwaliteit.

Voor bepaalde initiatieven is bepaald dat deze 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een plan komt hiervoor in aanmerking als het voor minder dan 3% van de grenswaarden voor NO₂ en PM₁₀ bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.

Toetsing

Het kalveren export- en verzamelcentrum is reeds in het projectgebied gevestigd. Hier vindt een uitbreiding van de bebouwing plaats ten behoeve van de bestaande bedrijfsvoering. Het aantal verkeersbewegingen als gevolg van deze ontwikkeling zal hierdoor niet toenemen. Binnen het bedrijfsperceel worden slechts een spoelplaats en mestopslag gerealiseerd. Dit heeft geen wezenlijke gevolgen voor de luchtkwaliteit. Het project draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.

4.6 Ecologie

Toetsingskader

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening gehouden worden met de natuurwaarden van de omgeving en met beschermde plant- en diersoorten. Bij de bescherming van gebieden gaat het om op Europees niveau aangewezen Natura 2000-gebieden. Verder worden in de provinciale verordening gebieden beschermd die van belang zijn voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). De bescherming van gebieden en soorten is geregeld in de Wet natuurbescherming.

Om te onderzoeken wat de gevolgen zijn van het voornemen voor gebiedsbescherming en soortenbescherming is een ecologisch onderzoek (bijlage 6) uitgevoerd. Voor dit project is een vergunning afgegeven in het kader van de Wet natuurbescherming. Deze is opgenomen als bijlage 7.

4.6.1 Gebiedsbescherming

Uit het onderzoek is geconcludeerd dat het plangebied niet binnen de begrenzing van het NNN ligt. Gronden die tot het NNN behoren liggen op minimaal 150 meter afstand van het plangebied. Het plangebied behoort eveneens niet tot Natura 2000-gebied. In een straal van vijf kilometer rond het plangebied is geen sprake van Natura 2000-gebied. Vanwege de lokale invloedssfeer hebben de voorgenomen activiteiten geen negatief effect op gronden die tot het NNN en het Natura 2000-gebied behoren. Er is geen aanleiding voor nader onderzoek en er hoeft geen ontheffing of vergunning aangevraagd te worden.

Verleende vergunning Wet natuurbescherming

Voor de voorgenomen uitbreiding van het bedrijf is in 2018 reeds een aanvraag voor een vergunning voor de Wet natuurbescherming. Deze vergunning is destijds met goedkeuring van het bevoegd gezag verleend. Voor de vergunning is onder meer een AERIUS-berekening uitgevoerd om de stikstofdepositie van het voornemen ter plaatse van stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden te berekenen. Onder de regeling die destijds van kracht was (PAS-regeling) is destijds besloten de vergunning te verlenen. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat er sprake is van een toename aan stikstofemissie, maar dat hiervoor voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar was in het AERIUS-register.

Omdat de vergunning al verleend is, is de uitbreiding van het bedrijf in het kader van de Wet natuurbescherming en daarmee ook in het kader van de stikstofregeling reeds goedgekeurd en is het niet noodzakelijk om nader onderzoek hier naar uit te voeren. De verleende Wnb-vergunning is opgenomen als bijlage 7.

4.6.2 Soortenbescherming

Uit het onderzoek is in het kader van de soortenbescherming naar voren gekomen dat het plangebied vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige vogel-, vleermuis-, amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten behoort. Voorgenoemde soorten benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk bezetten sommige grondgebonden zoogdiersoorten er rust- en/of voortplantingslocaties, bezetten sommige amfibieënsoorten er een (winter)rustplaats en nestelen er vogels in de beplanting.

Van deze vogelsoorten die in het gebied nestelen zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/ vernielen van vogelnesten, zoals het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. Voor de grondgebonden zoogdier- en amfibieënsoorten, die een rust- en/of voortplantingslocatie in het plangebied bezetten, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden en verwonden' en het 'verstoren en vernielen van rust- en voortplantingslocaties'. Geconcludeerd wordt dat mits bezette vogelnesten beschermd worden, de voorgenomen activiteiten niet leiden tot wettelijke consequenties in het kader van soortenbescherming. Nader onderzoek is daarom niet noodzakelijk.

4.7 Archeologie

Toetsingskader

Met betrekking tot dit aspect is per 1 juli 2016 de Erfgoedwet van toepassing. De Omgevingswet (nog niet van kracht) vervangt de Monumentenwet voor het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving. Dit geldt ook voor de verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op het gebied van archeologie. Tot het van kracht worden van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet. Hier blijven ze ongewijzigd van toepassing, zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is.

In de wet zijn archeologische resten beschermd. Wanneer de bodem wordt verstoord moeten archeologische resten intact blijven. Als dit niet mogelijk is, is opgraving een optie. Om inzicht te krijgen in de kans op het aantreffen van archeologische resten in bepaalde gebieden zijn op basis van historisch onderzoek archeologische verwachtingskaarten opgesteld.

Toetsing

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is in eerste instantie een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd, om aan de hand hiervan de gespecificeerde archeologische verwachting uit de FAMKE te controleren en aan te scherpen. Voor het plangebied geldt een hoge verwachting voor vuursteenvindplaatsen uit het laat-paleolithicum en mesolithicum. Op basis van de resultaten uit het bureauonderzoek is vervolgens voor het projectgebied een vervolgonderzoek geadviseerd.

Daarop is een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd in het projectgebied. Dit onderzoek is opgenomen als bijlage 8. Uit het verkennend bodemonderzoek is gebleken dat bodemlagen behorende bij een natuurlijke podzolgrond, zoals op basis van het bureauonderzoek verwacht werden, binnen het plangebied slecht in één boring zijn aangetroffen. In de overige boringen zijn alle bodemhorizonten gelegen boven de C-horizont door grondbewerking of andere ingravingen verdwenen.

De bodem in het projectgebied is sterk aangetast en er worden geen archeologische resten meer in het plangebied verwacht. Een vervolgonderzoek is daarom niet noodzakelijk. De hoge archeologische verwachting uit het bureauonderzoek voor vuursteenvindplaatsen kan op grond van de resultaten van het veldonderzoek naar laag worden bijgesteld. Het aspect archeologie vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit project.

4.8 Cultuurhistorie

Toetsingskader

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat in een ruimtelijk plan beschreven moet worden hoe met de aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden.

Toetsing

Volgens de gemeentelijke erfgoedvisie en -nota wordt uitgegaan van de Cultuur Historische kaart van de provincie Fryslân (CHK), waar ook de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) deel van uit maakt. Op deze kaarten is informatie opgenomen over archeologische en cultuurhistorische waarden. Daarnaast is gebruik gemaakt van de thematische structuurvisie 'Grutsk op 'e Romte' waarin de kernkwaliteiten van het cultuurhistorisch erfgoed en het landschap in Fryslân beschreven zijn.

Uit de CHK komt naar voren dat ter plaatse van het projectgebied geen sprake is van specifieke cultuurhistorische waarden waar in deze ruimtelijke onderbouwing rekening mee gehouden dient te worden. Daarom is geen nader onderzoek naar dit aspect noodzakelijk.

4.9 Water

Toetsingskader

Deze 'waterparagraaf' bevat de wettelijk verankerde watertoets. Hierin wordt beoordeeld wat de effecten van de ontwikkeling op de waterhuishouding zijn en of er waterschapsbelangen spelen. Het plangebied ligt in het beheersgebied van Wetterskip Fryslân. In de Leidraad Watertoets van het Wetterskip staan

de uitgangspunten waarmee bij het ontwikkelen van ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden. De beschrijving van de wateraspecten sluit zoveel mogelijk aan bij de indeling van het Waterbeheerplan en de Leidraad Watertoets in de thema's Veilig, Voldoende en Schoon.

Toetsing

Het voornemen is via de digitale watertoets kenbaar gemaakt bij Wetterskip Fryslân (dossiercode 20180228-2-17216). Hieruit is naar voren gekomen dat de normale watertoetsprocedure van toepassing is op het voornemen.

De verhardingstoename van de voorgenomen ontwikkeling bedraagt circa 2.500 m². Conform de compensatienorm van Wetterskip Fryslân dient 10% van deze oppervlakte gecompenseerd te worden door oppervlaktewater aan te leggen. Hierin wordt voorzien door de sloot ten westen van het plangebied te verbreden, zodat minimaal 250 m² aan oppervlaktewater wordt gerealiseerd. De locatie van deze sloot is eveneens weergegeven in figuur 2.3 en in de landschappelijke inpassing als opgenomen in bijlage 2. Voor het overige wordt rekening gehouden met het Convenant Erfafspoeling en de overige punten uit de watertoets. Daarmee is geen nader onderzoek naar het aspect water noodzakelijk. De watertoets is opgenomen als bijlage 9.

4.10 Externe veiligheid

Toetsingskader

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen. De normen voor externe veiligheid zijn vastgelegd in onder andere het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). In voornoemde Besluiten is een verantwoordingsplicht bij een toename van het groepsrisico opgenomen.

Het aspect externe veiligheid wordt beoordeeld met het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft. Het GR is de kans dat een groep mensen overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het GR moet worden gezien als een maat voor maatschappelijke ontwrichting. Voor het GR is een oriënterende waarde bepaald. Dit betreft geen harde norm, maar vormt een onderdeel bij de beoordeling van de aanvaardbaarheid van het risico. In algemene zin geldt dat wanneer het GR onder de oriënterende waarde blijft, er sprake is van een acceptabel risiconiveau.

Toetsing

De bedrijfsgebouwen die met deze ontwikkeling worden gerealiseerd betreffen geen (beperkt) kwetsbare objecten. Tevens betreft het bedrijf geen risicovolle inrichting conform het Bevi. Daarom is geen nader onderzoek noodzakelijk en vormt externe veiligheid geen belemmering voor dit project.

4.11 Kabels en leidingen

Toetsingskader

Bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van elektriciteit- en communicatiekabels en nutsleidingen in de grond. Hier gelden beperkingen voor ingrepen in de bodem. Daarnaast zijn zones, bijvoorbeeld rondom hoogspanningsverbindingen en radarsystemen van belang. Deze vragen vaak om het beperken van gevoelige functies of van de hoogte van bouwwerken. Voor ruimtelijke plannen zijn alleen de hoofdleidingen van belang. De kleinere, lokale

leidingen worden bij de uitvoering door middel van een Klic-melding in kaart gebracht.

Toetsing

In en rondom het projectgebied liggen geen kabels of leidingen die moeten worden voorzien van een planologische regeling.

Hoofdstuk 5   Uitvoerbaarheid

Wettelijk bestaat de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een project. Wat dat betreft wordt een onderscheid gemaakt in de maatschappelijke en de economische uitvoerbaarheid.

5.1   Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Overleg met wettelijke overlegpartners

Op grond van artikel 6.18 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) wordt de ontwikkeling voorgelegd aan de betrokken overlegpartners. In dit geval is een reactie binnen gekomen van de Provincie Fryslân. Deze reactie is opgenomen als bijlage 10. Omdat in eerste instantie voor de onderhavige ontwikkeling een bestemmingsplanprocedure is opgezet, heeft de reactie van de provincie betrekking op het voorontwerpbestemmingsplan dat destijds aan hen is voorgelegd. Vervolgens is besloten toch een uitgebreide omgevingsvergunningsprocedure te voeren. Het bestaande plan is daarop omgevormd tot een ruimtelijke onderbouwing. De reactie van de provincie kan echter inhoudelijk (grotendeels) nog worden toegepast op de ruimtelijke onderbouwing.

De provincie stelt in haar eerste opmerking dat de omvang van de bestemming te groot is en delen buiten het plangebied gelaten moeten worden. Omdat inmiddels sprake is van een uitgebreide omgevingsvergunningsprocedure is deze opmerking niet meer van toepassing. De ruimtelijke onderbouwing heeft uitsluitend betrekking op hetgeen dat wordt aangepast.

De landschappelijke inpassing van het voornemen is opgenomen in bijlage 2.

Ten aanzien van stikstof is een nadere motivering opgenomen in paragraaf 4.6. De provincie heeft in een nader overleg aangegeven bij de vooroverlegreactie uit te zijn gegaan van een nieuw bestemmingsplan om de voorgenomen ontwikkeling mogelijk te maken. Daarop is nader toegelicht dat het in dit geval gaat om een uitgebreide omgevingsvergunning. De provincie heeft met die kennis laten weten mee te gaan met de redenering die is opgenomen in paragraaf 4.6. Er zijn verder geen aanmerkingen ten aanzien van stikstof.

De ontwerpbeschikking van de omgevingsvergunning met bijbehorende stukken wordt gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd. Tijdens deze periode bestaat de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen. Eenieder wordt zo in de gelegenheid gesteld om zienswijzen tegen het initiatief kenbaar te maken.

De ingekomen zienswijzen worden door de gemeente beantwoord en meegewogen in de besluitvorming over het verlenen van de omgevingsvergunning. Tegen dit besluit bestaat de mogelijkheid voor beroep en hoger beroep. Het op goede manier doorlopen van de genoemde procedure toont de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het project aan.

5.2   Economische uitvoerbaarheid

Voor de uitvoerbaarheid van het project is het van belang te weten of het economisch uitvoerbaar is. De economische uitvoerbaarheid wordt enerzijds bepaald door de exploitatie van het plan (financiële haalbaarheid) en anderzijds door de wijze van kostenverhaal van de gemeente (grondexploitatie).

Financiële haalbaarheid

Het initiatief betreft de uitbreiding van het kalveren export- en verzamelcentrum aan De Skieding 1 te Houtgehage. De initiatiefnemer heeft aangetoond over voldoende financiële middelen te beschikken voor de uitvoering van dit project.

Grondexploitatie

Doel van de in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) opgenomen grondexploitatie­regeling is het bieden van ruimere mogelijkheden voor het kostenverhaal en het creëren van meer sturings­mogelijkheden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de publiekrechtelijke weg via een exploitatie­plan en de privaatrechtelijke weg in de vorm van overeenkomsten. In het geval van een exploitatie­plan kan de gemeente eisen en regels stellen voor de desbetreffende gronden, (woning)­bouw­categorieën en fasering. Bij de privaatrechtelijke weg worden dergelijke afspraken in een (anterieure) overeenkomst vastgelegd.

De uitvoering van de ontwikkeling is in handen van een particuliere partij. Deze partij draagt op voor alle aan het onderhavige plan verbonden (plan)kosten. In het onderhavige plan is geen sprake van een bouwplan als bedoeld in artikel 6.12, eerste lid van het Bro (namelijk realisatie van minimaal 1.000 m² aan bebouwing). Er wordt namelijk minder dan 1.000 m² aan bebouwing bijgebouwd. Kortom er is geen sprake van grondexploitatie (in de zin van de Wro). De procedurekosten worden verhaald op basis van de gemeentelijke legesverordening. Mogelijke planschade komt voor rekening van de initiatiefnemer en is vastgelegd in een overeenkomst.

Hoofdstuk 6   Conclusie

Afweging

Deze ruimtelijke onderbouwing dient ter afweging voor het verlenen van een omgevingsvergunning met toepassing van artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 van de Wabo.

Het project past binnen de beleidskaders van zowel het rijk, de provincie als de gemeente. Verder leveren de omgevingsaspecten c.q. sectorale wet- en regelgeving geen belemmering de realisatie van het bouwplan.

Conclusie

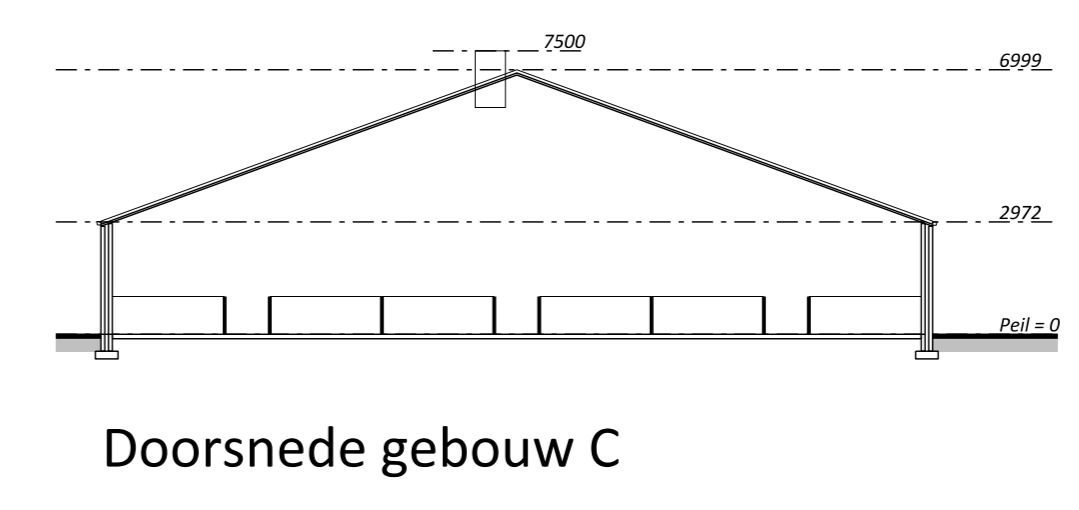
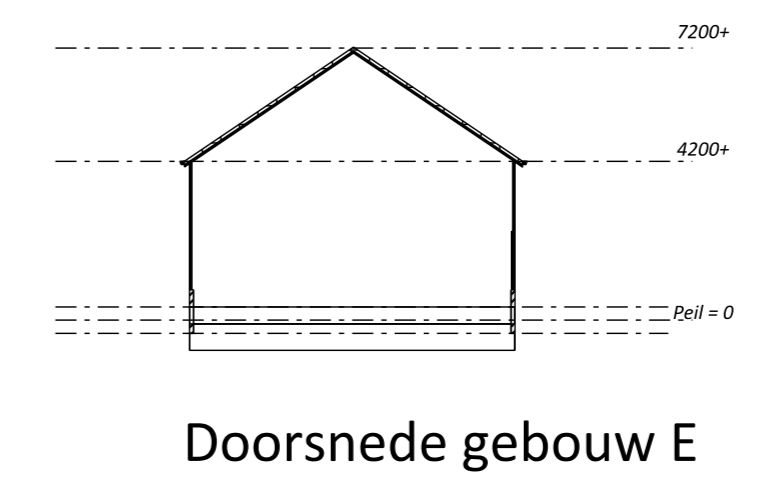
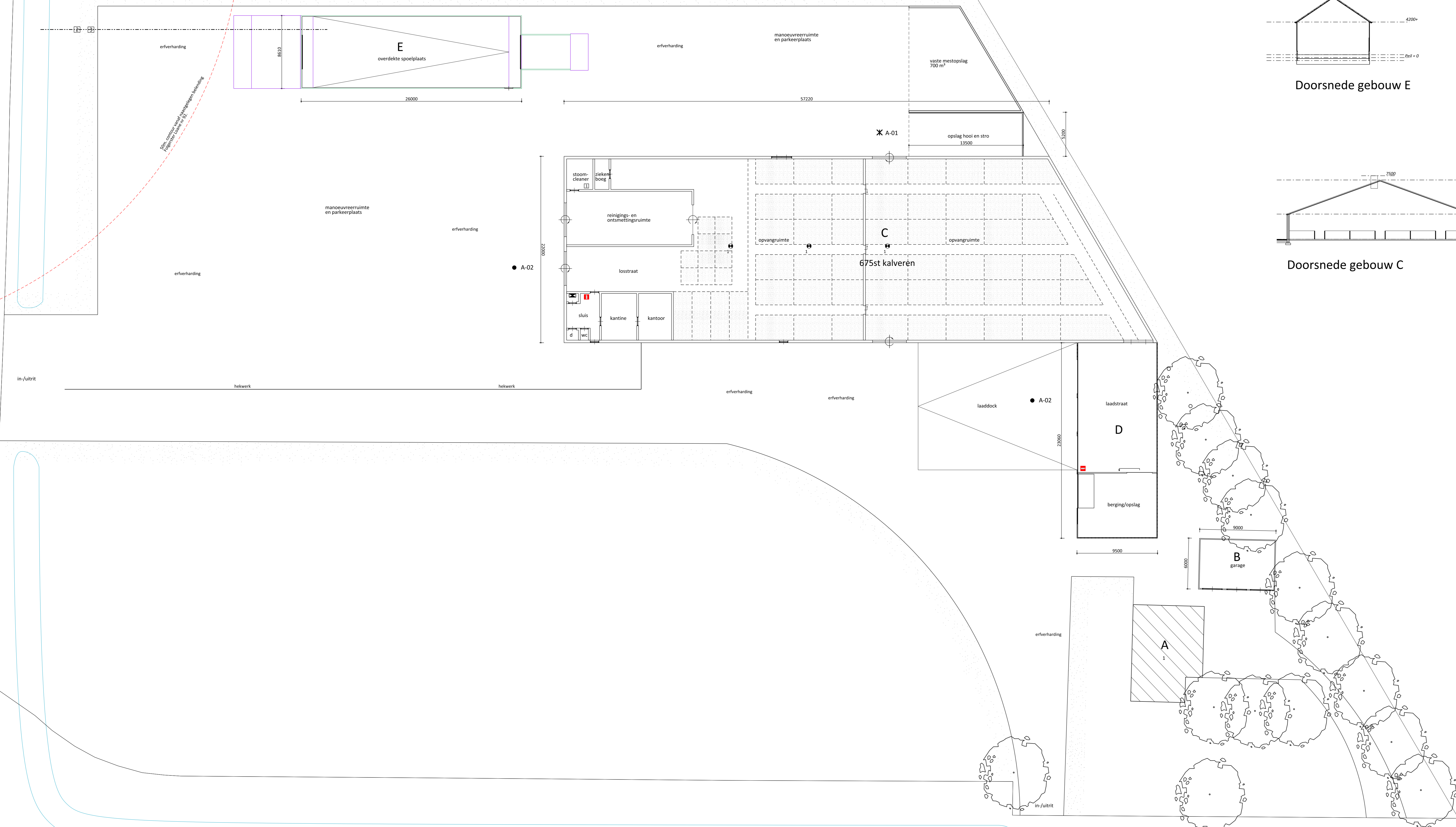
Het verlenen van een omgevingsvergunning voor het project is niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening.

Bijlagen

Bijlage 1 Inrichtingstekening

Legenda

symbool	omschrijving	aantal	vermogen (kW p/st)	eenheid
	ventilator	3	0,55	-
	olieafscheider	1	32,0	-
	poederblusser	2	-	-
	hogedrukreiniger (elek.)	1	4,5	-
	olieafscheider	1	0,5	-
	slibvangput	1	-	-

Coördinaten

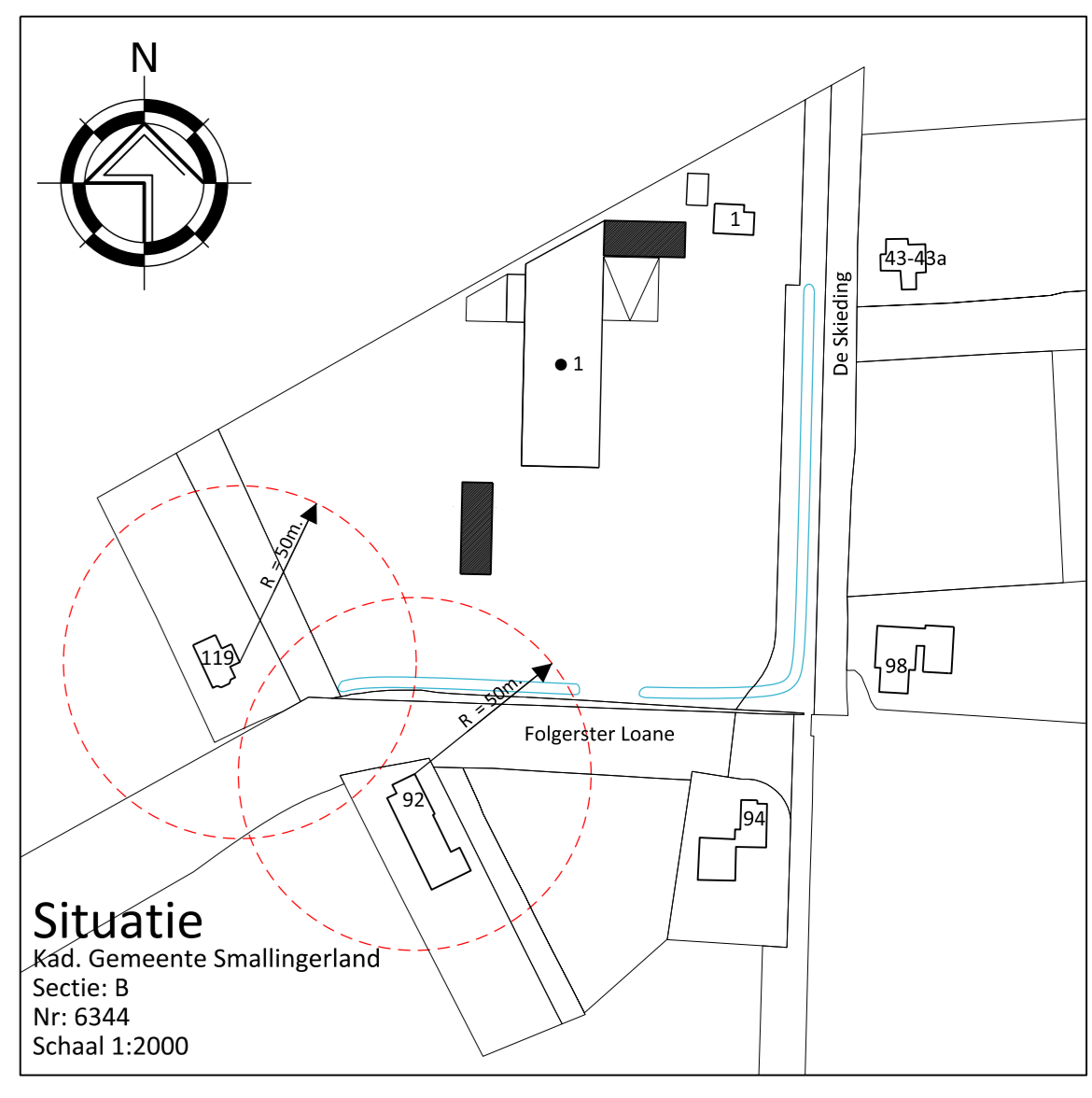
nummer	omschrijving	X coördinaat	Y coördinaat
1	kalverschuur	207.708	574.411

Gebouwen

symbool	omschrijving	aantal dieren
A	bedrijfwoning nr. 1	-
B	garage	-
C	kalverschuur	675 st. kalveren
D	laadstraat/ opslag/berging	-
E	overdekte speelplaats	-

Aan- en afvoerbewegingen

code	omschrijving
X A-01	toelevering hooi en stro
A-02	aan- en afvoer kalveren

VANWESTREENEN

<p>PROJECT: Aanvraag Omgevingsvergunning (Wabo Milieu)</p> <p>OPDRACHTGEVER: Klarenbeek Leuvennummerveld 9 3852 PE Speuld</p> <p>LOCATIE: De Skieding 1 te Houtgehege</p>	<p>SCHAAL: 1:200</p> <p>GETEKEND: RTP/VEK</p> <p>FORMAAT: A0</p> <p>DATUM: 01/08/2017</p> <p>WIJZIGING: 24/07/2018 11/10/2019</p> <p>ONDERDEEL: Bedrijfsplattegrond</p> <p>PROJECTNUMMER: 2019-WM-KLARENBEK Blad 1 van 1</p>
---	--

Van Westreenen Adviseurs
 Ambrose Fabrikantstraat 1a
 9712 SM Beemsterd
 T: (043) 47 42 95
 F: (043) 47 42 96
 E: info@vanwestreenen.nl

Van Westreenen BSA
 1133 AS Lelystad
 T: (0540) 37 93 37
 F: (0540) 37 93 04
 E: info@vanwestreenen.nl

Bijlage 2 Landschappelijk inpassingsplan

VanWestreenen

Adviseurs voor het buitengebied

Gemeente Smallingerland
T.a.v. het college van B&W
Postbus 10.000
9200 HA Drachten

Anthonie Fokkerstraat 1a
3772 MP Barneveld
T: (0342) 47 42 55
F: (0342) 47 42 81
E: info@vanwestreenen.nl

Varsveldseweg 65d
7131 JA Lichtenvoorde
T: (0544) 37 97 37
F: (0544) 37 83 64
E: info@vanwestreenen.nl

Uw kenmerk : Z1857064/D1857083
Ons kenmerk : JW/Klaremelk – 5183
Inzake : De Skieding 1 te Houtigehage
Betreft : Onderbouwing landschappelijke inpassing / onderdeel water

Barneveld, 20 september 2018

Geacht college,

Op 8 november 2016 heeft Bouwgroep Riemersma Van der Molen namens Klaremelk B.V een informatieverzoek ingediend voor het vernieuwen en uitbreiden van een kalveren export- en verzamelcentrum aan De Skieding 1 te Houtigehage en het wijzigen van de bestemming naar 'landelijk bedrijf'. Op 25 januari 2017 heeft het college een standpunt ingenomen om onder voorwaarden planologische medewerking te verlenen. Voor het plan moet een landschappelijk inpassingsplan opgesteld worden waarin tevens het onderdeel water is verwerkt. In voorliggende brief wordt deze landschappelijke inpassing beschreven en worden een drietal aspecten met betrekking tot het onderdeel water nader onderbouwd.

Landschappelijke context

De gemeente heeft enkele uitgangspunten aangereikt voor het opstellen van de landschappelijke inpassing, waaronder een korte beschrijving van het plangebied. Deze beschrijving is onderstaand weergegeven.

Karakteristiek voor het landschap is de schuin op De Skieding liggende verkavelingsrichting. Aan de 'Groninger' zijde van De Skieding ligt de verkavelingsrichting haaks op de infrastructuur. Met het opstellen van het landschappelijk inpassingsplan moet hier rekening mee worden gehouden. Door middel van grote structuurlijnen kan de bijzondere locatie van het bedrijf aan de rand van de draaiende verkavelingsrichting geaccentueerd worden. Verder moet het plan gebaseerd zijn op de karakteristiek van het agrarisch landschap. Denk hierbij aan stevige boomsingels en sloten die de landschapsrichting volgen en benadrukken.

Ook moet met het opstellen van het plan rekening worden gehouden met de landschapsvisuele veranderingen die optreden. Met het plan ontstaat namelijk een veranderd beeld voor diverse doelgroepen. De Folgersterloane is een druk befietste recreatieve route en ook de omwonenden en

bewoners aan de overkant van de Skieding krijgen met een veranderd beeld en meer activiteiten te maken. Het aanplanten van hagen en/of singelbeplanting kan veel aan het zicht onttrekken (de gebouwen, activiteiten en het licht), ook in het winterseizoen.

Inpassingsplan

Voor het plan is in overleg met de Natuurbank Overijssel en het Waterskip Fryslan een landschappelijk inpassingsplan opgesteld (zie bijlage). Deze landschappelijke inpassing voorziet niet enkel in een inpassing van de bebouwing, maar tevens in een goede afwikkeling van het aspect water.

Om de bebouwing uit het zicht te onttrekken worden er aan de oostzijde van het erf een aantal solitaire bomen (zomereik of linde), en aan de noord- en zuidzijde een gemengde struweelhaag aangeplant. Ter compensatie van de toename in verharding, wordt een deel van de bestaande sloten verbreedt, zodat er geen problemen met betrekking tot het aspect water ontstaan.

Door het aanplanten van de struweelhaag en het verbreden van de bermsloot aan de noordzijde van het perceel wordt de draaiende verkavelingsrichting geaccentueerd. Tevens wordt hiermee een bijdrage geleverd aan de stevige beplanting en sloten die karakteristiek zijn voor het gebied.

Watertoets

Voor het plan is een watertoets uitgevoerd. In de samenvatting van deze toets zijn de eventuele wateraspecten opgenomen die van invloed zijn op het plan. Tevens zijn enkele aandachtspunten gegeven. Deze worden onderstaand per onderdeel behandeld.

Ruimtelijke adaptatie

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moet steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Het is hierbij belangrijk om kansen te benutten om het gebied klimaat robuust in te richten. Zo is het mogelijk om een bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming.

Voor het plangebied is de Klimateffectatlas geraadpleegd. Uit deze atlas blijkt het volgende:

- Het perceel is gesitueerd in een gebied met een aanmerkelijke toename van de kans op grondwateroverlast, direct op de grens met het gebied met een kleine kans op overlast doordat daar sprake is van een lage grondwaterstand. Verder komt het aantal dagen dat er binnen het plangebied meer dan 25 mm neerslag valt niet boven het gemiddelde uit.
- Er is geen plaatsgevonden overstromingskans voor het plangebied.
- Het plangebied heeft een laag risico op droogte- en hittestress.

Door de ligging van het plangebied in het buitengebied van de gemeente Smallingerland, op de grens met een gebied met een lage grondwaterstand, kan geconcludeerd worden dat binnen het plangebied een goed werk- en woonklimaat kan worden gewaarborgd en dat er behalve de landschappelijke inpassing en de watercompensatie voor het verhard oppervlak geen extra adaptieve maatregelen nodig zijn.

VanWestreenen

Adviseurs voor het buitengebied

Convenant Erfafspoeling, agrarische bedrijven

Vanaf het erf mogen geen verontreinigende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. Ook door afstromend regenwater dat in contact is geweest met een niet bezemschoon erf en een niet bezemschone voeropslag kan het oppervlaktewater verontreinigd worden. Verontreinigde erfafspoeling moet te allen tijde voorkomen worden.

Voor het laden van de kalveren is een speciaal ingerichte laaddock op het perceel aanwezig. Deze wordt na het laden gereinigd. Het lossen van de kalveren vindt plaats aan de zuidzijde van het bedrijfsgebouw. Na het lossen gaan de vrachtwagens en veetrailers naar de spoelplaats. Deze spoelplaats is nodig voor het reinigen en eventueel ontsmetten van vrachtwagens en veetrailers. Het afvalwater afkomstig van de spoelplaats wordt opgevangen en geloosd op het vuilwaterriool. Om te waarborgen dat er geen olie, benzine en vet geloosd wordt op het vuilwaterriool wordt de spoelplaats voorzien van een olie- en vetafscheider (klasse 1) welke tevens is voorzien van een coalescentieafscheider met vol-signalering. Hiermee wordt de kans op verontreiniging van het riool tot een minimum beperkt. Met deze maatregelen kan een schoon erf gewaarborgd worden. Dit is tevens noodzakelijk om verspreiding van ziektes onder de kalveren te voorkomen.

Toename verharding en compensatie

Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. In de waterparagraaf dient duidelijk aan te worden gegeven wat voor maatregelen worden genomen om deze versnelde afvoer te compenseren.

Het plangebied is gesitueerd in het landelijk gebied. Het bestaande verharde oppervlak op het perceel wordt vergroot met 2.500 m². Als compenserende maatregel moet het wateroppervlak met 10% worden uitgebreid, in dit geval met 250 m². Ter invulling van deze benodigde oppervlakte wordt op het perceel een deel van de berm sloten verbreed tot 3 meter.

Afsluiting

Wij verwachten u hiermee van voldoende informatie te hebben voorzien. Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met ondergetekende via telefoonnummer 0342-474255.

Met vriendelijke groet,
VanWestreenen B.V.

E.T. (Ester) Haalboom

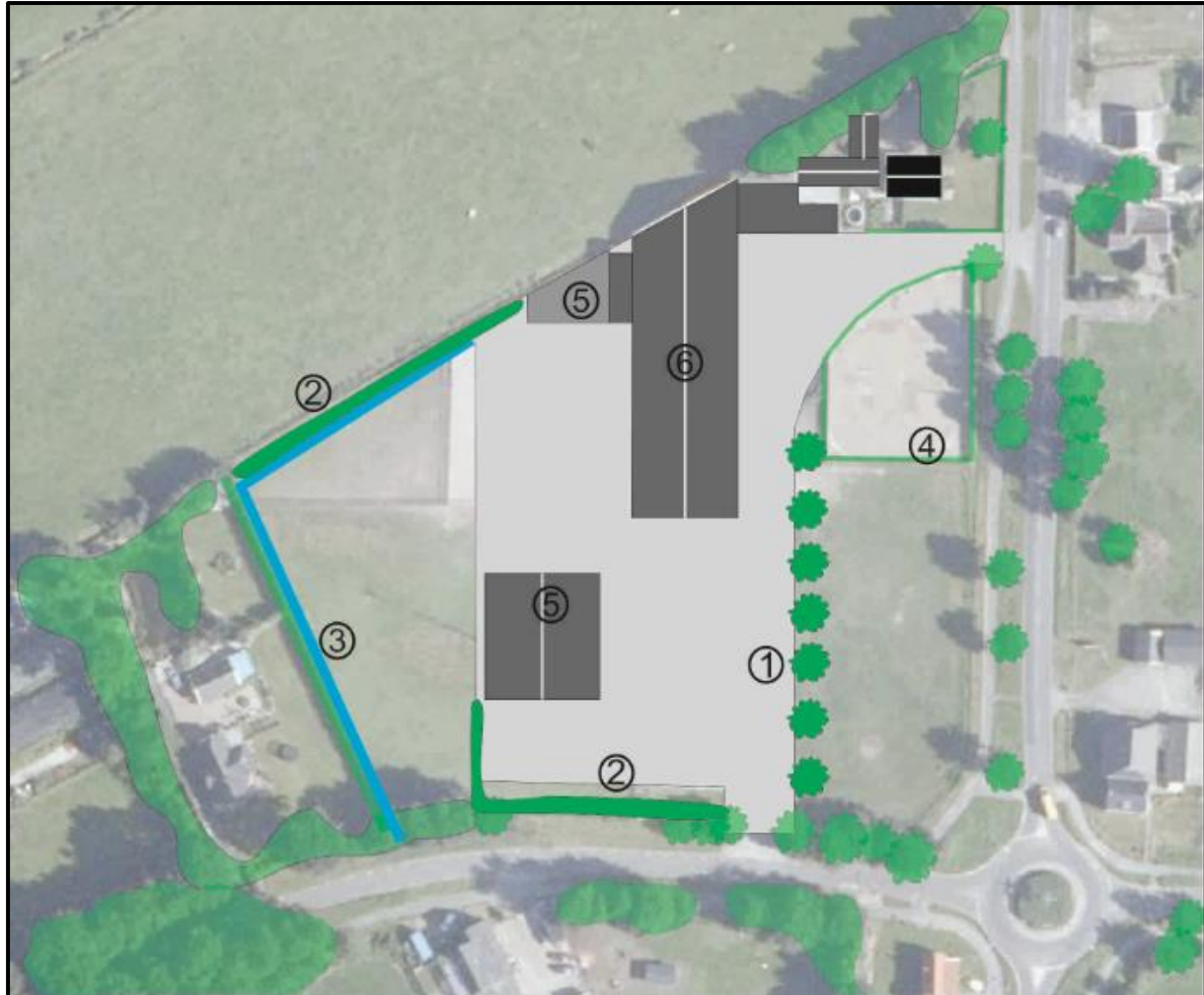

VanWestreenen

Adviseurs voor het buitengebied

Bijlage 1: Landschappelijk inpassingsplan incl. waterberging

- ① Solitaire loofbomen (zomereik of linde)
- ② Gemengde struweelhaag
- ③ Waterberging/verbreden bermsloot (3m breed)
- ④ Scheerhaag (bestaand)
- ⑤ Nieuwbouw
- ⑥ Bestaande bebouwing

NATUURBANK
OVERIJSEL

versie 6-9-2018

Bijlage 3 Aanmeldnotitie vormvrije mer-beoordeling

VanWestreenen
Adviseurs voor het buitengebied

Anthonie Fokkerstraat 1a
3772 MP Barneveld
T: (0342) 47 42 55
F: (0342) 47 42 81
E: info@vanwestreenen.nl

Varsseveldseweg 65d
7131 JA Lichtenvoorde
T: (0544) 37 97 37
F: (0544) 37 83 64
E: info@vanwestreenen.nl

Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r. beoordeling

Melder:

Klaremilk B.V.
t.a.v. de heer N. Klarebeek
Leuvenumseveld 9
3852 PE Ermelo

Locatie:

De Skieding 1
9223 LR Houtgehage

Versie:

3
Juli 2018

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	3
2. Omschrijving inrichting, activiteiten en procesbeschrijving	4
2.1 Korte beschrijving wijzigingen (in hoofdlijnen)	4
3. Vergunde situatie	5
4. Gewenste situatie	5
5. Toetsing aan het Besluit emissiearme huisvesting	6
6. Toetsing aan de Wet ammoniak en veehouderij	6
7. Toetsing aan Wet geurhinder en veehouderij	7
7.1 Dieren met omrekeningsfactor	7
7.2 Dieren met vaste afstanden	8
8. Luchtkwaliteit	9
9. Beoordeling geluid	10
10. Volksgezondheid	11
11. Externe veiligheid	12
12. Energie	13
12.1 Algemeen	13
12.2 Overzicht geschat energieverbruik per jaar na wijziging	13
12.3 Wordt er gebruik gemaakt van krachtstroom?	13
13. Afvalstoffen	13
13.1 Bedrijfsafvalstoffen	13
14. Afvalwater	13
15. Archeologie	14
16. Conclusie	14

VanWestreenen
Adviseurs voor het buitengebied

1. Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens een kalverenexport- en verzamelcentrum te realiseren op de bedrijfslocatie aan De Skeiding 1 te Houtigehage. Op 6 juli 2017 is het inwerkingstredingsbesluit wijziging Besluit m.e.r. gepubliceerd, de dag erna is dit gewijzigde Besluit in werking getreden. Voor activiteiten die zijn opgenomen in onderdeel D van de Bijlage van het Besluit m.e.r. en waarvan de omvang naar beneden de in kolom 2 genoemde drempel ligt, geldt een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Dit betreft geen wettelijke regeling, maar een regeling die volgt uit artikel 5 van het Besluit m.e.r.

In kolom D van de Bijlage bij het Besluit m.e.r. is geen drempelwaarde voor het tijdelijk huisvesten van kalveren met een leeftijd van ± 14 dagen. Derhalve wordt toch aangesloten aan het houden van vleeskalveren. Als er meer dan 1.200 nieuwe plaatsen voor vleeskalveren wordt aangevraagd, dient er een m.e.r.-beoordeling gemaakt te worden. Indien het aantal lager is, dient een vormvrije aanmeldingnotitie m.e.r.-beoordeling gemaakt te worden.

In dit geval worden er 675 kalveren met een leeftijd van ± 14 dagen voor een periode van max. 24 uur gehuisvest. Er dient derhalve een m.e.r.-beoordeling genomen te worden, welke aan de aanvraag moet worden toegevoegd. Dit document bevat alle informatie die nodig is voor het nemen van een besluit:

1. Beschrijving van de fysieke kenmerken van de activiteit (zie hoofdstuk 2, 4 en 5)
2. Beschrijving van de locatie van de activiteit, de omvang ervan en de invloeden/gevolgen voor het milieu (gehele document)

2. Omschrijving inrichting, activiteiten en procesbeschrijving

Binnen de inrichting worden zowel vrouwelijke als mannelijke nuchtere kalveren gehouden. Deze kalveren zijn afkomstig van melkveehouderijbedrijven waar niet alle kalveren aangehouden kunnen worden. Alleen de best geschikte kalveren voor de melkproductie worden door de melkveehouderij aangehouden. De overige kalveren worden verkocht en afgevoerd.

De nuchtere kalveren worden op een leeftijd van ± 14 dagen afgevoerd en richting de verzamellocatie aan De Skieding 1 te Houtigehage afgevoerd. Hier worden ze in groepshokken in het stro gehouden voor een periode van maximaal 24 uur. Tijdens deze 24 uur kunnen de kalveren bijkomen van de reis en worden de kalveren geselecteerd en gesorteerd. Hierbij wordt gekeken naar grootte, ras, type etc. zodat dezelfde type kalveren bij elkaar blijven. De kalveren worden vervolgens naar de afmestlocatie gebracht waar ze ongeveer 8 maanden blijven.

Voor het tijdelijk huisvesten van kalveren met een leeftijd van ± 14 dagen kan volgens de gemeente Smalingerland niet gesproken worden over het houden van vleeskalveren noch het houden van jongvee. In de voorliggende vergunning is daarom uitgegaan van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 9 oktober 2002 over een kalververzamelplaats. In voorliggende aanvraag wordt daarom ook gesproken over het houden van kalveren waarvoor geen RAV-code is aangewezen (en dus ook geen ammoniak, geur of fijnstof waarden).

De aanvraag voor de locatie De Skieding 1 te Houtigehage voorziet in de volgende activiteiten:

- Het houden van:
  - 675 kalveren (± 14 dagen oud, max 24 uur)
- Het opslaan van:
  - Vast mest in de daarvoor bestemde mestopslagplaats met een inhoud van 700 m³
  - Bestrijdings- reinigings- en ontsmettingsmiddelen in de daarvoor afgesloten kast
  - Hooi en stro
- Het in gebruik hebben van:
  - Een kalveren export- & verzamelcentrum
  - Berging en opslagruimten
  - Laaddock en laadstraat voor het laden en lossen van kalveren
  - Reinigings- en ontsmettingsruimte
  - Kantoor/kantine en sluis
  - Spoelplaats t.b.v. het wassen van de transportmiddelen

2.1 Korte beschrijving wijzigingen (in hoofdlijnen)

- Het realiseren van een kalveren export- en verzamelcentrum
- Het wijzigen van de veebezetting
- Het intern verbouwen van de inrichting
- Het realiseren van een spoelplaats en vaste mestopslag
- Het actualiseren van de vergunningensituatie

3. Vergunde situatie

Op 2 mei 2017 is een omgevingsvergunning aangevraagd voor het milieuneutraal veranderen van een opvangruimte voor kalveren. Op 29 juni 2017 heeft de gemeente Smallingerland de vergunning verleend voor het in werking hebben van een verzamelplaats voor het houden van 500 kalveren van ± 14 dagen oud, op de locatie De Skieding 1 te Houtgehage. De kalveren worden binnen 24 uur afgevoerd naar een kalvermesterij.

4. Gewenste situatie

In onderstaande tabel is de gewenste veebezetting weergegeven:

Stal	Omschrijving diercategorie	Diercat. RAV	Aantal dieren	Ammoniak	Ammoniak totaal	Geur per dier	Geur totaal	Fijn stof per dier	Fijn stof totaal
	Kalveren ± 14 dagen oud	n.v.t.	675	n.v.t.	-	n.v.t.	-	n.v.t.	-
	Totaal		675	-	-	-	-	-	-

- Stalaanduiding conform plattegrondtekening inrichting (201708-WM-Klaremelk), welke als bijlage bij deze aanvraag is gevoegd.

5. Toetsing aan het Besluit emissiearme huisvesting

Het Besluit emissiearme huisvesting (verder: het Besluit) bepaalt dat huisvestingsystemen emissiearm moeten zijn, als er een emissiearm huisvestingssysteem beschikbaar is. Het Besluit bevat maximale emissiewaarden: alleen huisvestingsystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde, zijn toegestaan.

De maximale emissiewaarden (ammoniak/fijnstof) gelden alleen voor melk- en kalkkoeien, varkens, kippen, kalkoenen en eenden. Het tijdelijk huisvesten van kalveren met een leeftijd van ± 14 dagen wordt niet in het besluit genoemd. Toetsing aan het besluit is derhalve niet noodzakelijk.

6. Toetsing aan de Wet ammoniak en veehouderij

Op grond van de Wet ammoniak en veehouderij dienen veehouderijen die gelegen zijn in een kwetsbaar gebied, of in een zone van 250 meter daaromheen, rekening te houden met een zogenaamd ammoniakemissieplafond (artikel 6 in samenhang met artikel 7, lid 1, sub a van de Wet ammoniak en veehouderij). Het dichtstbijzijnde Wav-gebied is gelegen in de gemeente Grootegast, op 2.050 meter van de inrichting aan De Skieding 1 te Houtigehage.

Het bedrijf is dus niet in of nabij een kwetsbaar gebied gelegen en dus stelt de Wet ammoniak en veehouderij geen extra eisen aan de aanvraag.

Daarnaast zijn er in de directe omgeving van de inrichting geen voor ammoniak gevoelige land- en/of tuinbouwgewassen gelegen. Er is dus geen reden om aan te nemen dat, op dergelijke gewassen, directe schade als gevolg van de uitgestoten ammoniak zal plaatsvinden. Aan het gestelde in de Brochure Stallucht en Planten (1981) wordt dan ook voldaan.

Wet Natuurbescherming

Op 4 mei 2018 heeft de provincie Fryslan een worst-case-besluit, op grond van de Wet Natuurbescherming verleend voor het houden van 215 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingsystemen (A3.100) en 460 vleeskalveren tot circa 8 maanden, overige huisvestingsystemen (A4.100).

Op 9 mei 2018 is een Aeriusberekening uitgevoerd om te onderzoeken of de gewenste situatie, het houden van 675 nuchtere kalveren van een leeftijd van ± 14 dagen maximaal 24 uur, zorgt voor een significant negatief effect op de omliggende Natura 2000 gebieden. Uit deze Aeriusberekening blijkt dat het houden van 675 kalveren geen effect veroorzaakt op de omliggende gebieden. De situatie is vergunningsvrij in het kader van de Wet Natuurbescherming.

Zie de Aeriusberekening voor een uitkomst van de berekening, de berekening wordt als bijlage aan deze notitie toegevoegd.

7. Toetsing aan Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij maakt onderscheidt tussen dieren met omrekeningsfactor en zonder omrekeningsfactoren. Onderhavig export- en verzamelcentrum huisvest tijdelijk (max. 24 uur) kalveren met een leeftijd van ± 14 dagen waarna ze worden afgevoerd naar een kalvermesterij. Voor het tijdelijk huisvesten van kalveren met een leeftijd van ± 14 dagen is geen geuremissiefactor bekend.

7.1 Dieren met omrekeningsfactor

Om er zeker van te zijn dat het huisvesten van nuchtere kalveren niet voor een overbelaste geursituatie zorgt bij de omliggende woningen is middels het (complex) rekenmodel V-stacks vergunning toch een worst-case situatie berekend.

De kalveren kunnen worden afgeleverd vanaf 9.00 uur en worden om 23.00 uur afgevoerd. Er worden van maandag t/m vrijdag kalveren verzameld en de kalveren worden maximaal 14 uur per dag op de locatie gehuisvest. Dit betekent dat de kalveren in onderhavig export- en verzamelcentrum jaarlijks niet (365 dgn x 24 uur) 8760 uur per jaar aanwezig zijn, maar (260 dgn x 14 uur) 3640 uur per jaar aanwezig zijn.

De emissiefactor van vleeskalveren is 35,6 odour per dierplaats per jaar en is, gezien de korte aanwezigheid van de dieren op de locatie, niet terecht. Deze emissiefactor dient hierdoor teruggerekend te worden naar de maximale tijd:

- 365 dagen x 24 uur = 8760 uur = 35,6 odour per dierplaats per jaar
- 260 dagen x 14 uur = 3640 uur = onbekend
  - $3640 / (8760/35,6) = 14,79269406 = 14,8$ odour

In onderstaande is de uitkomst van het V-stacks vergunning rekenprogramma weergegeven:

Naam van het bedrijf: Klaremelk, De Skieding 1 Houtigehage

Berekende ruwheid: 0,05 m

Meteo station: Schiphol

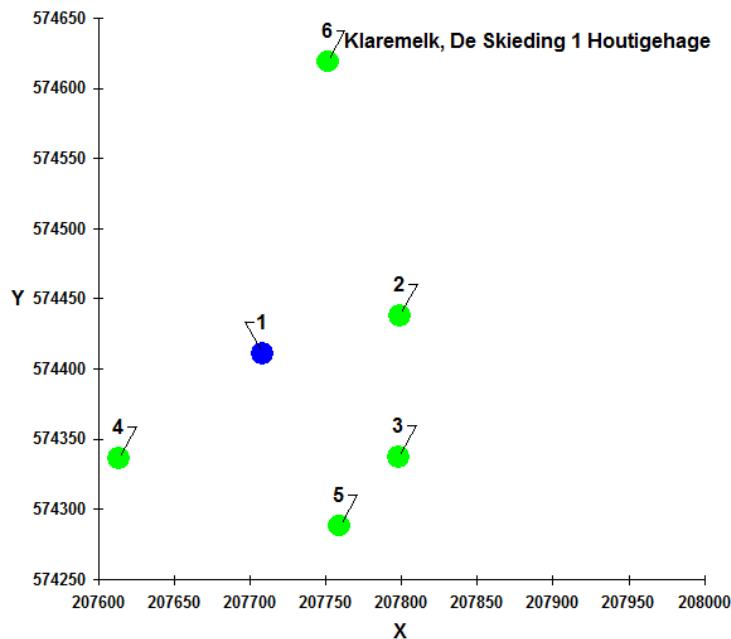
Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	E-Aanvraag
1	Stal C	207 708	574 411	7,5	5,0	0,50	4,00	9 990

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
2	Scheiding 43a	207 799	574 438	8,0	4,8
3	Drachtsterweg 98	207 798	574 337	8,0	3,9
4	Folgersterloane 119	207 613	574 336	8,0	3,3
5	Folgersterloane 94	207 759	574 288	8,0	4,1
6	De Skieding 3	207 751	574 619	8,0	2,5

Zoals in bovenstaande weergave te lezen is, kan de inrichting voldoen aan de worst-case situatie waarbij berekend is met een gereduceerde emissiefactor voor het korter houden van 'vleeskalveren'. In de huidige situatie worden geen vleeskalveren, maar nuchtere kalveren gehouden waardoor met zekerheid kan worden geconcludeerd dat de het houden van nuchtere kalveren niet voor geuroverlast op omliggende geurgevoelige objecten zal zorgen.

7.2 Dieren met vaste afstanden

Om er zeker van te zijn dat het houden van nuchtere kalveren kan voldoen aan de minimaal aan te houden vaste afstand wordt een vergelijking gemaakt met de vaste afstand die van toepassing is voor het houden van jongvee.

Minimaal aan te houden afstand tot andere (evt. voormalige) veehouderijen

Voor geurgevoelig objecten die onderdeel uitmaken van een andere veehouderij, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij, gelden (conform artikel 3.116 van het Activiteitenbesluit) de volgende vaste afstanden:

Ligging geurgevoelig object	Afstand in acht te nemen	Werkelijke afstanden
Binnen de bebouwde kom	100 meter	Niet binnen invloedssfeer aanwezig
Buiten de bebouwde kom	50 meter	79 meter (Scheiding 43a) 95 meter (Folgersterloane 119)

Minimaal aan te houden gevel-gevel afstand

Volgens het Activiteitenbesluit geldt een minimaal in acht te nemen afstand tussen de dichtstbijzijnde gevel van een stal waarin dieren worden gehouden en de gevel van de dichtstbijzijnde voor stank gevoelig object (artikel 3.119). Deze afstanden zijn als volgt:

Ligging geurgevoelig object	Afstand in acht te nemen	Werkelijke afstanden
Binnen de bebouwde kom	50 meter	Niet binnen invloedssfeer aanwezig
Buiten de bebouwde kom	25 meter	179 meter (Scheiding 43a) 95 meter (Folgersterloane 119)

Zoals in bovenstaande tabellen is weergegeven kan de inrichting voldoen aan de gestelde eisen volgens de Wet geurhinder en veehouderij.

8. Luchtkwaliteit

De luchtkwaliteit wordt in hoge mate bepaald door de achtergrondconcentraties. Lokale bronnen, zoals veehouderijen, kunnen zorgen voor een extra bijdrage aan de (verslechtering van de) luchtkwaliteit. De belangrijkste lokale bronnen voor de emissie van fijn stof (PM_{10}) zijn het wegverkeer, het scheepvaartverkeer en lokale puntbronnen. De grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van PM_{10} in de lucht ter hoogte van blootstellinglocaties is $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. De dagnorm voor PM_{10} bedraagt $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Deze norm mag niet meer dan 35 keer per jaar worden overschreden. In het kader van dit MER-beoordelingsdocument is voor de gewenste situatie, met behulp van het ISL3a-model, de PM_{10} -concentratie berekend.

Op basis van meetgegevens heeft RIVM de invloed van zeezout op de fijn stof belasting en het aantal overschrijdingsdagen van de grenswaarde voor de 24-uurgemiddelde concentratie vastgesteld en de verdeling daarvan over Nederland. Voor onderhavige locatie geldt een correctie van 2 dagen en $2 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Voor het tijdelijk huisvesten van nuchtere kalveren met een leeftijd van ± 14 dagen is geen fijnstofnorm vastgesteld. Daarom is er een worst-case situatie doorgerekend door het tijdelijk huisvesten van vrouwelijk jongvee (hoogste factor in vergelijking met vleeskalveren).

De nuchtere kalveren kunnen worden afgeleverd vanaf 9.00 uur en worden om 23.00 uur afgevoerd. Er worden van maandag t/m vrijdag kalveren verzameld en de kalveren worden maximaal 14 uur per dag op de locatie gehuisvest. Dit betekent dat de kalveren in onderhavig export- en verzamelcentrum jaarlijks niet ($365 \text{ dgn} \times 24 \text{ uur}$) 8760 uur per jaar aanwezig zijn, maar ($260 \text{ dgn} \times 14 \text{ uur}$) 3640 uur per jaar aanwezig zijn.

De fijn stofemissiefactor voor het huisvesten van jongvee is 38 gram PM_{10} per dierplaats per jaar. Gezien de korte aanwezigheid van de dieren op de locatie is het berekenen van de worst-case situatie met een factor van 38 gram, niet terecht. Deze emissiefactor dient hierdoor teruggerekend te worden naar de maximale tijd dat de dieren aanwezig zijn:

- $365 \text{ dagen} \times 24 \text{ uur} = 8760 \text{ uur} = 38 \text{ gram per dierplaats per jaar}$
- $260 \text{ dagen} \times 14 \text{ uur} = 3640 \text{ uur} = \text{onbekend}$
  - $3640 / (8760/38) = 15,78995434 = 16 \text{ gram}$

In onderstaande is de uitkomst van het rekenprogramma ISL3a weergegeven:

VanWestreenen

Adviseurs voor het buitengebied

Gebiedsgegevens

Naam van deze berekening: 675 nuchtere kalveren
Berekend op: 2018/07/19 10:34:36
Project: Klaremelk, De Skieding 1 Houtgehage
RD X coördinaat: 207 208 Lengte X: 1000 Aantal Gridpunten X: 3
RD Y coördinaat: 573 911 Breedte Y: 1000 Aantal Gridpunten Y: 3
Berekende ruwheid: 0.059 Eigen ruwheid Eigen ruwheid: 0.000
Type Berekening: PM10 Rekenjaar: 2018
Soort Berekening: Contour Toets afstand: n.v.t. Onderlinge afstand: n.v.t.
Uitvoer directory: G:\Klaremelk.leuvenumseveld9.5183\Skieding Friesland\Milieuneutr. verandering

Te beschermen object	RD X Coord.	RD Y Coord.	Concentratie	Overschrijding
Naam:	[m]	[m]	[microgram/m3]	[dagen]
Scheiding 43a	207 799	574 438	15.41	6.0
Drachtsterweg 98	207 798	574 337	15.41	6.1
Folgersterloane 119	207 613	574 336	15.41	6.0
Folgersterloane 94	207 759	574 288	15.41	6.0
De Skieding 3	207 751	574 619	15.41	6.0

Brongegevens

Naam : Stal C	Type: AB	
RD X Coord.: 207 708	RD Y Coord.: 574 411	Emissie: 0.00034
hoogte van emissiepunt: 7.50	hoogte van gebouw: 5.0	
verticale uitreesnelheid: 4.00	X-coörd. zwaartepunt van gebouw: 207 708	
diameter van emissiepunt: 0.50	Y-coörd. zwaartepunt van gebouw: 574 411	
temperatuur van emisstroom: 285.00	lengte van gebouw: 57.20	
	breedte van gebouw: 22.00	
	orientatie van gebouw: 90.00	

Gezien bovenstaande uitkomst kan de inrichting voldoen aan de gestelde luchtkwaliteitseisen.

9. Beoordeling geluid

DPA Cauberg – Huygen B.V. heeft een akoestisch onderzoek uitgevoerd voor het kalverenexport – en verzamelcentrum gevestigd aan De Skieding 1 te Houtgehage. In dit akoestisch onderzoek, met datum 26 maart 2018 en referentienummer: 02707-19116-04, worden de uitgangspunten en bevindingen van de inrichting beoordeeld en samengevat. Graag verwijs ik u naar dit akoestisch onderzoek voor de geluidsbeoordeling van de inrichting.

10. Volksgezondheid

De directe samenhang tussen blootstelling aan geur, fijnstof, zoönose, antibioticaresistentie en hun effecten op humane gezondheid is complex. De veehouderij in zijn algemeenheid speelt een rol in de ontwikkeling van geur, fijnstof en het ontstaan van zoönosen. De samenhang tussen de emissie vanuit de veehouderij en de volksgezondheid is complex en niet wetenschappelijk aangetoond. Er is middels onderzoek niet vastgesteld tot welke afstand omwonenden eventueel een verhoogd gezondheidsrisico lopen. Dit is ook een van de redenen dat de wetgever geen wettelijke afstandsnorm van veehouderijen ten opzichte van omliggende woningen heeft vastgesteld. In de beoogde situatie worden echter wel maatregelen getroffen om de gezondheidsrisico's voor omwonende tot een minimum te beperken.

De volgende maatregelen op het gebied van volksgezondheid worden toegepast:

- Het toepassen van hygiënemaatregelen om insleep van dierziekten te beperken (hygiënesluis etc.).
- Op het bedrijf is een bestrijdingsplan aanwezig ter bestrijding van ongedierte. Bestrijding van ongedierte is hiermee voldoende gewaarborgd. Het bestrijdingsplan wordt gecontroleerd door de controlerende instantie Indas (Bureau Inspectie en Dienstverlening Agrarische Sector B.V.).
- De aangevoerde vleeskalveren worden zorgvuldig geselecteerd op vitaliteit, zieke dieren mogen niet aangeleverd worden, hierdoor kan worden uitgesloten dat zieke dieren andere dieren besmetten.
- Op het bedrijf wordt geen antibiotica gebruikt. De focus ligt op preventie, het voorkomen van dierziekten door een maximale hygiëne.
- Om te voorkomen dat virussen zich tussen verschillende diergroepen op verschillende dagen uitgewisseld kunnen worden wordt een strikte werkwijze voor wat betreft het schoonmaken en ontsmetten van de bedrijfsruimte en het dragen van bedrijfskleding. De bedrijfskleding welke binnen de inrichting wordt gedragen, wordt niet elders gedragen en de werknemers dienen elke dag te beginnen met schone bedrijfskleding.
- Op het bedrijf worden maatregelen getroffen om zoönose te weren en om ziektedruk en de uitbraak van ziekten te voorkomen. De volgende maatregelen zijn van toepassing. Bezoekers dienen zich vooraf te melden c.q. vooraan het terrein te melden. Vervolgens moeten alle bezoekers bedrijfskleding dragen.

In het kader van volksgezondheid worden ook maatregelen genomen om de gevolgen voor de omgeving te beperken:

- De stallen zijn voorzien van een mechanische ventilatiesysteem. Het mechanische ventileren van de stallen zal leiden tot een vermindering van de belasting op de omliggende woningen.

Conclusie

Uit bovenstaande blijkt dat zowel intern als extern maatregelen worden getroffen om mogelijke risico's in het kader van volksgezondheid te beperken. Verder blijkt dat hier sprake is van een specialistische bedrijfsvoering met een zeer hoge hygiënestandaard. De risico's op een uitbraak van een dierziekte en hiermee samenhangend het ontstaan van zoönose wordt gereduceerd en tot het minimum beperkt.

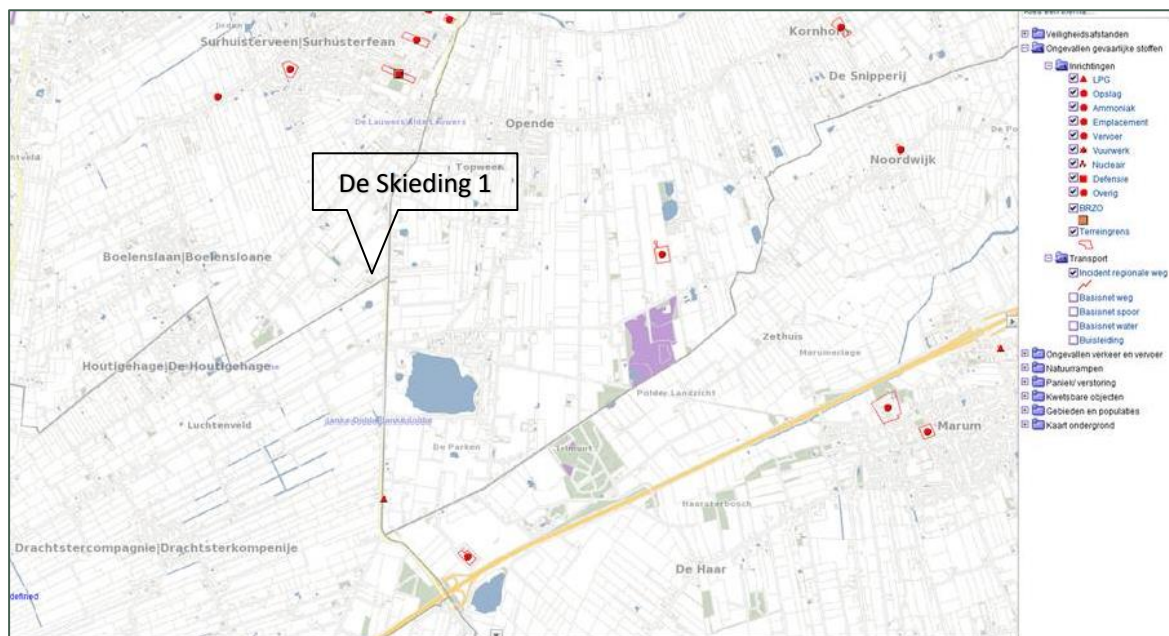

11.Externe veiligheid

Bij ruimtelijke plannen dient ten aanzien van externe veiligheid naar verschillende aspecten te worden gekeken:

- Bedrijven waar opslag, gebruik en/of productie van gevaarlijke stoffen plaatsvindt;
- Vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, spoor of water en door buisleidingen.

Externe veiligheid heeft betrekking op de beheersing van de risico's voor de burger, die verbonden zijn aan het gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen bij tal van industriële activiteiten. De aandacht richt zich vooral op veiligheidsaspecten in het kader van de ruimtelijke ordening in relatie tot de beheersing van de risico's die samenhangen met het grootschalig gebruik van gevaarlijke stoffen. Het gaat daarbij alleen om de directe gevolgen die door het eenmalig vrijkomen van gevaarlijke stoffen kunnen ontstaan.

Aan de hand van de provinciale risicokaart is een inventarisatie uitgevoerd naar de aanwezigheid van externe veiligheid relevante bronnen in de nabije omgeving van het plangebied. Op afstand van ca. 3000 meter ten westen van cliënt, De Skieding 1 te Houtigehage, bevindt zich een vestiging van de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

Op grond van het voornoemde kan worden geconcludeerd dat het aspect externe veiligheid geen belemmering vormt voor het kalverenexport- en verzamelcentrum.

12. Energie

12.1 Algemeen

Hebben de aangevraagde wijzigingen invloed op het energieverbruik?

- Ja
 Nee

12.2 Overzicht geschat energieverbruik per jaar na wijziging

Energiebron	Verbruik
Elektriciteit	50.000 kWh
Aardgas	25.000 m ³

12.3 Wordt er gebruik gemaakt van krachtstroom?

- Ja
 Nee

13. Afvalstoffen

13.1 Bedrijfsafvalstoffen

Soort afval	Hoeveelheid	Wijze van opslag	Afvoerfrequentie	Inzamelaar/verwerker
Kadavers	Onbekend	Kadaverkoeling	Op afroep	Rendac
Papier	250 kg	Dozen/bundels	Maandelijks	Vereniging
Restafval	250 kg	Afvalcontainer	1 x 2 weken	Erkend afvalinzamelaar
Glas	250 kg	Glasbak		
KCA	5 kg/liter	Chemobox	2 x jaar	Gemeentedeput

14. Afvalwater

Binnen de inrichting is een spoelplaats aanwezig voor het reinigen en eventueel ontsmetten van vrachtwagens en veertrailers. Het afvalwater afkomstig van de spoelplaats wordt opgevangen en geloosd op het vuilwaterriool.

Om te waarborgen dat er geen olie, benzine en vet geloosd wordt op het vuilwaterriool wordt de spoelplaats voorzien van een olie- en vetafscheider (klasse I) welke daarnaast ook is voorzien van een coalescentieafscheider met vol-signalering. Hiermee wordt de kans op verontreiniging van het riool tot het minimum beperkt.

VanWestreenen
Adviseurs voor het buitengebied

15. Archeologie

Op 16 februari 2018 is door Synthegra B.V. een archeologisch onderzoek uitgevoerd. Conclusie van dit onderzoek is: 'de hoge archeologische verwachting uit het bureauonderzoek voor vuursteenvindplaatsen kan op grond van de resultaten van het veldonderzoek naar laag worden bijgesteld.'

16. Conclusie

In de Wet milieubeheer wordt gesproken over 'bijzondere omstandigheden' welke kunnen leiden tot een besluit waarin bepaald is dat een MER opgesteld dient te worden. Gelet op alle genoemde feiten in deze notitie doet zich voor het kalverenexport- en verzamelcentrum aan De Skieding 1 te Houtigehage een dergelijke bijzondere omstandigheid niet voor en heeft ons inziens een Milieu Effect Rapportage geen toegevoegde waarde voor onderhavige inrichting.

Namens initiatiefnemer verzoek ik u hierbij om uw besluit in deze. Bij besluitvorming zal de gewenste situatie worden aangevraagd middels een melding in het kader van het activiteitenbesluit milieubeheer aangevuld met een Omgevingsvergunning beperkte milieutoets.

Bijlage 4 Besluitvorming aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling

Aan Klaremelk B.V.
de heer N. Klarebeek
Leuvenumseweld 9
3852 PE ERMELO

Drachten,
10 december 2018

Ons kenmerk
13103-02

Uw kenmerk
JW/Klaremelk-
5183

Behandeld door
Franke Atsma
0512 - 581 234
f.atsma@smallingerland.nl

Onderwerp
Besluit geen milieu effectrapportage nodig

Geachte heer Klarebeek,

Op 21 juni 2018 heeft VanWestreenen namens u door het indienen van een m.e.r.-aanmeldingsnotitie medegedeeld dat u het voornemen heeft te verzoeken een bestemmingsplanprocedure te starten. Het project waarvoor de bestemmingsplanwijziging nodig is bestaat uit het veranderen van een kalverexport- en verzamelcentrum op de locatie De Skieding 1 in Houtigehage. Wij hebben beoordeeld of bij de voorbereiding van het bestemmingsplan een milieueffectrapport (m.e.r.) moet worden gemaakt.

Besluit

Op grond van de hieronder genoemde inhoudelijke overwegingen en op basis van hetgeen is gesteld in artikel 7.17 van de Wet milieubeheer, hebben wij besloten dat bij de voorbereiding van het bestemmingsplan voor het veranderen van de kalverexport- en verzamelcentrum aan De Skieding 1 in Houtigehage, geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld.

Beschrijving reden beoordeling

De aanmeldnotitie is ingediend omdat de voorgenomen activiteit is genoemd in onderdeel D, categorie 14 (de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren) van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.).

Er is geen sprake van een directe m.e.r.-plicht op grond van artikel 7.2, derde lid van de Wm, omdat de activiteit niet wordt genoemd in onderdeel C van de bijlage bij het Besluit m.e.r.

Gelet op de artikelen 7.2, lid 1, onder b van de Wet milieubeheer (Wm) en artikel 2, lid 2 van het Besluit m.e.r. zijn in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. de activiteiten aangewezen, waarvoor een m.e.r.-beoordelingsprocedure geldt. De voorgenomen activiteit is geen "geval" als bedoeld in kolom 2 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r.. Wel is sprake van een activiteit als bedoeld in kolom 1 van onderdeel D van die bijlage (D.14)

Reden mer-beoordelingsbesluit voor starten procedure bestemmingsplan

Bij activiteiten genoemd in kolom 1 van de bijlage van het Besluit m.e.r. moet het bevoegd gezag beoordelen of er een milieueffectrapport nodig is, ook als de activiteit geen geval is zoals opgenomen in kolom 2 van de bijlage. Op 7 juli 2017 is een wijziging van het Besluit m.e.r. in werking getreden. Sinds die datum moet ook bij een activiteit van kolom 1 zonder dat er sprake is van een geval als bedoeld in kolom 2, een formele m.e.r.-beoordelingsprocedure worden gevolgd. Dit staat in artikel 2, lid 5, onder b van het Besluit m.e.r. Dit houdt in dat de beoordeling niet meer "vormvrij" is. Wij moeten via een aparte procedure bepalen of de voorgenomen activiteit daadwerkelijk geen belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Dit dient gelet op artikel 7.17, lid 3 van de Wm te gebeuren op grond van de criteria genoemd in bijlage III bij de EG-richtlijn milieueffectbeoordeling (2011/92/EU en 2014/52/EU

Dit houdt o.a. in dat voorafgaand aan het starten van een bestemmingsplanprocedure moet worden beoordeeld of er een milieueffectrapport moet worden opgesteld. Daarvoor moet de initiatiefnemer een schriftelijke mededeling aan het bevoegd gezag (de gemeenteraad) gedaan worden (aanmeldnotitie).

Procedure

Wij moeten de initiatiefnemer binnen 6 weken na ontvangst van de aanvraag op de hoogte stellen van ons besluit of er een milieueffectrapport nodig is of niet. Dit staat in artikel 7.17, eerste lid van de Wm. De eisen voor het beoordelen en motiveren staan in artikel 7.17, derde en vierde lid van de Wm. Wij hoeven van ons besluit geen kennisgeving te doen of ter inzage te leggen omdat uw voornemen onder de drempelwaarde ligt (7.17, vijfde lid of 7.19, vierde lid van de Wm). Wel moeten wij ons besluit aan u bekendmaken. De termijn van 6 weken is een termijn van orde en lijdt bij overschrijding daarom niet tot een van rechtswege verleend positief besluit.

De op 21 juni 2018 ontvangen aanvraag gaf onvoldoende informatie voor een goede beoordeling. Namens u is de aanvraag aangevuld en gewijzigd op 31 juli 2018. Met die aanvullingen en wijzigingen hebben wij voldoende informatie voor een goede beoordeling of een milieueffectrapportage nodig is.

Op 18 juli 2018 hebben wij het besluit genomen de termijn waarbinnen wij moeten beslissen te verlengen.

Informatiebronnen

Voor de beoordeling of sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu hebben wij gebruik gemaakt van de volgende informatiebronnen:

- Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r. beoordeling, De Skieding 1 in Houtgehage, versie 3 van juli 2018 (opgesteld door VanWestreenen) met de bijbehorende bijlagen;
- Vergunning op grond van de Wet natuurbescherming voor de verandering van de inrichting aan De Skieding 1 in Houtgehage, verleend op 4 mei 2018 door Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân

Huidige situatie

De inrichting ligt aan De Skieding 1 in Houtgehage. Op deze locatie is al een kalververzamel- en -exportbedrijf gevestigd. Voor die inrichting zijn de volgende omgevingsvergunningen milieu verleend:

- Revisievergunning op grond van de Wet milieubeheer voor een kalververzamelplaats voor maximaal 500 kalveren die binnen 24 uur worden afgevoerd naar een kalvermestrij. De vergunning betreft ook het houden van 11 paarden en de opslag van 250 m³ vaste mest op een mestplaat.
-

- Omgevingsvergunning milieuneutraal veranderen van de inrichting. De verandering betreft het binnen de bestaande bebouwing gebruiken van een groter oppervlak voor het tijdelijk huisvesten van kalveren voor deze worden geëxporteerd.

Toetsingskader en Overwegingen

Criteria

Wij moeten bij de beslissing rekening houden met de relevante criteria zoals aangegeven in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling. Het betreft de volgende criteria:

1. Kenmerk van het project.

Bij de kenmerken van de projecten moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- de omvang van het project;
- de cumulatie met andere projecten;
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- de productie van afvalstoffen;
- verontreiniging en hinder;
- risico van ongevallen, met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

Het project bestaat uit het veranderen van de kalververzamel- en –kalverexportinrichting. De verandering betreft het houden van maximaal 675 kalveren tegelijk binnen de inrichting, het vergroten van de maximaal aanwezige hoeveelheid vaste mest naar 750 m³ en het realiseren van een nieuwe spoelplaats met de bij deze activiteiten horende bouwwerken en apparatuur. De verandering betreft ook het niet meer aanwezig zijn van paarden. De kalveren betreffen net als in de huidige situatie kalveren van $\pm$ 14 dagen oud ("nuchtere kalveren") die bedoeld zijn voor de afvoer naar een vleeskalverenbedrijf en die maximaal 24 uur op de locatie aanwezig zijn.

Het houden van nuchtere kalveren heeft wel milieueffecten zoals de emissie van ammoniak, geur en geluid. Daarbij is het niet op voorhand is uitgesloten dat er geen belangrijke nadelige milieugevolgen zijn.

Ammoniakemissie

De nuchtere kalveren in de kalververzamel- en exportinrichting zijn geen vleeskalveren als bedoeld in de Regeling ammoniak en veehouderij onder Rav-code A4. Hierbij sluiten wij aan bij de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 9 oktober 2002 over een kalververzamelplaats (ECLI:NL:RVS:2002:AE8482) waarbij de Afdeling uitsprak dat de kalveren geen vleeskalveren zijn. Ook zijn de nuchtere kalveren niet enkel vrouwelijk jongvee zoals bedoeld in Rav-code A3 van de Regeling ammoniak en veehouderij. Wij moeten echter wel de ammoniakemissie betrekken bij de beoordeling van het voornemen.

Voor het project is door Gedeputeerde Staten op 4 mei 2018 een vergunning verleend op grond van de Wet natuurbescherming. Daarbij is de emissie vergund die hoort bij het houden van 215 stuks vrouwelijk jongvee (Rav-categorie A 3.100) en 460 stuks vleesklaveren (Rav-categorie A 4.100). De vergunde emissie is 2.556,00 kg NH₃/jaar.

Zoals hiervoor aangegeven betreft het voornemen waarvoor de mer-beoordeling plaatsvindt een inrichting voor het houden van de soort dieren waarvoor de Wet natuurbeschermingsvergunning is verleend. De feitelijke ammoniakemissie zal lager zijn bij nuchtere kalveren die slechts tijdelijk aanwezig zijn.

De kalveren worden niet gehouden als kalveren (mannelijk of vrouwelijk) bij een rundveehouderij, waar de dieren opgroeien tot melkrundvee of bij een vleeskalverhouderij waar de dieren worden gehouden tot de slachtleeftijd. Bij de beoordeling of in verband met de ammoniakemissie een mer nodig is zijn wij uitgegaan van de in de Wet natuurbeschermingsvergunning opgenomen emissie.

Wij stellen vast dat een vergunning aanwezig is voor de ammoniakemissie die optreedt bij realisatie van het voornemen, verleend op grond van de bijzondere wet waarbij ammoniakdeposities worden beoordeeld. Wij zien geen reden om in verband met de ammoniakemissie een milieueffectrapport te verlangen.

Cumulatie met andere projecten

Voor zover er sprake kan zijn van cumulatie met andere bestaande en/of goedgekeurde projecten, is van belang dat de inrichting ligt in het buitengebied van de gemeente Smallingerland. Gelet op de afstanden tussen de inrichting en (intensieve) veehouderijen en de afstand tot omliggende woningen van derden vormt eventuele cumulatie van emissies geen aanleiding om een milieueffectrapport te verlangen.

Gebruik natuurlijke hulpbronnen

Ten aanzien van het gebruik van natuurlijke hulpbronnen kan worden gemeld dat dit in hoofdzaak betrekking heeft op het gebruik van drinkwater voor de dieren. De omvang van het gebruik van drinkwater is niet zodanig dat hierover een milieueffectrapport moet worden opgesteld. Het energieverbruik binnen het bedrijf is voornamelijk ten behoeve van de verlichting en verwarming van de stallen. De effecten op het verbruik van energie en grondstoffen zijn niet zodanig dat in verband hiermee een milieueffectrapport dient te worden opgesteld.

Afvalstoffen

Als bedrijfseigen afvalstoffen kunnen mest en kadavers aangemerkt worden. Vrijkomende mest wordt overeenkomstig de Meststoffenwet afgevoerd. Kadavers worden opgehaald en verwerkt door een daartoe aangewezen destructiebedrijf.

De effecten op doelmatig beheer van afvalstoffen zijn niet zodanig dat in verband hiermee een milieueffectrapport dient te worden opgesteld.

Bodem

Het voornemen betreft een aantal nieuwe dan wel te wijzigen bodembedreigende activiteiten. Dit betreft met name de wasplaats en de vergroting van de hoeveelheid vaste mest die aanwezig zal zijn. Op locaties waar bodembedreigende activiteiten plaatsvinden worden bodembeschermende maatregelen en voorzieningen overeenkomstig de Nederlandse richtlijn bodembescherming 2012 getroffen. Hierdoor zal sprake zijn van een verwaarloosbaar bodemrisico. Er is geen reden om in verband met de bodem een milieueffectrapport te verlangen.

Afvalwater

Het afvalwater bestaat uit schoonmaakwater van de gebouwen, de spoelplaats en hemelwater. Er wordt geen afvalwater geloosd vanaf de mestplaat. Het verontreinigde afvalwater wordt geloosd op de gemeentelijke riolering. Er is geen reden om in verband met het lozen van afvalwater een milieueffectrapport te verlangen.

Lucht

De voorgenomen activiteiten zullen niet leiden tot een toename van de concentraties stikstofdioxide. De van toepassing zijnde wettelijke grenswaarden van titel 5.2 en bijlage 2 van de Wm zullen niet worden overschreden. De voorgenomen activiteiten leiden wel tot een emissie van fijns stof (PM₁₀). Voor nuchtere kalveren is geen emissiefactor vastgesteld. In de aanmeldnotitie is daarom uitgegaan van de emissie die hoort bij vleesklaveren (een worst-case-benadering). In die worst-case-situatie wordt voldaan aan de luchtkwaliteitseisen de Wet milieubeheer. Er is geen reden om in verband met de luchtemissie een milieueffectrapport te verlangen.

Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en de bijbehorende Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) vormen het toetsingskader voor geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen bij vergunningverlening. Wij hebben de geurbelasting beoordeeld volgens de eisen die gelden krachtens de Wet geurhinder en veehouderij. Dat wil zeggen aan de eisen die gelden inclusief de van de Wet geurhinder en veehouderij afwijkende normen in de Verordening geurhinder en veehouderij Smallingerland.

De geurbelasting van een inrichting is onder andere afhankelijk van het aantal en soort dieren dat binnen de inrichting aanwezig is. Nuchtere kalveren zijn geen vleeskalveren (zie ook de uitspraak ECLI:NL:RVS:2002:AE8482). Voor nuchtere kalveren geldt daarom geen geuremissiefactor uit de Regeling geurhinder en veehouderij. De vaste afstanden voor dieren zonder geuremissiefactor zijn daarom van toepassing. Binnen 100 meter van de inrichting liggen geen geurgevoelige objecten van derden die liggen in de bebouwde kom als bedoeld in de Wet geurhinder en veehouderij. Wel ligt op circa 80 meter een buiten de bebouwde kom liggende woning van derden. De afstand tussen een emissiepunt van een dierverblijf en de gevel van een geurgevoelig object van derden buiten de bebouwde kom moet minimaal 50 meter zijn. De afstand van de gevel van een dierverblijf tot de gevel van een geurgevoelig object van derden buiten de bebouwde kom moet minimaal 25 meter zijn. Aan deze afstanden wordt voldaan.

Het voornemen betreft ook het vergroten van de vergunde hoeveelheid vaste mest. Het voornemen is maximaal 700 m³ vaste mest op te slaan. De vergroting is bedoeld om bij een uitbraak van een dierziekte voldoende vergunde opslagcapaciteit te hebben. Deze hoeveelheid mest is zodanig in omvang dat alleen al vanwege de vaste mestopslag een omgevingsvergunning milieu nodig is (type C inrichting is). Wij hebben bij onze beoordeling of een mer nodig is vanwege de mestopslag niet volstaan met het kijken naar de standardeisen voor een opslag van vaste mest. De vaste mestopslag komt op De effecten van de mestopslag zijn door ons daarom explicieter beoordeeld.

De mestplaat wordt gerealiseerd op circa 100 meter van de dichtstbij de mestplaat gelegen woning van derden. De eisen waaraan de opslag van mest moet voldoen in het kader van de beperking van geuremissie worden nader vastgelegd in de voor de realisatie van het voornemen ook benodigde omgevingsvergunning milieu. Bij deze afstand is er geen aanleiding op grond van de hoeveelheid met een milieueffectrapport te verlangen.

De geuremissie vormt geen aanleiding tot het opstellen van een milieueffectrapport.

Geluid

De bedrijfsactiviteiten hebben tot gevolg dat geluid wordt geproduceerd. Onderdeel van de aanmeldnotitie is een geluidrapport. De woningen in de omgeving liggen in het buitengebied. Relevant voor geluid is zowel het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ("gemiddelde geluidniveau in een beoordelingsperiode") als het maximale geluidniveau ("wat op enig moment aan geluid aanwezig in een beoordelingsperiode").

Uit het geluidrapport blijkt dat bij de voorgenomen activiteiten wordt voldaan aan de geluideisen voor het maximale geluidniveau. Niet wordt voldaan aan de richtwaarden voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau voor een landelijke omgeving uit Hoofdstuk 4 van de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening. In de dagperiode wordt de richtwaarde van 40 dB(A) bij 1 woning overschreden (41 dB(A)). In de avondperiode wordt de richtwaarde van 35 dB(A) bij 3 woningen overschreden (36 dB(A) tot en met 40 dB(A)). Deze overschrijdingen vinden plaats door het lossen (dagperiode) respectievelijk laden (avondperiode) van kalveren. In de geldende omgevingsvergunning milieu is een langtijdgemiddeld beoordelingsniveau vergund van 50 dB(A) in de dagperiode, 45 dB(A) in de avondperiode en 40 dB(A) in de nachtperiode voor de gevels van woningen van derden die binnen 50 meter van de inrichting liggen. Daar waar binnen 50 meter van de inrichting geen woningen van derden liggen zijn die niveaus vergund op 50 meter van de inrichting.

Er is geen aanleiding om vanwege geluid een milieueffectrapport te verlangen.

Veiligheid

Het risico op ongevallen waarvan de gevolgen zich uitstrekken tot buiten de inrichting is gezien de gebruikte stoffen en technologieën zeer beperkt.

Kwetsbare gebieden ammoniak

Voor de voorgenomen activiteit hebben Gedeputeerde Staten een Wet natuurbeschermingsvergunning verleend. Daarin zijn de effecten op kwetsbare gebieden beoordeeld. Er is geen aanleiding om vanger de effecten op kwetsbare gebieden ammoniak een milieueffectrapport te verlangen.

Habitat- en vogelrichtlijn, natuurmonumenten, flora en fauna en Natura 2000-gebieden

Soortenbescherming wordt gewaarborgd door de Wet natuurbescherming. Deze wet beschermt inheemse dier- en plantensoorten, waarbij onderscheid wordt gemaakt in verschillende beschermingscategorieën. Voor alle activiteiten met een mogelijk effect op beschermde dier- en plantensoorten is toetsing aan de Wet natuurbescherming verplicht.

Voor het project is een Wet natuurbeschermingsvergunning verleend door Gedeputeerde Staten. Bij de bouw- en sloop werkzaamheden moet worden beoordeeld of er beschermde dieren (bijvoorbeeld vogels/vleermuizen) aanwezig zijn en of er (preventieve) maatregelen en voorzieningen noodzakelijk zijn om te voorkomen dat er schade aan deze soorten wordt toegebracht. Eventueel is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. De provincie Fryslân is het bevoegd gezag voor de Wet natuurbescherming.

Als een project niet in een Natura 2000-(deel)gebied plaatsvindt, kan het mogelijk toch schade toebrengen aan de natuurwaarden van het betreffende gebied (de zogenaamde externe werking). Als er geen sprake is van mogelijke externe werking of cumulatie, is geen vergunning ingevolge de Wet Natuurbescherming nodig. De wet gaat uit van het "voorzorgsbeginsel", hetgeen inhoudt dat alle aspecten die met het project samenhangen die de instandhoudingsdoelstellingen van het natuurgebied in gevaar kunnen brengen, moeten worden onderzocht.

Onder negatieve effecten moet in dit verband worden verstaan: aantasting van de natuurlijke kenmerken van het gebied en verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten dan wel verstoring van soorten. Komt uit deze toets naar voren dat er geen kans bestaat op het optreden van negatieve effecten, dan is geen vergunning of ontheffing ingevolge de Wet Natuurbescherming nodig. Bestaat er kans op een negatief effect, dan is er een vergunning noodzakelijk en zullen de mogelijke effecten nader moeten worden onderzocht om te kunnen beoordelen of de vergunning al dan niet kan worden verleend.

Over het algemeen treden effecten van stikstofdepositie op binnen maximaal enkele kilometers vanaf de bron. Dit is bij de door Gedeputeerde Staten verleende vergunning op grond van de Wet natuurbescherming beoordeeld.

Er is geen aanleiding om op grond van de Habitat- en vogelrichtlijn, natuurmonumenten, flora en fauna of Natura 2000-gebieden een milieueffectrapport te verlangen.

Conclusie

Gezien de kenmerken van het project zien wij geen reden om een milieueffectrapport te verlangen.

2. Plaats van het project.

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop projecten van invloed kunnen zijn, moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- het bestaande grondgebruik;
- de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied;
- het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden:
  - a. wetlands;
  - b. kustgebieden;
  - c. berg- en bosgebieden;
  - d. reservaten en natuurparken;
  - e. gebieden die in de wetgeving van lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (=Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (=Habitatrichtlijn);
  - f. gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden;
  - g. gebieden met hoge bevolkingsdichtheid;
  - h. landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

De locatie waar het voorgenomen project wordt gerealiseerd is thans al in gebruik als kalververzamel- en exportlocatie. Het project wijkt af van wat op grond van het bestemmingsplan is toegestaan. De voorgenomen activiteit heeft echter geen negatief effect op de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratieve vermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied.

Het project is gelegen in het landelijk gebied van de gemeente Smallingerland. In een straal van een aantal kilometers komen een aantal Natura2000 gebieden voor. De beoordeling van de effecten op deze gebieden is uitgevoerd door Gedeputeerde Staten bij de verleende Wet natuurbeschermingsvergunning.

Het bedrijf is niet gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied of een beschermingsgebied voor stilte. Het gebied waarin het project is gelegen kan niet worden aangemerkt als een gebied met een hoge bevolkingsdichtheid.

Op grond van het huidige Bestemmingsplan Buitengebied, 1ste herziening 2015 heeft het perceel de bestemming Agrarisch met waarden - Besloten gebied. De aanwezige bebouwing is gesitueerd binnen het bouwvlak. Een groot deel van het erf, zoals verharding, opslag en een tweetal paardenbakken zijn buiten het bouwvlak gesitueerd. Ter plaatse van het bouwvlak mag op basis van het bestemmingsplan een agrarisch bedrijf worden uitgeoefend. Een kalveren export- en verzamelcentrum wordt planologisch niet als een agrarisch bedrijf beschouwd. Daardoor dient het bestemmingsplan planologisch worden gewijzigd.

Dit mer-beoordelingsbesluit is nodig omdat het voornemen niet voldoet aan het geldende bestemmingsplan.

Onderdeel van de aanmeldnotie is een rapport van een archeologisch onderzoek. Wij hebben dat rapport beoordeeld en delen de conclusie in het rapport dat de hoge archeologische verwachting die bleek uit bureauonderzoek voor vuursteenvindplaatsen op grond van de resultaten uit het archeologisch onderzoek naar laag kan worden bijgesteld. Vanuit archeologie is er naar onze mening geen aanleiding om een milieueffectrapport te verlangen.

De bovengenoemde onderdelen c, d en f zijn niet van toepassing op de locatie.

Conclusie

Gezien de plaats van het project zien wij geen reden om een milieueffectrapport te verlangen..

3. Kenmerken van het potentiële effect.

Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project moeten, in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2, in het bijzonder in overweging worden genomen:

- het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking);
- het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Zoals uit de overwegingen onder 1 en 2 blijkt, zijn er naar verwachting geen aanzienlijke milieueffecten als gevolg van de voorgenomen wijziging van de inrichting.

Conclusie

Gezien de kenmerken van het potentiële effect zien wij geen reden om een milieueffectrapport te verlangen.

Toetsing “andere factoren” dan belangrijkste emissies

Het aspect bestrijding van besmettelijke ziekten is een aspect dat in verschillende wetgeving is geregeld. Op basis van alle tot nu toe bekende rapporten kunnen geen eenduidige conclusies worden getrokken om duidelijke uitspraken te kunnen doen over de onaanvaardbare gezondheidsrisico's van wonen in de buurt van veehouderijen. Dit wordt als zodanig ook bevestigd door alle tot nu toe gedane uitspraken door de ABRS en rechtbanken, waaruit blijkt dat er geen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten zijn om de volksgezondheid mee te nemen bij de verlening van de omgevingsvergunning milieu.

Recent zijn er wel uitspraken gedaan die het uitgangspunt dat het ontbreken van algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten in de weg staat aan een feitelijke beoordeling nuanceren. Dit is met name gedaan in twee uitspraken van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State dat het ontbreken van algemeen wetenschappelijk aanvaarde inzichten reden kan zijn voor het bevoegd gezag:

- een gevraagde vergunning te weigeren (25 juli 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2395),
- een milieueffectrapport nodig te vinden (25 juli 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2496).

Wij zijn naar aanleiding van deze uitspraken nagegaan of bij het gevraagde voornemen reden bestaat om ondanks of juist in verband met het ontbreken van algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten een milieueffectrapport nodig te vinden. Wij zijn van mening dat dit bij de gevraagde inrichting (nuchtere kalveren die maximaal 24 uur aanwezig zijn) niet nodig is. Er kan naar onze mening bij een dergelijk bedrijf ook geen relatie worden gelegd tussen de afstand van de inrichting en de gezondheidsrisico's voor omwonenden.

Wel hebben wij mogelijke gezondheidsrisico's in relatie gebracht met de hiervoor genoemde emissies die voortvloeien uit de factoren van bijlage III. Vooral de emissies van geur, geluid en fijnstof zouden aan gezondheidsrisico's gerelateerd kunnen zijn. Omdat deze emissies niet leiden tot onacceptabele concentraties of situaties, concluderen we dat ook gezondheid geen "andere factor" is die aanleiding geeft tot het opstellen van een milieueffectrapport.

Kenmerken en maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen te vermijden of voorkomen

Op grond van artikel 7.17, vierde lid van de Wm dienen wij, indien aan de orde, te verwijzen naar de kenmerken van de voorgenomen activiteit of van de door uw inrichting geplande maatregelen waarmee belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu vermeden of voorkomen worden. Naast de overwegingen onder 1 met betrekking tot kenmerken van de voorgenomen activiteit en de geplande maatregelen om nadelige gevolgen voor het milieu te vermijden of voorkomen zijn geen kenmerken en maatregelen aan de orde.

Samenvatting en conclusie

De kenmerken van de voorgenomen activiteit zijn naar onze mening niet dusdanig dat er sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, die het opstellen van een milieueffectrapport bij de voorbereiding van de beslissing op de voorgenomen bestemmingsplanwijziging noodzakelijk maken. De plaats waar de activiteit wordt verricht is ook niet zodanig dat er sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Ook de kenmerken van de gevolgen van de te ondernemen activiteit geven ons geen aanleiding om te spreken van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

Op basis van alle hiervoor beschreven aspecten afzonderlijk en in samenhang bezien, concluderen wij dat er geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die het doorlopen van een m.e.r.-procedure voor de voorgenomen wijziging noodzakelijk maken.

Geen bezwaar mogelijk

Tegen dit besluit staat geen afzonderlijk bezwaar of beroep open, omdat er sprake is van een voorbereidingsbeslissing. Eventuele bezwaren tegen dit besluit kunnen in de procedure omtrent de omgevingsvergunning waarvoor dit besluit is genomen aangevoerd worden.

Met vriendelijke groet,

namens burgemeester en wethouders,

Nelly Otter
hoofd afdeling Ontwikkeling

Deze brief is automatisch verwerkt. Daarom ontbreekt de gebruikelijke handtekening.

Bijlagen: Bijlage: raadsbesluit (geen m.e.r. nodig) d.d. 27 november 2018

Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r. beoordeling kalveren export- en verzamelcentrum De Skieding 1 te Houtigehage

De gemeenteraad van de gemeente Smallingerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 15 oktober 2018;

gelet op het bepaalde in artikel 7.2, lid 4 van de Wet milieubeheer;

B E S L U I T:

1. Dat voorafgaand aan de bestemmingsplanprocedure ten behoeve van een kalveren export- en verzamelcentrum op het perceel De Skieding 1 te Houtigehage, geen milieueffectrapportage hoeft te worden opgesteld;

Aldus vastgesteld door de raad voornoemd

in zijn openbare vergadering van 27 november 2018,

wnd griffier

voorzitter

Bijlage 5 Akoestisch onderzoek inrichtingslawaai

De Waal 18
5684 PH BEST

T +31 (0)88-5152505
E info@cauberg Huygen.nl
www.cauberg Huygen.nl

K.v.K 58792562
IBAN NL71 RABO 0112 075584

**Akoestisch onderzoek kalveren export- en verzamelcentrum Klaremelk;
aan de Skieding 1 te Houtigehage**

Datum 13 december 2019
Referentie 02707-19116-05

Referentie 02707-19116-05
Rapporttitel Akoestisch onderzoek kalveren export- en verzamelcentrum Klaremelk;
aan de Skieding 1 te Houtigehage

Datum 13 december 2019

Opdrachtgever VanWestreenen B.V.
Varsseveldseweg 65D
7131 JA LICHTENVOORDE
Contactpersoon Mevrouw J. van Wijk

Behandeld door ing. T.H.A.M. Taris
ing. F.H.J. Bouwmans
Cauberg Huygen B.V.
De Waal 18
5684 PH BEST
Telefoon 088-5152505

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Uitgangspunten akoestisch onderzoek	5
2.1	Gehanteerde onderzoeksgegevens	5
2.2	Normering	5
2.2.1	Directe hinder	5
2.2.2	Indirecte hinder	6
2.2.3	Stappenplan VNG-publicatie bedrijven en milieuzonering	6
2.3	De inrichting	7
2.3.1	Situering van het bedrijf	7
2.3.2	Hoofdactiviteiten	7
2.4	Representatieve bedrijfssituatie	8
2.5	Incidentele bedrijfssituatie	9
3	Akoestische gegevens	10
3.1	Algemeen	10
3.2	Overzicht van de geluidbronnen	10
4	Resultaten en beoordeling	12
4.1	Gehanteerde rekenmethode	12
4.2	Resultaten en beoordeling	12
4.2.1	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus representatieve bedrijfssituatie	12
4.2.2	Maximale geluidniveaus representatieve bedrijfssituatie	13
4.2.3	Inrichtingsgebonden verkeer	14
4.3	Beste Beschikbare Technieken (BBT)	14
4.3.1	Toetsing goed woon- en leefklimaat	14
5	Samenvatting en conclusie	16

Figuren

Figuur 1	Ligging rekenpunten
Figuur 2	Ligging gebouwen
Figuur 3	Ligging gebouwen
Figuur 4	Ligging schermen
Figuur 5	Ligging bodemgebieden
Figuur 6	Ligging puntbronnen RBS
Figuur 7	Ligging mobiele bronnen RBS
Figuur 8	Ligging rekenpunten en mobiele bronnen indirecte hinder

Bijlagen

Bijlage I	Plaatselijke situatie met locatie De Skieding 1 te Houtigehage
Bijlage II	Overzicht rekenmodel langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus
Bijlage III	Rekenresultaten langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus
Bijlage IV	Brongegevens maximale geluidniveaus
Bijlage V	Rekenresultaten maximale geluidniveaus
Bijlage VI	Brongegevens en rekenresultaten indirecte hinder
Bijlage VII	Tekening inrichting

1 Inleiding

In opdracht van de familie Klaremelk en in samenwerking met VanWestreenen B.V. heeft Cauberg Huygen B.V. een akoestisch onderzoek uitgevoerd voor het kalverenexport- en verzamelcentrum gevestigd aan De Skieding 1 te Houtigehage gemeente Smallingerland.

De aanleiding van het onderzoek is de uitbreiding en de verbetering van de inrichting. Het bestemmingsplan moet planologisch worden gewijzigd om het kalverenexport- en verzamelcentrum mogelijk te maken. Hiervoor moet een akoestisch onderzoek worden uitgevoerd.

Het onderzoek heeft als doel het bepalen van de optredende geluidniveaus van de inrichting op gevels van geluidgevoelige bestemmingen in de nabije omgeving. De berekende geluidniveaus worden in dit onderzoek getoetst aan de richtwaarden uit de Handleiding en er wordt getoetst aan een goede ruimtelijke ordening.

De geluidberekeningen zijn uitgevoerd volgens de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai" (1999).

Met de voorliggende rapportage wordt verslag gedaan van de uitgangspunten en bevindingen van het uitgevoerde akoestisch onderzoek.

In hoofdstuk 2 worden de uitgangspunten van het akoestisch onderzoek besproken. De akoestische gegevens worden behandeld in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 worden de resultaten gerapporteerd en wordt getoetst aan de grenswaarden. In hoofdstuk 5 wordt tot slot een samenvatting gegeven en worden conclusies getrokken.

2 Uitgangspunten akoestisch onderzoek

2.1 Gehanteerde onderzoeksgegevens

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van de volgende gegevens en documenten:

- Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999 (HMRI 1999).
- Handreiking industrielawaai en vergunningverlening (1998).
- VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (editie 2009).
- Bureau-ervaringscijfers op basis van geluidmetingen bij vergelijkbare inrichtingen en gegevens leveranciers.
- Tekeningen inrichting (zie bijlage VII).

2.2 Normering

Bij de beoordeling van de geluidssituatie wordt onderscheid gemaakt tussen directe hinder of hinder vanwege activiteiten, verkeersbewegingen en installaties binnen de grenzen van de inrichting en indirecte hinder of hinder vanwege het verkeer dat van en naar de inrichting rijdt (verkeersaantrekkende werking).

2.2.1 Directe hinder

De gemeente Smalingerland heeft geen aanvullend geluidbeleid vastgesteld. Dit betekent dat de geluidbijdrage van de inrichting beoordeeld dient te worden volgens de systematiek van de 'Handreiking'. De 'Handreiking' stelt dat de geluidbijdrage ter plaatse van woningen in eerste instantie getoetst dient te worden aan de richtwaarden die voor het onderzochte gebied van toepassing worden geacht.

De inrichting en zijn omgeving liggen in het buitengebied waar meerdere agrarische bedrijven gevestigd zijn. Dit betekent dat het gebied minimaal gekarakteriseerd kan worden als een 'landelijke omgeving' waarvoor de 'Handreiking' een richtwaarde voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) aanbeveelt van 40 dB(A) tijdens de dagperiode, 35 dB(A) tijdens de avondperiode en 30 dB(A) tijdens de nachtperiode. Een overschrijding van de richtwaarde is bij bestaande inrichtingen mogelijk tot het referentieniveau van het omgevingsgeluid. In eerste instantie wordt de geluidbijdrage ($L_{Ar,LT}$) bij de woningen getoetst aan de richtwaarden voor 'landelijke omgeving'.

Voor de maximale geluidniveaus (L_{Amax}) worden de grenswaarden uit de 'Handreiking' gehanteerd. De algemeen geaccepteerde grenswaarde voor het maximaal geluidniveau bedraagt in de dagperiode 70 dB(A), in de avondperiode 65 dB(A) en in de nachtperiode 60 dB(A).

In tabel 2.1 is de voorgestelde normstelling voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau en het maximaal geluidniveau opgenomen.

Tabel 2.1: Overzicht voorgestelde normstelling

Beoordelingslocatie	Dagperiode (07.00-19.00 uur)	Avondperiode (19.00-23.00 uur)	Nachtperiode (23.00-07.00 uur)
Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$)			
Ter plaatse van geluidgevoelige bestemmingen	40 dB(A)	35 dB(A)	30 dB(A)
Maximaal geluidniveau (L_{Amax})			
Ter plaatse van geluidgevoelige bestemmingen	70 dB(A)	65 dB(A)	65 dB(A)

2.2.2 Indirecte hinder

Het inrichtingsgebonden verkeer (het verkeer op de openbare weg) van en naar de inrichting wordt beoordeeld volgens de 'Circulaire inzake geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de Wet milieubeheer d.d. 29 februari 1996'.

Conform deze circulaire dienen de geluidniveaus veroorzaakt door wegverkeersbewegingen van en naar de inrichting separaat van de geluidniveaus vanwege de inrichting zelf te worden berekend, mits akoestisch herkenbaar.

Hierbij wordt uitsluitend een maximum gesteld aan de gemiddelde geluidniveaus in een etmaal. Er kan worden uitgegaan van de voorkeursgrenswaarde van $L_{Aeq} = 50$ dB(A) etmaalwaarde.

Indien een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde niet kan worden voorkomen kan, mits gemotiveerd, een ontheffing worden overwogen tot de maximale grenswaarde van 65 dB(A), waarbij aangetoond wordt dat het binnenniveau van 35 dB(A) niet wordt overschreden.

2.2.3 Stappenplan VNG-publicatie bedrijven en milieuzonering

Het toetsingskader voor geluid bestaat uit vier stappen waarbij per stap de grenswaarden voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau hoger wordt en daarmee de onderzoeks- en motiveringsplicht.

Stap 1

Indien de richtafstand voor het aspect geluid niet wordt overschreden, kan verdere toetsing voor het aspect geluid in beginsel achterwege blijven: buitenplanse inpassing is mogelijk.

NB: voor de afstand tot gemengd gebied mag rekening gehouden worden met de vermindering van één afstandstap (bijvoorbeeld: richtafstand tot gemengd gebied voor categorie 3.2 is 50 meter in plaats van 100 meter).

Stap 2 (vanaf deze stap is een geluidonderzoek noodzakelijk)

Indien stap 1 niet toereikend is:

Buitenplanse inpassing is mogelijk indien bij woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen in een gebiedstype 'rustige woonwijk' de volgende waarden niet worden overschreden:

- 45 dB(A) etmaalwaarde langtijdgemiddeld beoordelingsniveau;
- 65 dB(A) maximaal geluidniveau (piekgeluiden);
- 50 dB(A) ten gevolge van verkeersaantrekkende werking.

in een gebiedstype 'gemengd gebied' de volgende waarden niet worden overschreden:

- 50 dB(A) etmaalwaarde langtijdgemiddeld beoordelingsniveau;
- 70 dB(A) maximaal geluidniveau (piekgeluiden);
- 50 dB(A) ten gevolge van verkeersaantrekkende werking.

Stap 3

Indien stap 2 niet toereikend is:

Buitenplanse inpassing is mogelijk indien bij woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen in een gebiedstype 'rustige woonwijk' de volgende waarden niet worden overschreden:

- 50 dB(A) etmaalwaarde langtijdgemiddeld beoordelingsniveau;
- 70 dB(A) maximaal geluidniveau (piekgeluiden);
- 50 dB(A) ten gevolge van verkeersaantrekkende werking en

in een gebiedstype 'gemengd gebied' de volgende waarden niet worden overschreden:

- 55 dB(A) etmaalwaarde langtijdgemiddeld beoordelingsniveau;
- 70 dB(A) maximaal geluidniveau (piekgeluiden);
- 65 dB(A) ten gevolge van verkeersaantrekkende werking.

Het bevoegd gezag dient echter te motiveren waarom het deze geluidniveaus in de concrete situatie acceptabel acht, waarbij tevens de cumulatie met eventueel reeds aanwezige geluidbelasting moet worden betrokken. Het bevoegd gezag kan daarbij gebruik maken van gemeentelijk geluidbeleid, indien de te verwachten geluidbelasting voldoet aan de in dat gemeentelijk geluidbeleid vastgestelde grenswaarden voor het betreffende gebied.

Stap 4

Bij hogere geluidniveaus dan aangegeven in stap 3 zal buitenplanse inpassing doorgaans niet mogelijk zijn. Indien het bevoegd gezag niettemin tot inpassing wil overgaan, dient het dit grondig te onderzoeken, onderbouwen en motiveren waarbij tevens de cumulatie met eventueel reeds aanwezige geluidbelasting moet worden betrokken.

2.3 De inrichting

2.3.1 Situering van het bedrijf

Het bedrijf omvat een kalverenexport- en verzamelcentrum en bestaat uit enkele gebouwen en stallen voor jongvee, gelegen aan De Skieding 1 te Houtigehage. In de directe omgeving van het bedrijf zijn enkele woningen van derden gelegen. Deze woningen liggen aan De Skieding, de Drachtserweg en de Folgersterloane. De meest nabij gelegen woning van derden (Folgersterloane 94) ligt op ca. 20 meter van de inrichtingsgrens.

In bijlage I en figuur 1 is de situering van het bedrijf en de nabije omgeving, inclusief omliggende woningen, weergegeven.

2.3.2 Hoofdactiviteiten

Het bedrijf bestaat uit een kalverenschuur met enkele bijgebouwen voor het verzamelen en selecteren van kalveren en het reinigen van veewagens. De belangrijkste activiteiten op het bedrijfsterrein zijn, naast het houden van vee, de diverse transportbewegingen en de hierbij behorende laad- en losactiviteiten.

Op dinsdag en donderdag worden kalveren verzameld. Om 9.00 uur begint de aanvoer van kalveren. Gedurende de dag wordt er door ca. 25 veehandelaren kalveren aangevoerd met een auto en veetrailer. Het vee wordt gelost in een overdekte ruimte. Het vuile stro wordt gelost in de mestopslag. De veetrailer wordt hierna gereinigd en ontsmet in de wasplaats. De aanvoer duurt tot ca. 18.00 uur.

Tussen 19.00 en 21.00 uur worden de kalveren afgevoerd. De 600 kalveren worden met 3 vrachtwagens afgevoerd.

2.4 Representatieve bedrijfssituatie

Tijdens de representatieve bedrijfssituatie (RBS) zijn volgens opgave van de inrichtinghouder de volgende akoestisch relevante installaties en toestellen aanwezig en worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Op het dak van de kalverenschuur bevinden zich 3 ventilatoren (0.55 kW per stuk).
- Het lossen van hooi en stro vindt plaats ter hoogte van de opslag van hooi en stro. Dit betreft ten hoogste 1 vrachtwagen per dag. Het lossen duurt 30 minuten.
- Het lossen van kalveren duurt per veetrailer 9-10 minuten. In totaal duurt het lossen $25 * 9-10 = \text{ca. } 240$ minuten. Het lossen vindt plaats in de dagperiode.
Het lossen van kalveren gebeurt binnen met overwegend gesloten deuren, maar tijdens warme dagen kunnen deze deuren tijdens het lossen open staan. Bij de berekeningen wordt uitgegaan van de worst case situatie waarbij de deuren continu open staan tijdens lossen. De geluidproductie naar de omgeving toe tijdens het lossen is in het rekenmodel gemodelleerd middels de geluidbron 'lossen kalveren'.
- Het laden van kalveren duurt per vrachtwagen gemiddeld 30 minuten. In totaal duurt het laden $3 * 30 = 90$ minuten. Het laden vindt plaats in de avondperiode.
De vrachtwagen, waarin de kalveren worden geladen, staat buiten opgesteld in de laaddock. De kalveren kunnen vanuit de hal direct de vrachtwagen in lopen. De geluidproductie naar de omgeving toe tijdens het laden is in het rekenmodel gemodelleerd middels de geluidbron 'laden kalveren'.
- Het schoonspuiten van de veetrailers duurt 5 minuten per trailer. In totaal duurt het schoonspuiten $25 * 5 = 125$ minuten.
Het schoonspuiten van de veetrailers gebeurt in de washal. De veetrailers rijden hier door heen. De geluidproductie naar de omgeving toe tijdens het reinigen is in het rekenmodel gemodelleerd middels de geluidbron 'hogedrukreiniger spoelplaats'. Deze puntbron ligt in het gebouw. Het gebouw zorgt in het rekenmodel voor enige demping naar de omgeving toe.
- Het laden van mest vindt plaats ter hoogte van de mestopslag. Dit betreft ten hoogste 1 vrachtwagen per dag. Het laden duurt 30 minuten.

Tijdens de representatieve bedrijfssituatie wordt de inrichting in de dagperiode bezocht door 25 personenwagens met veetrailer. In de avondperiode wordt de inrichting bezocht door 3 vrachtwagens voor de afvoer van kalveren. Verder wordt de inrichting in de dagperiode bezocht door 2 vrachtwagens bijvoorbeeld voor de aanvoer van hooi en stro of voor de afvoer van vaste mest. Verder vinden er nog 6 verkeersbewegingen met personenwagens in de dagperiode plaats en 2 in de avondperiode.

Alle ventilatoren draaien in de worst case situatie op 100% van het maximum vermogen in de dagperiode, op 80% in de avondperiode en op 60% in de nachtperiode. Wanneer er geen kalveren in de schuur staan zal er geen ventilatie nodig zijn, bijvoorbeeld gedurende de nachtperiode.

Bij de berekeningen wordt in mindere mate rekening gehouden met de aanwezige afschermbouw bij het lossen van kalveren en het laden van kalveren. Veel activiteiten vinden namelijk geheel of gedeeltelijk binnen plaats. Dit mag worden beschouwd als een overschatting van de werkelijk optredende geluidniveaus.

Bij de berekeningen wordt uitgegaan van de worst case situatie waarbij alle transporten op één dag plaatsvinden.

Alle overige activiteiten zitten al verdisconteerd in bovengenoemde activiteiten of zijn akoestisch niet relevant.

Er wordt bij de berekeningen rekening gehouden met een scherm ter hoogte van de laadhal. Dit scherm heeft een hoogte van 3 meter.

2.5 Incidentele bedrijfssituatie

Een incidentele bedrijfssituatie betreft een bedrijfssituatie die ten hoogste 12 maal per jaar plaatsvindt. Binnen de inrichting is er geen sprake van een incidentele bedrijfssituatie.

3 Akoestische gegevens

3.1 Algemeen

De bronsterktes van de geluidbronnen zijn bepaald op basis van geluidmetingen bij andere vergelijkbare inrichtingen, bureau-ervaringscijfers en gegevens van leveranciers.

De berekeningen zijn uitgevoerd overeenkomstig de specialistische methoden uit de 'Handleiding'.

In bijlage II en IV zijn de brongegevens van het rekenmodel opgenomen ten aanzien van de berekening van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau en het maximaal geluidniveau.

In figuur 1 t/m 5 is een overzicht van het rekenmodel met de ligging van de beoordelingspunten, de objecten (gebouwen en schermen) en de bodemvlakken weergegeven.

3.2 Overzicht van de geluidbronnen

Alle ventilatoren draaien in de dagperiode op 100% van het maximum vermogen en in de avond- en nachtperiode op respectievelijk 80 en 60%.

Uit diverse publicaties blijkt dat een lager toerental leidt tot een forse vermindering van de geluidproductie. Bij een ventilator die op 80% van het maximale vermogen draait (avondperiode) is de geluidafname 4.85 dB volgens de formule: $50 * \log (T1/T2)$. Bij een ventilator die op 60% van het maximale toerental draait (nachtperiode) is de geluidafname 11.09 dB.

In tabel 3.1 is een totaal overzicht gegeven van de puntbronnen met betrekking tot de representatieve bedrijfssituatie van de inrichting.

Tabel 3.1: Geluidgegevens puntbronnen representatieve bedrijfssituatie inrichting

bron		bronsterkte L _w in dB(A)		Bedrijfsduur per etmaalperiode in uren		
nr.	omschrijving	gemiddeld	maximaal	Dag 07.00-19.00	Avond 19.00-23.00	Nacht 23.00-07.00
1-3	Ventilator kalverenstal	80.7	83.7	12	1.309 (80%)	0.622 (60%)
4	Lossen hooi/stro	103.2	108.2	0.5	--	--
5	Lossen kalveren	94.0	111.0	4	--	--
6	Laden kalveren	94.0	111.0	--	1.5	--
7	Hogedrukreiniger spoelplaats	97.2	103.2	2.08	--	--
8	Laden mest	103.2	108.2	0.5	--	--

Een overzicht van de geluidbronnen is weergegeven in figuur 6.

In tabel 3.2 is een totaal overzicht gegeven van de mobiele bronnen met betrekking tot de voertuigen zoals opgenomen in de rekenmodellen.

Tabel 3.2: Geluidgegevens mobiele bronnen (voertuigen) representatieve bedrijfssituatie inrichting

bron		bronsterkte L_w in dB(A)		Aantal bewegingen (= heen of terug)		
nr.	omschrijving	gemiddeld	maximaal	Dag 07.00-19.00	Avond 19.00-23.00	Nacht 23.00-07.00
m01	Personenwagens met trailers	95.1	100.1	25	--	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	101.9	107.9	--	3	--
m03	Vrachtwagens overig	101.9	107.9	2	--	--
m04	Personenwagens	90.1	100.1	6	2	--

Een overzicht van de mobiele geluidbronnen is weergegeven in figuur 7.

4 Resultaten en beoordeling

4.1 Gehanteerde rekenmethode

Door middel van overdrachtsberekeningen zijn de optredende geluidniveaus ter plaatse van de beoordelingspunten bepaald. Hierbij is gebruik gemaakt van het geluidoverdrachtsprogramma Geomilieu versie 4.50.

De overdrachtsberekeningen zijn uitgevoerd overeenkomstig de specialistische methode II-8 uit de 'Handleiding'.

Overeenkomstig de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening vindt bepaling van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau en het maximaal geluidniveau gedurende de dagperiode plaats op een beoordelingshoogte van 1,5 meter. Gedurende de avond- en de nachtperiode vindt bepaling plaats op een beoordelingshoogte van de woonvertrekken op de 1^e verdieping (in het algemeen is dit op 5,0 meter hoogte). De geluidniveaus worden invallend beschouwd.

4.2 Resultaten en beoordeling

In de navolgende paragrafen is een overzicht van de berekende geluidniveaus gegeven.

De rekenresultaten van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus en de maximale geluidniveaus vanwege de inrichting zijn opgenomen in respectievelijk bijlage III en V.

4.2.1 Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus representatieve bedrijfssituatie

In tabel 4.1 zijn de berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus op de beoordelingspunten voor de representatieve bedrijfssituatie van de inrichting samengevat. Deze geluidniveaus worden getoetst aan de richtwaarden voor een landelijke omgeving.

Tabel 4.1: Berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus, representatieve bedrijfssituatie inrichting

Beoordelingspunt		Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus $L_{A,LT}$ in dB(A)					
		Dag (07.00-19.00 uur)		Avond (19.00-23.00 uur)		Nacht (23.00-07.00 uur)	
		Berekend	Norm	Berekend	Norm	Berekend	Norm
1	Woning De Skieding 3	30	40	22	35	14	30
2	Woning De Skieding 43A	35	40	40	35	24	30
3	Woning Drachtsterweg 98	37	40	36	35	21	30
4	Woning Folgsterloane 94	40	40	38	35	21	30
5	Woning Folgsterloane 92	41	40	34	35	22	30
6	Woning Folgsterloane 119	38	40	31	35	22	30
7	Woning Folgsterloane 117A	28	40	23	35	13	30
8	Toetspunt 50 m Noord-West	46	--	32	--	24	--
9	Toetspunt 50 m Noord	37	--	30	--	22	--

Uit de tabel blijkt dat in de representatieve bedrijfssituatie het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ter plaatse van woningen van derden ten hoogste 41 dB(A) bedraagt in de dagperiode, 40 dB(A) in de avondperiode en 24 dB(A) in de nachtperiode.

Uit de toetsing blijkt dat niet bij alle woningen van derden voldaan wordt aan de richtwaarde voor een landelijke omgeving. In de dagperiode vindt een geringe overschrijding plaats bij de woning Folgsterloane 92. Deze wordt veroorzaakt door het lossen van kalveren. In de avondperiode vindt bij enkele woningen een overschrijding plaats van ten hoogste 5 dB. Deze wordt veroorzaakt door het laden van kalveren. De geluiduitstraling van deze activiteit naar de omgeving toe wordt al verminderd door het scherm bij de laadhal. Een effectievere afscherming is ter plaatse niet mogelijk.

Detailgegevens van de berekeningen zijn opgenomen in bijlage III.2 t/m III.4.

Ervan uitgaande dat alle woningen van derden een gevelwering hebben van minimaal 20 dB kan gesteld worden dat het maximaal toelaatbaar binnenniveau bij alle woningen ruim gerespecteerd wordt.

4.2.2 Maximale geluidniveaus representatieve bedrijfssituatie

In tabel 4.2 zijn de berekende maximale geluidniveaus op de beoordelingspunten voor de representatieve bedrijfssituatie samengevat.

Tabel 4.2: Berekende maximale geluidniveaus, representatieve bedrijfssituatie inrichting

Beoordelingspunt		Maximale geluidniveaus L_{Amax} in dB(A)					
		Dag (07.00-19.00 uur)		Avond (19.00-23.00 uur)		Nacht (23.00-07.00 uur)	
		Berekend	Norm	Berekend	Norm	Berekend	Norm
1	Woning De Skieding 3	44	70	47	65	24	60
2	Woning De Skieding 43A	62	70	63	65	34	60
3	Woning Drachtsterweg 98	57	70	57	65	31	60
4	Woning Folgsterloane 94	61	70	63	65	31	60
5	Woning Folgsterloane 92	60	70	60	65	32	60
6	Woning Folgsterloane 119	53	70	54	65	31	60
7	Woning Folgsterloane 117A	47	70	48	65	22	60
8	Toetspunt 50 m Noord-West	62	--	51	--	34	--
9	Toetspunt 50 m Noord	52	--	55	--	32	--

Uit de tabel blijkt dat in de representatieve bedrijfssituatie het maximaal geluidniveau ter plaatse van woningen van derden ten hoogste 62 dB(A) bedraagt in de dagperiode, 63 dB(A) in de avondperiode en 34 dB(A) in de nachtperiode.

Uit de toetsing blijkt dat bij alle woningen van derden voldaan wordt aan de grenswaarden uit de Handreiking.

Detailgegevens van de berekeningen zijn opgenomen in bijlage V.2 t/m V.4.

4.2.3 Inrichtingsgebonden verkeer

Het inrichtingsgebonden verkeer maakt gebruik van de inrit aan de Folgsterloane. Op de route van en naar de inrichting worden, op het gedeelte waar het inrichtingsgebonden verkeer nog niet is opgenomen in het heersend verkeersbeeld, enkele woningen van derden gepasseerd. Ter hoogte van de inrit aan De Skieding vinden uitsluitend enkele bewegingen met personenwagens plaats.

De brongegevens zijn opgenomen in bijlage VI. De rekenpunten en de mobiele bronnen zijn weergegeven in figuur 8. De rekenresultaten zijn opgenomen in bijlage VI.

Uit de rekenresultaten blijkt dat door het inrichtingsgebonden verkeer bij woningen van derden in de representatieve bedrijfssituatie van de inrichting een equivalent geluidniveau L_{Aeq} veroorzaakt wordt van ten hoogste 40 dB(A) in de dagperiode en 41 dB(A) in de avondperiode. Er wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) etmaalwaarde.

4.3 Beste Beschikbare Technieken (BBT)

Bij de laad- en losactiviteiten zijn naast de huidige benutting van de afschermdende werking van gebouwen geen relevante maatregelen mogelijk, omdat dit doorgaans bronnen van derden en/of dieren betreffen. Tijdens het laden en lossen wordt er alles aan gedaan om de geluidproductie naar de omgeving toe zoveel mogelijk te beperken. Deze activiteiten vinden zoveel mogelijk binnen plaats. Dit geldt ook voor het schoonspuiten van de veetrailers.

De inrichtinghouder heeft slechts beperkte invloed op de geluidemissie van de vrachtwagens aangezien het vrachtwagens van derden betreft. De vrachtwagens voldoen in de regel aan de huidige stand der techniek. De rijsnelheid op het eigen terrein wordt zoveel mogelijk beperkt.

Ter hoogte van de laadhaf wordt een scherm aangebracht waardoor de laadgeluiden richting de woning De Skieding 43A grotendeels afgeschermd worden.

Gelet op het bovenstaande kan gesteld worden dat het bedrijf in het kader van BBT voldoende geluidbeperkende maatregelen heeft getroffen.

4.3.1 Toetsing goed woon- en leefklimaat

Volgens lijst 1 van de VNG-publicatie bedrijven en milieuzonering valt een veeverzamelcentrum onder milieucategorie 3.2. De omgeving van het bedrijf past het beste bij de omschrijving 'rustige woonwijk'. Volgens de VNG-publicatie bedraagt de richtafstand bij milieucategorie 3.2 voor een rustige woonwijk: 100 meter. De meest nabij gelegen woningen van derden liggen binnen 100 meter van de inrichting. Dit betekent dat stap 1 niet toereikend is en dat een geluidonderzoek noodzakelijk is.

De grenswaarde voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau in stap 2 van het stappenplan bedraagt 45 dB(A) etmaalwaarde. Aan deze waarde wordt bij alle woningen van derden voldaan.

De grenswaarde voor het maximaal geluidniveau in stap 2 van het stappenplan bedraagt 65 dB(A) in de dagperiode, 60 dB(A) in de avondperiode en 55 dB(A) in de nachtperiode. Aan deze waarde wordt bij twee woningen van derden niet voldaan. Aan de grenswaarden in stap 3 wordt wel voldaan.

Gezien de optredende geluidniveaus mag gesteld worden dat bij alle woningen van derden sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

5 Samenvatting en conclusie

De optredende geluidniveaus van het kalverenexport- en verzamelcentrum van familie Klaremelk aan De Skieding 1 te Houtigehage zijn bepaald en getoetst.

Uit het onderzoek blijkt dat het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ ter plaatse van woningen van derden in de representatieve bedrijfssituatie ten hoogste 41 dB(A) bedraagt in de dagperiode, 40 dB(A) in de avondperiode en 24 dB(A) in de nachtperiode. Uit de toetsing blijkt dat niet bij alle woningen van derden voldaan wordt aan de richtwaarde voor een landelijke omgeving. In de dagperiode vindt een geringe overschrijding plaats bij de woning Folgsterloane 92. Deze wordt veroorzaakt door het lossen van kalveren. In de avondperiode vindt bij enkele woningen een overschrijding plaats van ten hoogste 5 dB. Deze wordt veroorzaakt door het laden van kalveren. De geluiduitstraling van deze activiteit naar de omgeving toe wordt al verminderd door het scherm bij de laadhal. Een effectievere afscherming is ter plaatse niet mogelijk.

Er vanuit gaande dat alle woningen van derden een gevelwering hebben van minimaal 20 dB kan gesteld worden dat het maximaal toelaatbaar binnenniveau bij alle woningen ruim gerespecteerd wordt.

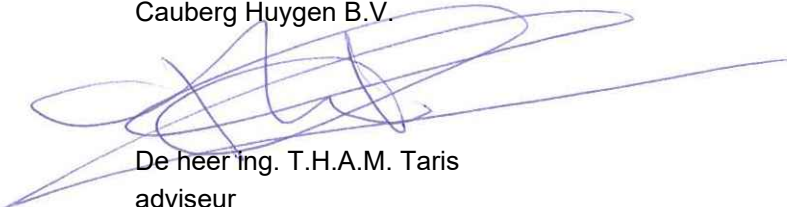
Tevens blijkt uit het onderzoek dat het maximaal geluidniveau L_{Amax} ter plaatse van woningen ten hoogste 62 dB(A) bedraagt in de dagperiode, 63 dB(A) in de avondperiode en 34 dB(A) in de nachtperiode. Uit de toetsing blijkt dat bij alle woningen van derden voldaan wordt aan de grenswaarden uit de Handreiking.

Ten aanzien van het aspect indirecte hinder wordt ruim voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) etmaalwaarde zoals bedoeld in de Circulaire indirecte hinder. In dat geval is er geen sprake van indirecte hinder.

Het bedrijf heeft in het kader van BBT voldoende geluidbeperkende maatregelen getroffen.

Het bevoegd gezag wordt verzocht om de berekende geluidniveaus vast te leggen in de nieuwe vergunning waarbij in geval van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ niet lager vergund wordt dan de richtwaarden en in geval van het maximaal geluidniveau L_{Amax} niet lager vergund wordt dan de gangbare grenswaarden van 70, 65 en 60 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

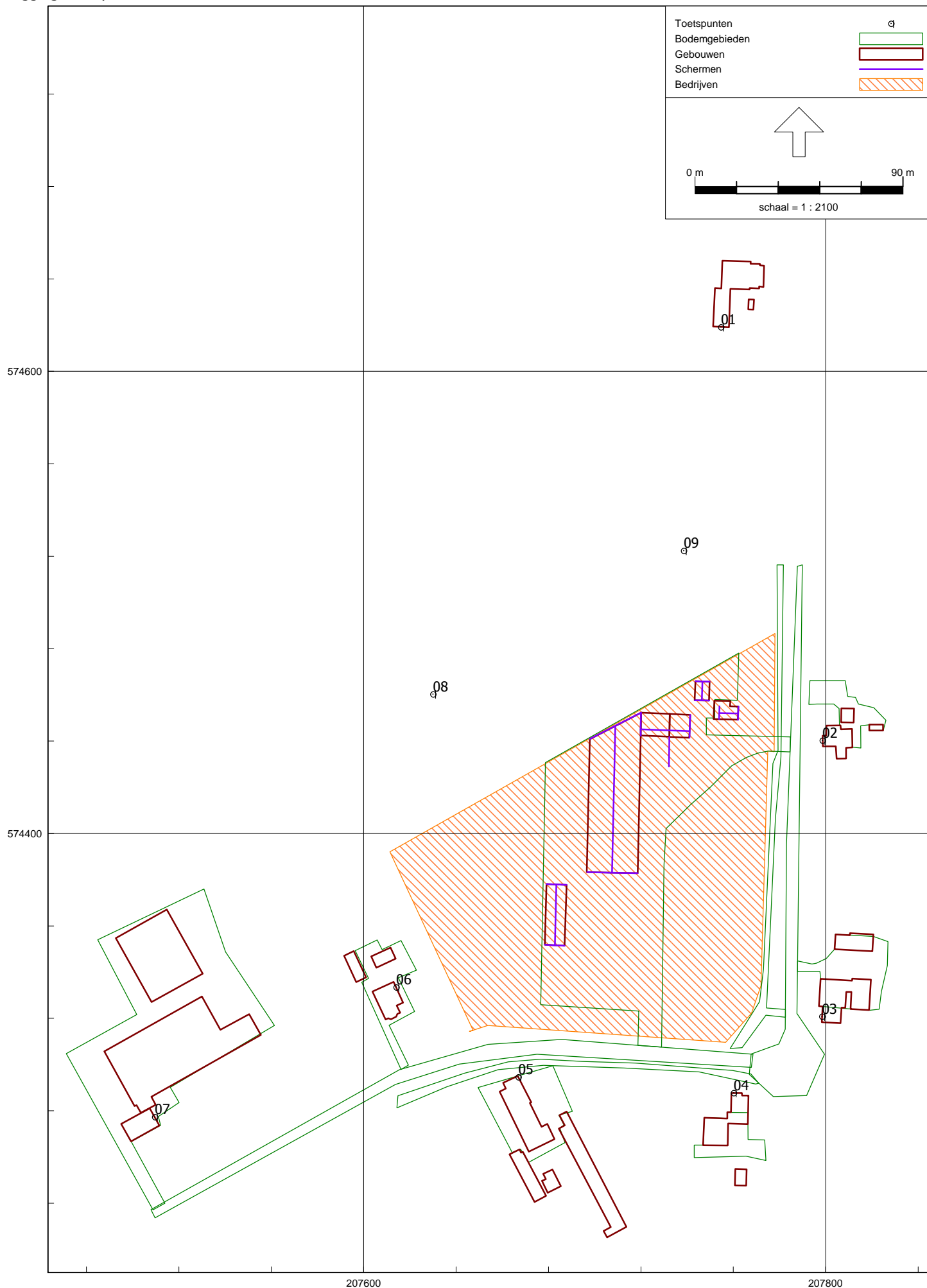
Cauberg Huygen B.V.

De heer ing. T.H.A.M. Taris
adviseur

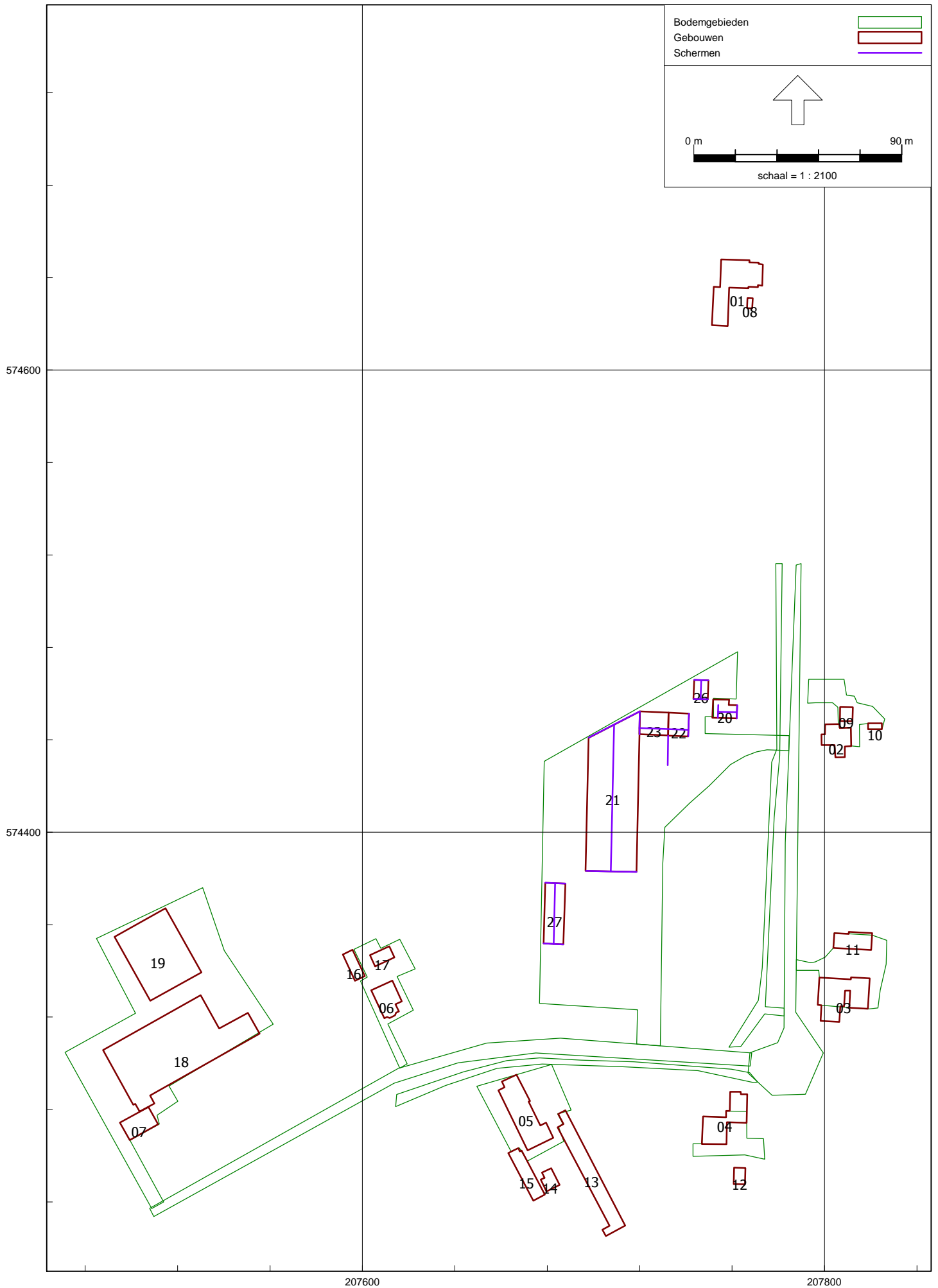
Figuur 1   Ligging rekenpunten

Figuur 1
Ligging rekenpunten

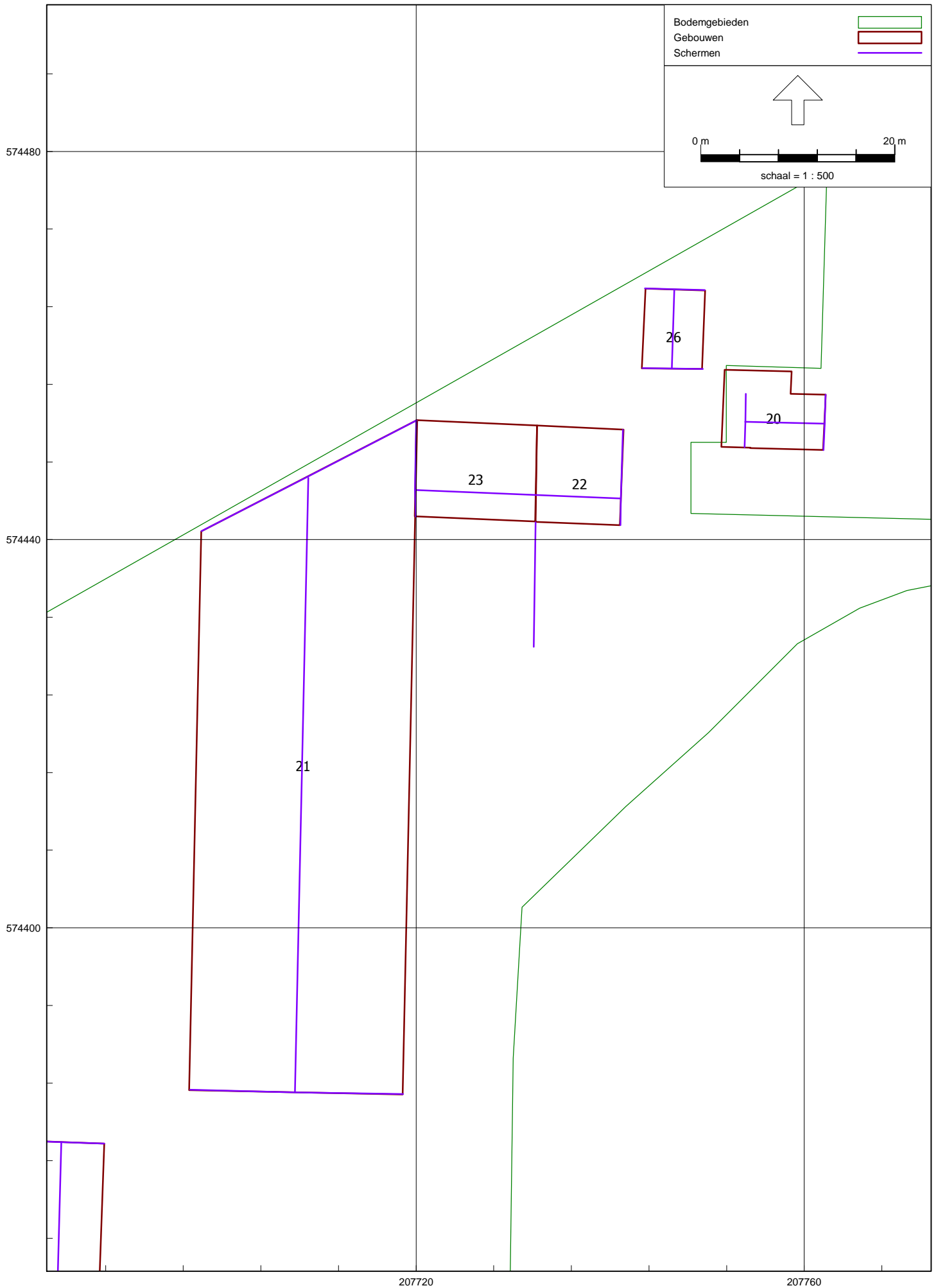
Figuur 2   Ligging gebouwen

Figuur 2
Ligging gebouwen

Figuur 3   Ligging gebouwen

Figuur 3
Ligging gebouwen

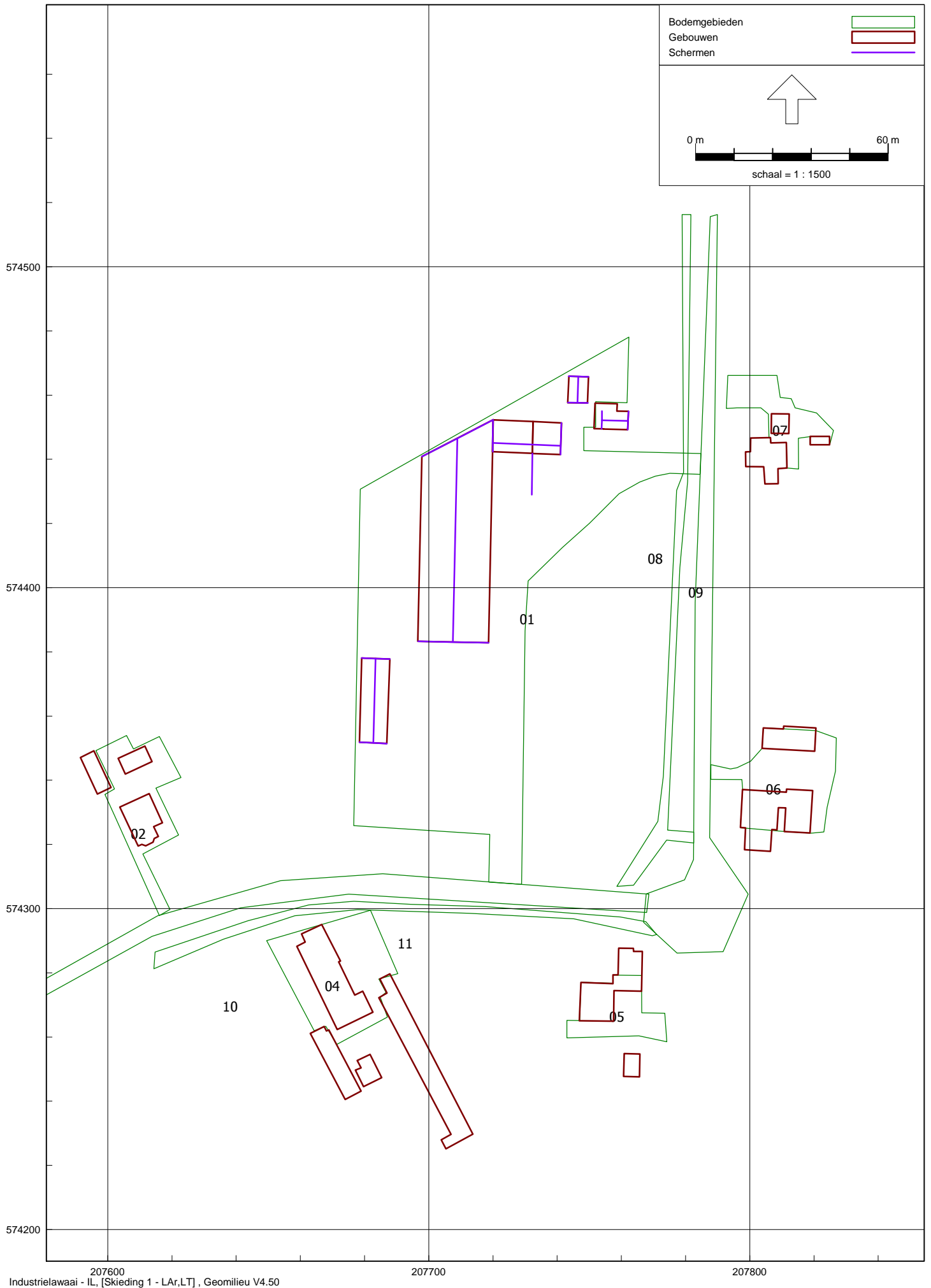
Figuur 4   Ligging schermen

Figuur 4
Ligging schermen

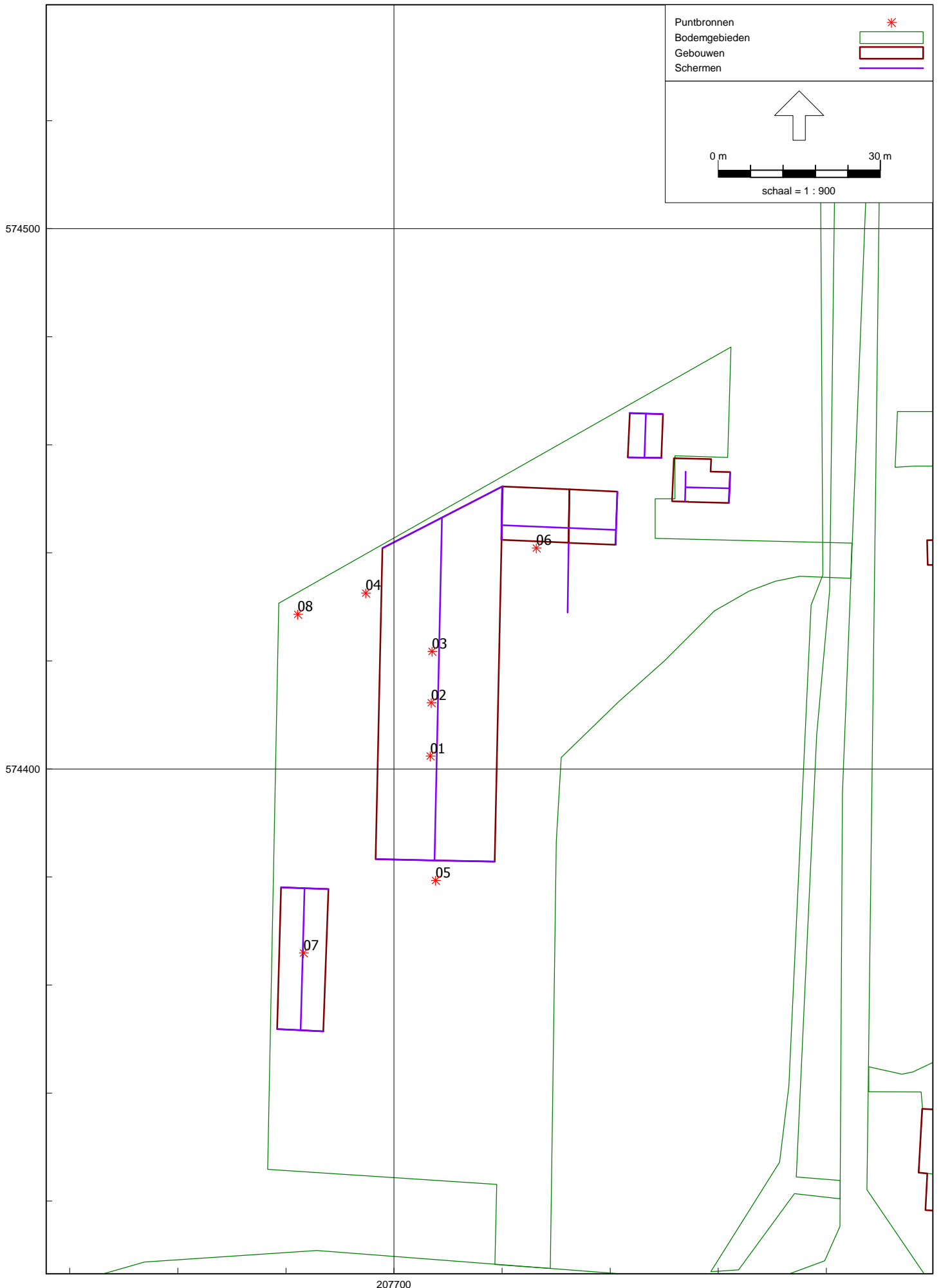
Figuur 5 Ligging bodemgebieden

Figuur 5
Ligging bodemgebieden

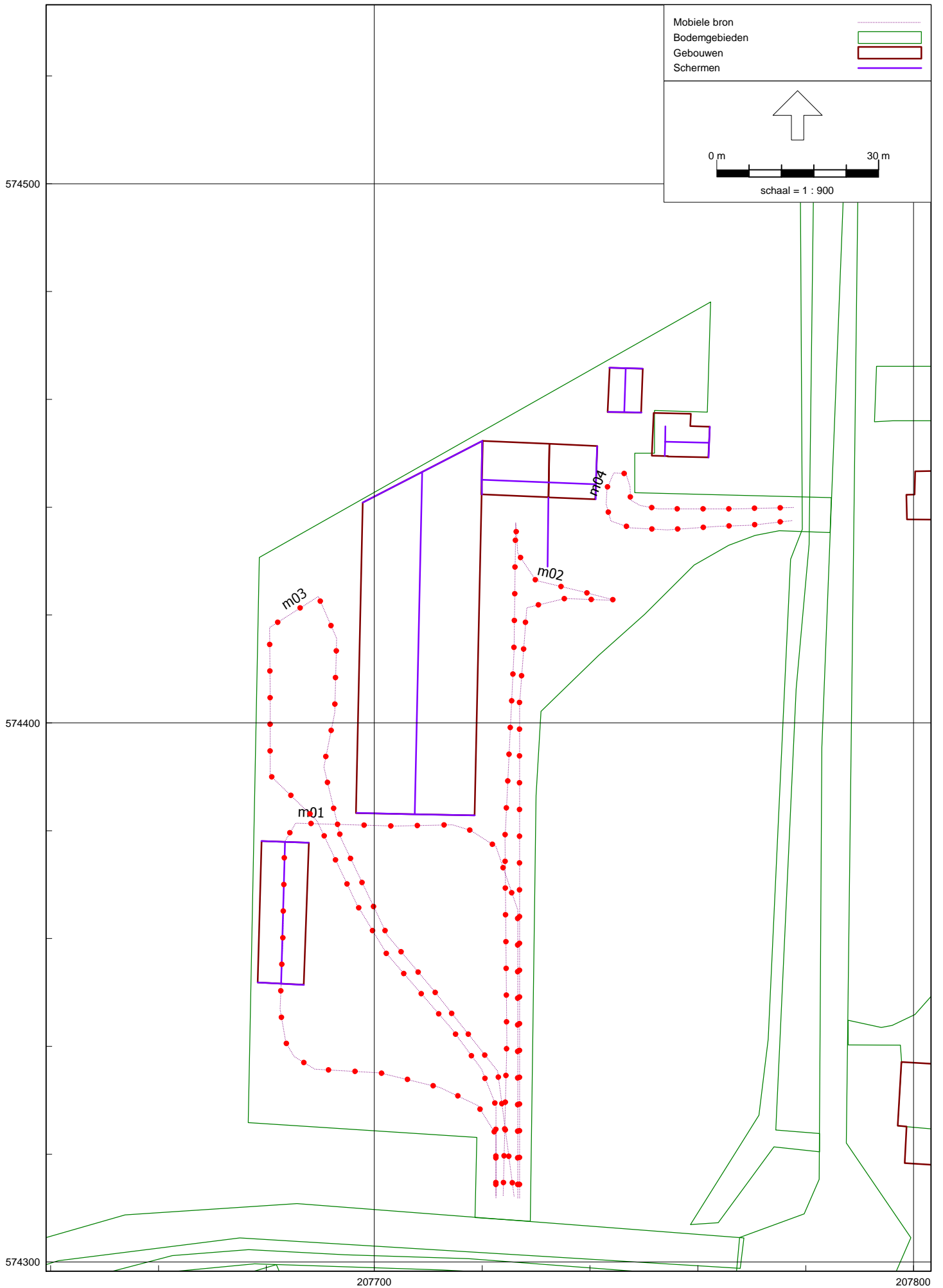
Figuur 6 Ligging puntbronnen RBS

Figuur 6
Ligging puntbronnen RBS

Figuur 7   Ligging mobiele bronnen RBS

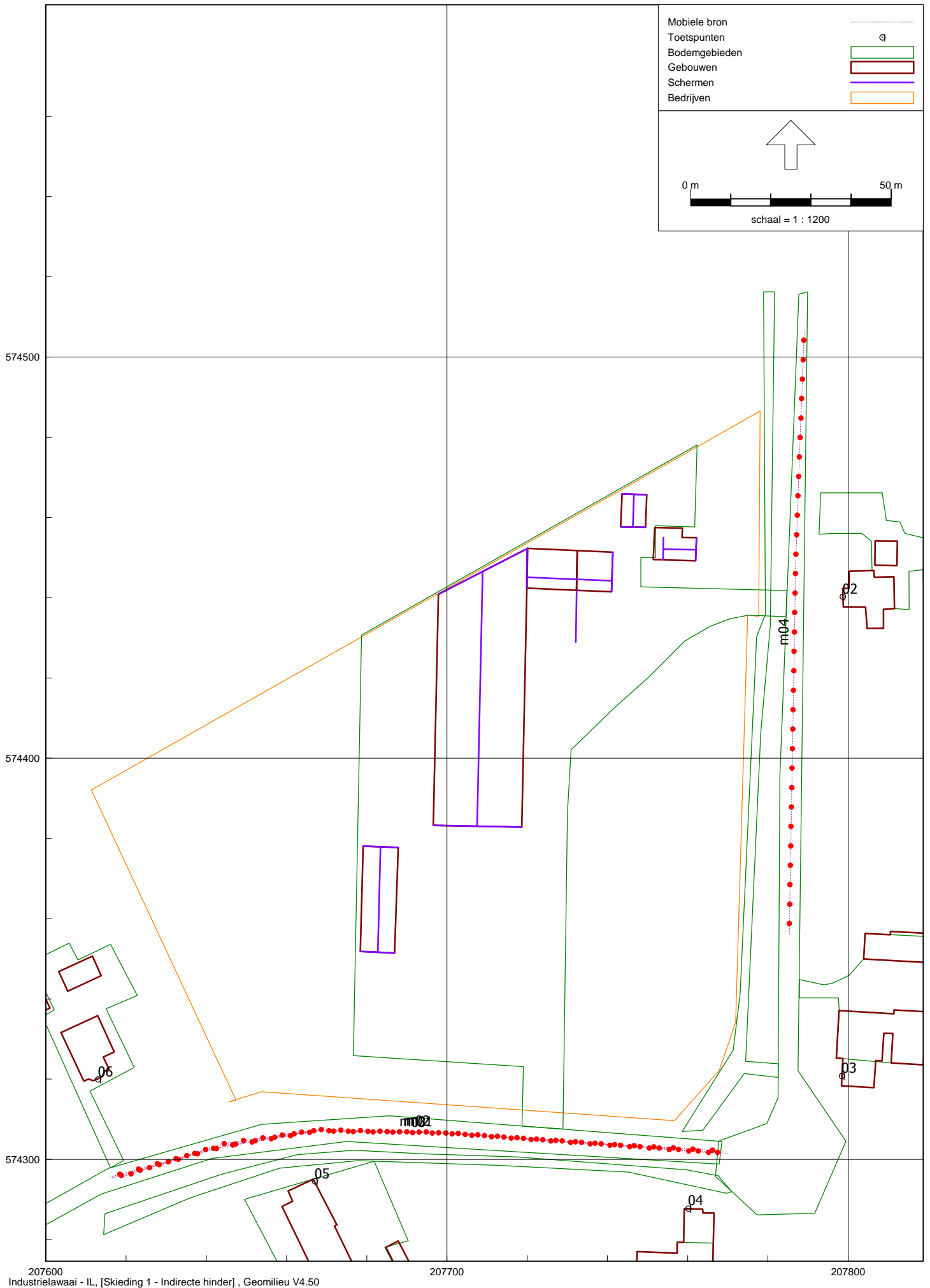
Ligging mobiele bronnen RBS

Figuur 8   Ligging rekenpunten en mobiele bronnen indirecte hinder

Ligging rekenpunten en mobiele bronnen indirecte hinder

Bijlage I   Plaatselijke situatie met locatie De Skieding 1 te Houtigehage

Plaatselijke situatie met locatie Klaremelk De Skieding 1 te Houtigehage

Bijlage II   Overzicht rekenmodel langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus

Model: LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X	Y	Maaiveld	Hdef.
01	Woning De Skieding 3	207754,63	574619,15	0,00	Eigen waarde
02	Woning De Skieding 43A	207798,61	574440,31	0,00	Eigen waarde
03	Woning Drachtsterweg 98	207798,38	574320,81	0,00	Eigen waarde
04	Woning Folgersterloane 94	207760,13	574287,77	0,00	Eigen waarde
05	Woning Folgersterloane 92	207666,98	574294,61	0,00	Eigen waarde
06	Woning Folgersterloane 119	207614,10	574333,48	0,00	Eigen waarde
07	Woning Folgersterloane 117A	207509,56	574277,36	0,00	Eigen waarde
08	Toetspunt 50 m Noord-West	207630,00	574460,32	0,00	Eigen waarde
09	Toetspunt 50 m Noord	207738,56	574522,42	0,00	Eigen waarde

---

Model: LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
01	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
02	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
03	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
04	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
05	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
06	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
07	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
08	5,00	--	--	--	--	--	Ja
09	5,00	--	--	--	--	--	Ja

Model: LAr,LT
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Cp	Refl.	31
01	Woning De Skieding 3	7,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
02	Woning De Skieding 43A	6,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
03	Woning Drachtsterweg 98	6,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
04	Woning Folgersterloane 94	6,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
05	Woning Folgersterloane 92	6,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
06	Woning Folgersterloane 119	7,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
07	Woning Folgersterloane 117A	7,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
08	gebouw	3,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
09	gebouw	4,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
10	gebouw	3,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
11	gebouw	3,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
12	gebouw	3,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
13	gebouw	4,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
14	gebouw	4,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
15	gebouw	4,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
16	gebouw	5,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
17	gebouw	5,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
18	gebouw	7,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
19	gebouw	7,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
20	Bedrijfswoning De Skieding 1	3,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
21	Kalverenstal	2,97	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
22	Berging/opslag	4,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
23	Laadstraat	4,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
26	Garage	3,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	
27	Washal	4,20	0,00	Eigen waarde		0 dB	0,80	

Model: LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
01	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
02	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
03	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
04	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
05	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
06	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
07	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
08	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
09	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
10	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
11	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
12	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
13	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
14	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
15	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
16	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
17	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
18	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
19	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
20	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
21	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
22	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
23	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
26	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
27	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: LAr,LT
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Vormpunten	Lengte
01	Nok Kalverenstal	7,00	0,00	Eigen waarde	2	63,25
02	Nok Laadstraat	6,00	0,00	Eigen waarde	2	21,14
04	Nok garage	4,50	0,00	Eigen waarde	2	8,09
05	Nok bedrijfswoning	7,00	0,00	Eigen waarde	2	8,09
06	Gevel Kalverenstal	--	0,00	Eigen waarde	3	21,95
07	Gevel Kalverenstal	--	0,00	Eigen waarde	3	24,94
08	Gevel Berging/opslag	--	0,00	Eigen waarde	3	9,84
09	Gevel Laadstraat	--	0,00	Eigen waarde	3	9,89
12	Gevel Garage	--	0,00	Eigen waarde	3	6,23
13	Gevel Garage	--	0,00	Eigen waarde	3	6,15
14	Gevel Woonhuis	--	0,00	Eigen waarde	3	5,50
15	Gevel Woonhuis	--	0,00	Eigen waarde	3	5,72
16	Nok washal	7,20	0,00	Eigen waarde	2	26,31
17	Gevel washal	--	0,00	Eigen waarde	3	8,57
18	Gevel washal	--	0,00	Eigen waarde	3	8,78
19	Scherm laadhal	3,00	0,00	Eigen waarde	2	12,83

Model: LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Cp	Refl.L 31	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k
01	2 dB	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
02	2 dB	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
04	2 dB	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
05	2 dB	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
06	0 dB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
07	0 dB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
08	0 dB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09	0 dB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	0 dB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13	0 dB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	0 dB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15	0 dB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	2 dB	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
17	0 dB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
18	0 dB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
19	0 dB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 31	Refl.R 63	Refl.R 125	Refl.R 250	Refl.R 500	Refl.R 1k
01	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
02	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
04	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
05	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
06	0,00	0,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
07	0,00	0,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
08	0,00	0,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
09	0,00	0,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
12	0,00	0,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
13	0,00	0,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
14	0,00	0,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
15	0,00	0,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
16	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
17	0,00	0,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
18	0,00	0,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
19	0,00	0,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
01	0,20	0,20	0,20
02	0,20	0,20	0,20
04	0,20	0,20	0,20
05	0,20	0,20	0,20
06	0,80	0,80	0,80
07	0,80	0,80	0,80
08	0,80	0,80	0,80
09	0,80	0,80	0,80
12	0,80	0,80	0,80
13	0,80	0,80	0,80
14	0,80	0,80	0,80
15	0,80	0,80	0,80
16	0,20	0,20	0,20
17	0,80	0,80	0,80
18	0,80	0,80	0,80
19	0,80	0,80	0,80

Model: LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Bf
01	Terreinverharding	0,00
02	Terreinverharding	0,00
03	Terreinverharding	0,00
04	Terreinverharding	0,00
05	Terreinverharding	0,00
06	Terreinverharding	0,00
07	Terreinverharding	0,00
08	Terreinverharding	0,00
09	Terreinverharding	0,00
10	Terreinverharding	0,00
11	Terreinverharding	0,00

Model: LAr,LT

Groep: (hoofdgroep)

Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X	Y	Hoogte	Maaiveld
01	Ventilator kalverenstal	207706,70	574402,40	7,50	0,00
02	Ventilator kalverenstal	207706,90	574412,26	7,50	0,00
03	Ventilator kalverenstal	207707,05	574421,75	7,50	0,00
04	Lossen hooi/stro	207694,77	574432,56	1,00	0,00
05	Lossen kalveren	207707,69	574379,35	1,00	0,00
06	Laden kalveren	207726,34	574440,90	1,00	0,00
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	207683,27	574365,94	1,00	0,00
08	Laden mest	207682,20	574428,63	1,00	0,00

Model: LAr,LT

Groep: (hoofdgroep)

Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Hdef.	Type	Richt.	Hoek	GeenRefl.	GeenDemping	Lwr 31	Lwr 63
01	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee	Nee	41,70	52,90
02	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee	Nee	41,70	52,90
03	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee	Nee	41,70	52,90
04	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee	Nee	63,90	78,10
05	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	Ja	Nee	50,50	59,20
06	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee	Nee	50,50	59,20
07	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee	Nee	56,20	80,30
08	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee	Nee	63,90	78,10

Model: LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal	Cb(u)(D)
01	60,90	67,30	72,40	77,70	73,40	67,70	68,20	80,70	12,000
02	60,90	67,30	72,40	77,70	73,40	67,70	68,20	80,70	12,000
03	60,90	67,30	72,40	77,70	73,40	67,70	68,20	80,70	12,000
04	87,40	89,50	90,60	95,60	98,00	97,70	93,70	103,19	0,500
05	72,60	80,20	86,70	89,40	88,50	84,80	75,80	94,00	4,001
06	72,60	80,20	86,70	89,40	88,50	84,80	75,80	94,00	--
07	83,60	83,10	88,50	93,40	89,20	87,80	85,40	97,17	2,081
08	87,40	89,50	90,60	95,60	98,00	97,70	93,70	103,19	0,500

Model: LAr,LT
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Cb(u)(A)	Cb(u)(N)	Cb(%) (D)	Cb(%) (A)	Cb(%) (N)	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)
01	1,309	0,622	100,000	32,734	7,780	0,00	4,85	11,09
02	1,309	0,622	100,000	32,734	7,780	0,00	4,85	11,09
03	1,309	0,622	100,000	32,734	7,780	0,00	4,85	11,09
04	--	--	4,169	--	--	13,80	--	--
05	--	--	33,343	--	--	4,77	--	--
06	1,500	--	--	37,497	--	--	4,26	--
07	--	--	17,338	--	--	7,61	--	--
08	--	--	4,169	--	--	13,80	--	--

Model: LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO M.	ISO_H	Hdef.	Vormpunten
m01	Personenwagens met trailers	0,00	0,50	Eigen waarde	19
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	0,00	1,00	Eigen waarde	15
m03	Vrachtwagens overig	0,00	1,00	Eigen waarde	19
m04	Personenwagens	0,00	0,50	Eigen waarde	17

Model: LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lengte	Gem.snelheid	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125
m01	202,27	10	25	--	--	71,00	78,00	79,00
m02	278,10	10	--	3	--	64,00	76,00	89,00
m03	251,72	10	2	--	--	66,00	78,00	91,00
m04	81,11	10	6	2	--	66,00	73,00	74,00

Model: LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)
m01	82,00	84,00	86,00	91,00	89,00	83,00	95,07	29,88	--	--
m02	88,00	94,00	95,00	93,00	88,00	78,00	99,93	--	34,29	--
m03	90,00	96,00	97,00	95,00	90,00	80,00	101,93	40,85	--	--
m04	77,00	79,00	81,00	86,00	84,00	78,00	90,07	36,22	36,22	--

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: LAr,LT

Model eigenschap

Omschrijving	LAr,LT
Verantwoordelijke	User
Rekenmethode	#2 Industrielawaai IL
Aangemaakt door	User op 25-11-2017
Laatst ingezien door	Frank op 12-12-2019
Model aangemaakt met	Geomilieu V4.10
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Etmaalwaarde
Waarde	Max(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	5
Detailniveau toetspunt resultaten	Bronresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Meteorologische correctie	Toepassen standaard, 5,0
Standaard bodemfactor	1,0
Absorptiestandaarden	HMRI-II.8
Dynamische foutmarge	--
Clusteren gebouwen	Ja
Verwijderen binnenwanden	Ja

Commentaar

Bijlage III   Rekenresultaten langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam							
Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	
01_A	Woning De Skieding 3	1,50	29,5	19,9	11,9	29,5	
01_B	Woning De Skieding 3	5,00	30,9	22,4	13,8	30,9	
02_A	Woning De Skieding 43A	1,50	35,4	36,7	23,2	41,7	
02_B	Woning De Skieding 43A	5,00	36,8	39,9	24,5	44,9	
03_A	Woning Drachtsterweg 98	1,50	37,1	33,9	18,6	38,9	
03_B	Woning Drachtsterweg 98	5,00	39,4	36,2	20,9	41,2	
04_A	Woning Folgersterloane 94	1,50	39,6	36,4	19,5	41,4	
04_B	Woning Folgersterloane 94	5,00	41,7	38,3	20,7	43,3	
05_A	Woning Folgersterloane 92	1,50	40,9	31,8	20,2	40,9	
05_B	Woning Folgersterloane 92	5,00	43,1	34,5	22,4	43,1	
06_A	Woning Folgersterloane 119	1,50	38,2	28,1	19,2	38,2	
06_B	Woning Folgersterloane 119	5,00	40,2	30,6	21,6	40,2	
07_A	Woning Folgersterloane 117A	1,50	27,6	21,5	11,1	27,6	
07_B	Woning Folgersterloane 117A	5,00	29,6	23,0	12,7	29,6	
08_A	Toetspunt 50 m Noord-West	5,00	46,0	31,8	24,4	46,0	
09_A	Toetspunt 50 m Noord	5,00	37,1	30,1	22,2	37,1	

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 01_A - Woning De Skieding 3
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
01_A	Woning De Skieding 3	1,50	29,5	19,9	11,9	29,5
04	Lossen hooi/stro	1,00	25,4	--	--	25,4
08	Laden mest	1,00	24,8	--	--	24,8
03	Ventilator kalverenstal	7,50	18,7	13,8	7,6	18,8
02	Ventilator kalverenstal	7,50	18,2	13,3	7,1	18,3
01	Ventilator kalverenstal	7,50	17,7	12,8	6,6	17,8
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	12,3	--	--	12,3
m01	Personenwagens met trailers	0,50	10,3	--	--	10,3
m03	Vrachtwagens overig	1,00	9,7	--	--	9,7
05	Lossen kalveren	1,00	6,3	--	--	6,3
m04	Personenwagens	0,50	1,3	1,3	--	6,3
06	Laden kalveren	1,00	--	9,4	--	14,4
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	13,5	--	18,5

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 02_A - Woning De Skieding 43A
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
02_A	Woning De Skieding 43A	1,50	35,4	36,7	23,2	41,7
03	Ventilator kalverenstal	7,50	30,6	25,8	19,5	30,8
02	Ventilator kalverenstal	7,50	29,3	24,4	18,2	29,4
01	Ventilator kalverenstal	7,50	28,5	23,7	17,5	28,7
m04	Personenwagens	0,50	23,8	23,8	--	28,8
m01	Personenwagens met trailers	0,50	22,9	--	--	22,9
08	Laden mest	1,00	19,0	--	--	19,0
04	Lossen hooi/stro	1,00	18,6	--	--	18,6
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	18,4	--	--	18,4
m03	Vrachtwagens overig	1,00	18,2	--	--	18,2
05	Lossen kalveren	1,00	18,1	--	--	18,1
06	Laden kalveren	1,00	--	34,1	--	39,1
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	29,9	--	34,9

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAr,LT
Gesorteerd op dagperiode

Bijlage III.2

Rapport: Resultatentabel
Model: LAr,LT
LAeq bij Bron voor toetspunt: 03_A - Woning Drachtsterweg 98
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam						
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
03_A	Woning Drachtsterweg 98	1,50	37,1	33,9	18,6	38,9
05	Lossen kalveren	1,00	35,1	--	--	35,1
m01	Personenwagens met trailers	0,50	27,7	--	--	27,7
01	Ventilator kalverenstal	7,50	25,6	20,7	14,5	25,7
02	Ventilator kalverenstal	7,50	24,9	20,1	13,8	25,1
03	Ventilator kalverenstal	7,50	24,3	19,4	13,2	24,4
m03	Vrachtwagens overig	1,00	22,8	--	--	22,8
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	21,5	--	--	21,5
08	Laden mest	1,00	15,7	--	--	15,7
04	Lossen hooi/stro	1,00	14,1	--	--	14,1
m04	Personenwagens	0,50	8,5	8,5	--	13,5
06	Laden kalveren	1,00	--	31,4	--	36,4
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	28,8	--	33,8

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAr,LT
Gesorteerd op dagperiode

Bijlage III.2

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 04_A - Woning Folgersterloane 94
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
04_A	Woning Folgersterloane 94	1,50	39,6	36,4	19,5	41,4
05	Lossen kalveren	1,00	37,9	--	--	37,9
m01	Personenwagens met trailers	0,50	30,4	--	--	30,4
02	Ventilator kalverenstal	7,50	26,4	21,5	15,3	26,5
m03	Vrachtwagens overig	1,00	26,2	--	--	26,2
03	Ventilator kalverenstal	7,50	25,7	20,8	14,6	25,8
01	Ventilator kalverenstal	7,50	25,4	20,5	14,3	25,5
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	21,1	--	--	21,1
04	Lossen hooi/stro	1,00	18,3	--	--	18,3
08	Laden mest	1,00	17,0	--	--	17,0
m04	Personenwagens	0,50	8,2	8,2	--	13,2
06	Laden kalveren	1,00	--	34,6	--	39,6
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	30,6	--	35,6

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAr,LT
Gesorteerd op dagperiode

Bijlage III.2

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 05_A - Woning Folgersterloane 92
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
05_A	Woning Folgersterloane 92	1,50	40,9	31,8	20,2	40,9
05	Lossen kalveren	1,00	38,4	--	--	38,4
m01	Personenwagens met trailers	0,50	31,5	--	--	31,5
08	Laden mest	1,00	31,4	--	--	31,4
01	Ventilator kalverenstal	7,50	27,5	22,6	16,4	27,6
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	26,6	--	--	26,6
02	Ventilator kalverenstal	7,50	26,4	21,6	15,3	26,6
03	Ventilator kalverenstal	7,50	25,5	20,6	14,4	25,6
m03	Vrachtwagens overig	1,00	25,5	--	--	25,5
04	Lossen hooi/stro	1,00	25,2	--	--	25,2
m04	Personenwagens	0,50	6,3	6,3	--	11,3
06	Laden kalveren	1,00	--	22,2	--	27,2
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	29,6	--	34,6

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAr,LT
Gesorteerd op dagperiode

Bijlage III.2

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 06_A - Woning Folgersterloane 119
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
06_A	Woning Folgersterloane 119	1,50	38,2	28,1	19,2	38,2
04	Lossen hooi/stro	1,00	33,8	--	--	33,8
08	Laden mest	1,00	33,8	--	--	33,8
01	Ventilator kalverenstal	7,50	26,1	21,2	15,0	26,2
02	Ventilator kalverenstal	7,50	25,4	20,6	14,3	25,6
m01	Personenwagens met trailers	0,50	25,2	--	--	25,2
03	Ventilator kalverenstal	7,50	24,8	20,0	13,7	25,0
05	Lossen kalveren	1,00	23,2	--	--	23,2
m03	Vrachtwagens overig	1,00	21,6	--	--	21,6
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	19,5	--	--	19,5
m04	Personenwagens	0,50	-3,3	-3,3	--	1,7
06	Laden kalveren	1,00	--	20,1	--	25,1
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	23,0	--	28,0

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAr,LT
Gesorteerd op dagperiode

Bijlage III.2

Rapport: Resultatentabel
Model: LAr,LT
LAeq bij Bron voor toetspunt: 07_A - Woning Folgersterloane 117A
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
07_A	Woning Folgersterloane 117A	1,50	27,6	21,5	11,1	27,6
08	Laden mest	1,00	22,8	--	--	22,8
04	Lossen hooi/stro	1,00	19,7	--	--	19,7
m01	Personenwagens met trailers	0,50	18,7	--	--	18,7
01	Ventilator kalverenstal	7,50	17,8	12,9	6,7	17,9
02	Ventilator kalverenstal	7,50	17,5	12,6	6,4	17,6
03	Ventilator kalverenstal	7,50	17,2	12,3	6,1	17,3
m03	Vrachtwagens overig	1,00	14,5	--	--	14,5
05	Lossen kalveren	1,00	12,0	--	--	12,0
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	8,8	--	--	8,8
m04	Personenwagens	0,50	-7,6	-7,6	--	-2,6
06	Laden kalveren	1,00	--	14,3	--	19,3
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	17,7	--	22,7

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 08_A - Toetspunt 50 m Noord-West
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
08_A	Toetspunt 50 m Noord-West	5,00	46,0	31,8	24,4	46,0
08	Laden mest	1,00	43,1	--	--	43,1
04	Lossen hooi/stro	1,00	41,9	--	--	41,9
03	Ventilator kalverenstal	7,50	31,1	26,2	20,0	31,2
02	Ventilator kalverenstal	7,50	30,7	25,9	19,6	30,9
01	Ventilator kalverenstal	7,50	30,2	25,3	19,1	30,3
m03	Vrachtwagens overig	1,00	26,7	--	--	26,7
m01	Personenwagens met trailers	0,50	22,9	--	--	22,9
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	21,0	--	--	21,0
05	Lossen kalveren	1,00	18,2	--	--	18,2
m04	Personenwagens	0,50	2,5	2,5	--	7,5
06	Laden kalveren	1,00	--	23,3	--	28,3
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	21,5	--	26,5

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAr,LT
Gesorteerd op dagperiode

Bijlage III.2

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 09_A - Toetspunt 50 m Noord
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
09_A	Toetspunt 50 m Noord	5,00	37,1	30,1	22,2	37,1
08	Laden mest	1,00	33,6	--	--	33,6
03	Ventilator kalverenstal	7,50	29,1	24,2	18,0	29,2
02	Ventilator kalverenstal	7,50	28,5	23,6	17,4	28,6
01	Ventilator kalverenstal	7,50	27,8	23,0	16,7	28,0
04	Lossen hooi/stro	1,00	27,0	--	--	27,0
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	19,1	--	--	19,1
m01	Personenwagens met trailers	0,50	17,6	--	--	17,6
m03	Vrachtwagens overig	1,00	17,5	--	--	17,5
05	Lossen kalveren	1,00	13,8	--	--	13,8
m04	Personenwagens	0,50	11,7	11,7	--	16,7
06	Laden kalveren	1,00	--	21,4	--	26,4
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	22,6	--	27,6

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 01_B - Woning De Skieding 3
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
01_B	Woning De Skieding 3	5,00	30,9	22,4	13,8	30,9
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	17,4	--	22,4
03	Ventilator kalverenstal	7,50	20,7	15,8	9,6	20,8
02	Ventilator kalverenstal	7,50	20,1	15,3	9,0	20,3
01	Ventilator kalverenstal	7,50	19,6	14,8	8,5	19,8
06	Laden kalveren	1,00	--	12,0	--	17,0
m04	Personenwagens	0,50	2,0	2,0	--	7,0
04	Lossen hooi/stro	1,00	26,5	--	--	26,5
05	Lossen kalveren	1,00	8,3	--	--	8,3
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	13,7	--	--	13,7
08	Laden mest	1,00	25,8	--	--	25,8
m01	Personenwagens met trailers	0,50	14,1	--	--	14,1
m03	Vrachtwagens overig	1,00	13,7	--	--	13,7

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAr,LT
Gesorteerd op avondperiode

Bijlage III.3

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 02_B - Woning De Skieding 43A
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
02_B	Woning De Skieding 43A	5,00	36,8	39,9	24,5	44,9
06	Laden kalveren	1,00	--	37,9	--	42,9
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	33,1	--	38,1
03	Ventilator kalverenstal	7,50	31,4	26,5	20,3	31,5
02	Ventilator kalverenstal	7,50	30,8	25,9	19,7	30,9
m04	Personenwagens	0,50	25,6	25,6	--	30,6
01	Ventilator kalverenstal	7,50	30,3	25,4	19,2	30,4
04	Lossen hooi/stro	1,00	20,1	--	--	20,1
05	Lossen kalveren	1,00	21,1	--	--	21,1
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	19,5	--	--	19,5
08	Laden mest	1,00	20,6	--	--	20,6
m01	Personenwagens met trailers	0,50	24,2	--	--	24,2
m03	Vrachtwagens overig	1,00	20,6	--	--	20,6

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 03_B - Woning Drachtsterweg 98
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
03_B	Woning Drachtsterweg 98	5,00	39,4	36,2	20,9	41,2
06	Laden kalveren	1,00	--	33,6	--	38,6
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	31,1	--	36,1
01	Ventilator kalverenstal	7,50	27,9	23,0	16,8	28,0
02	Ventilator kalverenstal	7,50	27,2	22,4	16,1	27,4
03	Ventilator kalverenstal	7,50	26,5	21,6	15,4	26,6
m04	Personenwagens	0,50	9,9	9,9	--	14,9
04	Lossen hooi/stro	1,00	15,7	--	--	15,7
05	Lossen kalveren	1,00	37,5	--	--	37,5
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	22,3	--	--	22,3
08	Laden mest	1,00	17,6	--	--	17,6
m01	Personenwagens met trailers	0,50	29,6	--	--	29,6
m03	Vrachtwagens overig	1,00	25,3	--	--	25,3

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAr,LT
Gesorteerd op avondperiode

Bijlage III.3

Rapport: Resultatentabel
Model: LAr,LT
LAeq bij Bron voor toetspunt: 04_B - Woning Folgersterloane 94
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
04_B	Woning Folgersterloane 94	5,00	41,7	38,3	20,7	43,3
06	Laden kalveren	1,00	--	36,3	--	41,3
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	33,1	--	38,1
01	Ventilator kalverenstal	7,50	27,9	23,1	16,8	28,1
02	Ventilator kalverenstal	7,50	26,9	22,1	15,9	27,1
03	Ventilator kalverenstal	7,50	26,1	21,2	15,0	26,2
m04	Personenwagens	0,50	9,2	9,2	--	14,2
04	Lossen hooi/stro	1,00	18,5	--	--	18,5
05	Lossen kalveren	1,00	40,1	--	--	40,1
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	22,7	--	--	22,7
08	Laden mest	1,00	18,8	--	--	18,8
m01	Personenwagens met trailers	0,50	33,0	--	--	33,0
m03	Vrachtwagens overig	1,00	29,1	--	--	29,1

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 05_B - Woning Folgersterloane 92
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
05_B	Woning Folgersterloane 92	5,00	43,1	34,5	22,4	43,1
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	32,3	--	37,3
06	Laden kalveren	1,00	--	26,3	--	31,3
01	Ventilator kalverenstal	7,50	29,5	24,6	18,4	29,6
02	Ventilator kalverenstal	7,50	28,8	23,9	17,7	28,9
03	Ventilator kalverenstal	7,50	27,8	23,0	16,7	28,0
m04	Personenwagens	0,50	7,2	7,2	--	12,2
04	Lossen hooi/stro	1,00	28,4	--	--	28,4
05	Lossen kalveren	1,00	40,4	--	--	40,4
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	30,7	--	--	30,7
08	Laden mest	1,00	32,8	--	--	32,8
m01	Personenwagens met trailers	0,50	34,0	--	--	34,0
m03	Vrachtwagens overig	1,00	28,7	--	--	28,7

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 06_B - Woning Folgersterloane 119
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
06_B	Woning Folgersterloane 119	5,00	40,2	30,6	21,6	40,2
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	25,6	--	30,6
01	Ventilator kalverenstal	7,50	28,5	23,6	17,4	28,6
02	Ventilator kalverenstal	7,50	28,0	23,1	16,9	28,1
03	Ventilator kalverenstal	7,50	27,4	22,5	16,3	27,5
06	Laden kalveren	1,00	--	22,4	--	27,4
m04	Personenwagens	0,50	-2,1	-2,1	--	2,9
04	Lossen hooi/stro	1,00	35,7	--	--	35,7
05	Lossen kalveren	1,00	26,2	--	--	26,2
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	22,2	--	--	22,2
08	Laden mest	1,00	35,5	--	--	35,5
m01	Personenwagens met trailers	0,50	27,3	--	--	27,3
m03	Vrachtwagens overig	1,00	24,3	--	--	24,3

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 07_B - Woning Folgersterloane 117A
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
07_B	Woning Folgersterloane 117A	5,00	29,6	23,0	12,7	29,6
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	19,1	--	24,1
06	Laden kalveren	1,00	--	16,2	--	21,2
01	Ventilator kalverenstal	7,50	19,4	14,5	8,3	19,5
02	Ventilator kalverenstal	7,50	19,0	14,2	7,9	19,2
03	Ventilator kalverenstal	7,50	18,7	13,8	7,6	18,8
m04	Personenwagens	0,50	-6,8	-6,8	--	-1,8
04	Lossen hooi/stro	1,00	22,4	--	--	22,4
05	Lossen kalveren	1,00	14,5	--	--	14,5
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	9,6	--	--	9,6
08	Laden mest	1,00	25,3	--	--	25,3
m01	Personenwagens met trailers	0,50	19,4	--	--	19,4
m03	Vrachtwagens overig	1,00	16,4	--	--	16,4

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAr,LT
Gesorteerd op avondperiode

Bijlage III.3

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 08_A - Toetspunt 50 m Noord-West
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
08_A	Toetspunt 50 m Noord-West	5,00	46,0	31,8	24,4	46,0
03	Ventilator kalverenstal	7,50	31,1	26,2	20,0	31,2
02	Ventilator kalverenstal	7,50	30,7	25,9	19,6	30,9
01	Ventilator kalverenstal	7,50	30,2	25,3	19,1	30,3
06	Laden kalveren	1,00	--	23,3	--	28,3
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	21,5	--	26,5
m04	Personenwagens	0,50	2,5	2,5	--	7,5
04	Lossen hooi/stro	1,00	41,9	--	--	41,9
05	Lossen kalveren	1,00	18,2	--	--	18,2
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	21,0	--	--	21,0
08	Laden mest	1,00	43,1	--	--	43,1
m01	Personenwagens met trailers	0,50	22,9	--	--	22,9
m03	Vrachtwagens overig	1,00	26,7	--	--	26,7

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAr,LT
Gesorteerd op avondperiode

Bijlage III.3

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 09_A - Toetspunt 50 m Noord
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
09_A	Toetspunt 50 m Noord	5,00	37,1	30,1	22,2	37,1
03	Ventilator kalverenstal	7,50	29,1	24,2	18,0	29,2
02	Ventilator kalverenstal	7,50	28,5	23,6	17,4	28,6
01	Ventilator kalverenstal	7,50	27,8	23,0	16,7	28,0
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	22,6	--	27,6
06	Laden kalveren	1,00	--	21,4	--	26,4
m04	Personenwagens	0,50	11,7	11,7	--	16,7
04	Lossen hooi/stro	1,00	27,0	--	--	27,0
05	Lossen kalveren	1,00	13,8	--	--	13,8
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	19,1	--	--	19,1
08	Laden mest	1,00	33,6	--	--	33,6
m01	Personenwagens met trailers	0,50	17,6	--	--	17,6
m03	Vrachtwagens overig	1,00	17,5	--	--	17,5

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 01_B - Woning De Skieding 3
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
01_B	Woning De Skieding 3	5,00	30,9	22,4	13,8	30,9
03	Ventilator kalverenstal	7,50	20,7	15,8	9,6	20,8
02	Ventilator kalverenstal	7,50	20,1	15,3	9,0	20,3
01	Ventilator kalverenstal	7,50	19,6	14,8	8,5	19,8
04	Lossen hooi/stro	1,00	26,5	--	--	26,5
05	Lossen kalveren	1,00	8,3	--	--	8,3
06	Laden kalveren	1,00	--	12,0	--	17,0
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	13,7	--	--	13,7
08	Laden mest	1,00	25,8	--	--	25,8
m01	Personenwagens met trailers	0,50	14,1	--	--	14,1
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	17,4	--	22,4
m03	Vrachtwagens overig	1,00	13,7	--	--	13,7
m04	Personenwagens	0,50	2,0	2,0	--	7,0

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 02_B - Woning De Skieding 43A
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
02_B	Woning De Skieding 43A	5,00	36,8	39,9	24,5	44,9
03	Ventilator kalverenstal	7,50	31,4	26,5	20,3	31,5
02	Ventilator kalverenstal	7,50	30,8	25,9	19,7	30,9
01	Ventilator kalverenstal	7,50	30,3	25,4	19,2	30,4
04	Lossen hooi/stro	1,00	20,1	--	--	20,1
05	Lossen kalveren	1,00	21,1	--	--	21,1
06	Laden kalveren	1,00	--	37,9	--	42,9
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	19,5	--	--	19,5
08	Laden mest	1,00	20,6	--	--	20,6
m01	Personenwagens met trailers	0,50	24,2	--	--	24,2
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	33,1	--	38,1
m03	Vrachtwagens overig	1,00	20,6	--	--	20,6
m04	Personenwagens	0,50	25,6	25,6	--	30,6

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 03_B - Woning Drachtsterweg 98
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
03_B	Woning Drachtsterweg 98	5,00	39,4	36,2	20,9	41,2
01	Ventilator kalverenstal	7,50	27,9	23,0	16,8	28,0
02	Ventilator kalverenstal	7,50	27,2	22,4	16,1	27,4
03	Ventilator kalverenstal	7,50	26,5	21,6	15,4	26,6
04	Lossen hooi/stro	1,00	15,7	--	--	15,7
05	Lossen kalveren	1,00	37,5	--	--	37,5
06	Laden kalveren	1,00	--	33,6	--	38,6
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	22,3	--	--	22,3
08	Laden mest	1,00	17,6	--	--	17,6
m01	Personenwagens met trailers	0,50	29,6	--	--	29,6
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	31,1	--	36,1
m03	Vrachtwagens overig	1,00	25,3	--	--	25,3
m04	Personenwagens	0,50	9,9	9,9	--	14,9

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 04_B - Woning Folgersterloane 94
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
04_B	Woning Folgersterloane 94	5,00	41,7	38,3	20,7	43,3
01	Ventilator kalverenstal	7,50	27,9	23,1	16,8	28,1
02	Ventilator kalverenstal	7,50	26,9	22,1	15,9	27,1
03	Ventilator kalverenstal	7,50	26,1	21,2	15,0	26,2
04	Lossen hooi/stro	1,00	18,5	--	--	18,5
05	Lossen kalveren	1,00	40,1	--	--	40,1
06	Laden kalveren	1,00	--	36,3	--	41,3
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	22,7	--	--	22,7
08	Laden mest	1,00	18,8	--	--	18,8
m01	Personenwagens met trailers	0,50	33,0	--	--	33,0
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	33,1	--	38,1
m03	Vrachtwagens overig	1,00	29,1	--	--	29,1
m04	Personenwagens	0,50	9,2	9,2	--	14,2

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 05_B - Woning Folgersterloane 92
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
05_B	Woning Folgersterloane 92	5,00	43,1	34,5	22,4	43,1
01	Ventilator kalverenstal	7,50	29,5	24,6	18,4	29,6
02	Ventilator kalverenstal	7,50	28,8	23,9	17,7	28,9
03	Ventilator kalverenstal	7,50	27,8	23,0	16,7	28,0
04	Lossen hooi/stro	1,00	28,4	--	--	28,4
05	Lossen kalveren	1,00	40,4	--	--	40,4
06	Laden kalveren	1,00	--	26,3	--	31,3
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	30,7	--	--	30,7
08	Laden mest	1,00	32,8	--	--	32,8
m01	Personenwagens met trailers	0,50	34,0	--	--	34,0
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	32,3	--	37,3
m03	Vrachtwagens overig	1,00	28,7	--	--	28,7
m04	Personenwagens	0,50	7,2	7,2	--	12,2

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 06_B - Woning Folgersterloane 119
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
06_B	Woning Folgersterloane 119	5,00	40,2	30,6	21,6	40,2
01	Ventilator kalverenstal	7,50	28,5	23,6	17,4	28,6
02	Ventilator kalverenstal	7,50	28,0	23,1	16,9	28,1
03	Ventilator kalverenstal	7,50	27,4	22,5	16,3	27,5
04	Lossen hooi/stro	1,00	35,7	--	--	35,7
05	Lossen kalveren	1,00	26,2	--	--	26,2
06	Laden kalveren	1,00	--	22,4	--	27,4
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	22,2	--	--	22,2
08	Laden mest	1,00	35,5	--	--	35,5
m01	Personenwagens met trailers	0,50	27,3	--	--	27,3
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	25,6	--	30,6
m03	Vrachtwagens overig	1,00	24,3	--	--	24,3
m04	Personenwagens	0,50	-2,1	-2,1	--	2,9

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 07_B - Woning Folgersterloane 117A
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
07_B	Woning Folgersterloane 117A	5,00	29,6	23,0	12,7	29,6
01	Ventilator kalverenstal	7,50	19,4	14,5	8,3	19,5
02	Ventilator kalverenstal	7,50	19,0	14,2	7,9	19,2
03	Ventilator kalverenstal	7,50	18,7	13,8	7,6	18,8
04	Lossen hooi/stro	1,00	22,4	--	--	22,4
05	Lossen kalveren	1,00	14,5	--	--	14,5
06	Laden kalveren	1,00	--	16,2	--	21,2
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	9,6	--	--	9,6
08	Laden mest	1,00	25,3	--	--	25,3
m01	Personenwagens met trailers	0,50	19,4	--	--	19,4
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	19,1	--	24,1
m03	Vrachtwagens overig	1,00	16,4	--	--	16,4
m04	Personenwagens	0,50	-6,8	-6,8	--	-1,8

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 08_A - Toetspunt 50 m Noord-West
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
08_A	Toetspunt 50 m Noord-West	5,00	46,0	31,8	24,4	46,0
03	Ventilator kalverenstal	7,50	31,1	26,2	20,0	31,2
02	Ventilator kalverenstal	7,50	30,7	25,9	19,6	30,9
01	Ventilator kalverenstal	7,50	30,2	25,3	19,1	30,3
04	Lossen hooi/stro	1,00	41,9	--	--	41,9
05	Lossen kalveren	1,00	18,2	--	--	18,2
06	Laden kalveren	1,00	--	23,3	--	28,3
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	21,0	--	--	21,0
08	Laden mest	1,00	43,1	--	--	43,1
m01	Personenwagens met trailers	0,50	22,9	--	--	22,9
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	21,5	--	26,5
m03	Vrachtwagens overig	1,00	26,7	--	--	26,7
m04	Personenwagens	0,50	2,5	2,5	--	7,5

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAr,LT
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 09_A - Toetspunt 50 m Noord
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
09_A	Toetspunt 50 m Noord	5,00	37,1	30,1	22,2	37,1
03	Ventilator kalverenstal	7,50	29,1	24,2	18,0	29,2
02	Ventilator kalverenstal	7,50	28,5	23,6	17,4	28,6
01	Ventilator kalverenstal	7,50	27,8	23,0	16,7	28,0
04	Lossen hooi/stro	1,00	27,0	--	--	27,0
05	Lossen kalveren	1,00	13,8	--	--	13,8
06	Laden kalveren	1,00	--	21,4	--	26,4
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	19,1	--	--	19,1
08	Laden mest	1,00	33,6	--	--	33,6
m01	Personenwagens met trailers	0,50	17,6	--	--	17,6
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	22,6	--	27,6
m03	Vrachtwagens overig	1,00	17,5	--	--	17,5
m04	Personenwagens	0,50	11,7	11,7	--	16,7

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage IV   Brongegevens maximale geluidniveaus

Model: LAmox
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X	Y	Hoogte	Maaiveld
01	Ventilator kalverenstal	207706,70	574402,40	7,50	0,00
02	Ventilator kalverenstal	207706,90	574412,26	7,50	0,00
03	Ventilator kalverenstal	207707,05	574421,75	7,50	0,00
04	Lossen hooi/stro	207694,77	574432,56	1,00	0,00
05	Lossen kalveren	207707,69	574379,35	1,00	0,00
06	Laden kalveren	207726,34	574440,90	1,00	0,00
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	207683,27	574365,94	1,00	0,00
08	Laden mest	207682,20	574428,63	1,00	0,00

Model: LAmox
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Hdef.	Type	Richt.	Hoek	GeenRefl.	GeenDemping	Lwr 31	Lwr 63
01	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee	Nee	44,70	55,90
02	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee	Nee	44,70	55,90
03	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee	Nee	44,70	55,90
04	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee	Nee	68,90	83,10
05	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	Ja	Nee	67,50	76,20
06	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee	Nee	67,50	76,20
07	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee	Nee	62,20	86,30
08	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee	Nee	68,90	83,10

Model: LAmox
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal	Cb(u)(D)
01	63,90	70,30	75,40	80,70	76,40	70,70	71,20	83,70	12,000
02	63,90	70,30	75,40	80,70	76,40	70,70	71,20	83,70	12,000
03	63,90	70,30	75,40	80,70	76,40	70,70	71,20	83,70	12,000
04	92,40	94,50	95,60	100,60	103,00	102,70	98,70	108,19	0,500
05	89,60	97,20	103,70	106,40	105,50	101,80	92,80	111,00	4,001
06	89,60	97,20	103,70	106,40	105,50	101,80	92,80	111,00	--
07	89,60	89,10	94,50	99,40	95,20	93,80	91,40	103,17	2,081
08	92,40	94,50	95,60	100,60	103,00	102,70	98,70	108,19	0,500

Model: LAmox
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Cb(u)(A)	Cb(u)(N)	Cb(%) (D)	Cb(%) (A)	Cb(%) (N)	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)
01	1,309	0,622	100,000	32,734	7,780	0,00	4,85	11,09
02	1,309	0,622	100,000	32,734	7,780	0,00	4,85	11,09
03	1,309	0,622	100,000	32,734	7,780	0,00	4,85	11,09
04	--	--	4,169	--	--	13,80	--	--
05	--	--	33,343	--	--	4,77	--	--
06	1,500	--	--	37,497	--	--	4,26	--
07	--	--	17,338	--	--	7,61	--	--
08	--	--	4,169	--	--	13,80	--	--

Model: LAmox
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO M.	ISO_H	Hdef.	Vormpunten
m01	Personenwagens met trailers	0,00	0,50	Eigen waarde	19
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	0,00	1,00	Eigen waarde	15
m03	Vrachtwagens overig	0,00	1,00	Eigen waarde	19
m04	Personenwagens	0,00	0,50	Eigen waarde	17

Model: LMax
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lengte	Gem.snelheid	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125
m01	202,27	10	25	--	--	76,00	83,00	84,00
m02	278,10	10	--	3	--	71,00	83,00	96,00
m03	251,72	10	2	--	--	71,00	83,00	96,00
m04	81,11	10	6	2	--	76,00	83,00	84,00

Model: LAmox
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)
m01	87,00	89,00	91,00	96,00	94,00	88,00	100,07	29,88	--	--
m02	95,00	101,00	102,00	100,00	95,00	85,00	106,93	--	34,29	--
m03	95,00	101,00	102,00	100,00	95,00	85,00	106,93	40,85	--	--
m04	87,00	89,00	91,00	96,00	94,00	88,00	100,07	36,22	36,22	--

Bijlage V   Rekenresultaten maximale geluidniveaus

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAmox
 LAmox totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01_A	Woning De Skieding 3	1,50	44	45	22
01_B	Woning De Skieding 3	5,00	48	47	24
02_A	Woning De Skieding 43A	1,50	62	62	34
02_B	Woning De Skieding 43A	5,00	63	63	34
03_A	Woning Drachtsterweg 98	1,50	57	54	29
03_B	Woning Drachtsterweg 98	5,00	59	57	31
04_A	Woning Folgersterloane 94	1,50	61	61	29
04_B	Woning Folgersterloane 94	5,00	63	63	31
05_A	Woning Folgersterloane 92	1,50	60	57	30
05_B	Woning Folgersterloane 92	5,00	62	60	32
06_A	Woning Folgersterloane 119	1,50	53	51	29
06_B	Woning Folgersterloane 119	5,00	56	54	31
07_A	Woning Folgersterloane 117A	1,50	47	47	21
07_B	Woning Folgersterloane 117A	5,00	48	48	22
08_A	Toetspunt 50 m Noord-West	5,00	62	51	34
09_A	Toetspunt 50 m Noord	5,00	52	55	32

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmox Gesorteerd op dagperiode

Bijlage V.2

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmox
LAmox bij Bron voor toetspunt: 01_A - Woning De Skieding 3
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01_A	Woning De Skieding 3	1,50	44	45	22
m03	Vrachtwagens overig	1,00	44	--	--
04	Lossen hooi/stro	1,00	44	--	--
08	Laden mest	1,00	44	--	--
m04	Personenwagens	0,50	38	38	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	33	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	28	--	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	26	--	--
03	Ventilator kalverenstal	7,50	22	22	22
02	Ventilator kalverenstal	7,50	21	21	21
01	Ventilator kalverenstal	7,50	21	21	21
06	Laden kalveren	1,00	--	31	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	45	--
LAmox	(hoofdgroep)		44	45	22

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmox Gesorteerd op dagperiode

Bijlage V.2

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmox
LAmox bij Bron voor toetspunt: 02_A - Woning De Skieding 43A
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
02_A	Woning De Skieding 43A	1,50	62	62	34
m04	Personenwagens	0,50	62	62	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	50	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	45	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	40	--	--
08	Laden mest	1,00	38	--	--
04	Lossen hooi/stro	1,00	37	--	--
03	Ventilator kalverenstal	7,50	34	34	34
02	Ventilator kalverenstal	7,50	32	32	32
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	32	--	--
01	Ventilator kalverenstal	7,50	32	32	32
06	Laden kalveren	1,00	--	55	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	58	--
LAmox	(hoofdgroep)		62	62	34

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmox Gesorteerd op dagperiode

Bijlage V.2

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmox
LAmox bij Bron voor toetspunt: 03_A - Woning Drachtsterweg 98
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
03_A	Woning Drachtsterweg 98	1,50	57	54	29
05	Lossen kalveren	1,00	57	--	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	55	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	48	--	--
m04	Personenwagens	0,50	46	46	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	35	--	--
08	Laden mest	1,00	35	--	--
04	Lossen hooi/stro	1,00	33	--	--
01	Ventilator kalverenstal	7,50	29	29	29
02	Ventilator kalverenstal	7,50	28	28	28
03	Ventilator kalverenstal	7,50	27	27	27
06	Laden kalveren	1,00	--	53	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	54	--
LAmox	(hoofdgroep)		57	54	29

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmox Gesorteerd op dagperiode

Bijlage V.2

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmox
LAmox bij Bron voor toetspunt: 04_A - Woning Folgersterloane 94
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
04_A	Woning Folgersterloane 94	1,50	61	61	29
m03	Vrachtwagens overig	1,00	61	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	60	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	54	--	--
m04	Personenwagens	0,50	44	44	--
04	Lossen hooi/stro	1,00	37	--	--
08	Laden mest	1,00	36	--	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	35	--	--
02	Ventilator kalverenstal	7,50	29	29	29
03	Ventilator kalverenstal	7,50	29	29	29
01	Ventilator kalverenstal	7,50	28	28	28
06	Laden kalveren	1,00	--	56	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	61	--
LAmox	(hoofdgroep)		61	61	29

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmox Gesorteerd op dagperiode

Bijlage V.2

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmox
LAmox bij Bron voor toetspunt: 05_A - Woning Folgersterloane 92
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
05_A	Woning Folgersterloane 92	1,50	60	57	30
05	Lossen kalveren	1,00	60	--	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	58	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	55	--	--
08	Laden mest	1,00	50	--	--
04	Lossen hooi/stro	1,00	44	--	--
m04	Personenwagens	0,50	43	43	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	40	--	--
01	Ventilator kalverenstal	7,50	30	30	30
02	Ventilator kalverenstal	7,50	29	29	29
03	Ventilator kalverenstal	7,50	28	28	28
06	Laden kalveren	1,00	--	43	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	57	--
LAmox	(hoofdgroep)		60	57	30

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmox

Gesorteerd op dagperiode

Bijlage V.2

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmox
LAmox bij Bron voor toetspunt: 06_A - Woning Folgersterloane 119
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
06_A	Woning Folgersterloane 119	1,50	53	51	29
m03	Vrachtwagens overig	1,00	53	--	--
04	Lossen hooi/stro	1,00	53	--	--
08	Laden mest	1,00	53	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	51	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	45	--	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	33	--	--
m04	Personenwagens	0,50	32	32	--
01	Ventilator kalverenstal	7,50	29	29	29
02	Ventilator kalverenstal	7,50	28	28	28
03	Ventilator kalverenstal	7,50	28	28	28
06	Laden kalveren	1,00	--	41	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	51	--
LAmox	(hoofdgroep)		53	51	29

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmox Gesorteerd op dagperiode

Bijlage V.2

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmox
LAmox bij Bron voor toetspunt: 07_A - Woning Folgersterloane 117A
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
07_A	Woning Folgersterloane 117A	1,50	47	47	21
m03	Vrachtwagens overig	1,00	47	--	--
08	Laden mest	1,00	42	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	41	--	--
04	Lossen hooi/stro	1,00	39	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	34	--	--
m04	Personenwagens	0,50	28	28	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	22	--	--
01	Ventilator kalverenstal	7,50	21	21	21
02	Ventilator kalverenstal	7,50	20	20	20
03	Ventilator kalverenstal	7,50	20	20	20
06	Laden kalveren	1,00	--	36	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	47	--
LAmox	(hoofdgroep)		47	47	21

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmox Gesorteerd op dagperiode

Bijlage V.2

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmox
LAmox bij Bron voor toetspunt: 08_A - Toetspunt 50 m Noord-West
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
08_A	Toetspunt 50 m Noord-West	5,00	62	51	34
08	Laden mest	1,00	62	--	--
04	Lossen hooi/stro	1,00	61	--	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	60	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	52	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	40	--	--
m04	Personenwagens	0,50	40	40	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	35	--	--
03	Ventilator kalverenstal	7,50	34	34	34
02	Ventilator kalverenstal	7,50	34	34	34
01	Ventilator kalverenstal	7,50	33	33	33
06	Laden kalveren	1,00	--	45	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	51	--
LAmox	(hoofdgroep)		62	51	34

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmox Gesorteerd op dagperiode

Bijlage V.2

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmox
LAmox bij Bron voor toetspunt: 09_A - Toetspunt 50 m Noord
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
09_A	Toetspunt 50 m Noord	5,00	52	55	32
08	Laden mest	1,00	52	--	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	52	--	--
m04	Personenwagens	0,50	50	50	--
04	Lossen hooi/stro	1,00	46	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	40	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	36	--	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	33	--	--
03	Ventilator kalverenstal	7,50	32	32	32
02	Ventilator kalverenstal	7,50	31	31	31
01	Ventilator kalverenstal	7,50	31	31	31
06	Laden kalveren	1,00	--	43	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	55	--
LAmox	(hoofdgroep)		52	55	32

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmx
Gesorteerd op avondperiode

Bijlage V.3

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAmx
 LAmx bij Bron voor toetspunt: 01_B - Woning De Skieding 3
 Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01_B	Woning De Skieding 3	5,00	48	47	24
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	47	--
m04	Personenwagens	0,50	39	39	--
06	Laden kalveren	1,00	--	33	--
03	Ventilator kalverenstal	7,50	24	24	24
02	Ventilator kalverenstal	7,50	23	23	23
01	Ventilator kalverenstal	7,50	23	23	23
04	Lossen hooi/stro	1,00	45	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	30	--	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	27	--	--
08	Laden mest	1,00	45	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	37	--	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	48	--	--
LAmx	(hoofdgroep)		48	47	24

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmox
Gesorteerd op avondperiode

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmox
LAmox bij Bron voor toetspunt: 02_B - Woning De Skieding 43A
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
02_B	Woning De Skieding 43A	5,00	63	63	34
m04	Personenwagens	0,50	63	63	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	62	--
06	Laden kalveren	1,00	--	59	--
03	Ventilator kalverenstal	7,50	34	34	34
02	Ventilator kalverenstal	7,50	34	34	34
01	Ventilator kalverenstal	7,50	33	33	33
04	Lossen hooi/stro	1,00	39	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	43	--	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	33	--	--
08	Laden mest	1,00	39	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	47	--	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	53	--	--
LAmox	(hoofdgroep)		63	63	34

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmax
Gesorteerd op avondperiode

Bijlage V.3

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAmax
 LAmax bij Bron voor toetspunt: 03_B - Woning Drachtsterweg 98
 Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
03_B	Woning Drachtsterweg 98	5,00	59	57	31
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	57	--
06	Laden kalveren	1,00	--	55	--
m04	Personenwagens	0,50	47	47	--
01	Ventilator kalverenstal	7,50	31	31	31
02	Ventilator kalverenstal	7,50	30	30	30
03	Ventilator kalverenstal	7,50	29	29	29
04	Lossen hooi/stro	1,00	34	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	59	--	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	36	--	--
08	Laden mest	1,00	36	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	51	--	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	57	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		59	57	31

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmax
Gesorteerd op avondperiode

Bijlage V.3

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax bij Bron voor toetspunt: 04_B - Woning Folgersterloane 94
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
04_B	Woning Folgersterloane 94	5,00	63	63	31
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	63	--
06	Laden kalveren	1,00	--	58	--
m04	Personenwagens	0,50	45	45	--
01	Ventilator kalverenstal	7,50	31	31	31
02	Ventilator kalverenstal	7,50	30	30	30
03	Ventilator kalverenstal	7,50	29	29	29
04	Lossen hooi/stro	1,00	37	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	62	--	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	36	--	--
08	Laden mest	1,00	38	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	57	--	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	63	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		63	63	31

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmax
Gesorteerd op avondperiode

Bijlage V.3

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax bij Bron voor toetspunt: 05_B - Woning Folgersterloane 92
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
05_B	Woning Folgersterloane 92	5,00	62	60	32
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	60	--
06	Laden kalveren	1,00	--	48	--
m04	Personenwagens	0,50	44	44	--
01	Ventilator kalverenstal	7,50	32	32	32
02	Ventilator kalverenstal	7,50	32	32	32
03	Ventilator kalverenstal	7,50	31	31	31
04	Lossen hooi/stro	1,00	47	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	62	--	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	44	--	--
08	Laden mest	1,00	52	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	58	--	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	61	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		62	60	32

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmax
Gesorteerd op avondperiode

Bijlage V.3

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax bij Bron voor toetspunt: 06_B - Woning Folgersterloane 119
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
06_B	Woning Folgersterloane 119	5,00	56	54	31
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	54	--
06	Laden kalveren	1,00	--	44	--
m04	Personenwagens	0,50	34	34	--
01	Ventilator kalverenstal	7,50	31	31	31
02	Ventilator kalverenstal	7,50	31	31	31
03	Ventilator kalverenstal	7,50	30	30	30
04	Lossen hooi/stro	1,00	54	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	48	--	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	36	--	--
08	Laden mest	1,00	54	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	53	--	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	56	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		56	54	31

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmax

Gesorteerd op avondperiode

Bijlage V.3

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax bij Bron voor toetspunt: 07_B - Woning Folgersterloane 117A
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
07_B	Woning Folgersterloane 117A	5,00	48	48	22
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	48	--
06	Laden kalveren	1,00	--	37	--
m04	Personenwagens	0,50	29	29	--
01	Ventilator kalverenstal	7,50	22	22	22
02	Ventilator kalverenstal	7,50	22	22	22
03	Ventilator kalverenstal	7,50	22	22	22
04	Lossen hooi/stro	1,00	41	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	36	--	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	23	--	--
08	Laden mest	1,00	44	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	42	--	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	48	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		48	48	22

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmax Gesorteerd op avondperiode

Bijlage V.3

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax bij Bron voor toetspunt: 08_A - Toetspunt 50 m Noord-West
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
08_A	Toetspunt 50 m Noord-West	5,00	62	51	34
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	51	--
06	Laden kalveren	1,00	--	45	--
m04	Personenwagens	0,50	40	40	--
03	Ventilator kalverenstal	7,50	34	34	34
02	Ventilator kalverenstal	7,50	34	34	34
01	Ventilator kalverenstal	7,50	33	33	33
04	Lossen hooi/stro	1,00	61	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	40	--	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	35	--	--
08	Laden mest	1,00	62	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	52	--	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	60	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		62	51	34

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmax Gesorteerd op avondperiode

Bijlage V.3

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax bij Bron voor toetspunt: 09_A - Toetspunt 50 m Noord
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
09_A	Toetspunt 50 m Noord	5,00	52	55	32
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	55	--
m04	Personenwagens	0,50	50	50	--
06	Laden kalveren	1,00	--	43	--
03	Ventilator kalverenstal	7,50	32	32	32
02	Ventilator kalverenstal	7,50	31	31	31
01	Ventilator kalverenstal	7,50	31	31	31
04	Lossen hooi/stro	1,00	46	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	36	--	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	33	--	--
08	Laden mest	1,00	52	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	40	--	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	52	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		52	55	32

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmox
Gesorteerd op nachtperiode

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmox
LAmox bij Bron voor toetspunt: 01_B - Woning De Skieding 3
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01_B	Woning De Skieding 3	5,00	48	47	24
03	Ventilator kalverenstal	7,50	24	24	24
02	Ventilator kalverenstal	7,50	23	23	23
01	Ventilator kalverenstal	7,50	23	23	23
04	Lossen hooi/stro	1,00	45	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	30	--	--
06	Laden kalveren	1,00	--	33	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	27	--	--
08	Laden mest	1,00	45	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	37	--	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	47	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	48	--	--
m04	Personenwagens	0,50	39	39	--
LAmox	(hoofdgroep)		48	47	24

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAmox
 LAmox bij Bron voor toetspunt: 02_B - Woning De Skieding 43A
 Groep: (hoofdgroep)

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht
02_B	Woning De Skieding 43A	5,00	63	63	34
03	Ventilator kalverenstal	7,50	34	34	34
02	Ventilator kalverenstal	7,50	34	34	34
01	Ventilator kalverenstal	7,50	33	33	33
04	Lossen hooi/stro	1,00	39	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	43	--	--
06	Laden kalveren	1,00	--	59	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	33	--	--
08	Laden mest	1,00	39	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	47	--	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	62	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	53	--	--
m04	Personenwagens	0,50	63	63	--
LAmox	(hoofdgroep)		63	63	34

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmox
Gesorteerd op nachtperiode

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmox
LAmox bij Bron voor toetspunt: 03_B - Woning Drachtsterweg 98
Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
03_B	Woning Drachtsterweg 98	5,00	59	57	31
01	Ventilator kalverenstal	7,50	31	31	31
02	Ventilator kalverenstal	7,50	30	30	30
03	Ventilator kalverenstal	7,50	29	29	29
04	Lossen hooi/stro	1,00	34	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	59	--	--
06	Laden kalveren	1,00	--	55	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	36	--	--
08	Laden mest	1,00	36	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	51	--	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	57	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	57	--	--
m04	Personenwagens	0,50	47	47	--
LAmox	(hoofdgroep)		59	57	31

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAmox
 LAmox bij Bron voor toetspunt: 04_B - Woning Folgersterloane 94
 Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
04_B	Woning Folgersterloane 94	5,00	63	63	31
01	Ventilator kalverenstal	7,50	31	31	31
02	Ventilator kalverenstal	7,50	30	30	30
03	Ventilator kalverenstal	7,50	29	29	29
04	Lossen hooi/stro	1,00	37	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	62	--	--
06	Laden kalveren	1,00	--	58	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	36	--	--
08	Laden mest	1,00	38	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	57	--	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	63	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	63	--	--
m04	Personenwagens	0,50	45	45	--
LAmox	(hoofdgroep)		63	63	31

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAmox
 LAmox bij Bron voor toetspunt: 05_B - Woning Folgersterloane 92
 Groep: (hoofdgroep)

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht
Bron	Omschrijving				
05_B	Woning Folgersterloane 92	5,00	62	60	32
01	Ventilator kalverenstal	7,50	32	32	32
02	Ventilator kalverenstal	7,50	32	32	32
03	Ventilator kalverenstal	7,50	31	31	31
04	Lossen hooi/stro	1,00	47	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	62	--	--
06	Laden kalveren	1,00	--	48	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	44	--	--
08	Laden mest	1,00	52	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	58	--	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	60	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	61	--	--
m04	Personenwagens	0,50	44	44	--
LAmox	(hoofdgroep)		62	60	32

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAmox
 LAmox bij Bron voor toetspunt: 06_B - Woning Folgersterloane 119
 Groep: (hoofdgroep)

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht
06_B	Woning Folgersterloane 119	5,00	56	54	31
01	Ventilator kalverenstal	7,50	31	31	31
02	Ventilator kalverenstal	7,50	31	31	31
03	Ventilator kalverenstal	7,50	30	30	30
04	Lossen hooi/stro	1,00	54	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	48	--	--
06	Laden kalveren	1,00	--	44	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	36	--	--
08	Laden mest	1,00	54	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	53	--	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	54	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	56	--	--
m04	Personenwagens	0,50	34	34	--
LAmox	(hoofdgroep)		56	54	31

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAmox
 LAmox bij Bron voor toetspunt: 07_B - Woning Folgersterloane 117A
 Groep: (hoofdgroep)

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht
Bron	Omschrijving				
07_B	Woning Folgersterloane 117A	5,00	48	48	22
01	Ventilator kalverenstal	7,50	22	22	22
02	Ventilator kalverenstal	7,50	22	22	22
03	Ventilator kalverenstal	7,50	22	22	22
04	Lossen hooi/stro	1,00	41	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	36	--	--
06	Laden kalveren	1,00	--	37	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	23	--	--
08	Laden mest	1,00	44	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	42	--	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	48	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	48	--	--
m04	Personenwagens	0,50	29	29	--
LAmox	(hoofdgroep)		48	48	22

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAmox
 LAmox bij Bron voor toetspunt: 08_A - Toetspunt 50 m Noord-West
 Groep: (hoofdgroep)

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht
08_A	Toetspunt 50 m Noord-West	5,00	62	51	34
03	Ventilator kalverenstal	7,50	34	34	34
02	Ventilator kalverenstal	7,50	34	34	34
01	Ventilator kalverenstal	7,50	33	33	33
04	Lossen hooi/stro	1,00	61	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	40	--	--
06	Laden kalveren	1,00	--	45	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	35	--	--
08	Laden mest	1,00	62	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	52	--	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	51	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	60	--	--
m04	Personenwagens	0,50	40	40	--
LAmox	(hoofdgroep)		62	51	34

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten LAmox
Gesorteerd op nachtperiode

Rapport: Resultatentabel
 Model: LAmox
 LAmox bij Bron voor toetspunt: 09_A - Toetspunt 50 m Noord
 Groep: (hoofdgroep)

Naam					
Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
09_A	Toetspunt 50 m Noord	5,00	52	55	32
03	Ventilator kalverenstal	7,50	32	32	32
02	Ventilator kalverenstal	7,50	31	31	31
01	Ventilator kalverenstal	7,50	31	31	31
04	Lossen hooi/stro	1,00	46	--	--
05	Lossen kalveren	1,00	36	--	--
06	Laden kalveren	1,00	--	43	--
07	Hogedrukreiniger spoelplaats	1,00	33	--	--
08	Laden mest	1,00	52	--	--
m01	Personenwagens met trailers	0,50	40	--	--
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	1,00	--	55	--
m03	Vrachtwagens overig	1,00	52	--	--
m04	Personenwagens	0,50	50	50	--
LAmox	(hoofdgroep)		52	55	32

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage VI   Brongegevens en rekenresultaten indirecte hinder

---

Model: Indirecte hinder
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO M.	ISO_H	Hdef.	Vormpunten
m01	Personenwagens met trailers	0,00	0,50	Eigen waarde	6
m02	Vrachtwagens afvoer kalveren	0,00	1,00	Eigen waarde	6
m03	Vrachtwagens overig	0,00	1,00	Eigen waarde	6
m04	Personenwagens	0,00	0,50	Eigen waarde	5

Model: Indirecte hinder
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lengte	Gem.snelheid	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125
m01	151,45	25	25	--	--	73,00	80,00	81,00
m02	155,28	25	--	3	--	68,00	80,00	93,00
m03	152,91	25	2	--	--	68,00	80,00	93,00
m04	150,30	30	6	2	--	68,00	75,00	76,00

Model: Indirecte hinder
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

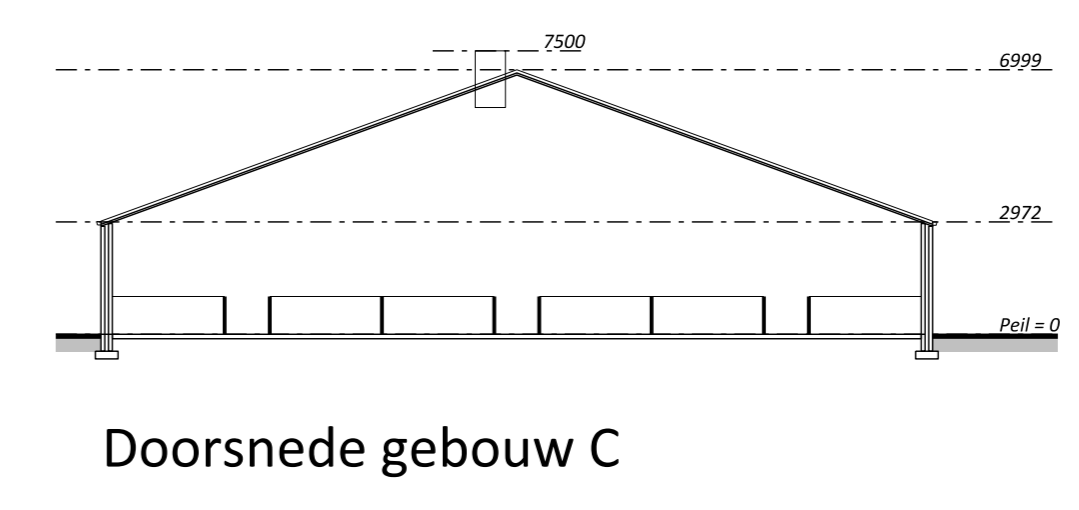
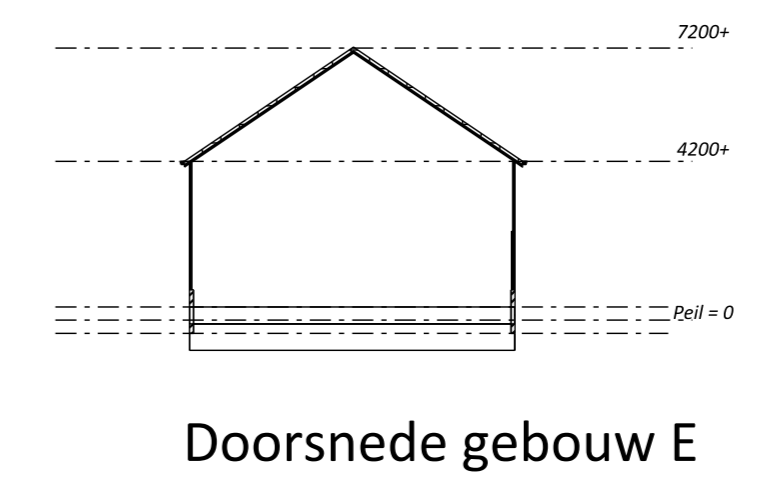
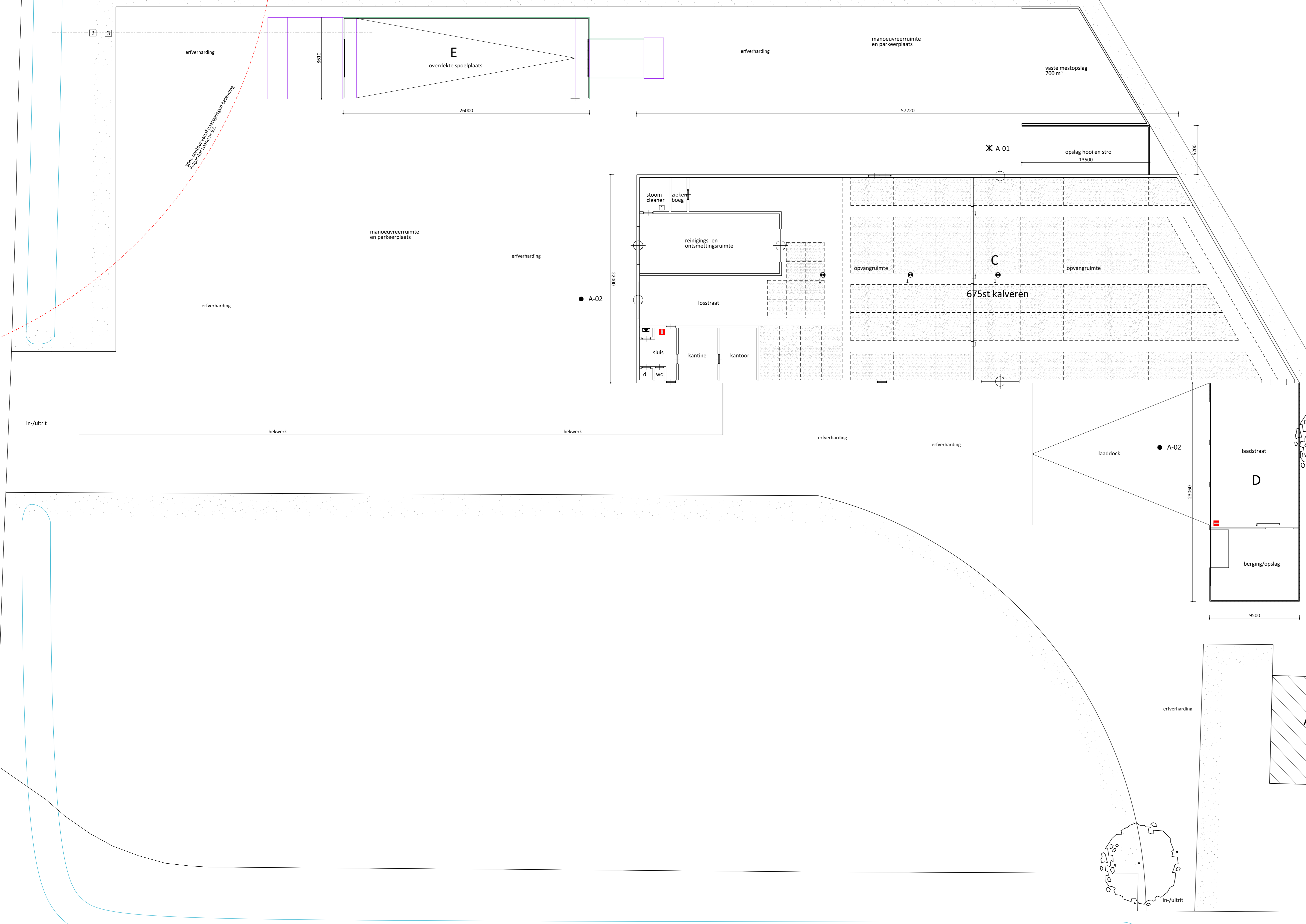
Naam	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)
m01	84,00	86,00	88,00	93,00	91,00	85,00	97,07	33,90	--	--
m02	92,00	98,00	99,00	97,00	92,00	82,00	103,93	--	38,37	--
m03	92,00	98,00	99,00	97,00	92,00	82,00	103,93	44,83	--	--
m04	79,00	81,00	83,00	88,00	86,00	80,00	92,07	40,93	40,93	--

Rapport: Resultatentabel
 Model: Indirecte hinder
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam		Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
Toetspunt	Omschrijving					
01_A	Woning De Skieding 3	1,50	11,4	11,9	--	16,9
01_B	Woning De Skieding 3	5,00	13,0	13,8	--	18,8
02_A	Woning De Skieding 43A	1,50	27,4	27,4	--	32,4
02_B	Woning De Skieding 43A	5,00	27,7	27,8	--	32,8
03_A	Woning Drachtsterweg 98	1,50	28,0	29,1	--	34,1
03_B	Woning Drachtsterweg 98	5,00	30,5	31,5	--	36,5
04_A	Woning Folgersterloane 94	1,50	37,8	38,8	--	43,8
04_B	Woning Folgersterloane 94	5,00	38,2	39,1	--	44,1
05_A	Woning Folgersterloane 92	1,50	39,8	40,7	--	45,7
05_B	Woning Folgersterloane 92	5,00	39,9	40,8	--	45,8
06_A	Woning Folgersterloane 119	1,50	32,3	33,6	--	38,6
06_B	Woning Folgersterloane 119	5,00	33,9	34,8	--	39,8
07_A	Woning Folgersterloane 117A	1,50	21,6	22,1	--	27,1
07_B	Woning Folgersterloane 117A	5,00	23,0	23,9	--	28,9

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage VII   Tekening inrichting

Legenda

symbool	omschrijving	aantal	vermogen (kW p/st)	eenheid
☐	ventilator	3	0,55	-
☐	hooi- en kistel	1	32,0	-
☐	poederblusser	2	-	-
☐	hogedrukreiniger (elek.)	1	4,5	-
☐	olieafscheider	1	0,5	-
☐	slibvangput	1	-	-

Coördinaten

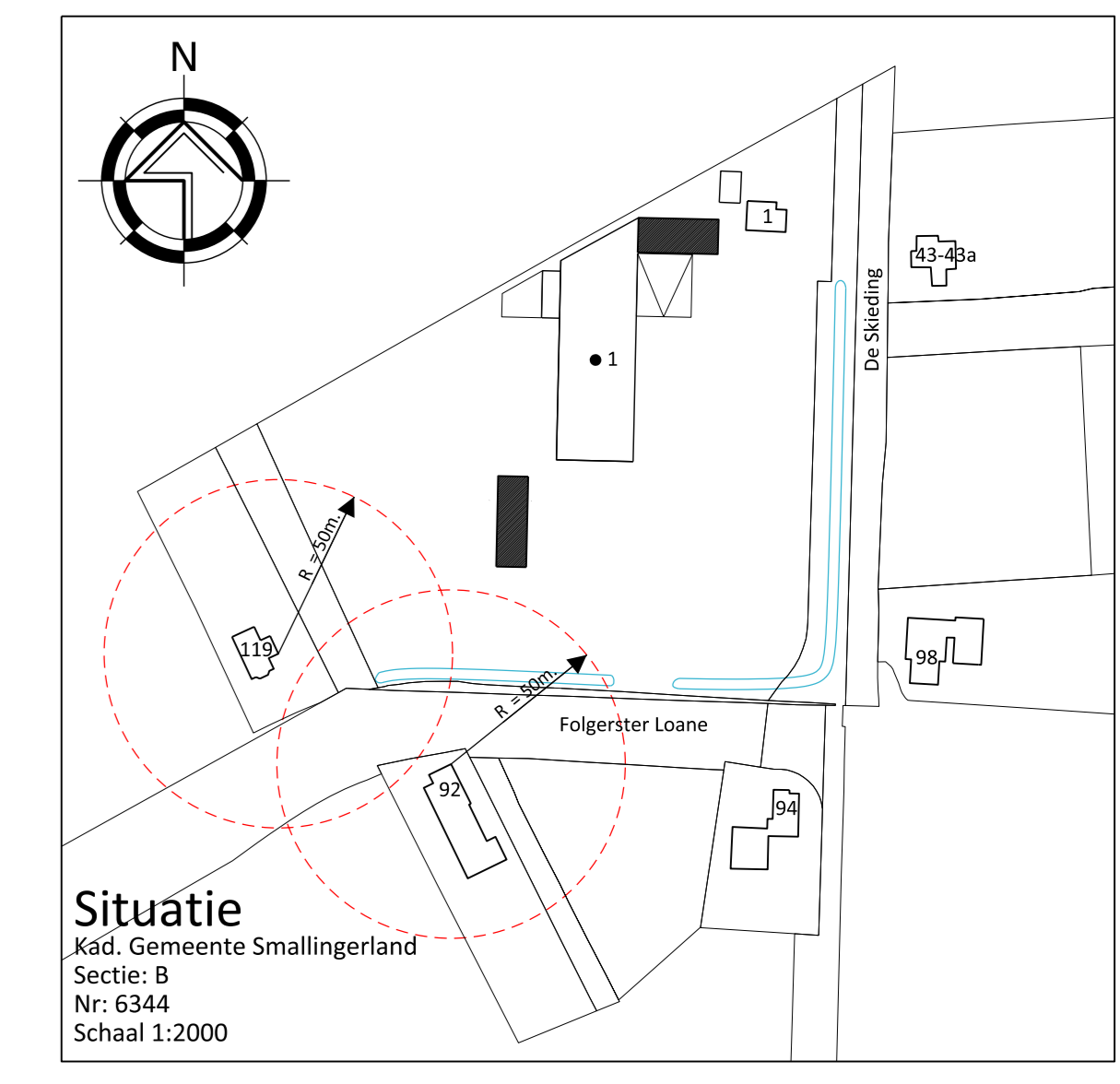
nummer	omschrijving	X coördinaat	Y coördinaat
1	kalverschuur	207.708	574.411

Gebouwen

symbool	omschrijving	aantal dieren
A	bedrijfwoning nr. 1	-
B	garage	-
C	kalverschuur	675 st. kalveren
D	laadstraat/ opslag/berging	-
E	overdekte speelplaats	-

Aan- en afvoerbewegingen

code	omschrijving
X A-01	toelevering hooi en stro
● A-02	aan- en afvoer kalveren

VANWESTREENEN

PROJECT: Aanvraag Omgevingsvergunning (Wabo Milieu)	OPDRACHTGEVER: Klarenbeek Leuvennummerveld 9 3852 PE Speuld	SCHAAL: 1:200 GETEKEND: RTP/VEK FORMAAT: A0 DATUM: 01/08/2017 WIJZIGING: 24/07/2018 11/08/2019
LOCATIE: De Skieding 1 te Houtgehege	ONDERDEEL: Bedrijfsplattegrond	PROJECTNUMMER: 2019-WM-KLARENBEK Blad 1 van 1

Van Westreenen Adviseurs
 Amstelveenseweg 14
 1171 SA Amsterdam
 T: (020) 47 42 95
 F: (020) 47 42 96
 E: info@vanwestreenen.nl

Van Westreenen B.V.
 1133 AP Lelystad
 T: (0540) 37 93 37
 F: (0540) 37 93 04
 E: info@vanwestreenen.nl

Bijlage 6 Ecologisch onderzoek

Quickscan Natuurwaardenonderzoek

De Skieding 1 Houtigehage

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek De Skieding 1 te Houtigehage

In het kader van de Wet natuurbescherming

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Van Westreenen

Contactpersoon: W. Schotsman
Varsseveldseweg 65d
7131 JA Lichtenvoorde

Projectnummer en versie: 1224, versie 1.0		Status: concept
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 24-10-2017
Ligging projectgebied: De Skieding 1 te Houtigehage, gemeente Smallingerland		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten
info@natuurbankoverijssel.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1 Inleiding.....	4
2 Het plangebied.....	5
2.1 Situering.....	5
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	5
3 Voorgenomen activiteiten.....	6
3.1 Algemeen.....	6
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten.....	6
3.3 Vaststellen van de invloedssfeer.....	7
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied.....	7
4 Gebiedsbescherming.....	8
4.1 Natuurnetwerk Nederland.....	8
4.2 Natura2000.....	10
4.3 Slotconclusie.....	10
5 Soortenbescherming; het onderzoek.....	11
5.1 Verwachting.....	11
5.2 Methode.....	11
5.3 Resultaten.....	12
5.4 Toetsingskader.....	14
5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	15
5.6 Historische gegevens.....	16
5.7 Volledigheid van het onderzoek.....	16
6 Samenvatting en conclusies.....	17

Samenvatting

Het concrete voornemen bestaat om een kalverenexport- en verzamelcentrum aan De Skieding 1 te Houtigehage te vernieuwen en uit te breiden. Omdat negatieve effecten van de voorgenomen activiteiten op beschermde flora- en faunasoorten op voorhand niet uit te sluiten zijn, is initiatiefnemer verplicht om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteit (vooraf) te onderzoeken. Natuurbank Overijssel is daarom gevraagd de wettelijke consequenties in het kader van soort- en gebiedsbescherming te onderzoeken. In voorliggend rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd. Naast een beschrijving van het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek, worden de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten weergegeven.

Het plangebied is op 18 september 2017 onderzocht op de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties en andere beschermde waarden die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten beschadigd of vernield worden. Ook is gekeken of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige vogel-, vleermuis-, amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten. Voorgenoemde soorten benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk bezetten sommige grondgebonden zoogdiersoorten er rust- en/of voortplantingslocaties, bezetten sommige amfibieënsoorten er een (winter)rustplaats en nestelen er vogels in de beplanting.

Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland en buiten Natura2000. Vanwege de lokale invloedssfeer hebben de voorgenomen activiteiten geen negatief effect op gronden buiten het plangebied, dus ook niet op beschermd (natuur)gebied dat op enige afstand van het plangebied ligt.

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten¹ geldt in Friesland een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en het opzettelijk vernielen en weghalen van rust- en voortplantingslocaties', als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Voor beschermde soorten die niet op deze vrijstellingslijst staan, is een ontheffing vereist om ze te mogen verwonden en doden of om opzettelijk rust- en voortplantingslocaties te mogen verstoren en vernielen.

Conclusie

Mits bezette vogelnesten beschermd worden, dan leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader soort- of gebiedsbescherming. Er is geen nader onderzoek nodig en er hoeft geen ontheffing of vergunning aangevraagd te worden. Door uitvoering van de quickscan natuurwaardenonderzoek heeft initiatiefnemer voldaan aan de zorgplicht zoals vermeld in Art. 1.11 van de Wnb.

---

¹ Zie bijlage 2 van dit rapport

1 Inleiding

Het concrete voornemen bestaat om een kalverenexport- en verzamelcentrum aan De Skieding 1 te Houtgehage te vernieuwen en uit te breiden. Omdat negatieve effecten van de voorgenomen activiteiten op beschermde flora- en faunasoorten op voorhand niet uit te sluiten zijn, is initiatiefnemer verplicht om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteit (vooraf) te onderzoeken. Natuurbank Overijssel is daarom gevraagd de wettelijke consequenties in het kader van soort- en gebiedsbescherming te onderzoeken. In voorliggend rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd. Naast een beschrijving van het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek, worden de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten weergegeven.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties en andere beschermde waarden die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten beschadigd of vernield worden. Ook is gekeken of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

Op basis van de onderzoeksresultaten worden de wettelijke consequenties bepaald van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming (soorten en Natura2000-gebied) en de Verordening Romte Fryslân 2014 (Natuurnetwerk Nederland).

Toepasbaarheid

De resultaten van het onderzoek zijn toepasbaar op twee verschillende momenten.

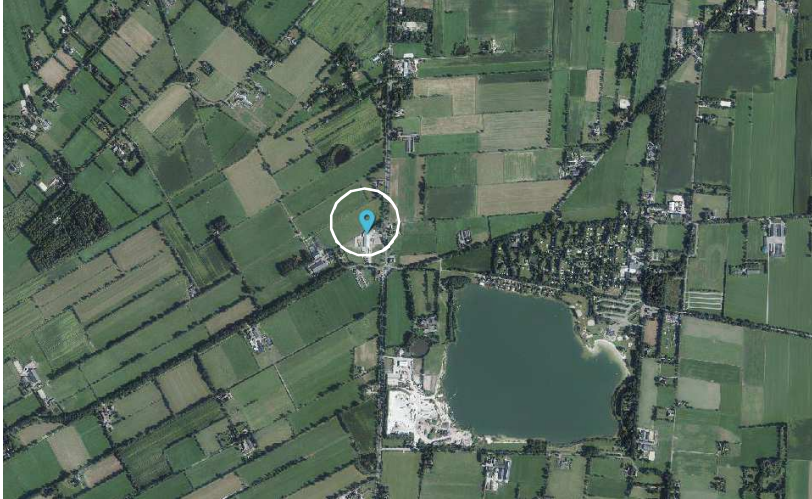
Ten eerste wordt de beoordeling van de wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit in het kader van de Wet natuurbescherming gebruikt bij het beoordelen van de vraag of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Deze vraag dient zich aan in het proces van de Ruimtelijke Ordening, zoals bij het wijzigen van een bestemmingsplan.

Ten tweede wordt in deze rapportage aangegeven op welke wijze de voorgenomen activiteiten in overeenstemming zijn met de Wet natuurbescherming. Indien aan de orde, wordt aangegeven in welke periode van het jaar bepaalde werkzaamheden niet uitgevoerd mogen worden en of aanvullende maatregelen of een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming vereist is.

2 Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd aan De Skieding 1 te Houtigehage, gemeente Smallingerland. Het ligt in het buitengebied, circa 1,9 kilometer ten zuiden van Surhuisterveen. Op onderstaande afbeeldingen wordt de globale ligging van het plangebied aangeduid.

Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de cirkel aangeduid (bron: PDOK).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit bebouwing, erfverharding, beplanting, paardenbak en grasland. In het plangebied staan een bakstenen bedrijfsgebouw, twee met damwand beklede loodsen en een bakstenen woning. De bedrijfsgebouwen zijn gedekt met golfplaten, maar de woning is gedekt met dakpannen. Het grasland bestaat uit een soortenarme vegetatie van hoofdzakelijk (Engels) raagrass en wordt benut als paardenweide. Langs de oostzijde van het erf en rond de paardenbak staat een beukenscheerhaag. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven.

Detailweergave en begrenzing van het plangebied (Bron luchtfoto: PDOK).

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Het concrete voornemen bestaat om de bestaande grote schuur, welke centraal op het erf staat, uit te breiden, een nieuwe schuur te bouwen en het oppervlakte erfverharding te vergroten. Om deze plannen mogelijk te maken wordt een deel van de aanwezige scheerhaag verwijderd en wordt grasland omgezet in erfverharding en bebouwing. Op onderstaande afbeelding wordt het wenselijke eindbeeld weergegeven.

Verbeelding van het wenselijke eindbeeld in het plangebied.

De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Wet natuurbescherming:

- Rooien scheerhaag;
- Bouwrijp maken van de bouwplaatsen en erfverharding;
- Bouwen loods en erfverharding;
- Aanleggen grotere reinigings- en ontsmettingsinstallaties (wasplaatsen);

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en natuurgebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid, stof en trillingen tijdens de werkzaamheden

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de duur, aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van de voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

Bij het vaststellen van de invloedsfeer wordt in deze studie alleen gekeken naar het uitvoeren van fysieke werkzaamheden zoals het bouwrijp maken van de bouwplaatsen en het bouwen/aanleggen van de gebouwen/erfverharding. Mogelijke negatieve effecten op (natuur)gebied als gevolg van een toename van vervoersbewegingen (NOx) en uitstoot van ammoniak door vee, worden in deze studie buiten beschouwing gelaten.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedsfeer van de voorgenomen activiteit wordt hoofdzakelijk als lokaal beschouwd. De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op beschermde soorten of -gebieden buiten het plangebied. Mogelijk zijn tijdens de werkzaamheden geluid, stof en trillingen waarneembaar in een kleine gebied rondom het plangebied, maar deze effecten zijn incidenteel en kortstondig en zullen niet leiden tot verstoring van beschermde faunasoorten of de aantasting van beschermde habitats.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de lokale invloedsfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Natuurnetwerk Nederland

Sinds 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de verdere ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen bekend als de EHS. Natuurnetwerk Nederland is een netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland. Het vormt de basis voor het nationale natuurbeleid.

Sommige gebieden die in het Natuurnetwerk Nederland liggen hebben nog een agrarische bestemming. Deze gebieden worden omgevormd voor de natuur. Dat gebeurt altijd in goed overleg met de boeren van wie het stuk grond is. Het is ook mogelijk dat zij de grond na de herinrichting naar natuur zelf beheren. Bestaande natuurgebieden worden in de gaten gehouden. Waar nodig worden er maatregelen getroffen om op die manier een goede leefomgeving te houden voor planten en beesten.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS), in het huidige rijksbeleid benoemd als Robuust Netwerk Natuur, is een samenhangend netwerk van natuurgebieden dat voldoende robuust is om de biodiversiteit duurzaam te behouden en te versterken. Planten en dieren kunnen zich van het ene naar het andere gebied verspreiden. Soorten raken hierdoor niet geïsoleerd en hebben minder kans op uitsterven. De EHS is samengesteld uit reeds bestaande natuurkernen en uit gebieden die begrensd zijn met het doel die om te vormen tot nieuwe natuur. Zodoende kan het systeem op de langere termijn robuuster en dus sterker worden. Door de natuur in een robuust systeem te concentreren ondervinden andere functies hier bovendien minder beperkingen van.

Het kabinet heeft een bezuiniging doorgevoerd op het budget van de EHS. Deze bezuiniging maakt het noodzakelijk de ambitie tot 2027 in relatie tot de beschikbare financiën te herzien. Dit proces is landelijk benoemd als de "Herijking van de EHS". Deze herijking houdt in dat aangegeven wordt welke delen van de EHS niet meer als ambitie nagestreefd worden. Dit herijkingsproces is doorlopen in het kader van de Nota Natuur en Landelijk Gebied. Met dit beleidsstuk is een werkkaart van de herijkte EHS vastgesteld (27 juni 2012). Hierop staat aangegeven welke delen van de EHS niet meer gerealiseerd gaan worden, waar internationale verplichtingen (Natura 2000, Kaderrichtlijn water) nagekomen moeten worden, waar verdere verplichtingen rusten op gronden en welke onderdelen als provinciale ambitie beschouwd worden. Hierin is de ambitie vanuit het Griem Manifest, die door Provinciale Staten is onderschreven, verwerkt, rekening houdend met de mogelijkheden van het in september 2013 tussen Rijk en provincies gesloten Natuurpact.

Bescherming EHS

Voor de gronden die behoren tot de EHS, dient volgens de Verordening Romte Fryslân, in een ruimtelijk plan een passende bestemmingsregeling te worden opgenomen die voorziet in bescherming van de wezenlijke kenmerken en waarden.

De wezenlijke kenmerken en waarden zijn voor gebieden met de bestemming natuur de aanwezige en potentiële natuurwaarden, inclusief de daarvoor vereiste bodem- en watercondities. De potentiële natuurwaarden en de daarvoor vereiste bodem- en watercondities zijn gebaseerd op de internationale biodiversiteitsdoelstellingen. Voor gebieden met een andere bestemming betreffen de wezenlijke kenmerken en waarden enkel de aanwezige natuurwaarden. De provincies bepalen op lokaal niveau welke beheertypen moeten worden gerealiseerd. Daarbij wordt gekeken naar de potenties en kansen, mede gelet op de omgeving en de internationale biodiversiteitsdoelstellingen. De beoogde beheertypen worden door de provincies vastgelegd in hun natuurbeheerplannen.

De wezenlijke kenmerken en waarden zijn in Fryslân vastgelegd in het provinciale Natuurbeheerplan 2014. De begripsbepaling verwijst daar naar. Op de beheertypenkaart worden alle bestaande natuur en nog te ontwikkelen (begrensd) natuur, alle agrarische natuur en de landschapselementen aangegeven en getypeerd volgens de Index Natuur en Landschap. In een aantal situaties is dit niet op perceelniveau vastgelegd maar zijn "zoekgebieden" aangegeven. Met de beheertypenkaart stimuleert de provincie de instandhouding of realisatie van de op die kaart aangegeven beheertypen.

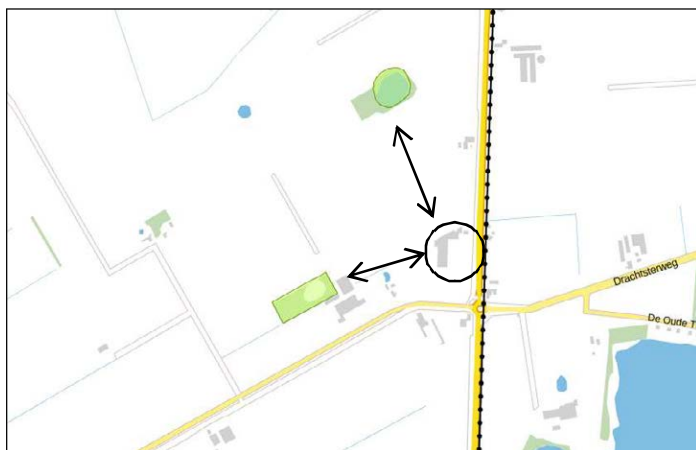
Op de ambitiekaart kunnen hogere of andere doelen staan vermeld dan op de beheertypenkaart. Op enig moment kan het beheertype van de ambitiekaart wel worden bereikt. De beheertypenkaart zal daarom periodiek worden aangepast en geactualiseerd en uiteindelijk steeds dichterbij de gewenste eindsituatie komen zoals opgenomen in de ambitiekaart.

In de Verordening Romte Fryslân staat vermeld dat in de EHS geen ontwikkelingen zijn toegestaan die significante negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS, of tot een significante vermindering van de oppervlakte of significante aantasting van de samenhang tussen (deel)gebieden van de EHS leiden. Of een ontwikkeling in een concreet geval daadwerkelijk significante gevolgen heeft, is afhankelijk van de wezenlijke kenmerken en waarden per gebied en zal per geval moeten worden beoordeeld. Medegebruik van de EHS is toegestaan zolang dit geen afbreuk doet aan die kenmerken en waarden. In het hoofdstuk Natuur van het Streekplan is voor dit medegebruik een functiezonering opgenomen.

De wezenlijke kenmerken en waarden zijn voor gebieden met de bestemming natuur de aanwezige en potentiële natuurwaarden, inclusief de daarvoor vereiste bodem- en watercondities. De potentiële natuurwaarden en de daarvoor vereiste bodem- en watercondities zijn gebaseerd op de internationale biodiversiteitsdoelstellingen. Voor gebieden met een andere bestemming betreffen de wezenlijke kenmerken en waarden enkel de aanwezige natuurwaarden. De provincies bepalen op lokaal niveau welke beheertypen moeten worden gerealiseerd. Daarbij wordt gekeken naar de potenties en kansen, mede gelet op de omgeving en de internationale biodiversiteitsdoelstellingen. De beoogde beheertypen worden door de provincies vastgelegd in hun natuurbeheerplannen.

Ligging t.o.v. het EHS/NNN

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van het NNN (groene kleur). Gronden die tot het NNN behoren liggen op minimaal 150 meter afstand van het plangebied. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het NNN in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met de cirkel aangeduid.

Ligging van Natuurnetwerk Nederland (groene kleur) in de omgeving van het plangebied (bron: Provincie Friesland).

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland. Vanwege de lokale invloedssfeer, hebben de voorgenomen activiteiten geen negatief effect op gronden die tot het NNN behoren.

Wettelijke consequentie

Geen. Er hoeft geen ontheffing van de verordening Romte Fryslân aangevraagd te worden.

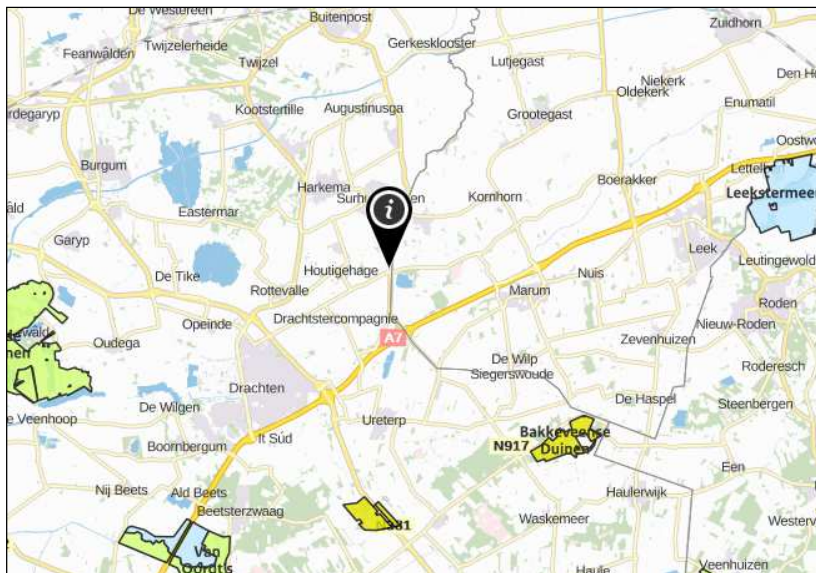
4.2 Natura2000

Algemeen

De biodiversiteit (soortenrijkdom) in Europa gaat al jaren achteruit. Duurzame bescherming van flora en fauna is hard nodig. Planten en dieren trekken zich weinig aan van landsgrenzen en het is daarom belangrijk om natuurbescherming in Europees verband aan te pakken. Zo voorkomen we dat de natuur in Europa en in Nederland steeds eenvormiger wordt. Daartoe is in 1979 de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen hebben twee componenten: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke (leefgebieden van) (vogel-)soorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het Natura 2000-netwerk. De Nederlandse bijdrage aan dit Europese netwerk van beschermde natuurgebieden bestaat uit ruim 160 gebieden. Deze gebieden liggen zowel op het land als op zee. De meeste gebieden zijn inmiddels definitief aangewezen.

Ligging van het plangebied t.o.v. Natura2000-gebied

Het plangebied behoort niet tot Natura2000 en in een straal van vijf kilometer rond het plangebied ligt geen Natura2000-gebied. Op onderstaande kaart wordt de ligging van Natura2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van Natura2000-gebied in de omgeving van het plangebied. Het plangebied wordt met de marker aangeduid (bron: Aerials.nl)

Effectbeoordeling

Vanwege de lokale invloedsfeer, hebben de voorgenoemde activiteiten geen negatief effect op gronden buiten het plangebied, zoals Natura2000.

Wettelijke consequentie

Geen. Er hoeft geen Wet natuurbeheervergunning aangevraagd te worden.

4.3 Slotconclusie

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van Natura2000 of het Natuurnetwerk Nederland. Vanwege de lokale invloedsfeer hebben de voorgenoemde activiteiten geen negatief effect op deze gebieden. De voorgenoemde activiteiten leiden dan ook niet tot wettelijke consequenties in het kader van gebiedsbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing of vergunning aangevraagd te worden.

5 Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, beheer, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied is het niet uitgesloten dat beschermde soorten van onderstaande diergroepen in het gebied voorkomen:

- Vogels
- Grondgebonden zoogdieren
- Vleermuizen
- Amfibieën

5.2 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 18 september 2017 tijdens de daglichtperiode (middag) bezocht. Het plangebied is visueel en auditief onderzocht op de aanwezigheid en potentiële aanwezigheid van beschermde flora- en faunawaarden. Tijdens het veldbezoek is gebruik gemaakt van een verrekijker (Swarovski 12x60) en zijn de in dit rapport opgenomen afbeeldingen gemaakt.

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Veldbezoek door ervaren ecooog²
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland
- Atlas van de zoogdieren van Nederland
- Nieuwe atlas van de Nederlandse flora

Het weer tijdens het veldbezoek

Bewolkt, droog, 17°C, zwakke wind uit het noordoosten.

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is geschikt voor floristisch onderzoek. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel en auditief onderzocht op het voorkomen van broedvogels. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt om alle potentiële broedvogelsoorten in het plangebied vast te kunnen stellen omdat het onderzoek is uitgevoerd buiten de broedtijd van de meeste vogelsoorten. Eind september bezetten alleen soorten als houtduif en kerkuil³ soms nog bezette nesten. Op basis van een beoordeling van landschappelijke kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het plangebied voor vogels en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar vogels.

---

² Het onderzoek is uitgevoerd door Ing. P.E.B. Leemreide. Hij heeft ruim 30 jaar ervaring als veldbioloog. Eerst specifiek op het gebied van vogelstudie, later meer integraal met een tweede specialisatie op het gebied van grondgebonden kleine zoogdieren en vleermuizen. Hij voert jaarlijks 120-140 quickscan natuurwaardenonderzoeken uit, verspreid over heel Nederland.

³ Kerkuilen hebben alleen in extreem muizenrijke jaren vervolglegels. Niets wijst er op dat 2017 een muizenrijk jaar als zodanig is (www.WRN.nl).

Grondgebonden zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar deze dieren. Er is in het plangebied gezocht naar grondgebonden zoogdieren, verblijfplaatsen en sporen die op de aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren in het plangebied duiden zoals holen, nesten, graaf-, krab- en bijtsporen, haren, prooiresten en uitwerpselen.

Vleermuizen

De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen en het gebruik van het plangebied als foerageergebied en vliegroute. Eind september bezetten vleermuizen zomerverblijfplaatsen en bezetten mannetjes van sommige soorten paarverblijven. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar kraamkolonies en winterrustplaatsen.

Het plangebied is onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen in bouwwerken en bomen. Er is onder andere gezocht naar aanwijzingen die op de aanwezigheid van een verblijfplaats in het plangebied duiden zoals uitwerpselen op de grond en op de buitenmuur, smeerranden langs invliegopeningen en prooiresten. De bebouwing is beoordeeld op de potentiële geschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen aan de hand van bouwstijl, mate van afwerking, gebruikte materialen en staat van onderhoud.

De functie van het plangebied als foerageergebied en vliegroute is beoordeeld aan de hand van landschappelijke kenmerken zoals beheer en inrichting.

Amfibieën

Eind september behoort nog net tot de actieve periode van amfibieën, alvorens ze de winterrustplaatsen gaan betrekken. Het plangebied is visueel onderzocht op de aanwezigheid van amfibieën. Op basis van een beoordeling van landschappelijke kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het plangebied voor amfibieën en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Overige soorten

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van overige beschermde soorten als dag- en nachtvlinders, reptielen, vissen, libellen, bladmossen, sporenplantenvaren (kleine vlotvaren), haften (oeveraas), kevers en kreeftachtigen (Europese rivierkreeft) omdat het plangebied geen geschikte habitat vormt voor deze soorten.

5.3 Resultaten

In deze paragraaf worden de resultaten van het veldbezoek gepresenteerd. Alleen soorten die in het plangebied vastgesteld zijn, zeer waarschijnlijk in het plangebied voorkomen of soorten waarvan het plangebied een essentieel onderdeel van het functionele leefgebied vormt, worden in deze paragraaf besproken. Het plangebied behoort niet tot de groeiplaats van beschermde plantensoorten.

Vogels

Het plangebied behoort tot het functionele leefgebied van verschillende vogelsoorten. Vogels benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk nestelen soorten als houtduif, witte kwikstaart, spreeuw, merel, koolmees, pimpelmees en tjiftjaf in het plangebied. Vogels kunnen nestelen in bomen, struiken, scheerhaag, klimop en in dichte vegetatie op de grond. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vogels in de bebouwing in het plangebied nestelen. Door het rooien van de beukenhaag, worden mogelijk vogelnesten beschadigd en vernield.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- *Rooien scheerhaag.*

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen grondgebonden zoogdieren waargenomen, maar het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van soorten als mol, egel, haas, vos, bruine rat, huismuis en huisspitsmuis. Deze soorten benutten het plangebied als foerageergebied en mogelijk bezetten soorten als mol, bruine rat, huismuis en huisspitsmuis er ook rust- en/of voortplantingsplaats. Deze soorten kunnen rust- en voortplantingslocaties bezetten in hopen in de grond (mol, bruine rat, huisspitsmuis), in gebouwen en opgeslagen goederen (huisspitsmuis en huismuis). Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten worden vermoedelijk geen grondgebonden zoogdieren verwond of gedood en worden geen rust- of voortplantingslocaties beschadigd of vernield.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn in het plangebied geen vleermuizen en geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen. Hopenbomen, bomen met gaten en spleten en vleermuis kasten ontbreken in het plangebied. De woning de schuur zijn gebouwd van bakstenen en beschikken over een (holle) spouwmuur. Er zijn geen potentiële invliegopeningen, zoals open stootvoegen of ventilatieopeningen waargenomen die vleermuizen in staat stellen om een verblijfplaats te bezetten in de spouwmuur. Ook ontbreken potentiële verblijfplaatsen zoals kieren en spleten achter vensterluiken, windveren en gevelbetimmeringen. Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten worden geen vleermuizen verwond of gedood en worden geen verblijfplaatsen beschadigd of vernield.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen.

Foerageergebied

Het onderzoek is uitgevoerd buiten de actieve periode van de dag waarop vleermuizen foerageren, maar op basis van een beoordeling van het landschap en het gevoerde beheer, kan de functie van het plangebied als foerageergebied voldoende goed ingeschat worden.

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied tot een weinig geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Mogelijk foerageren vleermuissoorten als ruige- en gewone dwergvleermuis en mogelijk laatvlieger incidenteel in het plangebied of vliegen ze over het plangebied terwijl ze foerageren rond de randen en kronen van de loofbomen net buiten het plangebied. Gelet op de inrichting, het gevoerde beheer en de kleine oppervlakte, is de betekenis van het plangebied als foerageergebied gering. Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt de functie van het plangebied als foerageergebied niet aangetast.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen.

Vliegroutes

Het onderzoek is uitgevoerd buiten de actieve periode van de dag waarop vleermuizen vliegen, maar op basis van een beoordeling van aanwezige landschapsstructuren, kan de functie van het plangebied als vliegroute redelijk ingeschat worden.

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormige landschapsstructuur en vormt daarom geen onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen. Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten worden geen vliegroutes aangetast.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- *Geen.*

Amfibieën

Er zijn tijdens het veldbezoek geen amfibieën waargenomen, maar de buitenruimte van het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige algemene en weinig kritische amfibieënsoorten als bastaardkikker, gewone pad, kleine watersalamander en bruine kikker. Deze soorten benutten de onverharde delen van de buitenruimte mogelijk als foerageergebied en ze bezetten er mogelijk ook een winterrustplaats. Amfibieën kunnen een winterrustplaats bezetten in hopen en gaten in de grond, onder afval en groen en in toegankelijke gebouwen. Amfibieën bezetten geen voortplantingslocatie in het plangebied.

Gelet op de inrichting, het gevoerde beheer en de ligging op enige afstand van geschikte voortplantingswateren, is de betekenis van het plangebied als functioneel leefgebied vrij gering. Mogelijk 'duiken' er op jaarbasis enkele individuen op in het plangebied. Door het rooien van de scheerhaag worden mogelijk amfibieën in winterrust verwond of gedood.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- *Rooien scheerhaag.*

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het plangebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten.

5.4 Toetsingskader

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Het is verboden om alle soorten die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn, evenals de in paragraaf 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming genoemde soorten te doden en te verwonden, evenals het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.

Verder is het verboden om plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor sommige in de Wet natuurbescherming genoemde soorten geldt een ontheffing voor het opzettelijk doden en vangen en de vaste voortplantings- en rustplaatsen van deze soorten opzettelijk beschadigen of vernielen, als gevolg van werkzaamheden die uitgevoerd worden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. In voorliggend geval is de vrijstellingsregeling van de Provincie Friesland van kracht.

Ook gelden er bepaalde vrijstellingen voor het verbod op verwonden en doden mits er gewerkt wordt volgens een door de Minister goedgekeurde Gedragscode. Op het moment van schrijven van dit rapport is er geen goedgekeurde gedragscode van kracht voor de voorgenoemde activiteiten.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet natuurbescherming is het toegestaan om sommige soorten opzettelijk te doden en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Vogels

Mogelijk worden door het rooien van beplanting vogelnesten verstoord of vernield. Van de vogelsoorten die in het plangebied nestelen, zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om de voorgenomen activiteiten uit te voeren is augustus-februari.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- *Werkzaamheden uitvoeren buiten de broedtijd van vogels.*

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Vleermuizen bezetten geen verblijfplaats in het plangebied. Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- *Geen*

Foerageergebied

Het plangebied heeft een beperkte betekenis als foerageergebied. Uitvoering van de voorgenomen plannen heeft geen negatief effect op de deze functie. Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- *Geen*

Vliegrouete

Het plangebied vormt geen onderdeel van een vliegrouete van vleermuizen. Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- *Geen*

Grondgebonden zoogdieren

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten worden mogelijk grondgebonden zoogdieren verwond of gedood en worden mogelijk rust- en/of voortplantingslocaties verstoord of vernield. Voor de soorten die een rust- en/of voortplantingslocatie in het plangebied bezetten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden en verwonden' en het 'verstoren en vernielen van rust- en voortplantingslocaties', of de soort is niet beschermd (huismuis, bruine rat). Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek

uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen

Amfibieën

Door het rooien van de scheerhaag worden mogelijk amfibieën verwond en gedood en worden mogelijk amfibieën in winterrust verstoord. Voor de soorten die in het plangebied voorkomen geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden en verwonden' en het 'verstoren en vernielen van rust- en voortplantingslocaties'. Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Overige soorten

Het plangebied behoort niet tot functioneel leefgebied van andere beschermde soorten. Vanwege de lokale invloedssfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op andere beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

In onderstaande tabel worden de wettelijke consequenties samengevat weergegeven.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Grondgebonden zoogdieren; foerageergebied. Alle functies	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling of soorten zijn niet beschermd (mol).	Geen
Vogels; foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing, functie wordt niet aangetast en is niet beschermd.	Geen
Vogels; bezette nesten	Mogelijk diverse soorten.	Art. 3.1 lid 1, 3.1 lid 2.	Bepanting rooien buiten de voortplantingsperiode van vogels.
Vleermuizen; rust- en verblijfplaatsen, vliegroute	Niet aanwezig	Niet van toepassing.	Geen
Vleermuizen; foerageergebied	Mogelijk diverse soorten	Niet van toepassing. Geen negatief effect.	Geen
Amfibieën; foerageergebied en (winter)rustplaats	Mogelijk incidenteel diverse soorten	Niet van toepassing, functie is niet beschermd en voor het doden-verwonden geldt een vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Amfibieën; voortplantingslocaties	Niet aanwezig	Niet van toepassing.	Geen
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing.	Geen

Samenvatting van de wettelijke consequenties.

5.6 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

5.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden.

6 Samenvatting en conclusies

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten⁴ geldt in Friesland een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en het opzettelijk vernielen en weghalen van rust- en voortplantingslocaties', als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Voor beschermde soorten die niet op deze vrijstellingslijst staan, is een ontheffing vereist om ze te mogen verwonden en doden of om opzettelijk rust- en voortplantingslocaties te mogen verstoren en vernielen.

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige vogel-, vleermuis-, amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten. Voorgenoemde soorten benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk bezetten sommige grondgebonden zoogdiersoorten er rust- en/of voortplantingslocaties, bezetten sommige amfibieënsoorten er een (winter)rustplaats en nestelen er vogels in de beplanting.

Van deze vogelsoorten die in het gebied nestelen zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is augustus-februari.

Voor de grondgebonden zoogdier- en amfibieënsoorten, die een rust- en/of voortplantingslocatie in het plangebied bezetten, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden en verwonden' en het 'verstoren en vernielen van rust- en voortplantingslocaties'.

Vleermuizen bezetten in het plangebied geen verblijfplaats, maar benutten het plangebied mogelijk als foerageergebied. Deze functie wordt door uitvoering van de voorgenomen activiteit niet aangetast.

Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland en buiten Natura2000. Vanwege de lokale invloedssfeer hebben de voorgenomen activiteiten geen negatief effect op gronden buiten het plangebied, dus ook niet op beschermd (natuur)gebied dat op enige afstand van het plangebied ligt.

Conclusie

Mits bezette vogelnesten beschermd worden, dan leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader soort- of gebiedsbescherming. Er is geen nader onderzoek nodig en er hoeft geen ontheffing of vergunning aangevraagd te worden. Door uitvoering van de quickscan natuurwaardenonderzoek heeft initiatiefnemer voldaan aan de zorgplicht zoals vermeld in Art. 1.11 van de Wnb.

---

⁴ Zie bijlage 2 van dit rapport

Bijlagen:

Bijlage 1. De natuurkalender

Bijlage 2. Toelichting Wet natuurbescherming

Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 4. Geraadpleegde bronnen:

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

- Optimale periode voor werkzaamheden.
- Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.
- Geen werkzaamheden in deze periode.
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Wet Natuurbescherming

Drie beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels (ruim 700 soorten), zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Soortenbescherming en het ‘nee, tenzij principe’

De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Ook voor de andere soorten, die niet op grond van de Vogel- of Habitatrichtlijn maar vanuit nationaal oogpunt beschermd worden, geldt dat de verbodsbepalingen zien op het individu, maar of ontheffing verleend kan worden, wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

Zorgplicht voor dieren en planten

Of dier- en plantensoorten nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. De Memorie van Toelichting zegt het zo: “De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”.

Vrijstelling regelgeving

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van te voren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Een bekende en reeds in de praktijk toegepaste vorm van vrijstelling is die van de gedragscode. In de Wet natuurbescherming zijn voor beschermde soorten ook andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening.

Gedragscodes die zijn opgesteld onder de Flora- en faunawet kunnen worden uitgebreid ten aanzien van soorten die op grond van de Wet natuurbescherming beschermd worden maar dat op grond van de Flora- en faunawet nog niet waren. Goedkeuring van een gedragscode op grond van de Flora- en faunawet blijft ook onder de Wet natuurbescherming geldig, voor de duur van de goedkeuring. Daarna dient de gedragscode voor goedkeuring getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming.

Welke soorten zijn beschermd?

De Wet natuurbescherming kent drie categorieën beschermde soorten:

1. Ten eerste worden alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn.
2. Ten tweede worden soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn.
3. Tenslotte is er een beschermingsregime voor 'andere soorten' waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Vrijgestelde soorten

In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet is het toegestaan de onderstaande soorten opzettelijk te doden, en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Amfibiëen	bruine kikker	Rana temporaria
Amfibiëen	gewone pad	Bufo bufo
Amfibiëen	kleine watersalamander	Lissotriton vulgaris
Amfibiëen	meerkikker	Pelophylax ridibundus
Amfibiëen	middelste groene kikker/bastaard kikker	Pelophylax kl. esculentus
Zoogdieren-landzoogdieren	aardmuis	Microtus agrestis
Zoogdieren-landzoogdieren	bosmuis	Apodemus sylvaticus
Zoogdieren-landzoogdieren	bunzing	Mustela putorius
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergmuis	Micromys minutus
Zoogdieren-landzoogdieren	dwerfspitsmuis	Sorex minutus
Zoogdieren-landzoogdieren	egel	Erinaceus europeus
Zoogdieren-landzoogdieren	gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Zoogdieren-landzoogdieren	haas	Lepus europeus
Zoogdieren-landzoogdieren	hermelijn	Mustela erminea
Zoogdieren-landzoogdieren	huisspitsmuis	Crocidura russula
Zoogdieren-landzoogdieren	konijn	Oryctolagus cuniculus
Zoogdieren-landzoogdieren	ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
Zoogdieren-landzoogdieren	ree	Capreolus capreolus
Zoogdieren-landzoogdieren	rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Zoogdieren-landzoogdieren	steenmarter	Martes foina
Zoogdieren-landzoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
Zoogdieren-landzoogdieren	veldmuis	Microtus arvalis
Zoogdieren-landzoogdieren	vos	Vulpes vulpes
Zoogdieren-landzoogdieren	wezel	Mustela nivalis
Zoogdieren-landzoogdieren	woelrat	Arvicola terrestris

Lijst met soorten waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt in de Provincie Friesland als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

Bijlage 3. Fotobijlage. Impressie van het plangebied en de directe omgeving.

Bijlage 4. Geraadpleegde bronnen:

Internet:

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/>

<https://www.regelink.net/kenniscentrum/beschermde-soorten-wet-natuurbescherming/>

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol> (vleermuisprotocol)

<https://calculator.aerius.nl>

<http://www.ruimteliijkeplannen.nl>

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U kan dit document gebruiken voor de onderbouwing van depositie onder de drempelwaarde (0.05 mol/ha/j) in het kader van de Wet natuurbescherming, afhankelijk van de door u gekozen rekeninstellingen.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH₃) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt. Op basis van de gekozen rekeninstellingen zijn de resultaten op Natura 2000-gebieden inzichtelijk gemaakt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator. Voor meer toelichting verwijzen we u naar de websites pas.bij12.nl, www.aerius.nl en pas.naturazoo.nl.

Berekening Gewenst - aug. 2017

- ▶ Kenmerken
- ▶ Samenvatting emissies
- ▶ Depositiekaart
- ▶ Depositieresultaten
- ▶ Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl en pas.naturazoo.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Klaremek B.V.	De Skieding 1, 9223 LR HOUTIGEHADE

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Kalveren export- & verzamelcentrum	RVSP2TBFVokJ

Datum berekening	Rekenjaar	Rekeninstellingen
09 mei 2018, 13:45	2017	Berekend voor Wnb.

Totale emissie

	Situatie 1	Situatie 2	Vershil
NOx	-	-	-
NH ₃	2.556,00 kg/j	-	-2.556,00 kg/j

Resultaten

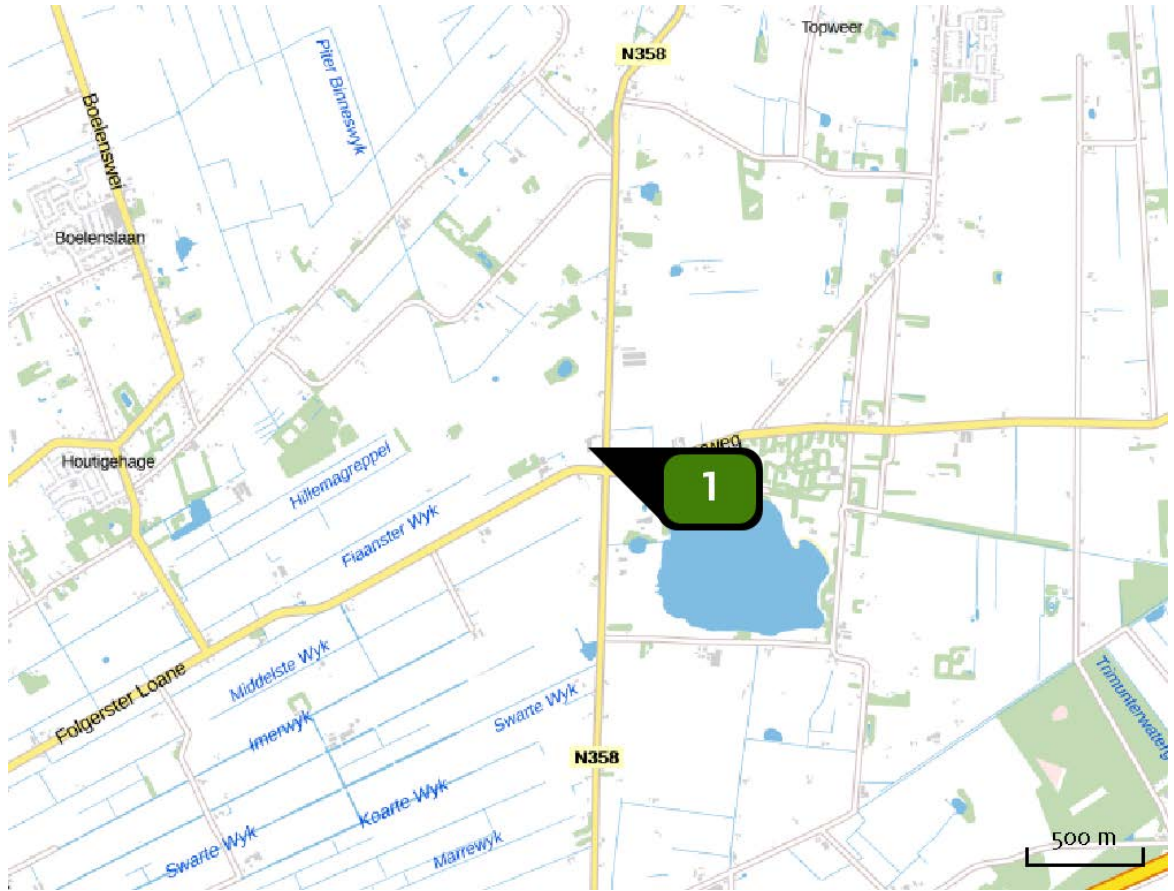
Hectare met
hoogste verschil
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
-	-

Toelichting

Vershilberekening
Vergunde situatie 4-5-18
VS
Gewenste situatie 675 kalveren

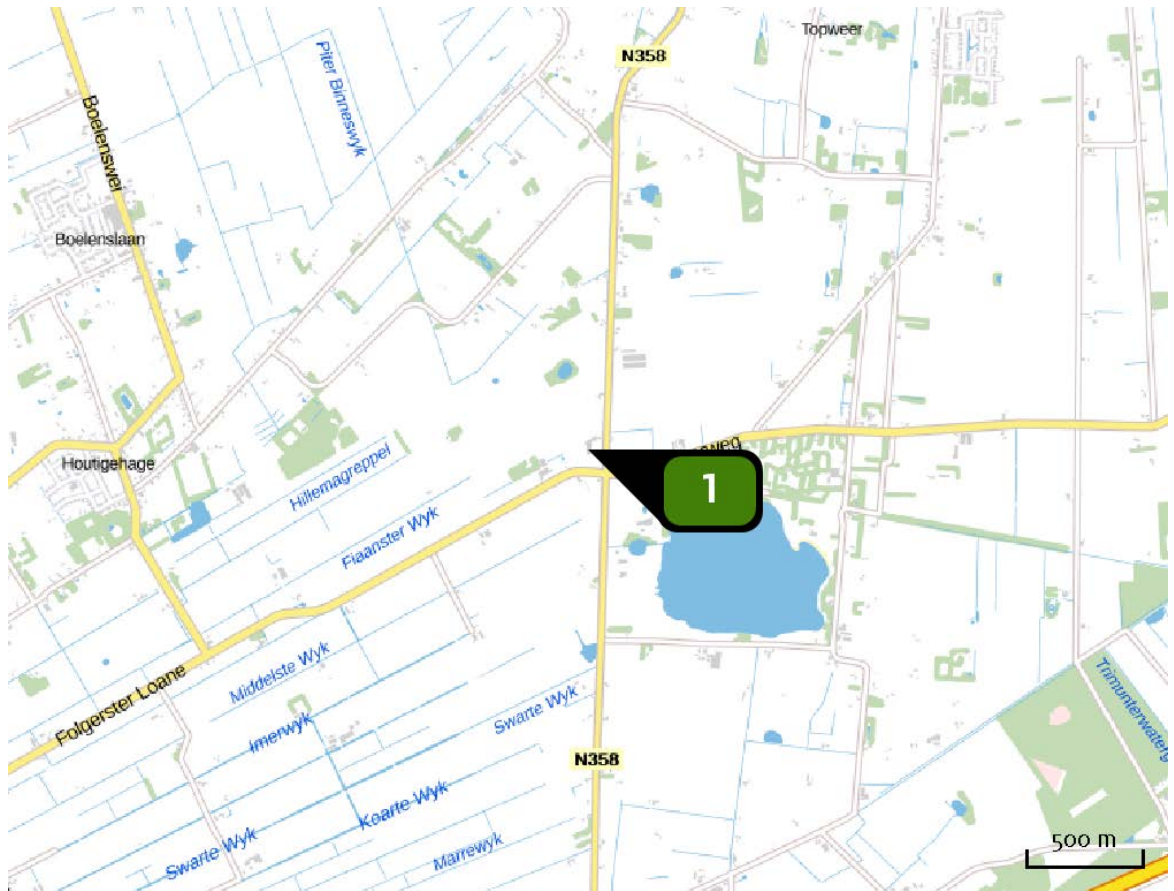
Locatie
Gewenst - aug.
2017

Emissie
Gewenst - aug.
2017

Bron Sector	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="background-color: #006400; color: white; border-radius: 50%; width: 20px; height: 20px; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin-right: 5px;">1</div> <div> <p>Middelpunt stal C Landbouw Stalemissies</p> </div> </div>	2.556,00 kg/j	-

Locatie
Situatie 2

Emissie
Situatie 2

Bron Sector	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
-------------	-------------------------	-------------------------

Middelpunt stal C
Landbouw | Stalemissies

-

-

Deposities
natuur-
gebieden

 Hoogste projectverschil

 Hoogste projectverschil per natuurgebied

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn

Resultaten
PAS-
gebieden
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Hectare met hoogste verschil		
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *
Drents-Friese Wold & Leggelderveld	>0,05	0,00	- 0,05
Fochteloërveen	>0,05	0,00	- 0,05
Alde Feanen	>0,05	0,00	- 0,05
Drentsche Aa-gebied	>0,05	0,00	- 0,05
Witterveld	>0,05	0,00	- 0,05
Van Oordt's Mersken	>0,05	0,00	- 0,05
Duinen Schiermonnikoog	>0,05	0,00	- 0,05
Waddenzee	>0,05	0,00	- 0,05 (-)
Norgerholt	0,06	0,00	- 0,06
Wijnjeterper Schar	0,07	0,00	- 0,07
Bakkeveense Duinen	0,11	0,00	- 0,11

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting tussen haakjes aangegeven.

Resultaten
per
habitatype
(mol/ha/j)

Drents-Friese Wold & Leggelderveld

Habitatype	Hectare met hoogste verschil		
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *
Lg14 Eiken- en beukenbos van lemige zandgronden	>0,05	0,00	- 0,05
Lg13 Bos van arme zandgronden	>0,05	0,00	- 0,05
H4030 Droge heiden	>0,05	0,00	- 0,05
H2310 Stuifzandheiden met struikhei	>0,05	0,00	- 0,05
H2330 Zandverstuivingen	>0,05	0,00	- 0,05
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	>0,05	0,00	- 0,05
H2320 Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	>0,05	0,00	- 0,05
H3160 Zure vennen	>0,05	0,00	- 0,05
H6230vka Heischrale graslanden, vochtig kalkarm	>0,05	0,00	- 0,05
H9190 Oude eikenbossen	>0,05	0,00	- 0,05
L4030 Droge heiden	>0,05	0,00	- 0,05
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	>0,05	0,00	- 0,05
H7110B Actieve hoogvenen (heideveentjes)	>0,05	0,00	- 0,05
Lg04 Zuur ven	>0,05	0,00	- 0,05
H3130 Zwakgebufferde vennen	>0,05	0,00	- 0,05
H5130 Jeneverbesstruwelen	>0,05	0,00	- 0,05

Fochteloërveen

Habitattype	Hectare met hoogste verschil		
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *
H7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	>0,05	0,00	- 0,05
ZGH7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	>0,05	0,00	- 0,05
H4030 Droge heiden	>0,05	0,00	- 0,05
H9999:23 Habitattype onbekend/onzeker KDW op basis meest kritische aangewezen type (H7120;H7110A)	>0,05	0,00	- 0,05

Alde Feanen

Habitattype	Hectare met hoogste verschil		
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *
Lg08 Nat, matig voedselrijk grasland	>0,05	0,00	- 0,05
H7140B Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	>0,05	0,00	- 0,05
H3150baz Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden, buiten afgesloten zeearmen	>0,05	0,00	- 0,05
H6410 Blauwgraslanden	>0,05	0,00	- 0,05
H91Do Hoogveenbossen	>0,05	0,00	- 0,05
Lg03 Zwakgebufferde sloot	>0,05	0,00	- 0,05
Lg10 Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het zand- en veengebied	>0,05	0,00	- 0,05
Lg07 Dotterbloemgrasland van veen en klei	>0,05	0,00	- 0,05
H4010B Vochtige heiden (laagveengebied)	0,06	0,00	- 0,06
H7210 Galigaanmoerassen	0,06	0,00	- 0,06 (- 0,08)

Drentsche Aa-gebied

Habitattype	Hectare met hoogste verschil		
	Situatie 1	Situatie 2	Verskil *
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	>0,05	0,00	- 0,05
H7110B Actieve hoogvenen (heideveentjes)	>0,05	0,00	- 0,05
Hg1Do Hoogveenbossen	>0,05	0,00	- 0,05
Hg190 Oude eikenbossen	>0,05	0,00	- 0,05
H7140A Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	>0,05	0,00	- 0,05
H4030 Droge heiden	>0,05	0,00	- 0,05
ZGH4030 Droge heiden	>0,05	0,00	- 0,05
H2310 Stuifzandheiden met struikhei	>0,05	0,00	- 0,05
Hg120 Beuken-eikenbossen met hulst	>0,05	0,00	- 0,05
Hg1EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	>0,05	0,00	- 0,05

Witterveld

Habitattype	Hectare met hoogste verschil		
	Situatie 1	Situatie 2	Verskil *
H7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	>0,05	0,00	- 0,05

Van Oordt's Mersken

Habitattype	Hectare met hoogste verschil		
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *
Lg08 Nat, matig voedselrijk grasland	>0,05	0,00	- 0,05
Lg10 Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het zand- en veengebied	>0,05	0,00	- 0,05
Lg07 Dotterbloemgrasland van veen en klei	>0,05	0,00	- 0,05
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	>0,05	0,00	- 0,05
Lg05 Grote-zeggenmoeras	>0,05	0,00	- 0,05
H6410 Blauwgraslanden	>0,05	0,00	- 0,05
H6230vka Heischrale graslanden, vochtig kalkarm	>0,05	0,00	- 0,05

Duinen Schiermonnikoog

Habitattype	Hectare met hoogste verschil		
	Situatie 1	Situatie 2	Verskil *
H2170 Kruiwilgstruwelen	>0,05	0,00	- 0,05
H2180B Duinbossen (vochtig)	>0,05	0,00	- 0,05
H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	>0,05	0,00	- 0,05
H9999:6 Habitattype onbekend/onzeker KDW op basis meest kritische aangewezen type (H2130B;H2130C;H2130B;H2130C)	>0,05	0,00	- 0,05
ZGH2180Abe Duinbossen (droog), berken-eikenbos	>0,05	0,00	- 0,05
ZGH2160 Duindoornstruwelen	>0,05	0,00	- 0,05
ZGH2130B Grijs duinen (kalkarm)	>0,05	0,00	- 0,05
H2190Aom Vochtige duinvalleien (open water), oligo- tot mesotrofe vormen	>0,05	0,00	- 0,05
H2190C Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	>0,05	0,00	- 0,05
ZGH2120 Witte duinen	>0,05	0,00	- 0,05
ZGH2180C Duinbossen (binnenduinrand)	>0,05	0,00	- 0,05
H6410 Blauwgraslanden	>0,05	0,00	- 0,05
H2130C Grijs duinen (heischraal)	>0,05	0,00	- 0,05
ZGH2190C Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	>0,05	0,00	- 0,05
ZGH2180B Duinbossen (vochtig)	>0,05	0,00	- 0,05
ZGH2170 Kruiwilgstruwelen	0,06	0,00	- 0,06

Waddenzee

Habitattype	Hectare met hoogste verschil		
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *
H1330A Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	>0,05	0,00	- 0,05 (-)
H1320 Slijkgrasvelden	>0,05	0,00	- 0,05 (-)
H1310A Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	>0,05	0,00	- 0,05 (-)

Norgerholt

Habitattype	Hectare met hoogste verschil		
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst	0,06	0,00	- 0,06

Wijnjeterper Schar

Habitattype	Hectare met hoogste verschil		
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	0,07	0,00	- 0,07
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	0,07	0,00	- 0,07
H4030 Droge heiden	0,07	0,00	- 0,07
H6230vka Heischrale graslanden, vochtig kalkarm	0,07	0,00	- 0,07
H6410 Blauwgraslanden	0,08	0,00	- 0,08

Bakkeveense Duinen

Habitattype	Hectare met hoogste verschil		
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *
H2310 Stuifzandheiden met struikhei	0,11	0,00	- 0,11
H2320 Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	0,11	0,00	- 0,11
H2330 Zandverstuivingen	0,11	0,00	- 0,11
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	0,11	0,00	- 0,11
ZGH2310 Stuifzandheiden met struikhei	0,11	0,00	- 0,11
H3160 Zure vennen	0,13	0,00	- 0,13

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting tussen haakjes aangegeven.

Resultaten
resterende
gebieden
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Hectare met hoogste verschil		
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *
Nationalpark Niedersächsisches Wattenmeer	>0,05	0,00	- 0,05 (-)
Niedersächsisches Wattenmeer und angrenzendes Küstenmeer	>0,05	0,00	- 0,05 (-)

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting tussen haakjes aangegeven.

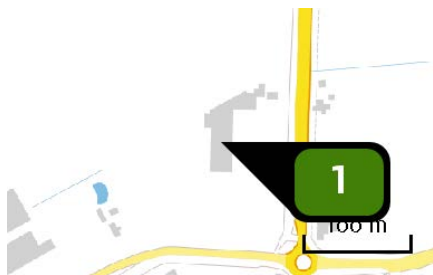
Resultaten
per
habitatype
(mol/ha/j)

Nationalpark Niedersächsisches Wattenmeer

Niedersächsisches Wattenmeer und angrenzendes Küstenmeer

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting tussen haakjes aangegeven.

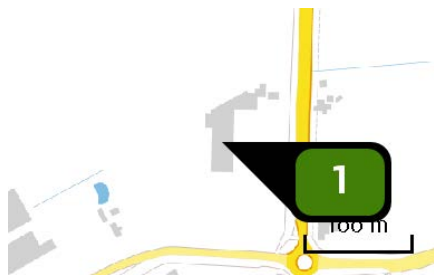
Emissie
(per bron)
Gewenst - aug.
2017

Naam **Middelpunt stal C**
 Locatie (X,Y) **207708, 574411**
 Uitstoothoogte **7,5 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**
 NH3 **2.556,00 kg/j**

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	A 3.100	overige huisvestingssystemen (Rundvee; vrouwelijk jongvee tot 2 jaar) (Overig)	215	NH3	4,400	946,00 kg/j
	A 4.100	overige huisvestingssystemen (Rundvee; vleeskalveren tot circa 8 maanden) (Overig)	460	NH3	3,500	1.610,00 kg/j

Emissie
(per bron)
Situatie 2

Naam **Middelpunt stal C**
 Locatie (X,Y) **207708, 574411**
 Uitstoothoogte **7,5 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	AFW	Kalveren +/- 10 dagen	675	NH ₃	0,000	-

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2016L_20171215_64190d2d2b

Database versie 2016L_20170828_c3f058foof

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/uitleg>

Bijlage 7 Vergunning Wet natuurbescherming

AFSCHRIFT

5183
provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25

www.fryslan.nl
provincie@fryslan.nl
www.twitter.com/provfryslan

provinsje fryslân

Klaremelk B.V.
De heer N. Klarebeek
De Skieding 1
9223 LR HOUTIGEHAGE

Leeuwarden, 4 mei 2018
Verzonden, **- 4 MEI 2018**

Ons kenmerk : 01522412
Afd./Opgave : Team Groene regelgeving
Behandeld door : E. Brouwer / (058) 292 89 95 of wnb@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : 2

Onderwerp : Besluit vergunning ex art. 2.7, tweede lid, Wet natuurbescherming in
samenhang met art. 2.7, tweede lid, aanhef en onder b, Besluit natuur-
bescherming, Klaremelk B.V., De Skieding 1, 9223 LR te Houtigehage

Geachte heer Klarebeek,

Overeenkomstig uw aanvraag en de daarbij behorende stukken heb ik besloten de gevraagde vergunning voor onbepaalde tijd te verlenen onder de navolgende voorschriften.

Voorschriften

1. De vergunning geldt voor de maximale aantallen dieren in de voorgeschreven stalsystemen, zoals weergegeven in de tabel "Gewenste situatie" in overweging A4.3.
2. Op de bedrijfslocatie aan De Skieding 1, 9223 LR te Houtigehage dient het voornemen te worden uitgevoerd zoals in deze beschikking en de bijbehorende stukken staat aangegeven.
3. Op de bedrijfslocatie dient door de houder van deze vergunning door middel van een registratie op ieder moment te kunnen worden aangetoond dat de in het voorschrift 1 genoemde dieraantallen niet worden overschreden.
4. De houder van deze beschikking dient binnen twee jaar na het onherroepelijk worden van dit toestemmingsbesluit waarbij ontwikkelingsruimte wordt toegedeeld aan het project of de andere handeling, het project of de handeling te hebben gerealiseerd onderscheidenlijk te hebben verricht.
5. Indien het project of de andere handeling niet binnen de in het vorige voorschrift genoemde termijn is gerealiseerd of verricht kunnen Gedeputeerde Staten het hierbij vastgestelde toestemmingsbesluit (al dan niet gedeeltelijk) intrekken, of wijzigen.

De vergunning staat op naam van Klaremelk B.V. en geldt voor de locatie De Skieding 1, 9223 LR te Houtgehage.

Voor de motivering van mijn besluit verwijs ik u naar bijlage 1.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

mevr. A.J. Tack
teamleider Groene Regelgeving

Van dit besluit zal kennis worden gegeven door publicatie in de Leeuwarder Courant en het Friesch Dagblad.

Gedurende de in de kennisgeving van dit besluit genoemde termijn van zes weken kan het besluit met onderliggende stukken op verzoek worden ingezien op het provinciehuis van de provincie Fryslân. Hiervoor kunt u telefonisch contact opnemen met het secretariaat van de Wnb: tel. (058) 292 89 95. De kennisgeving wordt ook gepubliceerd in het provinciaal blad op www.overheid.nl, zie hiervoor de link:

https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/provinciaal_blad.

Gedurende de in de kennisgeving van dit besluit genoemde termijn van zes weken kan tegen dit besluit beroep worden ingesteld.

Beroep kan worden ingesteld door:

- belanghebbenden die tijdig een zienswijze tegen het ontwerp van het besluit hebben ingediend;
- belanghebbenden die aan kunnen tonen redelijkerwijs niet in staat te zijn geweest om een zienswijze tegen het ontwerp van het besluit in te dienen;
- belanghebbenden die bezwaren hebben tegen wijzigingen die in het vastgestelde besluit zijn aangebracht ten opzichte van het ontwerp van het besluit.

Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan tegen dit besluit binnen zes (6) weken na de verzending daarvan een beroepschrift indienen bij de Rechtbank Noord-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD in Groningen.

Het beroepschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht;
- d. de gronden van het beroep.

Bijlagen

Bijlage 1: Motivering van het besluit

Bijlage 2: Uitdraai AERIUS voor ontwikkelingsruimte (kenmerk: Rjveby3HeUBh)

Afschriften

VanWestreenen B.V.

Gemeente Smalingerland

FUMO Afdeling Toezicht en Handhaving

Provincies Drenthe, Groningen en Noord-Holland (per e-mail)

Bijlage 1: Motivering van het besluit

A. Weergave van de feiten

A1. Beschrijving van het aangevraagde project of andere handeling

Het project of de andere handeling waarvoor vergunning wordt aangevraagd is de volgende:

- Uitbreiding van de veestapel binnen de bestaande stalsystemen van Klaremelk B.V., De Skieding 1, 9223 LR te Houtigehage.

A2. De vergunningaanvraag

U heeft het College van Gedeputeerde Staten van Fryslân (verder: GS) bij brief van 25 oktober 2017 om een vergunning verzocht op grond van artikel 2.7, tweede lid, Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) in samenhang met artikel 2.7, eerste lid, aanhef en onder b., Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb).

Uw aanvraag is op 6 november 2017 door mij ontvangen en ingeboekt onder nummer 01463527.

Voor het aangevraagde project of andere handeling is niet eerder vergunning verleend op grond van de Wnb.

De volgende documenten worden geacht onlosmakelijk met uw aanvraag te zijn verbonden en maken onverkort deel uit van deze beschikking:

- AERIUS berekening van de beoogde situatie van het voornemen;
- AERIUS berekening van het verschil tussen de feitelijke situatie en de beoogde situatie;
- Vigerende milieuvergunning op 1 januari 2015;
- Onderbouwing van het feitelijk gebruik met behulp van een I&R-stalijst d.d. 4 maart 2014;
- Tekening van de gewenste situatie;
- Tekening van de referentiesituatie;
- Gedateerde en ondertekende machtiging.

Op mijn verzoek heb ik op 4 december 2017 de volgende aanvullende gegevens van u ontvangen (geregistreerd onder nummer 01475936):

- Aanvullende onderbouwing van de vergunde situatie.

Op basis van de hiervoor aangehaalde documenten is genoegzaam aangetoond dat de gehouden dieraantallen, die in de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014 ten hoogste werden gehouden, passen binnen de kaders van de op 1 januari 2015 geldende vergunning. Ten opzichte van de bijgevolg feitelijk veroorzaakte stikstofdepositie binnen de daarvoor geldende kaders, voorziet de aanvraag in een toename van de stikstofdepositie.

Mede gezien het bepaalde in artikel 2.4 van de Regeling Natuurbescherming alsmede in aanmerking genomen dat met de feitelijk veroorzaakte stikstofdepositie vóór 1 januari 2015 als hier bedoeld rekening is gehouden in het Programma Aanpak Stikstof 2015 – 2021 en de daaraan ten grondslag liggende passende beoordeling, kan de aangevraagde vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, Wnb, in zoverre worden verleend.

Uw aanvraag voor een vergunning ziet op een situatie als bedoeld in artikel 2.12, tweede lid, van het Bnb. Voor de gebieden Bakkeveense Duinen, Wijnjeterper Schar, Alde Feanen, Norgerholt, Drents-Friese Wold & Leggelderveld, Duinen Schiermonnikoog, Drentsche Aa-gebied en Waddenzee is 5% of minder van de depositieruimte voor grenswaarden beschikbaar, waardoor u niet kunt volstaan met een melding, maar genoodzaakt bent een aanvraag voor een vergunning in te dienen.

A3. Bevoegd gezag

Het project of de andere handeling waarvoor een vergunning wordt aangevraagd is geen project of andere handeling die op grond van artikel 1.3, vijfde lid, Wnb is aangewezen in het Bnb. Gelet op artikel 1.3, eerste lid, Wnb, is GS het bevoegd gezag inzake deze vergunningaanvraag.

Aangezien uw voornemen ten tijde van het nemen van het ontwerpbesluit tevens depositie boven de grenswaarde veroorzaakte op Natura 2000-gebieden buiten Fryslân, was GS verplicht om dit besluit te nemen in overeenstemming met gedeputeerde staten van de betreffende provincie(s). Gedeputeerde Staten van de provincies Groningen, Drenthe en Noord-Holland hebben ingestemd met het verlenen van deze vergunning.

Het project of de handeling kan voor het desbetreffende Natura 2000-gebied geen andere gevolgen veroorzaken dan stikstofdepositie die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Er is derhalve geen sprake van overige effecten.

A3.1. Relevante Natura 2000-gebied of gebieden

Relevant ten aanzien van het bepalen van de vergunningplicht in deze beschikking zijn:

- Bakkeveense Duinen;
- Wijnjeterper Schar;
- Alde Feanen;
- Norgerholt;
- Drents-Friese Wold & Leggelderveld;
- Duinen Schiermonnikoog;
- Drentsche Aa- gebied;
- Waddenzee.

De door de activiteit beoogde depositie is vergunning plichtig voor de bovenstaande gebieden. Ook de overige Natura 2000-gebieden zijn meegenomen in de overwegingen die hebben geleid tot dit besluit. Zie daarvoor de AERIUS berekening in de aanvraag.

A3.2. Coördinatie met andere wetgeving

Ingevolge artikel 3:20 Algemene wet bestuursrecht stel ik u er van in kennis dat voor de door u te verrichten activiteit, voor zover ons bekend, ook de volgende op de aanvraag te nemen besluiten nodig zijn:

Naam en adres van het bestuursorgaan, bevoegd tot het nemen van het besluit	Wettelijk voorschrift krachtens welk het besluit wordt genomen
<ul style="list-style-type: none"> • B&W 	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsvergunning

A4. Procedure

A4.1. Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

De aanvraag is afgehandeld met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Het ontwerpbesluit op de aanvraag heeft gedurende 6 weken voor een ieder ter inzage gelegen in het provinciehuis te Leeuwarden. Gedurende deze termijn konden belanghebbenden bij ons college schriftelijk dan wel mondeling zienswijzen over dit ontwerp naar voren brengen. Voorafgaand aan de terinzagelegging heeft het bestuursorgaan in de Leeuwarder Courant en het Friesch Dagblad kennis gegeven van het ontwerp.

Vervolgens hebben wij een definitief besluit op de aanvraag genomen. Tegen dit besluit staat beroep open bij de Rechtbank Noord-Nederland. De kennisgeving wordt in de genoemde periode tevens gepubliceerd in het provinciaal blad op www.overheid.nl, zie hiervoor de link: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/provinciaal_blad.

A4.2 Zienswijzen

Tot en met 9 april 2018 heeft het ontwerpbesluit ter inzage gelegen.

In afwijking van de procedure zoals genoemd in artikel 5.1 Wnb is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Smallingerland tijdens de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te brengen.

Van de mogelijkheid tot het kenbaar maken van zienswijzen hebben de gemeente en belanghebbenden geen gebruik gemaakt.

A4.3. Activiteit

Dit betreft een wijziging van een al bestaande activiteit waarvoor niet eerder een Nb-wetvergunning is verleend.

In de referentiesituatie is er sprake van de volgende veebezetting:

Tabel 1: Referentiesituatie voornemen volgens AERIUS berekening (kenmerk: Rjveby3HeUBh)

Stal	Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH ₃)
Middelpunt Stal C	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden, overige huisvestingssystemen	437	3,50	1.529,50
	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingssystemen	51	4,40	224,40
	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen	1	6,20	6,20
	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen	21	13,00	273,00
Totale emissie (kg NH₃/jr)					2.033,10

In de aangevraagde, beoogde situatie (tabel 2) is er sprake van de volgende veebezetting:

Tabel 2: Gewenste situatie volgens AERIUS berekening (kenmerk Rjveby3HeUBh)

Stal	Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH ₃)
Middelpunt	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingssystemen	215	4,40	946,00
Stal C	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden, overige huisvestingssystemen	460	3,50	1.610,00
Totale emissie (kg NH₃/jr)					2.556,00

Voor de depositiebijdrage van dit voornemen, wordt er verwezen naar de AERIUS calculator berekening in de aanvraag. Uit deze berekening is gebleken dat de depositiebijdrage hoger is dan grenswaarde voor de betreffende Natura 2000-gebieden en daarmee is gebleken dat het voornemen vergunningplichtig is.

A4.4. Ontwikkelingsruimte

De vergunningaanvraag als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, Wnb, is tevens aan te merken als een verzoek om toedeling voor de daarvoor benodigde ontwikkelingsruimte als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, aanhef en onder b., Besluit natuurbescherming.

Ik heb van het voornemen om de benodigde ontwikkelingsruimte toe te kennen in AERIUS Register een aantekening gemaakt. Uit de uitdraai van AERIUS Register is gebleken dat er genoeg ontwikkelingsruimte beschikbaar is.

Het bedrijf blijft met dit voornemen onder de grens, bepaald in art. 2.3, eerste lid, van de *Beleidsregel Wet natuurbescherming Fryslân 2017* voor de totale toename van (cumulatief) maximaal 3 mol/ha/jaar voor deze locatie voor de komende PAS uitvoeringsperiode.

B. Effecten van het voornemen

B1. Is er sprake van significant effect?

B1.1. Wnb

1. Artikel 2.7, tweede lid, Wnb, bepaalt dat het verboden is zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstoring effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.
2. Voor een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied houden gedeputeerde staten ingevolge artikel 2.7, derde lid, onderdeel a, rekening met artikel 2.8, met uitzondering van het negende lid.

3. Voor een andere handeling als bedoeld in artikel 2.7, derde lid, onderdeel b, houden ge-deputeerde staten ingevolge artikel 2.8, negende lid, Wnb, bij het verlenen van de ver-gunning rekening met de gevolgen die de handeling kan hebben voor een Natura 2000-gebied, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied.
4. Voor de beoordeling van de vergunningaanvraag is het van belang na te gaan of, en in welke mate, het voorgenomen project en/of de handeling de doelstellingen kan aantasten, zoals die zijn opgenomen in het aanwijzingsbesluit tot Natura 2000-gebied van de onder A3.1. genoemde gebieden.

Indien een aangevraagd project, afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plan-nen, significant negatieve effecten kan hebben voor een Natura 2000-gebied, dient op grond van het bepaalde in artikel 2.8, eerste lid, Wnb een passende beoordeling te worden ge-maakt van de gevolgen voor het gebied, waarbij rekening wordt gehouden met de instand-houdingsdoelstellingen.

Is een passende beoordeling vereist, dan kan de aangevraagde vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, Wnb, in principe slechts worden verleend, indien op grond van de passende beoordeling de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zullen worden aangetast. Daarbij geldt dat bij de passende beoordeling het positieve effect van mitigerende maatregelen mag worden betrokken.

Voor zover een vergunningaanvraag als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, Wnb voorziet in een project of andere handeling welke stikstofdepositie veroorzaakt op een Natura 2000-gebied waarin tenminste één stikstofgevoelig kwalificerend habitatype voorkomt waarvoor de geldende kritische depositiewaarde wordt overschreden (geldt voor alle Natura 2000-gebieden in Fryslân behoudens voor de Natura 2000-gebieden IJsselmeer, Oudegaster-brekken Fluessen & omgeving, De Deelen, Witte & Zwarte Brekken, Groote Wielen, Del-leburen en het Sneekermeergebied), is van belang dat op 1 juli 2015 de Programmatische Aanpak Stikstof (verder: de PAS) in werking is getreden.

De PAS is een programma als bedoeld in artikel 1.13 Wnb en Titel 2.1 van het Bnb, dat voorziet in continuering van de regeling zoals die eerder was opgenomen in de Natuurbe-schermingswet 1998 (Nb-wet).

De PAS bestaat uit een wijziging van de Nb-wet, alsmede uit het Besluit grenswaarden programmatische aanpak stikstof, de Regeling programmatische aanpak stikstof en het desbetreffende Programma PAS 2015 – 2021). Aan het Programma PAS 2015 – 2021 ligt een (generieke) passende beoordeling als bedoeld in 2.8, Wnb ten grondslag. Onderdeel van deze passende beoordeling vormen de gebiedsanalyses die voor alle in de PAS be-trokken Natura 2000-gebieden zijn opgesteld. De conclusie van de passende beoordeling (inclusief de gebiedsanalyses) is dat op grond daarvan de zekerheid bestaat dat de na-tuurlijke kenmerken van de in het Programma PAS 2015 - 2021 betrokken Natura 2000-gebieden als gevolg van de uitvoering van dit programma niet zullen worden aangetast. Door GS is zowel met het Programma PAS 2015 – 2021 als met de daaraan ten grond-slag liggende passende beoordeling ingestemd.

Bij de beoordeling van de onderhavige aanvraag is de passende beoordeling als neerge-legd in de PAS betrokken en kan mede op grond van deze passende beoordeling in dit geval de conclusie worden getrokken dat de natuurlijke kenmerken van de betrokken stik-stofgevoelige Natura 2000-gebieden met zekerheid niet zullen worden aangetast.

Overigens blijkt uit de aanvraag dat er geen andere - niet aan stikstofdepositie gerelateerde - negatieve effecten (zoals geluid, trillingen, licht, grondwaterstands- en/of grondwaterkwaliteitsveranderingen etc.) te verwachten zijn die de natuurlijke kenmerken van voornoemde beschermde gebieden kunnen aantasten.

C. Conclusie

Op grond van bovenstaande beoordeling heb ik me ervan verzekerd dat de natuurlijke kenmerken van de betrokken relevante onder A3.1 genoemde Natura 2000-gebieden niet zullen worden aangetast door de door Klaremelk B.V., De Skieding 1, 9223 LR te Houtgehage aangevraagde activiteit, mits deze vergunning en de daaraan verbonden voorschriften onverkort worden nageleefd.

Gemeente Tytsjerksteradiel, Dongeradeel, Dantumadiel, Smallingerland, Kollumerland c.a., Weststellingwerf, Ooststellingwerf, De Fryske Marren, Súdwest-Fryslân en Opsterland

Vergunningen kennisgevingen Wet natuurbescherming en vaststelling besluit

Gedeputeerde Staten hebben op 4 mei 2018 een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming, voor wijziging veehouderij, verleend aan:

1. J. en N. Hiemstra te Eastermar (kenmerk: 177068)
2. Maatschap Haakma-Pafforaad te Ee (kenmerk: 177899)
3. Melkveehouderij U.J. de Jong te Gaastmeer (kenmerk: 172754)
4. V.d. Beek's Landbouwbedrijf, Loonbedrijf, Ruwvoerhandel en Veehandel te Driezum (kenmerk: 175210)
5. Maatschap C. en C. de Vries te Wâlterswâld (kenmerk: 175044)
- ✓ 6. Klaremelk B.V. te Houtgehage (kenmerk: 176500)
7. Maatschap Hoekstra-Heidstra te Burum (kenmerk: 176821)
8. Veehoudersbedrijf J.Q. Eppinga te Sondel (kenmerk: 177631)
9. Maatschap Kuiper- Voorburg te Vinkega (kenmerk: 177422)
10. Melkveebedrijf J. van der Meulen te Wyns (kenmerk: 177409)
11. J.H.J. Zuïdervliet te Makkinga (kenmerk: 177599)
12. J. van der Meer te Abbega (kenmerk: 177776)
13. Mts. W.C., B. en S.C. Bakhuisen te Appelscha (kenmerk: 178009)
14. Maatschap R. van Drie & K. van Drie-Visscher te Noordwolde (kenmerk: 178276)
15. Melkveebedrijf J. Wijnstra te Terwispel (kenmerk: 176808)

Ten aanzien van de ontwerpbesluiten zijn geen zienswijzen naar voren gebracht. De definitieve besluiten zijn niet gewijzigd ten opzichte van de ontwerpbesluiten.

De besluiten liggen gedurende 6 weken, t/m 18 juni 2018, ter inzage in het provinciehuis. Indien u het besluit wenst in te zien, neemt u dan contact op met de Frontoffice Wet natuurbescherming (wnb@fryslan.frl of (058) 292 89 95).

Tegen deze besluiten kan na bekendmaking beroep worden ingesteld door:

- belanghebbenden die redelijkerwijs niet kunnen worden verweten geen zienswijzen naar voren te hebben gebracht over het ontwerpbesluit.

Gelieve bij correspondentie het kenmerk te vermelden. Het beroepschrift moet worden gericht en gezonden aan de Rechtbank Noord-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD in Groningen. Het besluit treedt in werking, ook al wordt een beroepschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een zogenaamde 'voorlopige voorziening' te vragen bij de Voorzitter van de Afdeling Bestuursrecht van de Rechtbank Noord-Nederland.

Bijlage 8 Archeologisch onderzoek

Bureauonderzoek en inventariserend Veldonderzoek door middel van boringen, verkennende fase.

De Skieding 1 gemeente Smallingerland

VanWestereenen BV

Mw. W. Schotsman
Varsseveldseweg 65d
7131 JA Lichtervoorde

Projectleider
MSc T. Maalderink

Projectnummer

Synthegra Rapport S170074

Autorisatie

drs. H. Kremer (senior prospector)
(senior KNA prospector, reg.nr. 761390)

Paraaf

Datum

16-02-2018

COLOFON

Opdrachtgever : VanWestereenen BV te Barneveld
Project : De Skieding 1 te Houtigehage
Projectnummer : S170074
Titel : Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek door middel van boringen. De Skieding 1 te Houtigehage (Gemeente Smalingerland)
Datum : 16-02-2018
Projectleider : MSc T. Maalderink
Auteurs : MSc T. Maalderink (prospector MA, fysisch geograaf) en drs. L.C. Nijdam (senior prospector)
Autorisatie : drs. H. Kremer (senior prospector, KNA archeoloog)
Druk : Synthegra B.V., Leusden
ISSN : 1874-9771

Synthegra B.V.

Synthegra B.V., Olmenlaan 6a, NL-3833 AV Leusden
Telefoon +31 (0)88 81 81 981, Internet: www.synthegra.nl

© Synthegra B.V., 2018

INHOUD

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	4
SAMENVATTING	5
1 INLEIDING	7
1.1 Onderzoekskader	7
1.2 Onderzoeksdoel en vraagstellingen	8
1.3 Ligging en huidige situatie plangebied	8
1.4 Toekomstige situatie plangebied	9
2 BUREAUONDERZOEK	10
2.1 Methode	10
2.2 Landschapsgenese	10
2.3 Archeologische waarden in en rondom het plangebied	14
2.4 Historische ontwikkeling	16
2.5 Gespecificeerde archeologische verwachting	20
3 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
3.1 Inleiding	21
3.2 Conclusies / beantwoording onderzoeksvragen	21
3.3 Aanbevelingen	22
4 INVENTARISEREND VELDONDERZOEK	23
4.1 Inleiding	23
4.2 Onderzoeksvragen	23
4.3 Methode	23
4.2 Beschrijving en interpretatie van de boorgegevens	24
4.3 Archeologische indicatoren	25
4.4 Archeologische interpretatie	25
5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	25
5.1 Inleiding	25
5.2 Beantwoording onderzoeksvragen	25
5.3 Conclusie	25
5.4 Aanbevelingen	26
LITERATUUR EN KAARTEN	27

Bijlagen:

Bijlage 1: Overzicht van de relevante geologische en archeologische tijdvakken

Bijlage 2: AMK en ARCHIS waarnemingen

Bijlage 3: Boorstaten

Administratieve gegevens

Toponiem	: De Skieding 1
Plaats	: Houtigehage
Gemeente	: Smallingerland
Provincie	: Friesland
Projectnummer	: S170074
Bevoegde overheid	: Gemeente Smallingerland
Opdrachtgever	: Van Westereenen BV
Uitvoerende instantie	: Synthegra B.V.
Onderzoeksmelding (ARCHIS)	: 4563487100
Datum onderzoeksmelding	: 07-09-2017
Centrum coördinaat	: X: 207706 / Y: 574400
Kaartblad	: 11E
Periode	: Laat paleolithicum – nieuwe tijd
Oppervlakte	: Circa 5.800 m ²
Grondgebruik	: Bedrijventerrein
Geologie	: Formatie van Boxtel, laagpakket van Wierden
Geomorfologie	: grondmorene, bedekt met dekzand, zwak golvend (3L2)
Bodem	: veldpodzolgronden; lemig fijn zand (Hn23)
Depot	: Documentatie en vondsten zullen worden aangeleverd aan het Noordelijk Archeologisch Depot te Nuis

Samenvatting

Synthegra B.V. heeft in opdracht van VanWestereenen BV een archeologisch bureauonderzoek en een verkennend booronderzoek uitgevoerd voor op delen van een terrein aan De Skieding 1 in Houtgehage. De aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen aanpassingen op het bestaande bedrijventerrein.

Op de avieskaart steentijd – bronstijd van de FAMKE (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra) ligt het plangebied binnen een reeds bekende vuursteen vindplaats. Een gedeelte hiervan is mogelijk al verstoord. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer dan 50m² deze vindplaatsen middels een waarderend archeologisch onderzoek te onderzoeken. Vooronderzoek zal moeten aantonen in hoeverre de bodem nog intact is.

In de nabije omgeving van de onderzoekslocatie zijn archeologische waarden uit het laat paleolithicum en mesolithicum aanwezig. Jager-verzamelaars vestigden zich korte tijd op strategische locaties in het landschap, bijvoorbeeld op dekzandruggen. In de loop van het neolithicum raakte grote delen van het gebied bedekt met veen waardoor het bewoningsareaal sterk terugliep. De hogere locaties kwamen geïsoleerd te liggen en het gebied raakte ongeschikt voor permanente bewoning. Sporen van nederzettingen en grafvelden uit de periode bronstijd tot en met de vroege middeleeuwen ontbreken in dit gebied. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat het veen grotendeels afgegraven is, waarbij eventuele resten in of op het veen uit de genoemde perioden eveneens zijn verwijderd.

In de late middeleeuwen werd het veengebied weer bewoond. In twee eeuwen tijd werd het gehele hoogveengebied ten oosten van Drachten verveend. De dorpen Drachtstercompagnie en Houtgehage zijn ontginningsdorpen die zijn ontstaan tijdens het proces van turfwinning. Uit historisch kaartmateriaal blijkt het plangebied niet eerder te zijn ontgonnen dan tegen het einde van de 20ste eeuw. Derhalve geldt er een lage verwachting voor nederzittingsresten uit de periode late middeleeuwen – nieuwe tijd.

Periode	Verwachting	Verwachte kenmerken vindplaats	Diepteligging sporen
laat-paleolithicum – mesolithicum	hoog	Bewoningssporen, tijdelijke kampementen: vuursteen artefacten, haardkuilen	vanaf maaiveld
neolithicum – vroege middeleeuwen	laag	Nederzetting: cultuurlaag, fragmenten aardewerk, natuursteen, gebruiksvoorwerpen	vanaf maaiveld
late middeleeuwen – nieuwe tijd	laag		vanaf maaiveld

Tabel 2.1: Archeologische verwachting per periode.

Uit het verkennende booronderzoek is gebleken dat de bodem in het plangebied grotendeels is geroerd tot in de C-horizont. Intacte bodemhorizonten van een veldpodzolgrond zijn slechts in één boring aangetroffen. Eventuele resten uit de periode laat-paleolithicum - mesolithicum zullen hierdoor sterk verstoord zijn. De archeologische verwachting kan bijgesteld worden naar laag.

Op grond van de resultaten van het verkennend booronderzoek wordt voor het plangebied **geen** vervolgonderzoek geadviseerd.¹

Met nadruk willen wij de opdrachtgever erop wijzen dat dit advies nog niet betekent dat al bodemverstorende activiteiten of daarop voorbereidende activiteiten kunnen worden ondernomen. De resultaten van dit onderzoek zullen namelijk eerst moeten worden beoordeeld door de bevoegde overheid (gemeente Smallingerland), die vervolgens een besluit neemt.

---

¹ Dit advies wordt door de archeologische adviseur van de gemeente Smallingerland onderschreven (mail d.d.. 30-1-18).

1 Inleiding

1.1 Onderzoekskader

Synthegra B.V. heeft in opdracht van VanWestereenen BV een archeologisch bureauonderzoek en een verkennend booronderzoek (SIKB protocollen 4002 en 4003) uitgevoerd voor een terrein aan De Skieding 1 in Houtigehage (afbeelding 1.1). De aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen ontwikkeling van een bedrijventerrein. De diepte van de toekomstige bodemverstoring is op dit moment onbekend, maar uitgaande van de aanleg van bouwputten voor de bebouwing zal de bodem waarschijnlijk tot in het archeologische niveau worden verstoord, dat in dit gebied vanaf 30 cm beneden maaiveld verwacht kan worden.

Door de graafwerkzaamheden die zullen gaan plaatsvinden, kunnen eventueel aanwezige archeologische waarden verloren gaan. Daarom is op basis van het gemeentelijk beleid, in het kader van een bestemmingsplanprocedure voorafgaand aan de graafwerkzaamheden archeologisch onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 4.0.²

De bevoegde overheid, in deze gemeente Smallingerland, heeft geen specifiek archeologisch beleid vastgesteld. Friese gemeenten maken over het algemeen gebruik van De FAMKE (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra). De FAMKE bestaat uit twee provincie-dekkende advieskaarten, één voor de periode steentijd - bronstijd, en één voor de periode ijzertijd - middeleeuwen.³ Voor deze indeling in twee perioden is gekozen omdat de adviezen aangaande mogelijke vindplaatsen uit de steentijd vaak verschillen van die aangaande mogelijke jongere vindplaatsen. Op de kaart steentijd – bronstijd heeft het plangebied de waarde 'Advies 8', hetgeen betekent dat het binnen een reeds bekende vuursteen vindplaats ligt. Het onderzoek dient zich in de eerste plaats te richten op de vraag in hoeverre de bodemopbouw op de locatie intact is. Dit dient te worden bepaald door middel van een booronderzoek van minimaal 6 boringen per hectare.⁴

De bevoegde overheid, de gemeente Smallingerland, zal de resultaten van het onderzoek toetsen en een besluit nemen.

---

² SIKB 2016.

³ https://www.fryslan.frl/home/kaarten_3208/item/archeologische-kaart-famke_739.html

⁴ Bepaald door mevrouw S. Bruijn, Beleidsmedewerker archeologie Afdeling Stêd en Plattelân provincie Friesland in een schrijven d.d. 28 maart 2017.

1.2 Onderzoeksdoel en vraagstellingen

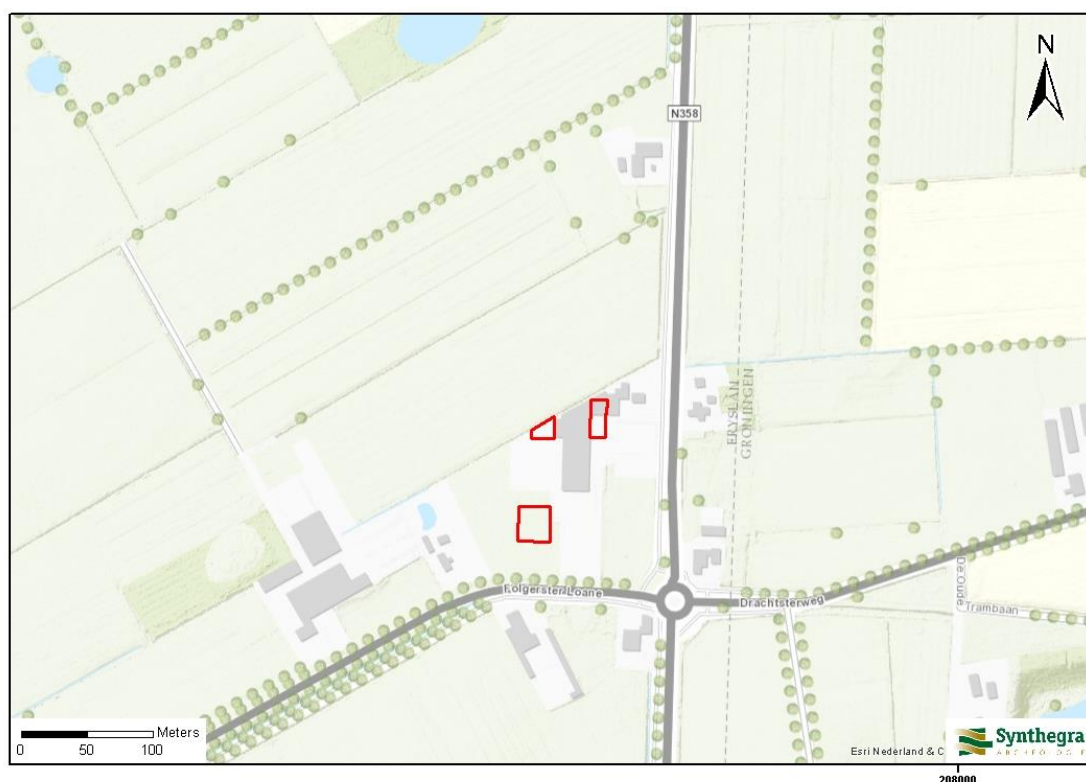
Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting aan de hand van bestaande bronnen over bekende of verwachte landschappelijke, historische en archeologische waarden. Het verkennend booronderzoek heeft tot doel het bepalen van de bodemopbouw.

De volgende onderzoeksvragen zullen worden beantwoord:

- Wat is de opbouw van de ondergrond en is het bodemprofiel nog intact?
- Worden in het onderzoeksgebied archeologische vindplaatsen verwacht?
- Wat is naar verwachting de omvang, ligging, aard en datering hiervan?
- In hoeverre worden eventueel aanwezige archeologische resten bedreigd door de voorgenomen ontwikkeling van het gebied?

1.3 Ligging en huidige situatie plangebied

Het plangebied is circa 5.800 m² groot en ligt aan De Skieding 1 in Houtigehage (afbeelding 1.1). Het plangebied is in gebruik als kalveren verzamel- & exportcentrum. De hoogte van het maaiveld varieert van circa 4,20 tot 4,60 m +NAP (Normaal Amsterdams Peil).⁵

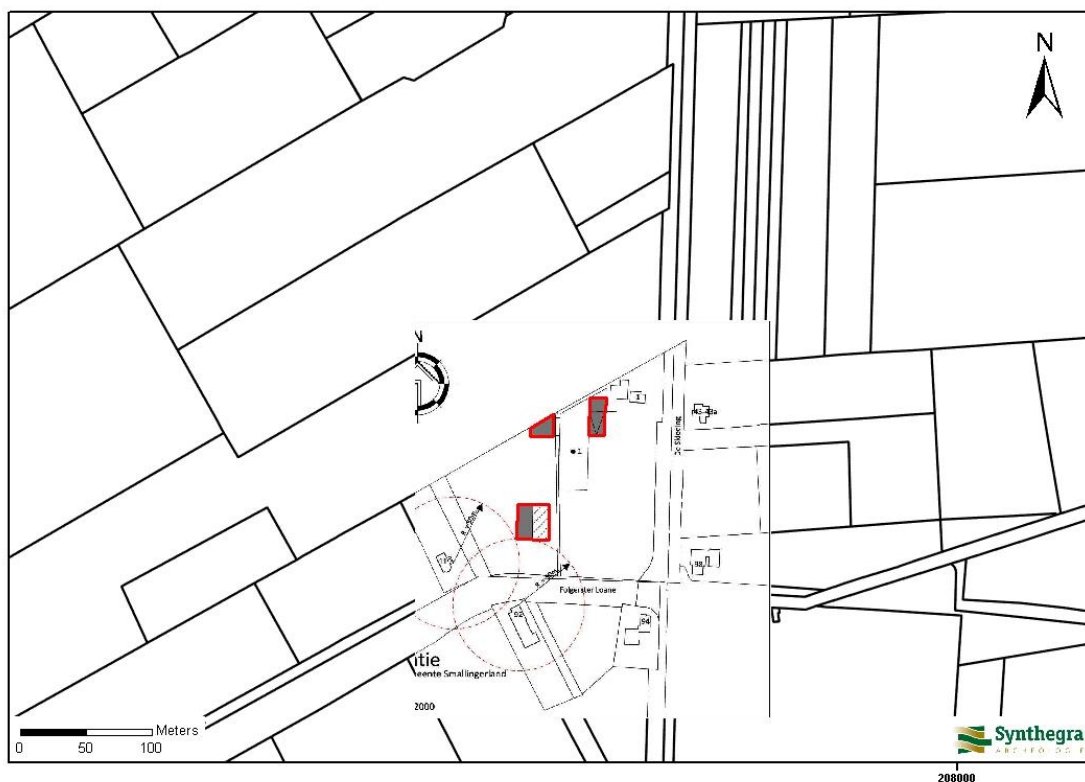
Afbeelding 1.1: Het plangebied op de Topografische Kaart van Nederland 1:25.000 aangegeven met het rode kader (Bron: ESRI Nederland & Community Maps Contributors, 2012).

⁵ Hoogteligging van het plangebied op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) in m NAP geraadpleegd op www.ahn.nl

1.4 Toekomstige situatie plangebied

De aanleiding voor het onderzoek is de geplande ontwikkeling van het bestaande kalveren export- en verzamelcentrum. Er is een mestopslag, laadstraat en spoelunit voorzien. De locatie van de spoelunit ligt nog niet exact vast, daarom is voor dit onderzoek de oppervlakten van de spoelunit vergroot overeenkomstig de aangeduide locatie op afbeelding 1.2.

Afbeelding 1.2: Het inrichtingsplan weergegeven met rood kader, geprojecteerd op de kadasterkaart. De locatie van de spoelplaats (het meest zuidelijk gelegen blokje) ligt nog niet exact vast, daarom zijn de uiterste maten weergegeven (Bron: Opdrachtgever)

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Met behulp van bekende aardkundige, archeologische en historische gegevens is een gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel voor het plangebied opgesteld. De geraadpleegde bronnen zijn opgenomen in de literatuurlijst,.

2.2 Landschapsgenese

Voor het bepalen van de ontstaanswijze van het landschap waarin het plangebied ligt, zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- Geologische Kaart, schaal 1:50.000
- Geomorfologische Kaart, schaal 1:50.000
- Bodemkaart, schaal 1:50.000
- Relevante achtergrondliteratuur

Voor de geologische beschrijving is gebruik gemaakt van de Lithostratigrafische Indeling van de Ondiepe Ondergrond.⁶ Zie voor een overzicht van de geologische en archeologische perioden bijlage 1.

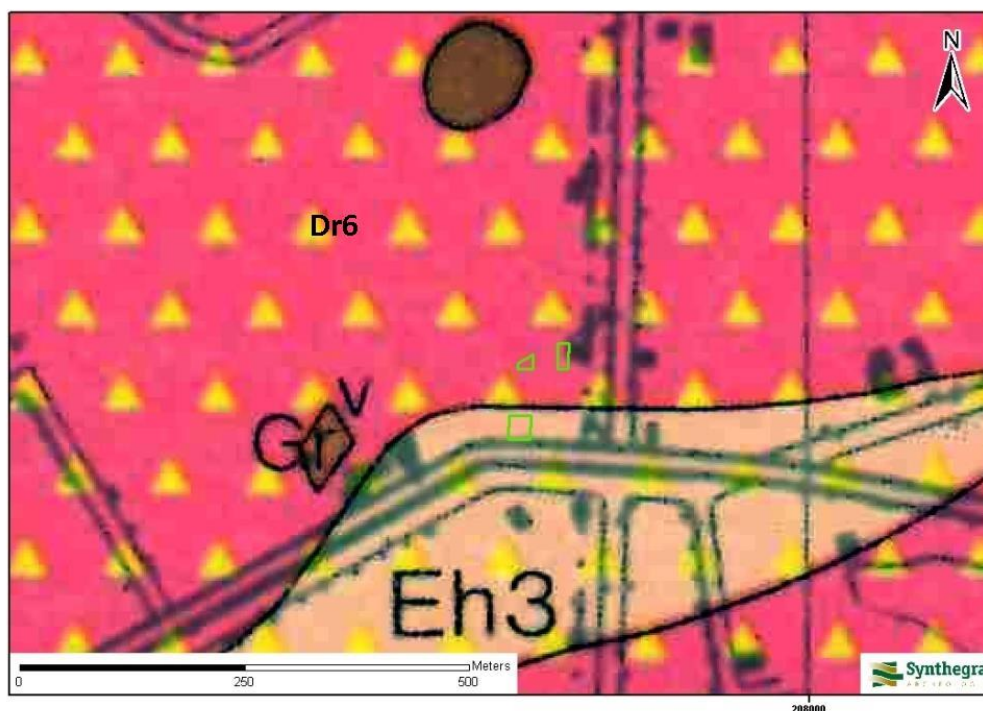
Geologie en geomorfologie

Uit de geologische kaart blijkt dat in het plangebied keileem met een dunne laag dekzand voorkomt (zie afbeelding 2.1, code Dr6 en gele driehoekjes). Het keileem is afgezet in de voorlaatste ijstijd, het Saalien (circa 150.000 jaar geleden) en het dekzand is afgezet in de laatste ijstijd, het Weichselien (circa 115.000 – 11.755 jaar geleden). In het zuidelijk deel van het plangebied komt het eolische laagpakket van Drachten voor, welke vergelijkbaar is met de dekzanden van de Formatie van Boxtel. Het keileem bleef achter toen aan het einde van het Saalien het landijs smolt. De keileem is een grondmorene-afzetting die bestaat uit een compacte gemengde laag leem met zand, stenen en keien die de gletsjer had meegevoerd (Formatie van Drenthe, Laagpakket van Gieten, afbeelding 2.1).

Volgens de geomorfologische kaart ligt het plangebied in een zone waar welvingen in grondmorene samen met een zwak golvend zanddek het reliëf bepalen (afbeelding 2.2, code 3L2). Het 1 tot 2 m (soms meer dan 10 m) dikke keileempakket heeft een grote invloed op de grondwaterstanden in het noordelijke zandgebied; door de ondoorlatendheid zijn de grondwaterstanden relatief hoog.

---

⁶ De Mulder *et al.* 2003 en via www.dinoloket.nl: Dinoloket, Standaarden, Lithostratigrafische Nomenclator van de Ondiepe Ondergrond.

Legenda

Eh3: formatie v Drachten: eolische periglaciaal afzettingen

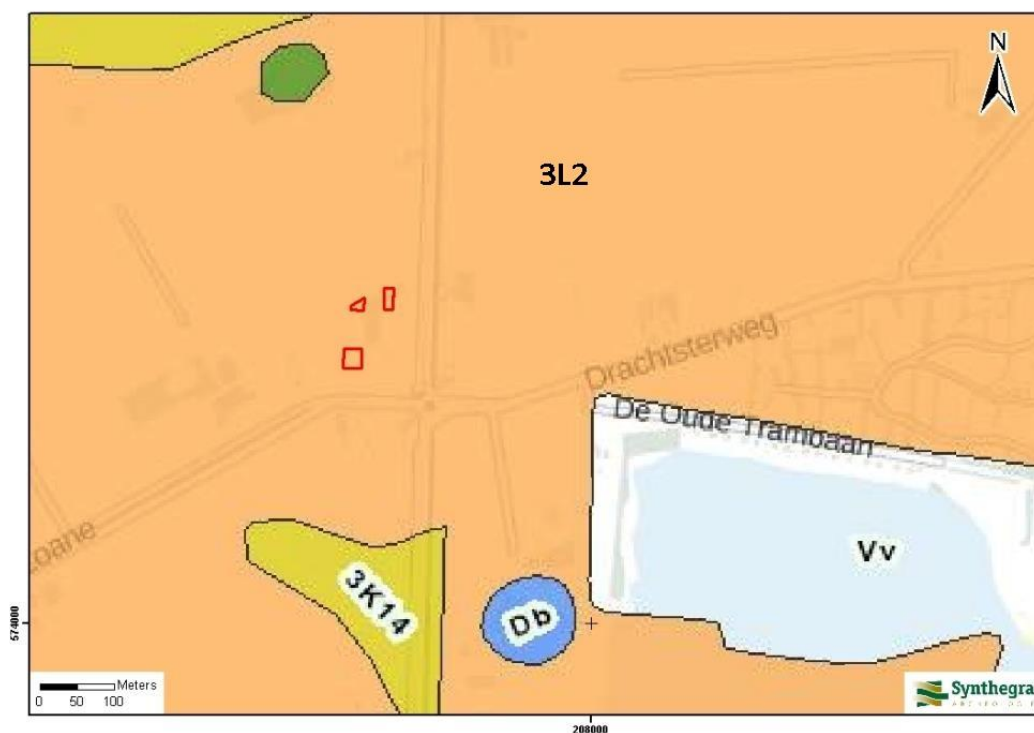
Dr6: Formatie van Drenthe: grondmorene

Gele driehoeken geven dekzand weer

Afbeelding 2.1: Ligging van het plangebied op de Geologische kaart van Nederland 1:50.000, aangegeven met het groene kader (Bron: SIKB).

Tijdens de laatste ijstijd, het Weichselien, werd het opnieuw zeer koud, maar het landijs bereikte Nederland niet. In de koudste en droogste perioden van het Weichselien, met name in het Laat-Pleniglaciaal (circa 26.000 – 15.700 jaar geleden) en Laat-Glaciaal (circa 15.700 – 11.755 jaar geleden), is de vegetatie vrijwel verdwenen, waardoor op grote schaal verstuiving is opgetreden. Hierbij is dekzand afgezet. Dit (vaak lemige) zand is kalkloos, fijnkorrelig (150 – 210 µm), goed afgerond, goed gesorteerd en arm aan grind en wordt tot het Laagpakket van Wierden van de Formatie van Boxtel gerekend. Het reliëf van de dekzanden wordt gekenmerkt door vlaktes, depressies en dekzandkopjes, dekzandplateaus, afgewisseld met langgerekte ruggen. Op de hoogtekaart van Nederland (ontleend aan het Actueel Hoogtebestand Nederland) is te zien dat het plangebied op de rand van een ronde verhoging ligt, weergegeven in oranjegele kleuren, wat een relatief hoge ligging aangeeft. De omgeving is aangegeven met blauwe tot gele kleuren wat een lager ligging aangeeft. Mogelijk is het plangebied verhoogd met opgebrachte grond bij de bouw van het bedrijf.

Het Holoceen was in dit gebied vooral een periode van veenvorming. Laagveen kon zich ontwikkelen in de beekdalen (Formatie van Singraven) terwijl hoogveen bijna 40% van het gebied besloeg. Het hoogveen is thans grotendeels verdwenen.

Legenda

3L2: grondmorene

3K14 dekzandrug

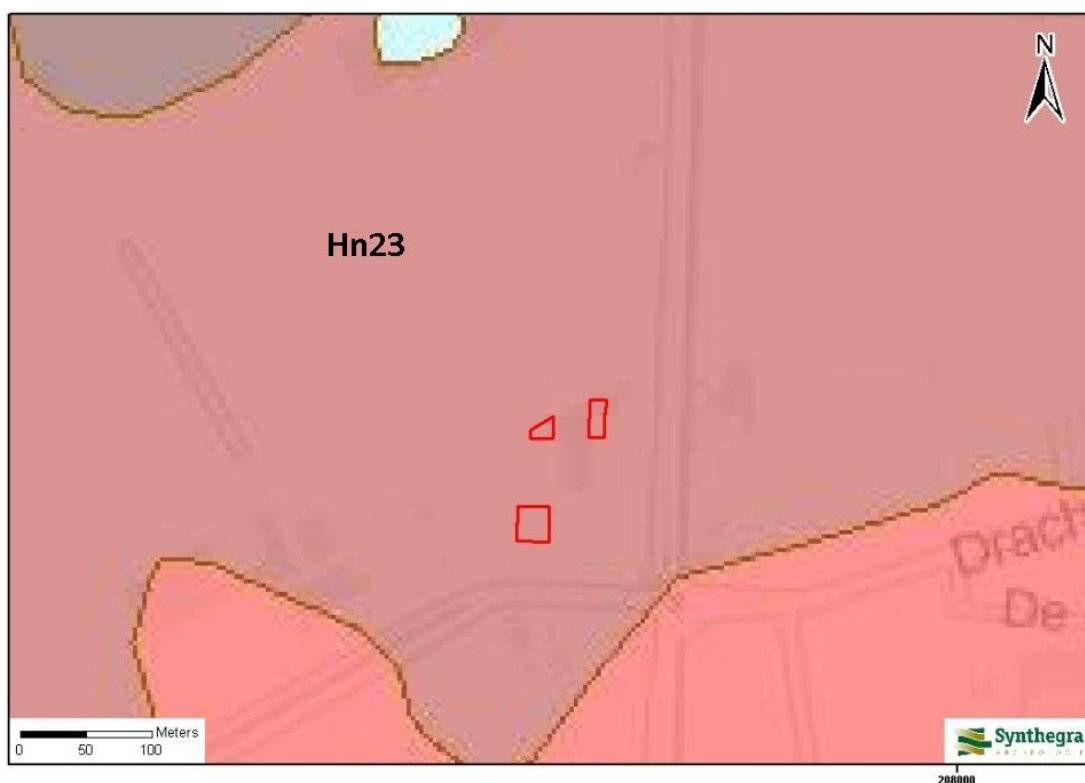
Afbeelding 2.2: Ligging van het plangebied op de Geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000, aangegeven met het rode kader (Bron: Zoeken@RCE).

Afbeelding 2.3: Ligging van het plangebied op het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN), aangegeven met het rode kader (Bron: www.ahn.nl). Rood is relatief hooggelegen, blauw relatief laag.

Bodem

Het plangebied ligt in een zone met veldpodzolgronden bestaande uit lemig fijn zand (Code Hn23). Deze gronden komen voor in grote aaneengesloten gebieden waar ouder dekzand aan het oppervlak ligt. De bovengrond is veelal homogeen zwart, matig of zeer humeus en 20 à 25 cm dik. De B-horizont is veelal bruin tot donkerbruin van kleur en humus arm. Deze horizont is dikker en beter ontwikkeld in leemarme gronden. De overgang tussen A en B is geleidelijk. Plaatselijk is de B-horizont gelaagd en bevat hoge leemgehalten. De keileem begint vaak ondieper dan 120 cm. Op de overgang ligt een keienvloertje of een laagje keizand. Ten noordwesten van Marum is de keileem dikwijls minder dan 50 cm dik en rust op de Formatie van Drachten⁷. Mogelijk is dit ook het geval in het zuiden van het plangebied.

Legenda

Hn23: veldpodzolgronden, lemig fijn zand

Afbeelding 2.4: Ligging van het plangebied op de Bodemkaart van Nederland 1:50.000, aangegeven met het rode kader (Bron: Zoeken@RCE).

⁷ Stichting Bodem kartering 1971

2.3 Archeologische waarden in en rondom het plangebied

In deze paragraaf wordt gekeken of binnen en rond het plangebied archeologische en/of ondergrondse bouwhistorische waarden bekend zijn. Hiervoor zijn de volgende bronnen binnen de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) geraadpleegd:

- Archeologisch Informatie Systeem (ARCHIS III)

Daarnaast zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE)⁸
- Cultuurhistorische kaart Fryslân (CHK2)
- gegevens van amateur archeologen

De bevoegde overheid, de gemeente Smallingerland, heeft geen archeologische verwachtingskaart. Friese gemeenten maken over het algemeen gebruik van de FAMKE (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra). Op de kaart steentijd – bronstijd heeft het plangebied de waarde 'Advies 8', hetgeen betekent dat het binnen een reeds bekende vuursteen vindplaats ligt. Volgens het bestemmingsplan geldt voor het plangebied een dubbelbestemming Waarde-Archeologisch/Cultuurhistorisch waardevol gebied 1. Dit betekent dat voor grondwerkzaamheden over een oppervlakte vanaf 50 m² en dieper dan 30 cm archeologisch onderzoek uitgevoerd dient te worden.

Afbeelding 2.5: Ligging van het plangebied op de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra aangegeven met het rode kader (Bron: Provincie Friesland).

⁸ https://www.fryslan.frl/home/kaarten_3208/item/archeologische-kaart-famke_739.html

Uit de Cultuurhistorische kaart Fryslân blijkt dat de Folgerster loane ooit dienst heeft gedaan als treinspoor (1950).

Uit de archieven en ARCHIS III van de RCE blijkt dat binnen het plangebied geen archeologische monumenten, waarnemingen en onderzoeksmeldingen aanwezig zijn (bijlage 2). Uit de directe omgeving (binnen een straal van 500 m) is één monument en zijn twee onderzoeksmeldingen bekend.

Monumentnummer 7838:

Ongeveer 400 meter ten noordwesten van het plangebied ligt het monument met toponiem 'Hillemagreppel'. Het gaat om een terrein met sporen van bewoning (Laat Paleolithicum-Mesolithicum). Het betreft een dekzandrug waar vuurstenen artefacten zijn gevonden. Uit het booronderzoek bleek dat het podzolprofiel intact is.

Onderzoeksmelding 66238:

Bureauonderzoek i.v.m. actualisatie bestemmingsplan zandwinnings- en recreatieplas Strandheem. Advies: deels aanhouden verwachting van beleidskaart, deels geen dubbelbestemming archeologie nodig.

Zaakidentificatie 3998675100:

Is een archeologisch bureauonderzoek ten oosten van het plangebied. Op basis van het bureauonderzoek is besloten geen vervolgonderzoek uit te voeren: *'Binnen het bestaande erf is de kans op intacte archeologische resten uit de steentijd klein. Het plangebied ligt daarbuiten. Het plangebied ligt op een iets lager deel van de glaciale rug. Ook is bij het plangebied geen pingoruïne of ander natuurlijk water aanwezig. Hierdoor zal het plangebied minder aantrekkelijk voor bewoning zijn geweest dan in de zeer nabije omgeving gelegen locaties. Binnen het plangebied is de kans op archeologische resten uit de steentijd daardoor tamelijk klein. Archeologisch vervolgonderzoek is daarom niet noodzakelijk.'*

De lokale amateurarcheoloog (de heer Klaas J. Bekkema) is via email benaderd en heeft op de vraag of bij hem nog informatie uit het plangebied bekend is (die niet bij de RCE is gemeld) geantwoord dat hem geen informatie bekend is. Hij is van mening dat de vondstlocaties, welke niet zijn vermeld in ARCHIS, zogenaamde Siebinga locaties zijn.

Volgens het NAD in Nuis betreft een van de vondsten identificatienummer 'FM 1983-VI-10' van het Fries museum. Het betreft de vondst van een Flint-Rechteckbeil, vlak ten zuidwesten van kruispunt 'De Skieding/Folgersterloane. Deze is gedateerd op het midden neolithicum.

Ook de provinciaal archeoloog (de heer Gilles de Langen) is benaderd met de vraag of hij meer weet over de vuursteenvindplaats in de omgeving van het plangebied. Hij heeft tot op heden niet geantwoord.

2.4 Historische ontwikkeling

Voor de historische ontwikkeling is historisch kaartmateriaal en relevante achtergrondliteratuur geraadpleegd, dat in onderstaande paragraaf is weergegeven.

Het plangebied maakte volgens de kaart van Schotanus à Sterringa uit 1718⁹ deel uit van de Folgervenen. Ontginningslandschappen zijn te herkennen aan langgerekte percelen vormden zich vanuit Drachten in de richting (oosten) van het plangebied. Dit is ook af te leiden aan de dorpsnaam 'Houtigehage', hetgeen 'met hout begroeide smalle stroken land tussen de verveningen' betekent¹⁰. De naam Smallerland lijkt ook herleidbaar naar de langgerekte percelen.

Op het minuutplan uit het begin van de 19^e eeuw (afbeelding 2.6)¹¹ is het plangebied nog onbebouwd. Uit de gegevens van de Oorspronkelijke Aanwijzende Tafels (OAT)¹² behorende bij het minuutplan blijkt dat het plangebied bestond uit heide, gelegen in de buurt van de waterweg 'De Verste Wijk', welke ongeveer doorloopt tot het plangebied. Op de kaart van ca. 1868 (afbeelding 2.7) ligt het plangebied langs een weg (Folgersterloane) en is het nog niet ontgonnen. De ontginning lijkt gestopt bij het stoppen van de waterweg ten zuidwesten van het plangebied. Ook op de kaart van ca. 1926 (afbeelding 2.8) is het plangebied nog niet ontgonnen. In 1950 (afbeelding 2.9) is het plangebied deels in gebruik als bouwland en nog deels als heide, terwijl het in 1975 (afbeelding 2.10) compleet is ontgonnen.

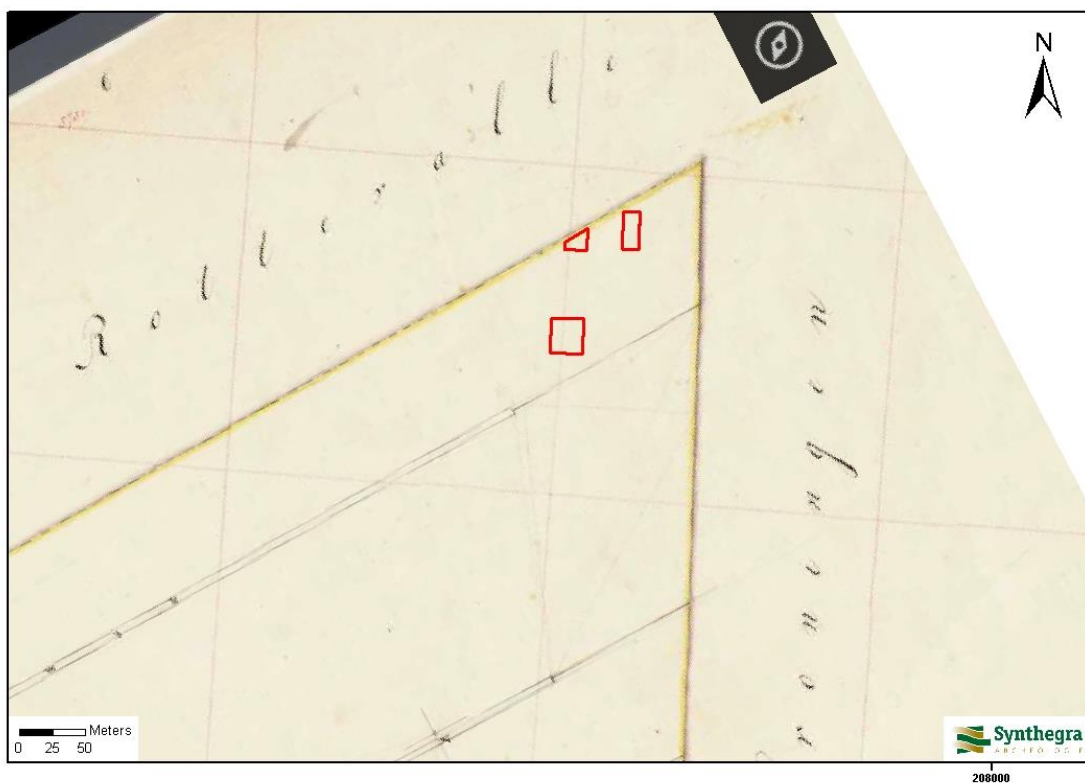
⁹ <http://www.frieslandopdekaart.nl/kaarten/googlemaps/26/>

¹⁰ Berkel & Samplonius, 2006

¹¹ Gemeente Drachten, sectie B, blad 03. Minuutplannen zijn de oorspronkelijke kadastrale kaarten die zijn vervaardigd vanaf 1811 en 1812 in navolging van de Fransen o.l.v. Napoleon Bonaparte. Het zijn grondbeschrijvingen (kadasters) van de gemeenten met hierop aangegeven de percelen, perceelnummers en gebouwen.

¹² OAT = Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel. Dit is een register uit 1832 waarin diverse gegevens in vermeld staan die betrekking hebben op de betreffende percelen, zoals de eigenaar, beroep en woonplaats, alsmede het grondgebruik en de oppervlakte.

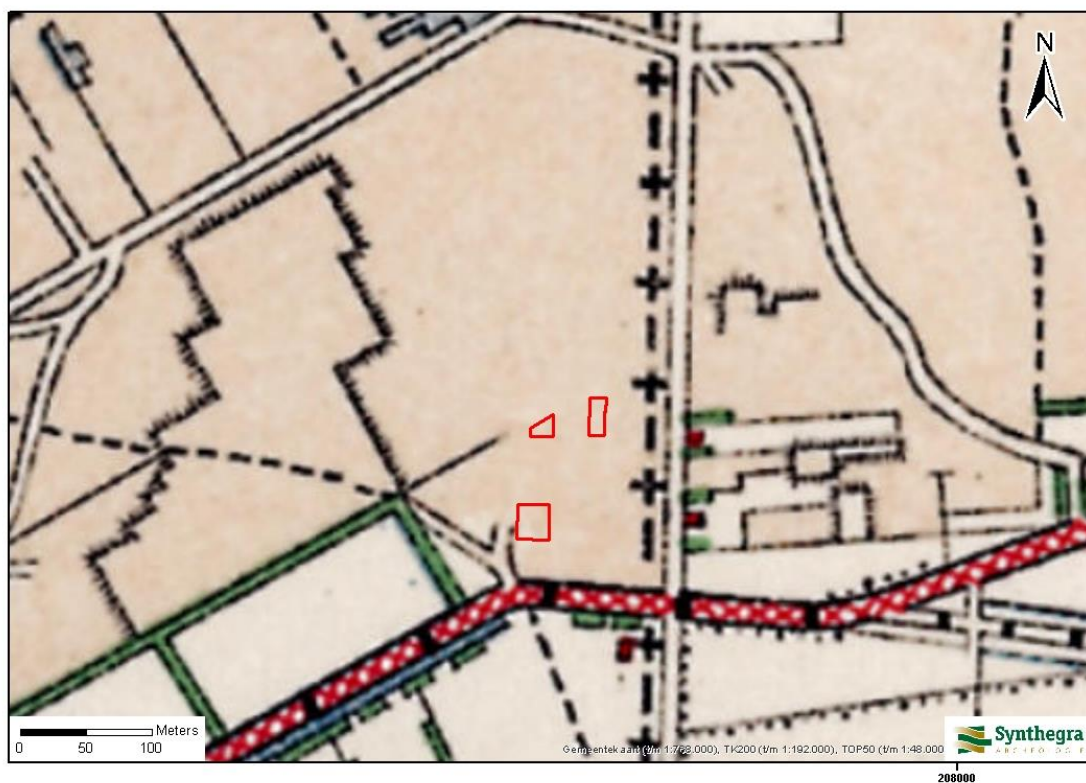

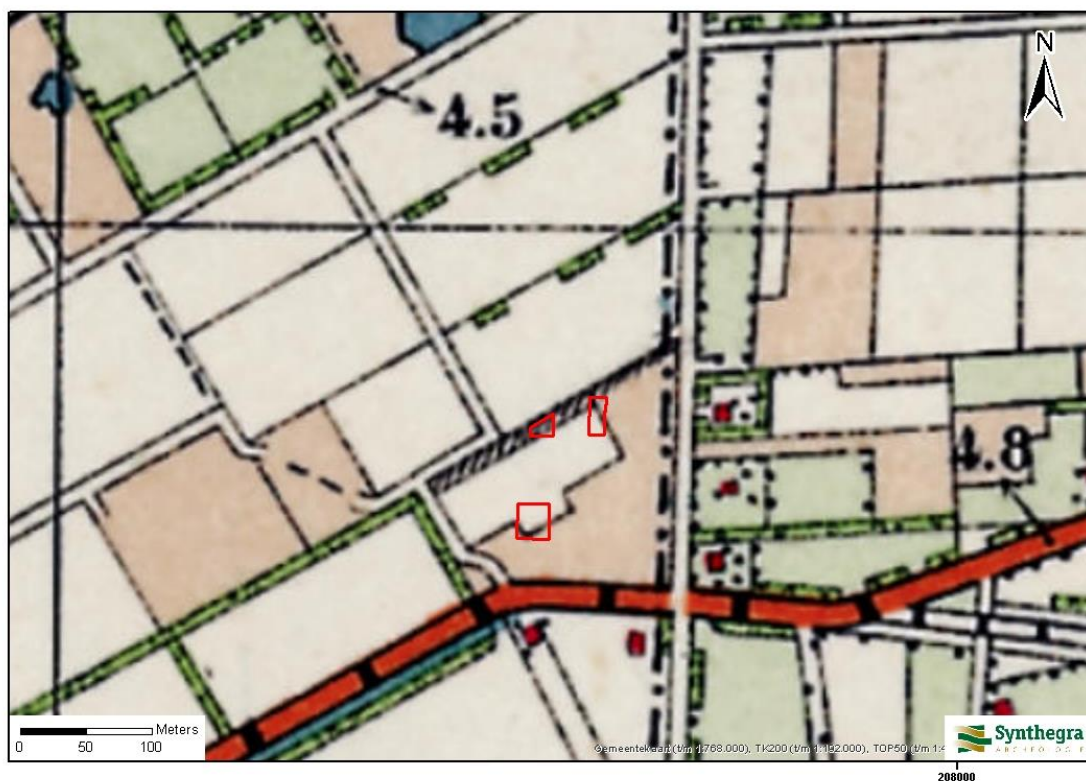
Afbeelding 2.6: Ligging van het plangebied op het minuutplan uit het begin van de 19^e eeuw, aangegeven met het rode kader (Bron: <http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl>).

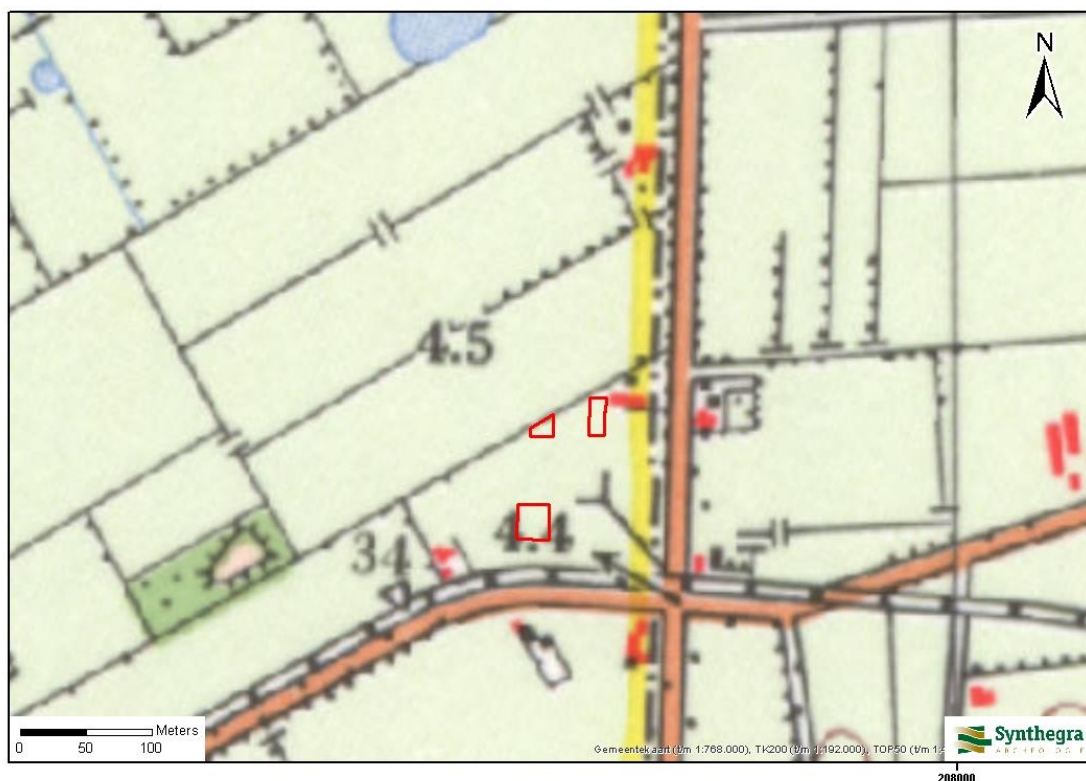
Afbeelding 2.7: Ligging van het plangebied op de kaart uit circa 1868, aangegeven met het rode kader (Bron: ArcGIS online, 2017).

Afbeelding 2.8: Ligging van het plangebied op de kaart uit 1926, aangegeven met het rode kader (Bron: ArcGIS online, 2017).

Afbeelding 2.9: Ligging van het plangebied op de kaart uit circa 1950, aangegeven met het rode kader (Bron: ArcGIS online, 2017).

Afbeelding 2.10: Ligging van het plangebied op de kaart uit circa 1975, aangegeven met het rode kader (Bron: ArcGIS online, 2017).

Bodemverstoring

Binnen het plangebied zijn geen bodemverontreinigingen, saneringen of ondergrondse olietanks, benzinepompinstallaties en dergelijke bekend waardoor archeologische resten mogelijk verloren zijn gegaan.¹³

¹³ www.bodemloket.nl

2.5 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op basis van bovenstaand bureauonderzoek is voor het plangebied een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld, waarvan de essentie is weergegeven in tabel 2.1.

Op de kaart steentijd – bronstijd van de FAMKE (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra) ligt het plangebied op de waarde 'Advies 8', hetgeen betekent dat het binnen een reeds bekende vuursteen vindplaats ligt.

Het plangebied ligt op een grondmorene bestaande uit materiaal geërodeerd door gletsjers en is vervolgens bedekt met dekzand. Gezien de ouderdom van de te verwachte afzettingen kunnen in het plangebied vindplaatsen aanwezig zijn van het laat-paleolithicum tot en met de nieuwe tijd.

Uit de bekende archeologische waarden blijkt dat het gebied waarin de onderzoekslocatie ligt een lange bewoningsgeschiedenis heeft. In de nabije omgeving van de onderzoekslocaties zijn archeologische waarden vanaf het laat paleolithicum-mesolithicum aanwezig. Het dekzandgebied was voorafgaand aan de veengroei, die in de loop van het neolithicum begon, in gebruik door mobiele groepen jager-verzamelaars. Deze vestigden zich korte tijd op strategische locaties in het landschap, bijvoorbeeld op dekzandruggen. In de loop van het neolithicum groeide het veengebied uit tot een veengebied van grote omvang. De hogere locaties kwamen geïsoleerd te liggen en het gebied raakte ongeschikt voor permanente bewoning. Sporen van nederzettingen en grafvelden uit de periode bronstijd tot en met de vroege middeleeuwen ontbreken in dit gebied. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat het veen grotendeels afgegraven is, waarbij eventuele resten uit de genoemde perioden eveneens zijn verwijderd.

In de late middeleeuwen werd het veengebied weer bewoond. In deze periode was sprake van een wat warmer klimaat dan tegenwoordig, waardoor het veengebied mogelijk beter begaanbaar werd. Men bereikte het veengebied via de natuurlijke veenstroompjes de Lits bij Rottevalle en de Drait bij Drachten. Langs deze riviertjes ontstonden ook de historische kernen. Vanaf de riviertjes werd het veen ontgonnen en in cultuur gebracht. Hierbij ontstonden de koopveengronden. Vanaf de 16e eeuw na Chr. groeide de vraag naar turf uit Friesland vanuit de Hollandse steden sterk omdat de veenvoorraad in die streken uitgeput raakte. Vanaf deze periode nam de turfwinning een grote vlucht. In twee eeuwen tijd werd het gehele hoogveengebied ten oosten van Drachten ontveend. De dorpen Drachtstercompagnie en Houtigehage zijn ontginningsdorpen die zijn ontstaan tijdens het proces van turfwinning. Echter blijkt (uit historisch kaartmateriaal) het plangebied niet te zijn ontgonnen tot het eind van de 20ste eeuw. Daarom geldt er een lage verwachting voor nederzettingenresten uit de periode late middeleeuwen – nieuwe tijd.

Periode	Verwachting	Verwachte kenmerken vindplaats	Diepteligging sporen
laat-paleolithicum – mesolithicum	hoog	Bewoningssporen, tijdelijke kampementen: vuursteen artefacten, haardkuilen	vanaf maaiveld
neolithicum – vroege middeleeuwen	laag	Nederzetting: cultuurlaag, fragmenten aardewerk, natuursteen, gebruiksvoorwerpen	vanaf maaiveld
late middeleeuwen – nieuwe tijd	laag		vanaf maaiveld

Tabel 2.1: Archeologische verwachting per periode.

3 Conclusies en aanbevelingen

3.1 Inleiding

Het doel van het archeologisch bureauonderzoek was het controleren en aanscherpen van de gespecificeerde archeologische verwachting uit de FAMKE. Voor het plangebied geldt een hoge verwachting voor vuursteenvindplaatsen uit het laat-paleolithicum en mesolithicum.

3.2 Conclusies / beantwoording onderzoeksvragen

- Wat is de opbouw van de ondergrond en het verwachte bodemtype?*

Het plangebied ligt in een zone met veldpodzolgronden bestaande uit lemig fijn zand (Code Hn23). Deze gronden komen voor in grote aaneengesloten gebieden waar ouder dekzand aan het oppervlak ligt. De keileem begint vaak ondieper dan 120cm. Op de overgang ligt een keienvloertje of een laagje keizand. Ten noordwesten van Marum is de keileem dikwijls minder dan 50 cm dik en rust op de Formatie van Drachten. Mogelijk is dit ook het geval in het zuiden van het plangebied.
- Worden archeologische vindplaatsen in het onderzoeksgebied verwacht?*

Er worden vindplaatsen verwacht uit de periode laat paleolithicum – neolithicum. Dit heeft met name te maken met bekende vindplaatsen in de buurt en de late ontginning van het plangebied.
- Wat is naar verwachting de omvang, ligging, aard en datering hiervan?*

Uit de periode paleolithicum tot en met het laat-neolithicum worden vondstcomplexen verwacht die een weerslag vormen van een mobiele leefwijze: tijdelijk bewoonde nederzettingen ('kampjes') met verschillende functies, vuursteenconcentraties en haardkuilen. Vuursteenvindplaatsen en kampjes hebben een oppervlakte van ongeveer 50 tot 2000 m². Rituele depots betreffen meestal puntlocaties (kleiner dan 5 m²). Vondplaatsen worden verwacht in de top van het dekzand, dus vanaf maaiveld.
- In hoeverre worden eventueel aanwezige archeologische resten bedreigd door de voorgenomen ontwikkeling van het gebied?*

Bij ingrepen vanaf maaiveld worden eventueel aanwezige archeologische resten bedreigd.

3.3 Aanbevelingen

Op grond van de resultaten van het onderzoek wordt voor het plangebied een vervolgonderzoek geadviseerd.

Op basis van het verwachtingsmodel uit het bureauonderzoek wordt een verkennend booronderzoek met een boordichtheid van ten minste 6 boringen per hectare aanbevolen. Hiermee is het onderzoek verkennend voor zowel vuursteenvindplaatsen uit de steentijd als voor nederzettingsresten uit de latere perioden. Aangezien het deel van het plangebied waar bodemingrepen plaats vinden uit drie deellocaties bestaat, zullen in totaal 6 boringen worden gezet, twee per deellocatie.

Voor zover de terreinomstandigheden (bebouwing, verhardingen, begroeiing etc.) het toelaten, zullen de boringen zo gelijkmatig mogelijk over de deelgebieden worden verdeeld. De exacte boorlocaties zullen worden ingemeten met een DGPS.

Er wordt geadviseerd te boren met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm. De boringen worden uitgevoerd tot minimaal 25 cm in de C-horizont. Het opgeboorde sediment zal worden geïnspecteerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren. De boringen worden lithologisch beschreven conform de NEN 5104¹⁴ en bodemkundig¹⁵ geïnterpreteerd.

Met nadruk willen wij de opdrachtgever erop wijzen dat dit advies nog niet betekent dat al bodemversturende activiteiten of daarop voorbereidende activiteiten kunnen worden ondernomen. De resultaten van dit onderzoek zullen namelijk eerst moeten worden beoordeeld door de bevoegde overheid (gemeente Smallingerland), die vervolgens een besluit neemt.

Er is geprobeerd een zo gefundeerd mogelijk advies te geven op grond van de gebruikte onderzoeksmethoden. De aanwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig worden uitgesloten. SyntheGra wil de opdrachtgever er daarom op wijzen dat, indien tijdens de werkzaamheden een (mogelijke) archeologische vondst wordt gedaan dan geldt de wettelijke meldingsplicht, zoals omschreven in artikel 5.10 van de Erfgoedwet. Uit praktisch oogpunt kan een dergelijke toevalsvondst bij de gemeente worden gemeld.

---

¹⁴ Nederlands Normalisatie-instituut 1989.

¹⁵ De Bakker en Schelling 1989.

4 Inventariserend Veldonderzoek

4.1 Inleiding

Naar aanleiding van de resultaten uit het bovenstaande bureauonderzoek is een inventariserend veldonderzoek door middel van een verkennend booronderzoek uitgevoerd.

4.2 Onderzoeksvragen

Het verkennend booronderzoek dient antwoord te geven op de volgende onderzoeksvragen.:

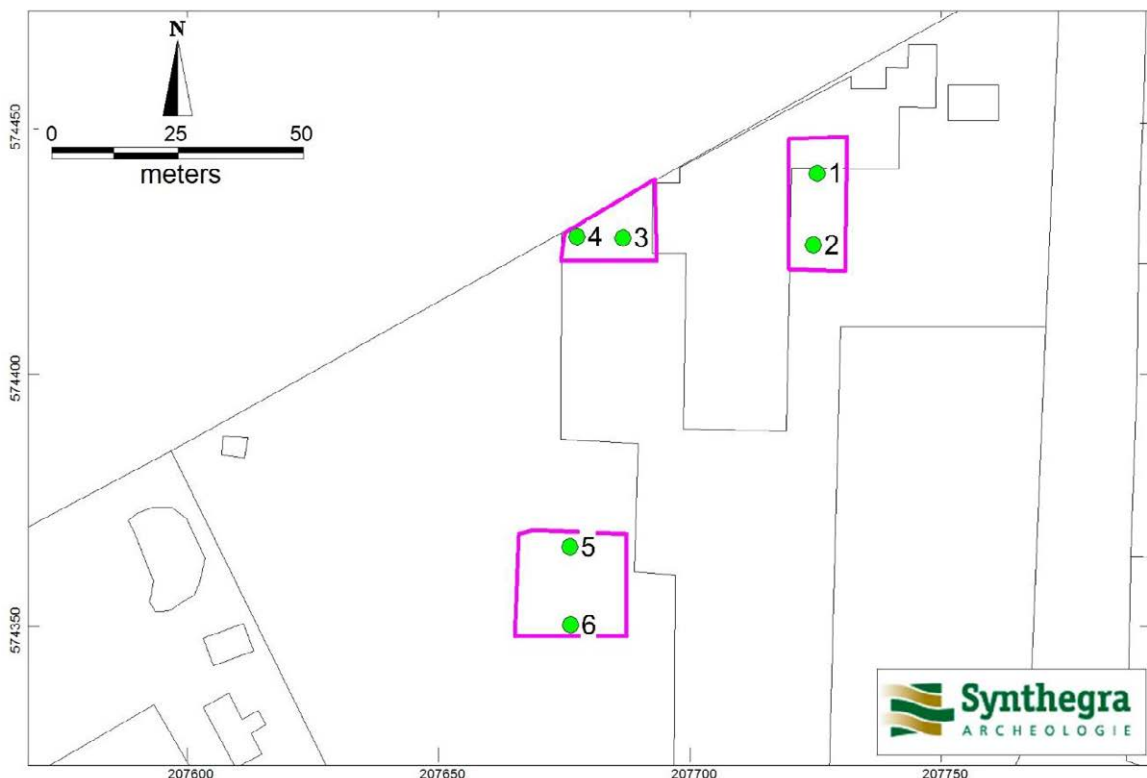
- Wat is de bodemopbouw en komt deze overeen met de verwachting uit het bureauonderzoek?
- Is de bodemopbouw nog intact en zijn er nog bodemlagen aanwezig waarin zich archeologische resten kunnen bevinden?
- Zo ja? Wat is de diepteligging en horizontale spreiding van deze laag of lagen?
- Worden archeologische bedreigd door de voorgenomen ingrepen?
- Is archeologisch vervolgonderzoek nodig en zo ja welk type?

4.3 Methode

Er zijn verdeeld over de drie locaties zes grondboringen uitgevoerd. De boringen zijn uitgevoerd op de drie locaties waar daadwerkelijk ingrepen voorzien zijn. Boringen 1 en 2 zijn uitgevoerd ter plaatse van een klinkerverharding (zie foto op het voorblad). Boringen 3 en 4 zijn uitgevoerd ten westen van de bebouwing in een, ten tijde van de uitvoer, drassig stuk land met opgebrachte grond. Boringen 5 en 6 zijn uitgevoerd in een weide ten zuidenwesten van de bebouwing. De exacte boorlocaties zijn ingemeten met een DPGS tot op circa 1 meter nauwkeurig.

Er is geboord met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm. De boringen zijn uitgevoerd tot minimaal 25 cm in de C-horizont. Het opgeboorde sediment is verbrokkeld, versneden en geïnspecteerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

De locaties van de boringen zijn weergegeven in afbeelding 3.1. De boorprofielen zijn opgenomen in bijlage 3.

Afbeelding 3.1: Boorpuntenkaart (Bron: Achtergrondkaart Kadaster 2012).

4.2 Beschrijving en interpretatie van de boorgegevens

In boringen 1 en 2 is onder een klinkerbestrating en het daarbij behorende bestratingszand een restant van de voormalige bouwvoor aangetroffen. Onder de voormalige bouwvoor is een 15 cm dikke geroerde bodemlaag aanwezig. De verstoring is waarschijnlijk een gevolg van dieploegen. De C-horizont bestaat uit dekzand in boring 1 en keizand in boring 2.

De bodem In de boringen 3 en 4 is tot 80 respectievelijk 110 cm-mv geroerd tot in de C-horizont. In beide boringen bestaat de C-horizont uit dekzand.

In boring 5 is tot 25 cm-mv een opgebrachte grondlaag aanwezig op een 20 cm dikke humeuze laag, die geïnterpreteerd is als de oude bouwvoor. Onder deze oude bouwvoor zijn in een geroerde laag grijze uitgelogde zandkorrels te herkennen als restant van een voormalige uitspoelingslaag (E-horizont). Tussen 55 en 70 cm-mv is een inspoelingslaag (Bh-horizont) aangetroffen die middels een dunne BC-horizont overgaat in een C-horizont in keizand.

In boring 6 is de bodem tot 80 cm-mv verstoord en gaat dan abrupt over in een C-horizont in dekzand.

Samengevat kan gesteld worden dat de bodem in het plangebied aanzienlijk is geroerd.

4.3 Archeologische indicatoren

Bij de controle van het opgeboorde bodemmateriaal zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats.

4.4 Archeologische interpretatie

Uit de boringen blijkt dat de bodem in het gebied grotendeels is verstoord. Eventueel aanwezige vuursteenvindplaatsen zijn daarmee grotendeels verloren gegaan. De hoge verwachting voor vuursteenvindplaatsen kan daarom naar laag worden bijgesteld.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Inleiding

Het doel van het verkennend booronderzoek was het bepalen van de van de bodemopbouw en het vaststellen van de aan- of afwezigheid van archeologisch kansrijke bodemlagen binnen het plangebied. Hiertoe zijn de onderstaande onderzoeksvragen gesteld.

5.2 Beantwoording onderzoeksvragen

- *Wat is de bodemopbouw en komt deze overeen met de verwachting uit het bureauonderzoek?*
Uit het verkennend booronderzoek is gebleken dat bodemlagen behorende bij een natuurlijke podzolgrond, zoals op basis van het bureauonderzoek verwacht werden, binnen het plangebied slechts zijn aangetroffen in boring 5. In de overige boringen zijn alle bodemhorizonten gelegen boven de C-horizont door grondbewerking (boringen 1, 2 en 6) of andere ingravingen (boringen 3 en 4) verdwenen.
- *Is de bodemopbouw nog intact en/of zijn er nog lagen aanwezig waar archeologische resten in aanwezig kunnen zijn?*
De bodem in het plangebied is sterk aangetast en er worden geen archeologische resten meer in het plangebied verwacht.
- *Zo ja? Wat is de diepteligging en horizontale spreiding van deze laag of lagen?*
In het plangebied worden geen archeologische resten meer verwacht.
- *Worden archeologische bedreigd door de voorgenomen ingrepen?*
Nee, er worden geen archeologische resten verwacht dus deze worden ook niet bedreigd.
- *Is archeologisch vervolgonderzoek nodig en zo ja welk type?*
Een archeologisch vervolgonderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

5.3 Conclusie

De hoge archeologische verwachting uit het bureauonderzoek voor vuursteenvindplaatsen kan op grond van de resultaten van het veldonderzoek naar laag worden bijgesteld.

5.4 Aanbevelingen

Op grond van de resultaten van het onderzoek wordt voor het plangebied geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Met nadruk willen wij de opdrachtgever erop wijzen dat dit advies nog niet betekent dat al bodemverstorende activiteiten of daarop voorbereidende activiteiten kunnen worden ondernomen. De resultaten van dit onderzoek zullen namelijk eerst moeten worden beoordeeld door de bevoegde overheid (gemeente Smallingerland), die vervolgens een besluit neemt.

Er is geprobeerd een zo gefundeerd mogelijk advies te geven op grond van de gebruikte onderzoeksmethoden. De aanwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig worden uitgesloten. Synthebra B.V. wil de opdrachtgever er daarom op wijzen dat, indien tijdens de werkzaamheden een (mogelijke) archeologische vondst wordt gedaan dan geldt de wettelijke meldingsplicht, zoals omschreven in artikel 5.10 van de Erfgoedwet. Uit praktisch oogpunt kan een dergelijke toevalsvondst bij de gemeente worden gemeld.

Literatuur en kaarten

Literatuur

Bakker, H. de en J. Schelling, 1989: *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland, de hogere niveaus*. Staring Centrum, Wageningen.

Berkel, G. van, en K. Samplonius, 2006: *Nederlandse plaatsnamen. Herkomst en Historie*. Prisma, Utrecht.

Mulder, E.F.J. de, M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff en T.E. Wong, 2003: *De ondergrond van Nederland*. Wolters-Noordhoff, Groningen/Houten

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989: *NEN 5104 Geotechniek - Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, 2006: *Leidraad inventariserend veldonderzoek; Deel: karterend booronderzoek (aanvulling op de KNA 3.1)*. SIKB, Gouda.

Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, 2016: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.0*. SIKB, Gouda.

Stichting voor Bodemkartering, 1971: *Bodemkaart van Nederland schaal 1:50.000, toelichting bij de kaartbladen 11E*, Wageningen.

Kaarten

ArcGIS online, via ArcMap, 2017

ESRI Nederland & Community Maps Contributors, 2012

Stichting voor Bodemkartering en Rijks Geologische Dienst, 1986: *Geologische kaart van Nederland schaal 1:50.000, blad 11E Heerenveen Oost*, Haarlem.

Internet (geraadpleegd september 2017)

<https://zoeken.cultureelerfgoed.nl/>

www.ahn.nl

www.bodemloket.nl

www.dinoloket.nl

<http://www.frieslandopdekaart.nl/kaarten/googlemaps/26/>

https://www.fryslan.frl/home/kaarten_3208/item/archeologische-kaart-famke_739.html

**Bijlage 1: Overzicht van de relevante geologische en
archeologische tijdvakken**

Overzicht geologische en archeologische tijdvakken

Ouderdom in jaren	Chronostratigrafie				MIS	Lithostratigrafie								
	Holoceen				1	Formaties: Naaldwijk (marien), Nieuwkoop (veen), Echteld (fluviaal)								
11.755	Kwartair	Laat	Laat	Weichselien (ijstijd)	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	Late Dryas (koud)	2	Formatie van Kreftenheye	Formatie van Boxtel					
12.745						Allerød (warm)								
13.675						Vroege Dryas (koud)								
14.025						Bølling (warm)								
15.700						Laat-Pleniglaciaal								
29.000		Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)	Midden-Pleniglaciaal	3										
50.000			Vroeg-Pleniglaciaal	4										
75.000			Vroeg-Weichselien (Vroeg-Glaciaal)	5a										
		5b												
		5c												
	5d													
115.000	Pleistocene	Laat	Weichselien (ijstijd)	Midden-Weichselien (Vroeg-Glaciaal)	Eemien (warme periode)	5e	6	Eem Formatie						
130.000						Formatie van Drente								
370.000						Midden		Midden	Saalien (ijstijd)	Holsteinien (warme periode)	Elsterien (ijstijd)	Cromerien (warme periode)	Formatie van Urk	Formatie van Peelo
410.000														
475.000														
850.000	Vroeg	Vroeg	Pre-Cromerien				Formatie van Sterksel							
2.600.000														

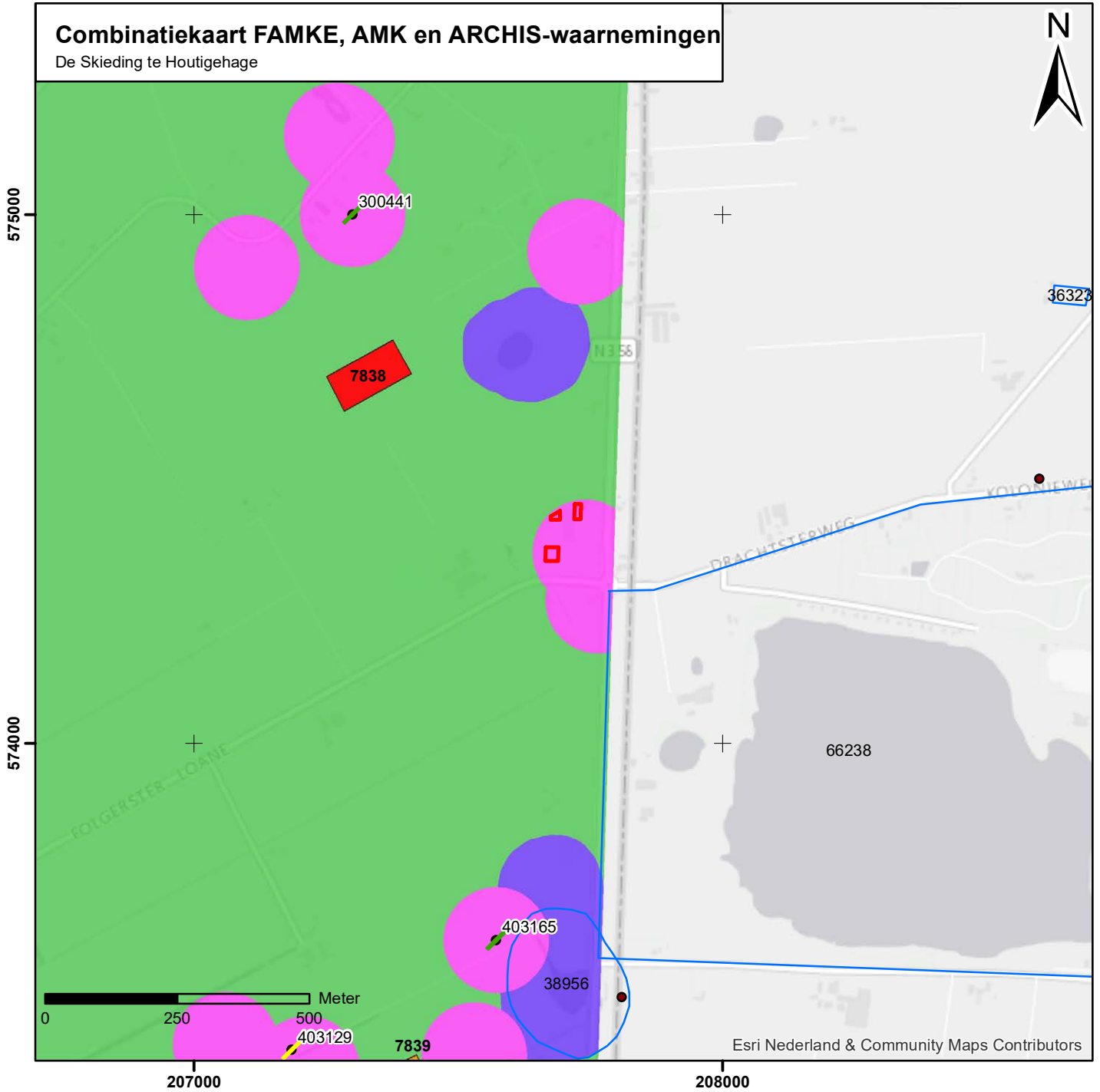
Cal. jaren v/n Chr.	¹⁴ C jaren	Chronostratigrafie		Pollen zones	Vegetatie	Archeologische perioden
1950	0	Laat	Subatlanticum koeler vochtiger	Vb2	Loofbos eik en hazelaar overheersen haagbeuk veel cultuurplanten rogge, boekweit, korenbloem	Nieuwe tijd
-1500	Vb1			Middeleeuwen		
-450	Va			Romeinse tijd		
0		Midden	Subboreaal koeler droger	IVb	Loofbos eik en hazelaar overheersen beuk > 1% invloed landbouw (granen)	IJzertijd
-12	IVa			Bronstijd		
-800				III	Loofbos eik, els en hazelaar overheersen in zuiden speelt linde een grote rol	Neolithicum
815	2650	Vroeg	Boreaal warmer	II	den overheerst hazelaar, eik, iep, linde, es	
-2000				I	eerst berk en later den overheersend	
3755	5000			Laat-Pleistoceen Weichselien (ijstijd)	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	LW III
-4900		LW II	dennen- en berkenbossen			
-5300		LW I	open parklandschap			
7020	8000	Bølling	open vegetatie met kruiden en berkenbomen			
8240	9000	Midden-Pleistoceen Weichselien (Pleniglaciaal)	Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)		perioden met een poolwoestijn en perioden met een toendra	Midden-Paleolithicum
-8800					perioden met bos en perioden met een subarctisch open landschap	
11.755	10.150					
12.745	10.800	Midden-Pleistoceen Saalien (ijstijd)	Eemien (warme periode)		loofbos	Vroeg-Paleolithicum
13.675	11.800					
14.025	12.000					
15.700	13.000					
-35.000						
75.000						
115.000						
130.000						
-300.000						

Chronostratigrafie voor Noordwest-Europa volgens Zagwijn (1974), Vandenberghe (1985) en De Mulder *et al.* (2003). Lithostratigrafie volgens De Mulder *et al.* (2003). Mariene isotoop stadium (MIS) volgens Bassinot *et al.* (1994). Atmosferische data volgens Stuiver *et al.* (1998). Zuurstofisotoop calibratie (OxCal) versie 3.9 Bronk Ramsey (2003), toegepast op het Laat-Weichselien en het Holoceen. Archeologische periode-indeling en ouderdom volgens de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Vegetatie bewerkt volgens Berendsen (2000). Pollenzones volgens P. Vos & P. Kiden (2005).

Bijlage 2: FAMKE, AMK en ARCHIS waarnemingen

Combinatiekaart FAMKE, AMK en ARCHIS-waarnemingen

De Skieding te Houtigehage

Legenda

Begin periode

- Mesolithicum
- Paleolithicum
- waarderend onderzoek (vuursteenwindplaats)
- waarderend onderzoek (dobbe)
- onderzoek bij grote ingrepen

Archeologisch monument + monumentnummer

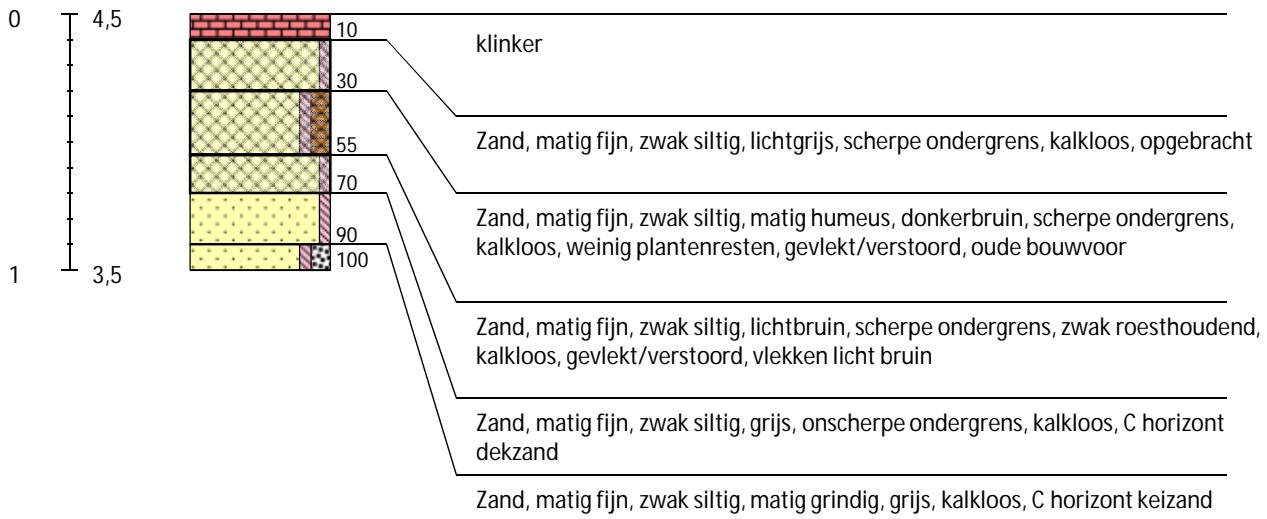
- Terrein van archeologische waarde
- Terrein van hoge archeologische waarde
- Terrein van zeer hoge archeologische waarde
- Terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd
- plangebied

Bijlage 3: Boorstaten

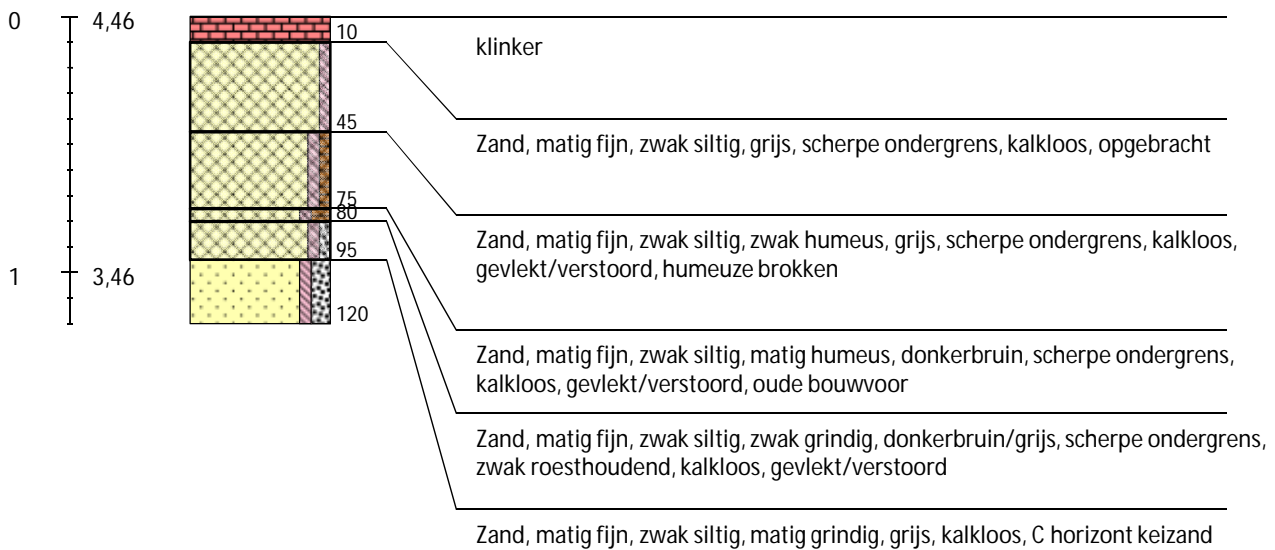
Boring 1 RD-coördinaten: 207725/574440 -

-mv (m) NAP(m)

Boring 2 RD-coördinaten: 207724/574425 -

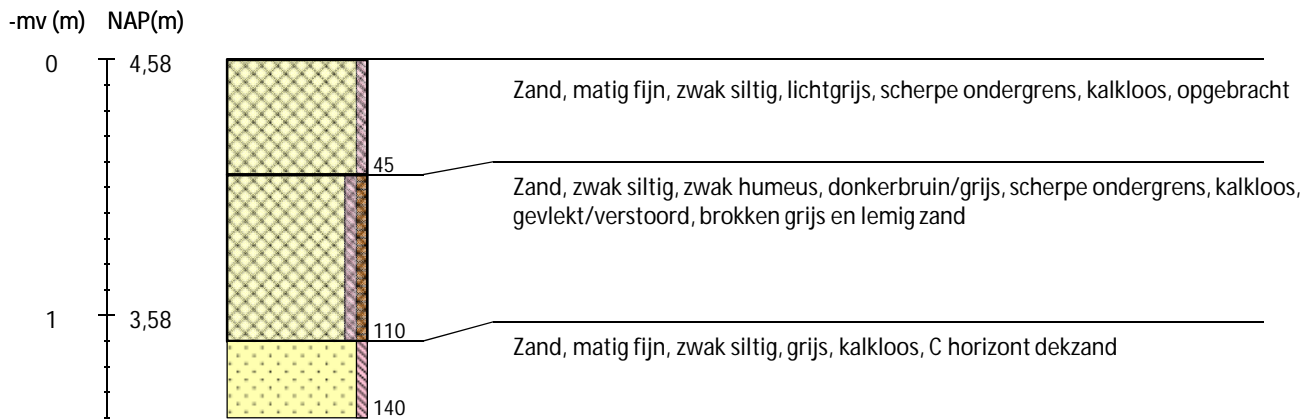
-mv (m) NAP(m)

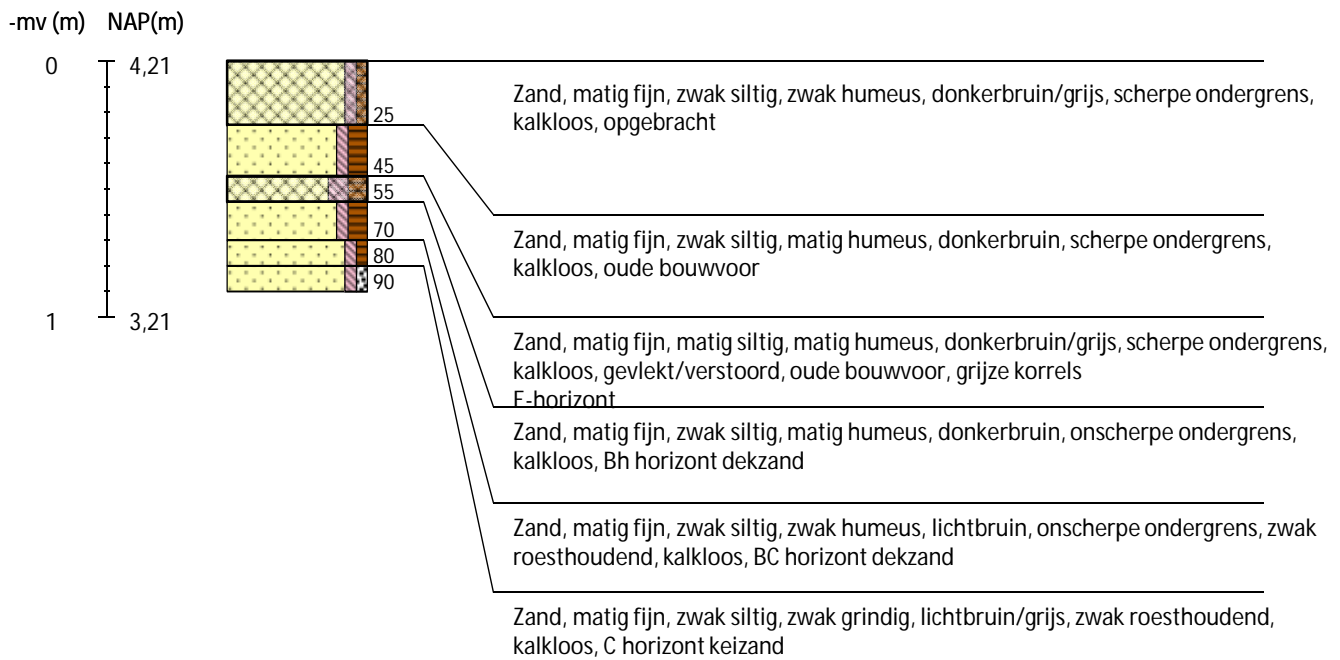
Boring 3 RD-coördinaten: 207686/574427 -

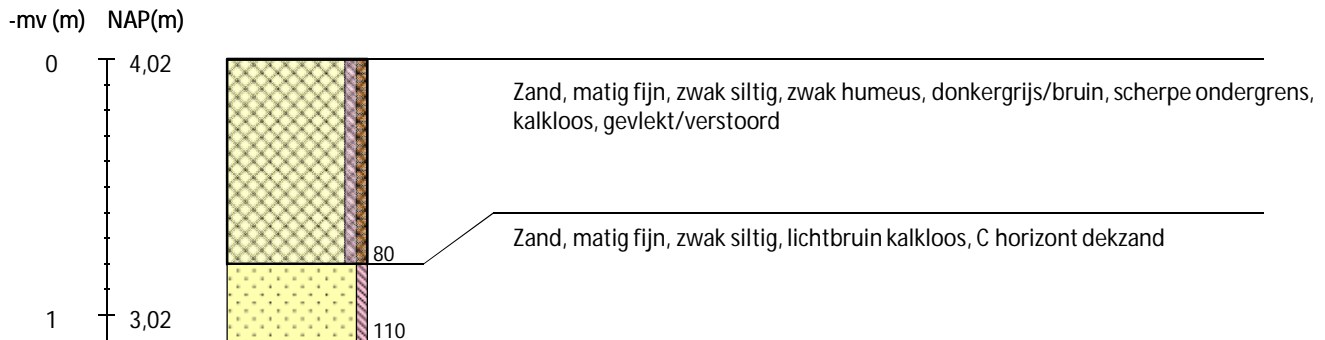
Boring 4 RD-coördinaten: 207677/574427 -

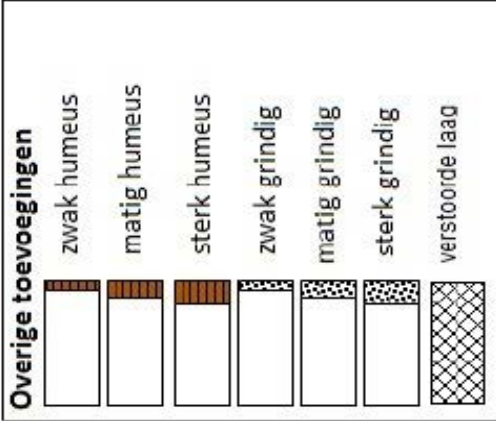
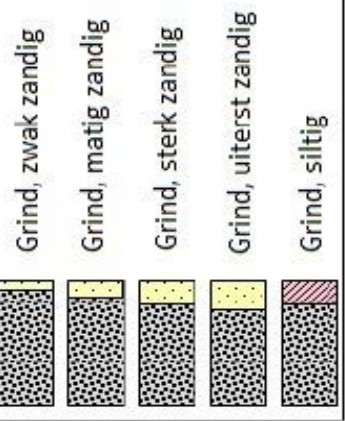
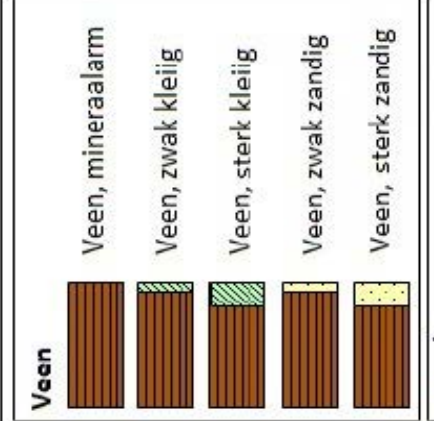
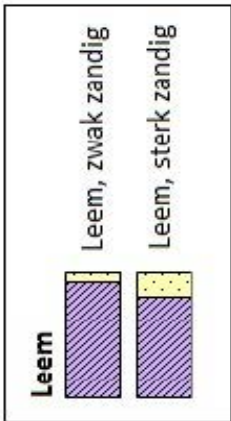
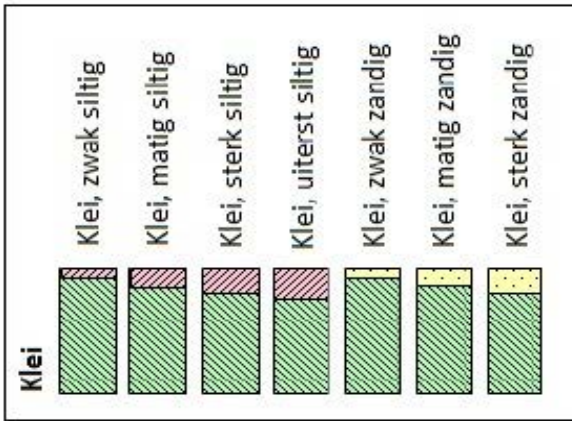
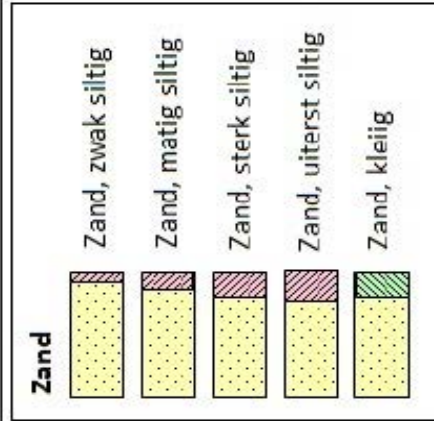
Boring 5 RD-coördinaten: 207676/574365 -

Boring 6 RD-coördinaten: 207676/574350 -

Legenda (conform NEN 5104, boorbeschrijvingsnorm van NITG-TNO en ASB)

Zandmediaan

uiterst fijn	< 105	µm
zeer fijn	105 - < 150	µm
matig fijn	150 - < 210	µm
matig grof	210 - < 300	µm
zeer grof	300 - < 420	µm
uiterst grof	420 - < 2000	µm

Zandsortering

goed gesorteerd	D60/D10 < 1,8
matig gesorteerd	D60/D10 1,8 < 3
slecht gesorteerd	D60/D10 > 3

Kalkgehalte

kalkloos	geen opbruising minder dan 0,5% CaCO ₃
kalkarm	hoorbare opbruising, circa 0,5 - 1 à 2 % CaCO ₃
kalkrijk	zichtbare opbruising, 1 à 2% CaCO ₃

Begrenzing onderliggende laag

scherp	overgangsgebied < 0,3 cm
onscherp	overgangsgebied 0,3 - < 3 cm
diffuus	overgangsgebied 3 cm - < 10 cm

Inclusies/archeologische indicatoren

weinig	< 1%
matig	1-10%
veel	> 10%

Bijlage 9 Watertoets

datum 28-2-2018
dossiercode 20180228-2-17216

Project: Klarenbeek - De Skieding 1
Gemeente: Smallingerland
Aanvrager: mevr. J. van Wijk
Organisatie: VanWestreenen

Geachte heer/mevrouw mevr. J. van Wijk,

Voor het plan Klarenbeek - De Skieding 1 heeft u een watertoets aangevraagd waaruit blijkt dat de normale watertoetsprocedure van toepassing is. Dit houdt in dat de aanwezige wateraspecten van invloed zijn op het plan.

Werkwijze watertoetsprocedure 2018

Vanaf 2018 worden alle aanvragen uit de digitale watertoets digitaal afgehandeld. Dit betekent dat Wetterskip Fryslân voor de normale procedure standaard geen wateradvies meer op stelt maar verwijst naar de uitgangsnote.

Waterparagraaf

Deze uitgangsnote geeft u handvatten om de uitkomsten en aandachtspunten van de watertoetsaanvraag mee te nemen in het opstellen van het ruimtelijke plan of besluit. Het is de bedoeling dat u op basis van dit document het plan uitwerkt. Uit de waterparagraaf moet duidelijk blijken wat voor wateraspecten van toepassing zijn en hoe u hier in het plan rekening mee houdt. Indien nodig verzoeken wij u om de wateraspecten te borgen op de Verbeelding en in de Regels van het plan.

Ruimtelijke plannen hebben soms een lange doorlooptijd. Tegelijkertijd ontstaan er soms veranderende inzichten in het beleid ten aanzien van de waterketen, waterkeringen en het watersysteem. Om te garanderen dat de juiste uitgangspunten worden toegepast in de planvorming hanteert het waterschap een uiterste houdbaarheidsdatum van maximaal 1 jaar. Wanneer deze termijn verstreken is kunt u contact opnemen met het waterschap voor een eventuele verlenging van nogmaals 1 jaar.

Watertoets en wateradvies

De watertoets is een belangrijk instrument bij het klimaatbestendig en waterrobuust inrichten van de ruimte. De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werkt Wetterskip Fryslân met de Leidraad Watertoets. Hierin staat voor alle wateraspecten uitgangspunten omschreven waarmee u rekening moet houden en is informatie te vinden over de te nemen maatregelen. De leidraad is de te vinden via deze link:

www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/online-watertoets-voor-nieuwe-plannen

Wateraspecten en aandachtspunten

Hieronder staan de eventuele wateraspecten die van invloed zijn op het plan en aandachtspunten om mee rekening te houden.

Toename verharding

Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. In de waterparagraaf, regels en/of plankaart dient duidelijk aan te worden gegeven wat voor maatregelen er worden genomen om de versnelde afvoer als gevolg van de toename verharding te compenseren. Voor de compensatie van toename verhard oppervlak is onderstaande tabel van toepassing.

Gebied	Stedelijk (>200 m ²)	Landelijk (>1.500 m ²)
--------	----------------------------------	------------------------------------

Boezem	5%	5%
Polder	10%	10%
Vrij afstromend	Maatwerk mogelijk	Maatwerk mogelijk

Toelichting tabel

5% heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
de algemene regels keur zijn in de onderstaande tabel verwerkt;
maatwerk kan bestaan uit bijvoorbeeld infiltratie of berging van het overtollig hemelwater.

Demping van oppervlaktewater

Voor het dempen van oppervlaktewater is het beleid van Wetterskip Fryslân dat dit voor 100% gecompenseerd moet worden in hetzelfde peilgebied. Voor de demping heeft u een watervergunning nodig. Voor meer informatie verwijzen we u graag door naar het onderdeel Waterwet in deze uitgangsnootie.

Relatie tussen Water en Ruimte

Het veiligheidsbeleid van het waterschap en de ruimtelijke ordening ontmoeten elkaar op verschillende momenten. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij het bestemmen van reserveringszones achter primaire waterkeringen en bij het bestemmen van regionale voormalige zeedijken tot waterkering in de bestemmingsplannen. Als in bestemmingsplannen nieuwbouw plaatsvindt op locaties boven 'maatgevend boezempeil,e gemiddelde waterstand tijdens maatgevende omstandigheden die eenmaal per 100 of 300 jaar kunnen optreden, wordt een toename van de gevolgschade bij een overstroming vanuit de Friese boezem voorkomen. Voor het bepalen van de hoogteligging van het plangebied verwijzen wij u graag door naar www.ahn.arcgisonline.nl/ahnviewer

Ruimtelijke adaptatie

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Het is belangrijk kansen te benutten om het gebied klimaat robuust in te richten. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Voor veel maatregelen geldt bovendien dat ze kosteneffectief zijn, als ze maar in een vroeg stadium in het planvormingsproces worden meegenomen. Meer informatie hierover kunt u vinden op de website www.ruimtelijkeadaptatie.nl/

Convenant Erfafspoeling, agrarische bedrijven

Vanaf het erf mogen geen verontreinigende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. Door mest en perssappen uit de voeropslagen kan verontreiniging worden veroorzaakt als deze naar de bodem of het oppervlaktewater (af)stromen*. Per 1 januari 2018 is de Maatlat Schoon Erf van kracht (www.maatlatschoonerf.nl). De maatlat is opgenomen in de MIA/Vamil regeling. Ook door afstromend regenwater dat in contact is geweest met een niet bezemschoon erf en een niet bezemschone voeropslag kan het oppervlaktewater verontreinigd worden. De initiatiefnemer dient deze erfafspoeling te allen tijde te voorkomen door bepaalde maatregelen te nemen. Voor informatie en advies over erfinrichting kunt u contact opnemen met cluster Handhaving van Wetterskip Fryslân.

Informatie waterobjecten

Voor meer informatie over bijvoorbeeld de ligging en de beheer- en onderhoudsstatus van waterobjecten in het plangebied verwijzen wij u door naar leggerkaart op onze website: www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/leggerkaart

Beleid Wetterskip Fryslân

En wat doen we morgen met water? In het Waterbeheerplan 2016 2021 beschrijft Wetterskip Fryslân de doelen voor de komende jaren, voor meer informatie zie onze website www.wetterskipfryslan.nl/waterbeheerplan-2016-2021

Waterwet

Voor bepaalde werkzaamheden bij water of dijken heeft u een watervergunning nodig. Soms is het doen van een melding voldoende. Een watervergunning aanvragen is dan niet nodig. U kunt eerst checken wat u nodig heeft. Op onze website www.wetterskipfryslan.nl treft u meer informatie aan over de Waterwet en u kunt daar onder andere ook meldingsformulieren en het aanvraagformulier voor een watervergunning downloaden.

Afronding watertoetsprocedure

In de besluitvormingsfase, ten tijde van het toesturen van het voorontwerp bestemmingsplan of ontwerp omgevingsvergunning, controleert Wetterskip Fryslân of de waterbelangen voldoende zijn meegenomen en geborgd in het ruimtelijke plan of besluit.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de uitgangspunten notitie of graag in gesprek gaan over de uitwerking van de waterbelangen in het plan dan gaan wij graag met u in gesprek. Wetterskip Fryslân denkt graag met u mee! U kunt contact met ons opnemen via de onderstaande contactgegevens.

Met vriendelijke groet,

Wetterskip Fryslân
Postbus 36
8900 AA Leeuwarden
T 058 292 2222
E info@wetterskipfryslan.nl

De WaterToets 2017

Bijlage 10 Overlegreactie Provincie Fryslân

INGEKOMEN

1 1 JUL 2019

SMALLINGERLAND

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Smallingerland
Postbus 10000
9200 HA DRACHTEN

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

provinsje fryslân

Leeuwarden, 2 juli 2019

Verzonden, 1 0 JULI 2019

Ons kenmerk : 01677584
Afd./Opgave : Omgevingszaken
Behandeld door : G. van der Wielen-Berg / (058) 292 57 78 of g.vanderwielen@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : De Skieding 1 Houtigehage (kalveren-, export en verzamelgebouw)

Geacht college,

Op 3 juni 2019 is bovengenoemd plan ter advisering ontvangen.

De provinciale belangen in het plan geven aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Omvang bestemming (*categorie 1 Strijd provinciaal beleid*)

Bij de voorliggende ontwikkeling is sprake van een functiewijziging van Agrarisch naar Bedrijf. Op grond van artikel 1.2.1 lid 2 de Verordening Romte is hergebruik van agrarische bebouwing ten behoeve van niet-industriële bedrijven mogelijk, waarbij tevens enige aanvullende nieuwbouw is toegestaan. De bedrijfsbestemming dient zich in beginsel te beperken tot het oorspronkelijke agrarische bouwperceel. De bedrijfsbestemming is nu dan ook te ruim. Wij verzoeken u de bestemming te beperken tot de huidige opstallen en bestaande verharding, hetgeen al bijna een verdubbeling van het oorspronkelijke agrarische bouwperceel betekent. Daarnaast kan ruimte worden gezocht voor het nieuwe gebouw, waarbij aansluiting moet worden gezocht bij de bestaande opstallen en verharding, zodat het een compact geheel wordt.

U refereert aan artikel 4.3.1 van de Verordening Romte op grond waarvan bestaande niet aan het landelijke gebied gerelateerde bedrijven in het buitengebied tot 50% van de bestaande bebouwing en het bestaande bestemmingsvlak mogen uitbreiden. Bij toepassing van dit artikel wordt met de beoogde bestemming de 50% ruim overschreden. De bestemming dient dan ook, ongeacht de toegepaste regel, te worden verkleind.

Landschappelijke inpassing (categorie 3 Overige provinciale belangen)

Als gevolg van de aanpassing van de begrenzing van de bestemming zal ook de landschappelijke inpassing moeten worden aangepast.

Programma Aanpak Stikstof (categorie 3 Overige provinciale belangen)

Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Op basis van het PAS geeft provincie Fryslân toestemming voor activiteiten waarbij stikstof wordt uitgestoten. De Raad van State heeft geoordeeld dat het PAS niet meer als basis voor toestemming mag worden gebruikt.

Op grond van het bovenstaande vragen wij u in de toelichting aandacht te besteden aan de mogelijke stikstofuitstoot en -depositie en aan te geven of het plan op dit punt in het kader van de Wet natuurbeheer uitvoerbaar is.

Voor de betekenis van de categorie-aanduiding verwijzen wij naar onze brief van 8 februari 2019, betreffende "Aanpassing Notitie Inwerkingtreding Verordening Romte Fryslân".

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

drs. A.A.M. Brok, voorzitter

R.E. Bouius - Riemersma, MBA MCM, secretaris